

● Een van de werknemers van Zinkwit uit plm. 1929.

- Nieuwe chef van KGB doet aan glasnost
pagina 4
- Mijnwerkers in Sovjetunie zijn mooie beloften zat
pagina 5

- Moet Heerlen lief zijn voor de junks?
pagina 19
- Bosbranden jagen gasten van Zuidfranse campings
pagina 21
- De staking bij Zinkwit
pagina 21

- 'Klein OLS' dit keer vanuit Nieuwenhagen
pagina 23
- Knettergek op vakantie
pagina 25
- Vluchthaven voor au pairs in Parijs definitief dicht
pagina 26

- Prijzen koopwoningen zes procent gestegen
pagina 27
- Zelfs navel Hennie Huisman werd gemeten
pagina 36

● Hennie Huisman naar Madame Tussaud

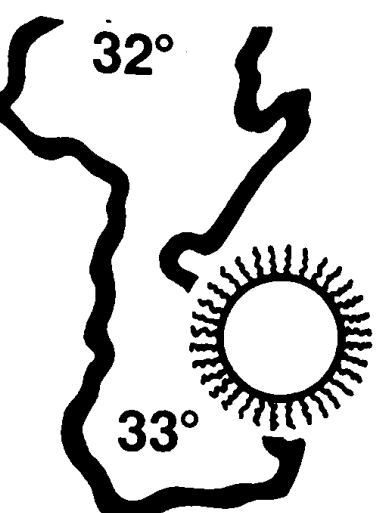
- Prima start in Davis Cup
pagina 16
- De Tourfrustraties van Peter Post
pagina 18
- Billy Konchellah ontsluit geheim Afrikaanse lopers.
pagina 18

Politieaanrijdt met vrachtwagen overvallers klem

AMSTERDAM - Een rechercheur van de Amsterdamse politie heeft gisteren drie overvallers van een supermarkt in de hoofdstad klem gereden met een vrachtwagen. Deze had hij geleend van een vrachtwagenchauffeur, die bij de winkel was komen lossen. De overvallers hadden daarvoor met vuurwapens het personeel van de supermarkt en een andere vrachtwagenbestuurder die kwam lossen, bedreigd. Omwonenden hadden echter de politie gewaarschuwd, die de supermarkt omsingelde. Toen de overvallers met hun gestolen vrachtwagen wilden vertrekken, reed de rechercheur hen klem. Daarop kon het drietal worden ingerekend. De politie nam de buit, het bedrag is onbekend, en twee vuurwapens in beslag.

(ADVERTENTIE)

mv
DE LIMBURGSE
PERSONEELS GIDS
Vandaag op de pagina's
6 - 8 - 30 - 33

ONWEERSACHTIG
Vandaag kunnen we een zonnige dag verwachten met in de avond kans op een regen- of onweersbui. De middagtemperatuur loopt op tot circa 33 graden en de wind is matig uit zuid tot zuidwestelijke richting. Morgen bedraagt de middagtemperatuur circa 28 graden en is er eveneens kans op een regen- of onweersbui mogelijk die gepaard kan gaan met windstoten.
Voor actuele informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

Acupunctuur helpt niet

...Het prikt wel!...

Oud-minister Van Aardenne bedenkt alternatief plan Akkoord over kosten specialistische hulp

Van onze correspondent

UTRECHT - Oud-minister Van Aardenne is erin geslaagd een alternatief plan te maken voor de beheersing van de kosten van medisch specialistische hulp. Hij bereikte hierover gistermiddag in Utrecht een voorlopig akkoord met de organisaties van specialisten, ziekenfondsen, ziekenhuizen, particuliere verzekeraars en ambtenarenverzekeringen.

Kern van het akkoord is dat de totale kosten van specialistische hulp in de jaren tot en met 1993 worden bevroren op het niveau van 1989. De tarieven van specialisten zullen opnieuw worden bezien. Afhankelijk van de specialismen houdt dat in dat de ene specialist meer en de andere minder kan gaan verdienen. Ook vinden de betrokken partijen dat de eigen bijdrage voor ziekenfondspatiënten moet verdwijnen. Zij zijn in ieder geval niet bereid die te innen.

Het is de bedoeling dat op 1 december een definitieve overeenkomst wordt gesloten. Voor die tijd moet nog een aantal punten (zoals het opnieuw bezien van de tarieven), nader worden uitgewerkt. Als de regering en de Tweede Kamer instemmen met het alternatieve plan, kan het op 1 januari in werking treden. De tijdelijke tariefsverhoging die dit jaar is ingevoerd, wordt dan teruggedraaid.

Conflict

Het plan van Van Aardenne moet een einde maken aan het conflict dat is ontstaan over de plannen van de regering om het norminkomen van de specialisten en de praktijkkostenvergoedingen te verlagen. Op die manier zou een einde moeten komen aan de almaar stijgende kosten van specialistische hulp. Het voornemen leidde vorig jaar tot acties van specialisten, die een week lang zondagsdiensten draaiden. De acties werden uiteindelijk verboden door de rechter.

Oud-minister Van Aardenne is zich met de zaak gaan bemoeien op verzoek van staatssecretaris Dees van Volksgezondheid. Eerder faalden bemiddelingspogingen van oud-topman Lamers van sociale zaken en oud-Philips-topman Dr. Dekker. De PvdA reageerde gereserveerd op het akkoord. VVD en D66 waren positiever.

Ziekenhuis Maastricht: opnamestop van etmaal

MAASTRICHT - Voor het het academisch ziekenhuis van Maastricht heeft gedurende een etmaal een vrijwel totale opnamestop voor patiënten gegolden.

De ingrijpende maatregel, die donderdagmiddag werd afgekondigd, is gistermiddag weer opgeheven. De opnamestop, die een unicum vormt in het ziekenhuiswezen, had tot gevolg dat uitsluitend mensen met de allerhoogste medische urgentie nog werden opgenomen. Andere patiënten werden doorverwezen naar de ziekenhuizen van Heerlen en Sittard.

„Mede als gevolg van het warme

● Precies 27.328 wandelaars zijn erin geslaagd de 73e Vierdaagse in Nijmegen te volbrengen. Onder hen was ook de 82-jarige Theo de Bleckort (foto). Het was de vijfde keer dat deze krasse Amsterdammer de feestelijke intocht mocht meemaken. Op de vierde en laatste dag vielen nog 281 lopers uit. Dit aantal is volgens de KNBLO, organisator van de Vierdaagse, zeer hoog.

KNBLO-woordvoerder de weersomstandigheden „tropisch” en „moordend voor lopers die niet helemaal fit meer zijn”. Heel veel aandacht was er voor de dertig Russische kadetten van een officiersopleiding uit Moskou, die voor het eerst aan de Vierdaagse deelnamen.

Tientallen Nederlanders dupe van bosbranden

DEN HAAG - De bosbranden ten westen van Bordeaux in Frankrijk hebben op verscheidene campings

zeker tientallen Nederlandse families gedupeerd. Dat meldten gisteren de ANWB en SOS International Alarmcentrale. De schade bij de Nederlandse vakantiegangers varieert van uitgebrande caravans en tenten tot verloren gegane bagage.

De ANWB-Alarmcentrale had tot gistermiddag circa 30 dossiers aangelegd van door de bosbranden getroffen Nederlanders. Bij de SOS-centrale van de gezamenlijke banken en reisverzekeraars ging het tot gistermiddag om 25 dossiers. Een aantal gedupeerde Nederlanders wil de vakantie voortzetten. Andere keren terug naar huis. De ANWB in Frankrijk raadt de vakantiegangers in het gebied aan te vertrekken wegens het nog altijd niet geweken bosbrandgevaar. Goede reisverzekeringen dekken in principe de bosbrandschade, aldus de beide alarmcentrales. De SOS-alarmcentrale zendt deze dagen in verband daarmee een aantal caravans en tenten naar getroffen landgenoten, zodat die hun vakanties kunnen voortzetten.

● Zie ook pagina 21

In Heerlen woonachtige Amerikaanse schrijver McArthur-award voor Richard Powers (29)

Van onze verslaggever

HEERLEN - De in Heerlen woonachtige Amerikaanse schrijver Richard Powers (29) heeft de Amerikaanse tegenhanger van de Nobelprijs gewonnen. De zogeheten McArthur-award is ruim een kwart miljoen dollar groot en viel de auteur ten deel vanwege zijn debuutroman 'Three farmers on their way to a dance' uit 1985 en de bestseller 'Prisoner's dilemma' uit 1988.

De McArthur-award is in het leven geroepen om personen die zich op het terrein van onder meer de kunst, de wetenschap of de literatuur verdienstelijk maken, te eren. Het enorme geldbe-

drag (in Nederlandse valuta ruim een half miljoen gulden) dat de McArthur-foundation aan de prijs koppelt, is bedoeld om winnaars hun werk zo gemakkelijk mogelijk te maken.

Richard Powers kwam eerder al in aanmerking voor literatuurprijzen. Zo ontving hij in 1986 voor 'Three farmers on their way to a dance' zowel de Rosenthal-award van de Academy of Arts and Letters alsmede de PEN/Hemingway-award. Een jaar eerder bereikte Powers met dezelfde titel de finale van de National Book Critics Circle-award.

● Zie verder pagina 11

Overeenstemming regering en Junglecommando

Vrede getekend in Suriname

KOUROU - De delegatie van de Surinaamse regering onder leiding van minister van onderwijs Ronald Venetiaan en het Junglecommando van Ronnie Brunswijk hebben gisteren in Kourou in Frans Guyana om 12.30 uur plaatselijke tijd een vredesakkoord ondertekend.

Op een persconferentie na afloop van het overleg, dat maandag begon en donderdag met een dag werd verlengd, zei minister Venetiaan dat het akkoord zeker nageleefd zal worden. Hij had er „alle vertrouwen in dat alle partijen, ook het militair gezag, het gezond verstand zullen laten prevaleren”. Dat baseerde hij op de toezegging van het militair gezag, waarmee hij voor de onderhandelingen in Kourou sprak, dat het leger het vredesproces volledig ondersteunt.

Brunswijk sprak de hoop uit dat het akkoord van Kourou „geen onge-dekte cheque is”. Minister Venetiaan noemde het „van het grootste belang dat het volk van Suriname verenigd de ontwikkeling ter hand neemt en de democratie verstevigt”. De zwaarste onderhandelingen werden gevoerd over de bepaling dat de leden van het Junglecommando in de Surinaamse politie zullen worden geïncorporeerd en de vaststelling dat de grondwet aangepast zal worden om te verzekeren dat de bewoners van het binnenland „representatief vertegenwoordigd” zullen worden in de gekozen organen, waaronder het parlement. Het was het eerste formele overleg tussen beide partijen sinds de strijd in het binnenland van Suriname precies drie jaar geleden begon met de gijzeling van een aantal militairen door het Junglecommando.

De basis voor het vredesoverleg met het Junglecommando was 7 juni gelegd met de totstandkoming van een voorlopig akkoord in Portal (Frans-Guyana). Daarvoor was een bestand afgekondigd in de strijd

tussen het nationale leger en de bosc-negers van Ronnie Brunswijk.

In het slotakkoord is vastgelegd dat het Junglecommando zo snel mogelijk zijn gevangenen zal vrijlaten. De regering zal dan zo snel mogelijk „met inachtneming van de terzake geldende wettelijke bepalingen” de mensen vrijlaten die vastzitten omdat zij verdacht worden „van betrokkenheid van de vijandelikheden”. Ook zal de regering op korte termijn bij de Nationale Assemblée een wetsvoorstel indienen om de noodtoestand op te heffen.

Gorbatsjov: 'Vers bloed in partij'

MOSKOU - Sovjetleider Michail Gorbatsjov wil de partij op alle niveaus, ontdoen van conservatieven. Er moet vers bloed in, van top tot bodem, zei hij in een toespraak tot partijleiders uit het hele land, zo stond gisteren in het partijblad Pravda.

Hij zei dit volgens het blad aan het eind van een stormachtige bijeenkomst, waarop een groeiende kloof bleek tussen voor- en tegenstanders van hervorming. De bijeenkomst werd gehouden tegen de achtergrond van een nog steeds verslechterende economische situatie en een golf van stakingen in de kolonmijnen.

„Als iemand denkt dat wij deze vergerende situatie en deze zich intensiverende processen kunnen beheersen door middel van oude benaderingsmethoden dan vergist hij zich diep. Dit moet in alle openheid en direct worden gezegd”, aldus Gorbatsjov.

● Zie ook pagina 3

(ADVERTENTIE)

JURGEN AUTO LEASING
info ☎ 045-463333

(ADVERTENTIE)

Naam: _____
Adres: _____
Postc. + plaats: _____ Tel.: _____
Giro banknr.: _____
abonneert zich en ontvangt het Limburgs Dagblad 2 weken gratis en wenst daarna
☐ een abonnement met automatische betaling per maand
☐ een kwartaalabonnement
Deze bon in een open envelop (zonder postzegel) zenden aan:
Limburgs Dagblad, antwoordnummer 46, 6400 VB HEERLEN.

Elke dag voor 7 uur in uw bus

limburgs agblad

ZATERDAG
ZONDAG
MAANDAG
DIENSDAG
WOENSDAG
DONDERDAG
VRIJDAG
ZATERDAG

DEN HAAG - Het is onzeker of de Nederlandse vertaling van het omstreden boek van Salman Rushdie, 'The Satanic Verses', op tijd klaar is. Dat zou betekenen dat de roman van de Britse auteur niet, zoals gepland, vanaf september in de winkels ligt. Een definitieve verschijningsdatum wil de uitgeverij (Veen, Utrecht) nog niet noemen.

Volgens een woordvoerder van de uitgever is de vertaling van het omvangrijke boekwerk nog steeds in volle gang. „Het is een hele klus om zo'n moeilijk boek

Verschijningsdatum Nederlandse versie boek Rushdie onzeker

goed te vertalen. Daar gaat veel tijd in zitten, en je kunt er natuurlijk geen haast-klus van maken. We proberen het boek op tijd klaar te hebben, maar als dat niet lukt is het ook geen ramp.” Volgens de woordvoerder heeft de trage bewerking van het boek niets te maken met angst voor

aanslagen uit moslim-kringen. De uitgeverij is niet bedreigd, en zegt voorlopig ook geen acties te verwachten van islamitische bewegingen, die zich verzetten tegen uitgave van het boek. Vorig jaar, toen bekend werd dat Veen de rechten voor het boek had opgekocht, werden wel bedreigin-

gen geuit aan het adres van de uitgeverij. Voorlopig moeten de lezers het dus nog doen met de Engelse versie van het boek, dat overigens nog steeds prima verkoopt, zo verzekeren enkele boekhandelaars. „We hebben geen moeilijkheden bij de verkoop”, vertelt

een medewerker van boekhandel Athenaeum in Amsterdam. „Wij krijgen juist klanten binnen die zeggen dat ze boos zouden zijn als we het boek niet verkochten.”

In Frankrijk is de vertaling van Rushdie's boek deze week uitgebracht. Uitgever Christian Bourgois heeft met uitgave gewacht tot na de feestelijkheden rond de Franse revolutie, uit angst voor eventuele aanslagen. Bourgois en zijn gezin staan al sinds maart onder politiebewaking na bedreigingen uit moslimkringen.

Expositie in Maaslandcentrum Elsloo

Schilders van de Maasvallei

De mooie zomer leidt ook buiten Maastricht tot bezinning op de hoedanigheden van het Limburgse landschap en de Maasvallei en op de — ook in de eeuw van de grote bevrijding van de schilderkunst van het aan de zichtbare buitenwereld ontleende beeld — nog altijd ijzersterke relatie tussen dat landschap en de schilderkunst.

Lei Alberigs, vroeger directeur van het museum van Venlo en promotor van de Trajekta-tentoonstellingen, geboren en getogen in Elsloo, is er bij uitstek de man naar om het bestaan van een streekgebonden schilderkunst op zijn aard en omvang te onderzoeken.

Hij deed dat in samenwerking met de andere leden van de 'Werkgroep Alphons Winters' en het resultaat van het onderzoek is te zien, zoals voor de hand ligt, in het Maaslandcentrum: wie de bordjes volgt kan het makkelijk vinden in Elsloo. De Maasvallei — in de optiek van de werkgroep — strekt zich uit van de grindplassen bij Eijsden tot een aantal kilometers stroomafwaarts van het Maaslandcentrum. De schilderkunst wordt geacht haar aandacht tot alle landschappelijke aspecten van dat gebied uit te strekken.

Het overzicht dat wij te zien krijgen opent met een van de bekende — weinig zomerse — vergezichten van Patrick Creighton, dat door de initiator nauwkeurig topografisch kan worden geduid in zijn uitgestrektheid tot in Kotem toe — aan de overzij.

Onderscheid

Dertien kunstenaars met inbegrip van Creighton worden tot de schilders van de Maasvallei gerekend en het is merkwaardig vast te stellen dat nagenoeg de helft daarvan zijn domicilie heeft in Elsloo: Cor van den Akker, een fijnschilder van professionele vaardigheid, Meike van Bilzen en Jessie Driessen, beide vertegenwoordigd met aquarellen,

● Olieverfschilderij van Patrick Chreyghton 'Hoge Maas Elsloo'.

Hein van Hees en Ton Vranken. Jacq Aussems woont in Bunde, Jos Jaspers in Maastricht. Getrouw aan de filosofie van de Alphons Winters Stichting wordt het onderscheid tussen professionele en niet-professionele schilders niet geacht. De samenwerking was goed en van harte: 'Het gaat goed samen'. Professionele schilders, in onze minder vooruitstrevende optiek, zijn naast Creighton de befaamde magische realist uit Mheer, Jos Hammeleers, hier vertegenwoordigd met twee bekende doeken en een

nieuw, waarop een heiligenbeeld figureert uit de collectie van het Bonifantienmuseum. Het staat — of zit — op een stoel in een boomgaard, maakt zegenende gebaren en kijkt bekommerd uit over de Maas. Het is van de hand van Jan van Stevensweert. Het doek is met de bekende bizarre fantasie en verbluffende rijkdom aan details opgezet, iets warmer van kleur dan gewoonlijk, door het scharlaken van de clericale gewaden. Van Anthony van Lieshout, graficus van professie, wonende in het nabijgelegen Born, zijn er

traditionele en knappe tekeningen in inkt. Felix Wijs, die wij kennen als een schilder met een idioom dat aansluit bij het abstract expressionisme, waarvan hij dan ook voorbeelden toont, bekend zijn affiniteit met de Maasvallei in een enkel schilderij van oudere datum.

Verrassend

Naast hartverwarmende en met toewijding geschilderde paneeltjes van dorpsgezichten en landschappen in wisselende seizoenen — een aantal

bloesemende boomgaarden hangt bij elkaar — zijn er de uiterst vaardige aquarellen van Rineke Kroon, die de bouw van de Noorderbrug weergaaf in verbeeldingen van een trefzekerheid, en een bijna buitenlimburgse ruimtelijkheid die zich hechten in de herinnering.

Geen eis van schildertrant of kwalitatieve norm heeft expliciet aan de basis gelegen van de collectie: uitsluitend de thematiek, zo wordt ons bevestigd al kent iedere tentoonstelling een schiftingsproces. Het geschilderde beeld van de Maasvallei van Eijsden tot Stevensweert is gevarieerd, hier en daar bekend, hier en daar verrassend. Het is zeker aardig genoeg om kennis van te nemen, vooral voor de de zomerse bezoekers van elders, die voor het opsporen van de lokale verdere beloning kunnen vinden in de schilderachtigheid van het oude deel van Elsloo.

De tentoonstelling heeft naast de dubbeltentoonstelling Beek-Zutendaal waarvan al eerder werd bericht, zijn betekenis voor de contacten over de grens, hier sinds 150 jaar in het midden van de Maas. Zij verhuist later in het jaar naar Kotem aan de overzij.

Maaslandcentrum Elsloo: Schilders van de Maasvallei, tot 6 augustus.

pieter defesche

Brunnekreeft

MAASTRICHT - In Hotel Maastrecht, de Ruiters 1, exposeert tot en met 9 augustus Jenneke Brunnekreeft met aquarellen en zijdeschilderijen. Deze expositie is dagelijks te bezichtigen.

Jenneke Brunnekreeft, in 1959 te Beckum geboren, werd in Delft opgeleid tot plateelschilderes bij 'de Porceleyne Fles'. Ze studeerde aan de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten in Den Haag en volgde daarnaast cursussen in binnen- en buitenland om diverse schildertechnieken te ontwikkelen.

Aad de Haas

In 1982 opende ze haar eigen at-

HEERLEN - In de Heerlense

exposities

lier 'De Zwierige Penseel', waar teken- en schilderlessen worden gegeven. Bovendien worden er schilderijen, pentekeningen en glasgravures vervaardigd. De expositie in Maastricht, die de titel draagt 'Vier jaargetijden in penseelstreken', omvat recent werk van Jenneke Brunnekreeft, waarin bloemen en landschappen de voornaamste onderwerpen zijn.

stadsgalerij worden tot en met 6 augustus schilderijen van Aad de Haas getoond. De expositie is geopend op dinsdag tot en met vrijdag van 11-17 uur en zaterdag en zondag van 14-17 uur.

De geëxposeerde schilderijen zijn geselecteerd uit de laatste periode (1960-1972) en behoren tot de in bruikleen zijnde collectie van de Stichting Aad de Haas. Waar de periode '40-50 gekenmerkt was door dromerige, getamponeerde paneeltjes, en de jaren '50 overheerst werden door

het felle, expressionistische gebaar, daar ontmoeten in deze laatste periode uit het werk van Aad de Haas deze twee uitersten elkaar.

Er zijn twee opvallende, steeds terugkerende thema's: religie en erotiek, die zich beide afspelen binnen het intieme bereik. Tegenover de buitenwereld, die de schrijnende kenmerken van het misverstand vertoont, kent de individuele ervaring de puurheid van het goede weten. Dit blijkt een verre van behaaglijke positie te zijn, die een sterke genegenheid voor het conflict met zich meedraagt, maar door de afstand in tijd is het ontstaan van conflictueuze situaties verstillend.

K

Charles Nypels-prijs voor Walter Nikkels

MAASTRICHT - Grafisch ontwerper Walter Nikkels (49) uit Dordrecht is de driejaarlijkse Charles Nypelsprijs van 25.000 gulden toegekend. De onderscheiding wordt in oktober uitgereikt wanneer het bekroonde werk in de Jan van Eyck Akademie in Maastricht wordt tentoongesteld.

Dit heeft de Nypelsstichting donderdag bekendgemaakt. Met de prijs wordt het oeuvre in typografie en boekkunst bekroond dat van Nederlandse oorsprong is en een internationale uitstraling heeft.

Nikkels ontwierp onder meer catalogi van het Van Abbemuseum in Eindhoven, de tentoonstellingsarchitectuur van de Dokumenta in Kassel in 1982, de Duitse inzendingen naar drie Biennales in Venetië en de inrichting en catalogi van de tentoonstelling Bilderstreit die dit jaar in Keulen is gehouden. Hij is sinds 1985 hoogleraar ontwerpen, boekkunst en schriftontwikkeling aan de Kunstakademie in Düsseldorf. Nikkels is ook de grafische vormgeving opgedragen van de Van Gogh-tentoonstellingen die volgend jaar in Amsterdam en Otterlo worden gehouden.

W. Ickenprijs voor Jan Menu, tenorsaxofonist

LOOSDRECHT - De 27-jarige tenorsaxofonist Jan Menu heeft donderdag de Wessel Ickenprijs gekregen. Hij was de winnaar van het Loosdrechts Jazzconcours, dat voor het eerst sinds 1971 weer werd gehouden.

Menu, die afkomstig is uit Spakenburg, is afgevaardigd aan de afdeling lichte muziek van het Hilversums conservatorium.

Volgens het juryrapport was hij van alle kandidaten „de meest persoonlijke en complete musicus”.

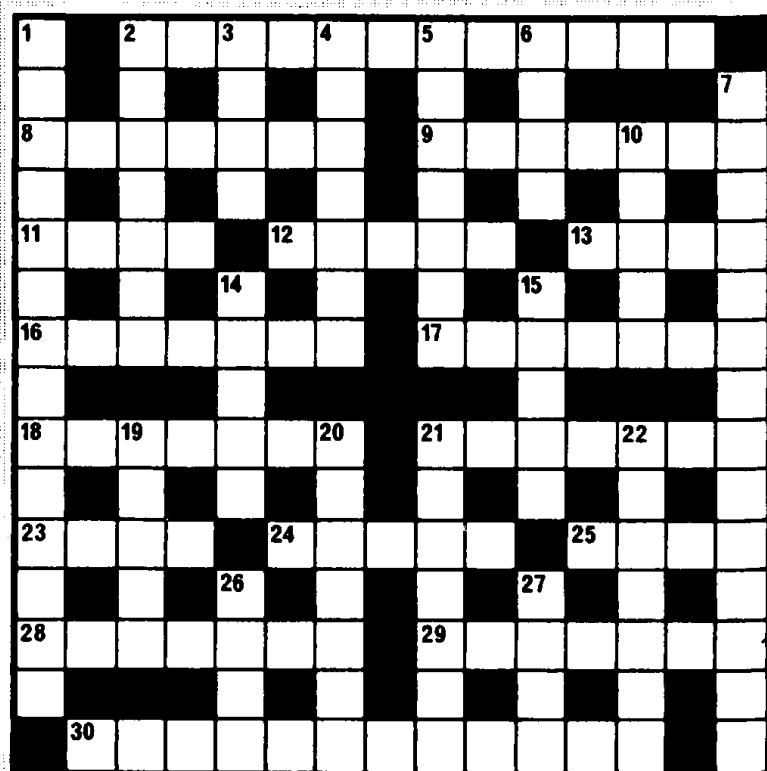
De jury roemt Menu's „persoonlijke timing en frase- ring” en ze omschrijft hem als een „indrukwekkende podiumpersoonlijkheid”.

Aan de Wessel Ickenprijs, die in 1961 is ingesteld, zijn een bedrag van 3.000 gulden en een verzilverde bokaal verbonden.

Oplossing van gisteren:

B A A I - V A S T
R A L - G E S T
A S - W E E T A L
N - D E - R E L
D O O R N - R - C
E S - F I N - M
R - G - S E P I A
- S A P - S I - P
K O M E E T - F A
E M M E R - R E U
I S A R - L E E D

cryptogram

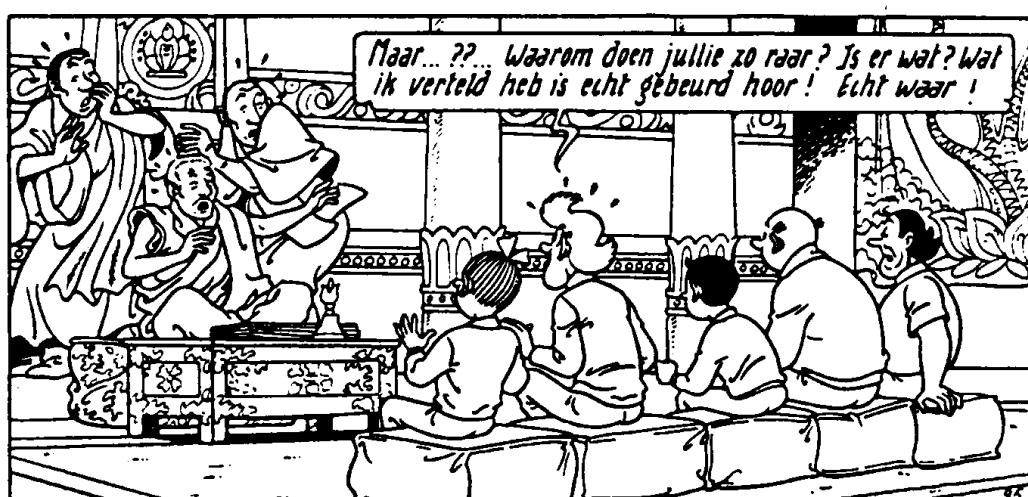
Horizontaal:

1. Sterke smeerlap? (12); 8. Hij staat voor de rij om het omhoog te brengen (7); 9. Stort je hart uit als het eraan zit! (7); 11. Het is helemaal niet eng aan boord (4); 12. Men bedoelt dat het voor iedereen is (5); 13. Auto die over de weg glijdt? (4); 16. Kamp de Rus weer met een overschot? (7); 17. Betrekking die bedoeld is om af te slanken? (7); 18. Hond die zich in het zuur wentelt? (7); 21. Deze aap is niet minder dan een huisdier (7); 23. Van deze taal heeft de priester geen plezier (4); 24. Daar- aan zit een luchtje bij het bakken! (5); 25. Land dat u per vliegtuig kunt bereiken (4); 28. Functie waarnaar een briefbesteller streeft? (7); 29. Vonnis nooit te vlug met uw mening! (7); 30. Grondbezit zonder eigenaar (12).

Verticaal:

1. Deel van de wet dat niet serieus wordt genomen (14); 2. Hij is gewend veel te geven en/of te ontvangen (7); 3. Onver- gened meisje? (4); 4. Die kan men niet iemand inslaan zonder ze te gebruiken (7); 5. Zo vlug als een aanwiltsteken? (7); 6. Desondanks tocht 't niet (4); 7. Dit is slecht dat wij vanzelfsprekend niet weten zijn! (14); 10. Heeft vader 't al gewonnen hoe dit militaire hoofddeksel van vrouw heet? (5); 14. Kledingstuk van een zwang- gende vrouw? (5); 15. Die laat u vallen u ugens intrek neemt (5); 19. Zeils- koek erbij is dit onzin (5); 20. In de leer- ze te beoefenen? (7); 21. Zonder licht deze schepeling meer (7); 22. Hollandse vrouwelijke cowboy? (7); 26. Mai moet (4); 27. Zij komt altijd later (4).

sagarmatha

panda en de vakantievoerder

recept

Zomers gerecht van kipfilet

Benodigdheden voor 4 personen: 550 g kipfilet in reepjes gesneden, 1 eiwit, 4 tl maizena, 3 el plantaardige olie, 2 geperste teentjes knoflook, 2½ cm geraspte verse gemberwortel, 50 g Bombaynoten, 100 g gesnip- perde snijbonen, 1 el sesamzaad, 3 el

citroensap, 1 el suiker, 1 el droge sherry, 1 el sojasaus of ketjap, 5 el kippebouillon, 4 lente-uitjes in stuk- ken van 5 cm en daarna in reepjes gesneden, schijfjes citroen, paar takjes peterselie. Kipfilet in schaal doen. Eiwit los kloppen, de helft van de maizena er- door roeren en dit mengsel goed door de kipfilet werken. Olie in wok of braadpan verhitten. Hierin knof- look, gember en noten goudbruin fruiten. Met schuimspaan uit pan

nemen en laten uitlekken. Kip in de pan en deze 2-3 minuten roerbak- ken. Voeg bonen en sesamzaad toe en fruit 2 minuten mee. Meng rest maizena met citroensap, suiker, sherry, sojasaus en bouillon. Voeg bij de kip en blijf roeren tot alles ge- bonden is. Doe er dan de noten bij. Voeg lente-uitjes toe en warm 30 se- conden mee. Versier het gerecht met schijfjes citroen, toefjes peter- selie en dien het gerecht op.

hub meijer

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad

Directie: Mr. F.A.M. van Hellemond K.J. Verwer

Hoofdkantoor: In de Cramer 37 6411 RS Heerlen Bank: ABN Bank Heerlen rek. no. 57 75 35 935 Giro: 10 35 100 Tel. abonnementen: 045-739881 advertenties: 045-739886

Rayonkantoren: Brunssum 045-258000 Geleen 04490-4000 Heerlen-Centrum 045-717111 Kerkrade 045-452932/450000 Maastricht 043-254000 Schaesberg 045-311111 Roermond 04750-1800 Sittard 04490-1900 Valkenburg 04406-1900

Fax: redactie 045-739881 advertenties 045-739886

Telex: redactie 045-739881 overige afdelingen 045-739886

Abonnementsprijs: per vooruitbetaling te voldoen f 73,- per kwartaal f 24,- per maand f 24,-

Nederlander verdwenen in Pyreneeën

PAU - Al vier dagen zoeken gendarmerie, brandweer en vrijwilligers in de Pyreneeën naar de 19-jarige Steven van Waas uit Hulst. De jongen is dinsdagmorgen heel vroeg alleen vertrokken van een camping in Escot, 35 kilometer ten zuidwesten van Pau. Met een stuk chocola, een fles water en een kleine rugzak is hij in T-shirt en op gymshoenen vertrokken om foto's te maken vanaf een bergtop. Sindsdien is hij spoorloos.

Van Waas kampeerde sinds 5 juli in Escot met twee vrienden. Die hebben dinsdagavond alarm geslagen, waarop de gendarmerie onmiddellijk is gaan zoeken met een helikopter en een terreinvoertuig. Dat zoeken is sindsdien niet gestaakt. Volgens Paul van Waas, de overgekomen broer van de verdwenen jongen, kamden gisteren 85 man gendarmerie, brandweer en dorpsbewoners de streek uit.

Vermoedelijk heeft de jongen een pad genomen dat lijkt te leiden naar de Pic du Roumendares (1646 meter), maar die na vier kilometer oploopt. Het is mogelijk dat hij daarna zelf zijn weg naar boven heeft geprobeerd te vinden. Dat is volgens de gendarmerie uiterst gevaarlijk wegens loodrechte ravijnen, waarin ook tevergeefs is gezocht. Het zoeken wordt bemoeilijkt omdat de omgeving heel bosrijk is.

Half miljoen inwoners Londen zonder water

LONDEN - Ongeveer een half miljoen inwoners van de Britse hoofdstad Londen is door de aanhoudende hitte en droogte verstoken van drinkwater. De autoriteiten hebben gisteren gezegd dat voor begin volgende week geen verbetering in de situatie is te verwachten.

Tankauto's zorgen voor de drinkwatervoorziening van de getroffen Londenaren. In Zuid-Londen en het graafschap Kent is vanaf gisteren tot 6 augustus een strikt verbod van kracht om tuinen en parken met water te besproeien.

In Zuid-Engeland is het sinds begin mei met enkele onderbrekingen zonnig weer geweest. Gisteren steeg de temperatuur op veel plaatsen opnieuw tot boven de 27 graden Celsius.

Stijging van Aids-gevallen in Europa

GENEVE - Het aantal gemelde Aids-gevallen in Europa is in één jaar tijd met bijna 80 procent gestegen. Dit heeft de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) gisteren bekendgemaakt.

Tussen maart 1988 en maart 1989 zijn door 31 landen in totaal 9.636 nieuwe gevallen van Acquired Immune Deficiency Disease aangeteld, een stijging van 78,8 procent. Daarmee kwam het totaal voor Europa op 21.857, aldus de WHO. Aids komt het meest in Zwitserland voor met 122,1 gevallen per miljoen inwoners, gevolgd door Frankrijk met 115,3 per miljoen en Denemarken met 76,9 per miljoen, zo schrijft de in Genève gevestigde VN-organisatie.

Ijsberg op drift

LENINGRAD - In de Rosszee in het Zuidpoolgebied is een reusachtige ijsberg op drift geraakt.

Het officiële Sovjetpersbureau Tass meldde dat het Instituut voor Poolonderzoek in Leningrad via een satelliet ontdekte dat de ijsberg zich plotseling in beweging heeft gezet.

Het enorme gevaarte met een oppervlakte van zo'n 7.000 vierkante kilometer brak in 1987 los van het Ross-Schelfijs en wordt sindsdien door het Sovjetinstituut in de gaten gehouden.

Tot voor kort lag de ijsberg onbeweeglijk in het midden van de Rosszee, maar de wetenschappers in Leningrad ontdekten dat hij met een snelheid van ongeveer 600 meter per uur voortbeweegt, aldus het persbureau.

AbvaKabo boycot overleg CAO bejaardenoorden

UTRECHT - De AbvaKabo wil niet mee onderhandelen over een nieuwe CAO-bejaardenoorden zolang een inhoudelijke reactie van de werkgeversvereniging VNB op de loonleis van de bond achterwege blijft. AbvaKabo-onderhandelaar P. van Loon heeft dit gisteren meegedeeld. De VNB heeft de bonden omlangs uitgenodigd om de besprekingen over een nieuwe CAO begin september voort te zetten.

Van onze Haagse redactie

DEN HAAG - Minister Brinkman (WVC) wil de reclame-mogelijkheden via de STER verruimen. Als eerste stap wil de minister de maximale STER-televiesijdtijduur van 5 naar 6 procent van de totale zendtijd per dag. Via tussentijdse stappen moet een verdere verhoging naar 15 procent worden gerealiseerd, conform de Europese regelgeving.

In het wetsvoorstel van Brinkman, dat gisteren aan de Tweede

Wijziging Mediawet naar Kamer

Kamer is gestuurd, wordt tevens bepaald dat uiteindelijk niet meer dan 12 minuten in één uur zendtijd aan reclame mag worden besteed. Ruim zes procent van de reclame-inkomsten moet volgens het wetsvoorstel worden afgedragen aan het Stimule-

ringsfonds Nederlandse culturele omroepproducties.

In een tweede wetsvoorstel, dat afgelopen week al uitlekte, stelt de bewindsman voor buitenlandse commerciële zenders met op Nederland gerichte reclame toe te laten. De reclameboodschappen van die zenders moeten dan wel als zodanig herkenbaar zijn en mogen het maximum toegestane percentage aan reclame niet overschrijden. Ook mogen programma's niet worden onderbroken door reclameboodschappen.

Mogelijk groot gevaar voor volksgezondheid of milieu

Bodem rijkswateren ernstig verontreinigd

DEN HAAG - De bodems van meer dan honderd rijkswateren zijn zo ernstig verontreinigd dat zij mogelijk een groot gevaar vormen voor de volksgezondheid of het milieu. Ook de dierenwereld wordt door de vervuiling bedreigd. De betrokken lokaties moeten nader worden onderzocht en wellicht is sanering noodzakelijk.

Dit blijkt uit het 'Saneringsprogramma waterbodems rijkswateren 1900-2000' van de ministeries van Verkeer en Waterstaat en Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer. Demissionair minister Smit-Kroes van Verkeer en Waterstaat heeft het programma naar Eerste en Tweede Kamer gestuurd.

In totaal zijn monsters onderzocht van bodems van ongeveer duizend rijkswateren. In meer dan honderd gevallen bleek de zogenaamde saneringswaarde te worden overschreden. Bij de overschrijding van de normen betrof het vooral PCB's, PAK's, bestrijdingsmiddelen en minerale olie.

De beide ministeries schatten de totale hoeveelheid te saneren bodem op 20 miljoen kubieke meter. In de top 100 nemen De Biesbosch (delta Maas en Waal), de Hollandse IJssel en het Ketelmeer (delta IJssel) en aangrenzende wateren de kopposities in. Uit het onderzoek is gebleken dat het merendeel van de waterbodems in de rijkswateren als verontreinigd moet worden beschouwd. Alleen gebieden als het Markermeer en de Oosterschelde hebben een waterbodem waarvan de kwaliteit op het niveau van de algemene milieukwaliteit ligt. De lijst van ruim honderd ernstig verontreinigde rijkswateren bevat zowel kleine gebieden (haventjes, voormalige scheepswerven) als grote gebieden zoals Ketelmeer en Biesbosch.

Slib

Daarnaast blijkt op veel andere plaatsen de signaleringswaarde te worden overschreden, maar krijgen deze bij sanering geen voorrang, omdat de bodem naar verwachting in de loop van de tijd met schoner slib zal worden afgedekt. Het gaat vooral om uiterwaarden, oevers en het Verdrongen Land van Saefinghe.

Het proces van afdekken met schone slib zal nog tientallen jaren vergen. Daarom heeft het ministerie van Landbouw en Visserij de consumptie van in veel van die gebieden geteelde groenten al eerder afgeraden. In de uiterwaarden van de rivieren bevinden zich bovendien tientallen voormalige afvalstortplaatsen, waarvan er meerdere sterk verontreinigd kunnen zijn. In samenwerking met de provincies moet worden bekeken welke daarvan moeten worden gesaneerd.

Regionaal

Naast de kwaliteit van de bodems van rijkswateren wordt ook die van bodems van regionale wateren geïnventariseerd. Die inventarisatie is nog niet zo ver dat een redelijk beeld gegeven kan worden van de bodemkwaliteit van deze wateren en mogelijk noodzakelijke saneringen.

Vliegtuig op autoweg

Sovjet-mijnwerkers onderhandelen nog

DONETSK - Regeringsvertegenwoordigers hebben gisteren de onderhandelingen met het stakingscomité van de mijnwerkers uit het Donbass-bekken voortgezet, terwijl de situatie in het Koezbas-bekken waar de stakingen op 10 juli begonnen, al weer helemaal genormaliseerd is.

Het stakingscomité van de stad Donetsk (Oekraïne) zou het gistermiddag met de regeringsdelegatie eens zijn geworden over een compromis, aldus de voorzitter van het comité, Aleksej Bokarev. De onderhandelaars zijn bezig een definitieve tekst op te stellen en die moet ter goedkeuring nog worden voorgelegd aan de stakers.

De stakers in Donetsk zeiden gisteren dat in 112 van de 121 mijnen in de Donbass het werk was neergelegd. Dit bekken produceert een derde van alle kolen in de Sovjetunie. Gisteren heeft de laatste mijn bij Donetsk, de Abakamora, ook zijn poorten gesloten.

De mijnwerkers hebben nog één eis aan de 49 toegevoegd die zij al op tafel hadden gelegd: de tekst van het akkoord moet integraal gepubliceerd worden in de pers. Het gebrek aan betrouwbare informatie over wat de 180.000 stakers in het Koezbas (Siberië) hadden bereikt, heeft een rol gespeeld bij het uitbreiden van de stakingen in het Donbass. Gisteren publiceerde het ministerie van Industrie en mijnbouw wel een communicatie waarin een samenvatting stond van de belangrijkste punten van het akkoord dat dinsdag in Siberië werd bereikt. Het ministerie zegt daarin dat het akkoord voor de hele Sovjetunie geldt.

Dat betekent dat alle mijnbedrijven over enkele maanden, vanaf 1 januari 1990, een beperkte autonomie zullen krijgen, die inhoudt dat zij vrij zijn in onderhandelingen over

de verkoop van kolen die boven de regeringsquota's worden geproduceerd.

De mijnwerkers hadden een vaste rustdag geëist. Dat wordt voortaan de zondag. Overwerk hoeft niet meer gratis voor het ministerie te worden verricht: overwerk 's avonds wordt met 20 procent extra betaald, weekenddiensten met 40 procent.

Uitstel bepleit terugbetaling van studiebeurs

Van onze Haagse redactie

DEN HAAG - VVD. PvdA en PPR willen dat minister Deetman (onderwijs) de versnelde terugbetaling van teveel uitbetaalde studiebeursen voorlopig niet invoert. De VVD'er Fransen en de PPR'er Lankhorst hebben Deetman gevraagd eerst over de maatregel met

de Kamer te overleggen. Het gaat om de terugbetaling van teveel uitbetaalde voorschotten die studenten bij de invoering van het nieuwe studiefinancieringsstelsel kregen.

Vanwege problemen met de nieuwe computerprogramma's kon destijds niet berekend worden hoe hoog de werkelijke beurs moest zijn. Deetman wil nu dat studenten vanaf 1 augustus het teveel betaalde bedrag in termijnen van 203,35 gulden terugbetalen. Tot nu toe was dat 76,44 gulden.

Onenigheid over uitstoot centrales

SEP boycot overleg beperken verzuring

ARNHEM - De SEP (Samenwerkende Elektriciteits-Productiebedrijven) boycot overleg over maatregelen om de verzuring door kolen centrales tegen te gaan. Het gaat daarbij om een beperking van de

uitstoot van stikstofoxiden en zwaveldioxide.

De SEP heeft vorige maand het overleg met het ministerie van VROM en de provincies over beperking van de uitstoot door centrales afgebroken. Dat blijkt uit notulen van de besprekingen tussen de SEP, het ministerie en de provincies (verenigd in het Interprovinciaal Overleg, IPO). Partijen konden het niet eens worden over de maximaal toegestane uitstoot (emissies) van zwaveldioxide en stikstofoxiden.

Volgens het IPO (provincies) zijn de gesprekken met de SEP vooral afgebroken door onwil bij de SEP (elektriciteitsproduktiebedrijven) om „thans beschikbare technieken om emissies te bestrijden ook daadwerkelijk in te zetten". De SEP daarentegen liet gisteren weten dat de kosten van de maatregelen die de provincies eisen niet opwegen tegen de baten.

Nu een vrijwillige afspraak (convenant) tussen SEP, provincies en het ministerie van VROM op een veto van de SEP is gestuit, moet de minister de knoop doorhakken. Volgens het IPO moet Nijpels zo snel mogelijk dwingend de maximale emissies vaststellen.

Teleurgesteld

De Stichting Natuur en Milieu is overigens erg teleurgesteld over de plannen van de ministers Nijpels van milieubeheer, Braks van landbouw en visserij en Smit-Kroes van verkeer en waterstaat ter bestrijding van de verzuring. De voorgestelde vermindering van de uitstoot van verzurende stoffen is volgens de milieugroep niet voldoende om bossterfte op grote schaal te voorkomen. Over het systeem van de heffingen is de organisatie evenmin tevreden.

De Vereniging Milieudefensie juicht het toe dat er nu eindelijk een plan ter bestrijding van de verzuring op tafel ligt, maar mist een structurele aanpak. De werkgeversorganisaties vragen om een voorzichtige invoering van de plannen vanwege de kosten.

Geding Nijpels tegen producent van zinkafval

Van onze Haagse redactie

DEN HAAG - Minister Nijpels (Milieu) eist komende maandag in een kort geding dat tweeduizend ton zinkafval legaal wordt afgevoerd en verwerkt. De helft van het zinkhoudende afval ligt momenteel opgeslagen bij een stuwadoorsbedrijf in de Rotterdamse haven. De rest is per schip op de terugweg uit Brazilië, waar de lading door de autoriteiten werd geweigerd.

Het Rotterdamse stuwadoorsbedrijf heeft geen vergunning voor het opslaan van chemisch afval, waartoe het zinkhoudende spul wordt gerekend. Nijpels eist nu dat de eigenaar van het afval, het Amsterdamse metaalbedrijf Magnus, zorgt voor legale afvoer en verwerking.

Gesprekken tussen ambtenaren van het ministerie van VROM en vertegenwoordigers van Magnus hebben volgens Nijpels niet tot een bevredigend resultaat geleid.

Via een rechterlijke uitspraak probeert de minister te bewerkstelligen dat het zinkafval verdwijnt, bij voorbeeld naar een verwerkingsbedrijf in de Bondsrepubliek.

(ADVERTENTIE)

Mango

Ons nieuwe pand
Beitel 11 Kerkrade
is a.s. zondag 23 juli
geopend van 12.00-17.00 uur
Ruim 2000 m²

Opgehangen

Maleisische politiefunctionarissen dragen het stoffelijk overschot weg van de 39-jarige Brit Derrick Gregoy, die twee jaar geleden ter dood werd veroordeeld wegens het bezit van heroine. Gregoy werd gisterochtend vroeg opgehangen in een gevangenis in Koelala Loempoer. Verzoeken om clementie van de Britse koningin Elizabeth en van premier Margaret Thatcher werden door zowel de Maleisische vorst als de regering van de hand gewezen.

Donderdagavond had de voormalige zakenman in tekstiel uit het Engelse Surrey een laatste ontmoeting met zijn naaste familie. In de dodencel wachtten nog zo'n honderd mensen op voltrekking van de doodvonnis. Twee jaar geleden werden twee Australiërs wegens bezit van heroine opgehangen.

punt uit

• Celstraf

De Haarlemse rechtbank heeft gisteren celstraffen van drie en anderhalf jaar opgelegd aan twee mannen die betrokken waren bij de invoer van ruim 4400 kilo marihuana met een handelswaarde van 12 miljoen gulden. Tegen het tweetal waren straffen van drie en tweeënhalft jaar geëist.

• Dolfijn

Vier dagen nadat een 3 meter lange spitsnuitdolfijn in ondiep water was geraakt bij Long Island is het dier overleden in het New York Aquarium. De doodsoorzaak is waarschijnlijk de grote hoeveelheid plastic tassen en vuilnis die in de maag van het dier is aangetroffen.

• Voedsel

De bevolking van de Sovjetunie heeft in het afgelopen halfjaar weinig gemerkt van een verbetering in de beschikbaarheid van levensmiddelen. De productie is met nog geen drie procent toegenomen. Dat had minstens vijf procent moeten zijn om de bevolking er iets van te laten merken.

• Ontdekking

Amerikaanse en Sovjetwetenschappers hebben een methode ontdekt om kernwapens op oorlogsschepen van veraf op te sporen. De resultaten van hun gezamenlijk experiment in de Zwarte Zee zullen van groot belang zijn voor de wapenbeheersing ter zee, aldus de Russische vice-minister van Buitenlandse Zaken, Viktor Karpov.

• Moordenaars

De politie in Thailand heeft drie mannen aangehouden wegens de moord op 56 Vietnamese bootvluchtelingen. De vissers hadden op 26 maart alle opvarenden, op twee na, van een schip met Vietnamese bootvluchtelingen met messen en bijlen omgebracht. De daders hadden van een aantal slachtoffers de knieschijven verbrijzeld om te voorkomen dat zij zich zwemmend in veiligheid zouden brengen.

• Overleden

Op 57-jarige leeftijd is vorige week dinsdag in Hanover in de Amerikaanse staat New Hampshire Max Geldens overleden. Geldens leed aan een ongeneeslijke ziekte. Geldens, Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw, was de oprichter van het internationale organisatie-adviesbureau McKinsey & Company, waar hij ruim 25 jaar aan verbonden is geweest.

• Rel

Tussen Wenen en Teheran is een diplomatieke rel uitgebroken nadat een Iranier die van de moord op drie Koerden in Wenen wordt verdacht, naar de Iraanse ambassade is gevlucht. Tegen de man is een arrestatiebevel uitgevaardigd, maar de ambassade weigert hem uit te leveren, aldus een politiewoordvoerder.

• Eis

De officier van justitie bij de rechtbank in Haarlem heeft gisteren wegens de organisatie van een groot cocaïne-transport acht jaar gevangenisstraf geëist tegen de 40-jarige L.T. De man werd op Curaçao gearresteerd, nadat dit voorjaar twee Antillaanse koeriers op Schiphol waren gesnapt.

• Fagel

De bezitter van de donkerblauwe Mercedes die rond het tijdstip van de moord op restauranthouder Gerard Fagel bij restaurant De Hoefslag in Bosch en Duin is gesignaleerd, blijkt niets met de moord te maken te hebben. Een huissarts uit Bosch en Duin heeft bij de politie gemeld dat hij de eigenaar van de Mercedes is, zo heeft een politiewoordvoerder vrijdag meegedeeld.

• Asbest

De NS willen een aantal oude treinstellen uit de jaren '50 een 'asbestveilige' behandeling geven. Het gaat om materieel (de zogenaamde hondekoppen) dat eigenlijk met pensioen zou moeten maar dat door een dreigend gebrek aan capaciteit nog tot 1993 meemoet, aldus de NS.

• Onderzoek

De Bredase officier van justitie mr W. Kooops heeft een gerechtelijk vooronderzoek gelast tegen vier leden van de spoorwespolitie in het rayon Roosendaal. Het openbaar ministerie verdenkt het viertal van misdrijven die variëren van valsheid in geschrifte tot mishandeling en wederrechtelijke vrijheidsberoving.

Vladimir Krjoetsjkov, chef van de Sovjetrussische geheime dienst:

'Nee, de KGB is geen liefdadigheidsinstelling'

MOSKOU - „Vladimir Aleksandrovitsj, dit gesprek is mogelijk geworden door het huidige proces van democratisering van onze maatschappij. Laten we daar dus het onderwerp van dit interview van maken.” Zo opende Stanislav Polzikov van het Russische persbureau Novosti het eerste tv-interview met de chef van het Sovjetrussische Staatscomité voor de Veiligheid ofwel KGB, Krjoetsjkov.

Krjoetsjkov: „Ik wil graag mijn dankbaarheid tot uitdrukking brengen dat u mij in de gelegenheid stelt een paar woorden over het werk van de KGB te zeggen, over zijn rol en plaats in onze maatschappij.

Perestrojka is een proces dat het geheel van onze maatschappij aangaat en het omvat natuurlijk ook alle wetshandhavende organisaties en diensten, inclusief de KGB. Wij leren hoe wij democratie en glasnost moeten gebruiken in het werk van de staatsveiligheidsorganen en wij doen dat. Wij zijn begonnen ons Sovjetpubliek en, vanzelfsprekend, het wereldpubliek beter te informeren over wat de staatsveiligheidsorganen doen.”

Taken

„Natuurlijk, de KGB is geen liefdadigheidsinstelling. Wij bestrijden degenen die de wetten overtreden. En ik denk dat alle Sovjetburgers dit vanzelfsprekend begrijpen. Dat wordt ook in het buitenland begrepen. Het comité heeft de volgende werktaken: spionage (misschien is dit de eerste keer dat een voorzitter van het comité officieel dit woord uitsprekt, maar het zij zo), contra-spionage, inclusief de militaire contra-spionage, wat betekent dat wij onze strijdkrachten ondersteunen met contra-spionage, en de grensbewakingseenheden. Wij bestrijden smokkel, wij bestrijden terrorisme en, nu ik dat onderwerp heb genoemd, ik moet zeggen dat wij geïnteresseerd zijn in de breedst mogelijke samenwerking op dit gebied en contacten met alle soortgelijke organisaties in het buitenland.”

„Ik zou willen zeggen dat vele problemen die met het werk van de staatsveiligheidsorganen te maken hebben in de eerste plaats ontstaan, omdat mensen niet geïnformeerd zijn. Ik denk dat democratie en glasnost ons een goede gelegenheid bieden om het publiek beter te informeren.”

- Het is duidelijk deze wens geweest om meer geïnformeerd te raken, om meer inlichtingen te hebben, die sommige afgevaardigden ertoe bracht vragen te stellen en soms wat harde oordelen uit te spreken over het Staatscomité voor de Veiligheid.

Krjoetsjkov: „Ik wil ten eerste dit zeggen: natuurlijk juist ik dergelijke opmerkingen niet toe, omdat ik bezwaar maak tegen vele conclusies en bovendien vind ik ze niet objectief. Er zijn perioden geweest, en die kent u ook, waarin de staatsveiligheidsorganen ook een negatieve rol speelden. Dat wil zeggen, zij hadden een zeer actief aandeel in de schendingen van de socialisti-

sche wetten. Bij de geuite kritiek ging het over de toestand in de jaren dertig, veertig en begin jaren vijftig. Maar we leven nu in het jaar 1989 en de staatsveiligheidsorganen zijn anders en hun plaats in de maatschappij is anders en hun rol is eveneens anders.”

„Ik moet zeggen dat we in ons werk strikt uitgaan van twee gegevens en dat zijn de wet en de waarheid. Alleen deze twee gegevens zijn ons doel en ons referentiekader. Er is niks anders. Dat wil niet zeggen dat alles in ons werk van een leien dakje gaat en dat er geen overtredingen voorkomen. Zulke dingen gebeuren. We straffen degenen die zich daaraan schuldig maken streng en rapporteren zulke gevallen aan de pers.”

Controle

„En dan nu de controle op onze activiteiten. U weet dat het werk van de staatsveiligheidsorganen wordt gecontroleerd. Deze controle is in de laatste jaren zeer streng geweest. Ik zou willen zeggen dat de controle door de partij een zeer serieuze aanleggenheid is. Maar waar het nu om gaat, is een andere vorm van controle. Er ligt nu het plan om een comité of een commissie (dat is aan de Opperste Sovjet om te beslissen) in het leven te roepen die van dag tot dag een permanente controle uitoefent over de operaties van de staatsveiligheidsorganen. Laat ik wellicht een geheim verklappen. U moet weten dat het Staatscomité voor de Veiligheid een van de initiatiefnemers is van het idee om een dergelijk comité op te richten. Wij zijn daar zeer in geïnteresseerd.”

„Het zal een forum zijn, waarvoor wij in staat worden gesteld om ons publiek en het wereldpubliek beter te informeren over wat we aan het doen zijn. En ik denk dat dat ons aanzien zal verbeteren. Ik denk dat het een forum zal zijn dat ons in staat stelt om de lessen van democratie en glasnost heel serieus te leren. Dat zal ons ook helpen. Dus, wij verwelkomen zulke controle.”

„Ik denk dat we zelfs eens moeten kijken naar de ervaring van andere landen. Neem bijvoorbeeld de Amerikaanse ervaring: in dat land heeft het Congres een speciaal comité dat de controle uitoefent, dat de operaties van de Central Intelligence Agency controleert. Ik denk dat we een beetje leentjebuurt moeten spelen. Daar worden openbare hoorzittingen gehouden, het budget en andere dingen worden publiek gemaakt. Wij staan daar volledig achter.”

- Dat betekent dat u gelooft dat het voorgestelde comité zijn fiat zou moeten geven aan het publiceren van gegevens?

• VLADIMIR KRJOETSJKOV

...glasnost geldt ook voor de KGB...

Krjoetsjkov: „Natuurlijk, natuurlijk, ja. Het Staatsveiligheidscomité zal voorstellen voorbereiden, zijn oordelen geven, maar de beslissingsmacht ligt daar niet. En ik veronderstel dat we vele feiten publiek kunnen maken die bevestigen dat we in alle eerlijkheid werken om de veiligheid van onze staat te beschermen en dat ons werk niet strijdig is met de belangen van ons Sovjetvolk.”

- Vladimir Aleksandrovitsj, de publicatie van budgetgegevens zal ongetwijfeld ook de publicatie inhouden van het aantal personeelsleden.

Krjoetsjkov: „Natuurlijk. Als het budget openbaar wordt gemaakt, dan wordt alles publiek

wat daar in staat en alles wat het dekt.”

- Degenen die meer willen weten, moeten een actieve rol gaan spelen bij het samenstellen van de commissie of dat comité om het zo snel mogelijk te laten beginnen met het werk.

'Tot de bodem'

Krjoetsjkov: „De manier waarop het comité of de commissie gaat werken, is aan dat comité of die commissie om te beslissen. Wij zullen proberen actief te zijn in het werk van dat comité. Ik zou daar nog iets aan willen toevoegen: openbare aanklagers, de organen van het ministerie van binnenlandse zaken, noch de staatsveiligheidsorganen kun-

nen op hun eentje de problemen aan, waarmee zij worden geconfronteerd. Zij kunnen die alleen oplossen in hun vertrouwen op het volk, alleen in het vertrouwen op de steun van de werkollectieven. De laatste tijd hebben we onze banden en de contacten met de werkollectieven aanzienlijk uitgebreid.”

„Wat het verleden betreft, zou ik het volgende willen zeggen. Wij zijn tot de bodem gegaan van vele problemen, maar wij hebben nog geen definitieve conclusies getrokken, definitieve beoordelingen gemaakt. De zaak is zeer ernstig. Wij zijn nu actief betrokken in het proces van rehabilitatie van slachtoffers van de vervolgingen. En tussen haakjes, vele concrete of beter grote za-

ken worden beslist op initiatief van het Staatsveiligheidscomité. Echter, er is veel tijd verstreken, er zijn geen mensen meer, er zijn geen documenten meer. Dit is, dat is zeker, geen simpele zaak. Maar wij zullen alles doen, zodat de waarheid kan worden gehoord. Met al zijn volume en in al zijn omvang.”

- Vladimir Aleksandrovitsj, heeft u een grote familie?

Krjoetsjkov: „Ik heb zonen, een kleinzoon en een kleindochter, waar ik heel erg van houd. Ik ben getrouwd, ja, ik ben een huisvader. Maar, helaas, ik kan maar heel weinig tijd met mijn familie doorbrengen.”

- Wat is uw eigen werkschema? Hoe lang werkt u?

Krjoetsjkov: „Weet u, ik vind het een beetje genant om het te zeggen, maar ik werk lange uren, veertien, zestien uur. Op zondag gun ik mezelf een pauze van vier, vijf uur. Dat wil zeggen, overdag. Het enige dat me reddt, is mijn uitzonderlijke constructieve en positieve houding ten opzichte van fysieke training.”

- Dus u vindt nog wel tijd om te zwemmen?

Krjoetsjkov: „Inderdaad, elke ochtend een uur. Hoewel ik het moeilijk vind. Daarnaast houd ik als Rus, als een man die in Rusland woont, erg veel van skiën.”

- Als we naar dit tempo kijken, gaat u dan nog wel op vakantie?

Krjoetsjkov: „Ik ga op vakantie. Dat doe ik. Maar dit jaar en vorig jaar is het er niet van gekomen. Ik heb één hobby: theater. Ik houd bijzonder veel van theater.”

- Ook het moderne theater; spreekt het hedendaagse theater u aan?

Krjoetsjkov: „Over het algemeen houd ik erg van Brecht, een groot toneelschrijver, zonder twijfel, en het is ook niet toevallig dat het Sovjetpubliek hem met zoveel respect behandelt. Maar ik houd ook van onze academische theatertraditie. De theatergroepen die in die stijl werken, hebben zich uit het motteballentijdperk bevrijd. Ze houden zich nu bezig met hedendaagse onderwerpen en dat kan alleen maar worden toegejuicht. En dan, wie kan er om heen om van het Bolsjoi te houden?”

- Misschien is er nog iets dat u zou willen zeggen? Misschien heb ik verzuimd een vraag te stellen die in uw ogen belangrijk is.

Eerste maal

Krjoetsjkov: „Wel, wat kan ik nog zeggen? Dit is het eerste televisie-interview in mijn leven. Ik probeer een beetje op de achtergrond te blijven, wat misschien wel verklaard kan worden uit het feit dat ik lange tijd de inlichtingendienst van de Sovjetunie heb geleid, iets wat je niet aan de grote klok hangt. Ik hoop dat onze eerste ontmoeting niet de laatste zal zijn. Ik wil graag mijn persoonlijke bijdrage leveren om het image van de staatsveiligheidsorganen, niet alleen in ons land, maar in de wereld als geheel, in overeenstemming te brengen met de nobele doelen die wij, naar ik meen, met ons werk proberen te verbinden. Dank u wel.”

- Dank, Vladimir Aleksandrovitsj, voor dit eerste interview. Ik denk dat het een grote eer is voor welke journalist dan ook. Dank u.

stanislav polzikov

Zelfs de spionnen ontkomen niet aan glasnost

Van onze verslaggever

MOSKOU - Niets in de Sovjetunie lijkt tegenwoordig nog heilig. Zelfs het eens zo onaantastbare Staatscomité voor de Veiligheid, beter bekend als de KGB, ontkomt niet meer aan de glasnost. En dat heeft heel uiteenlopende gevolgen.

Enerzijds wordt de KGB tegenwoordig openlijk gekritiseerd. Zo mopperde de partijkrant Pravda onlangs dat KGB-personeel had geweigerd inzage te geven in documenten over de vervolging in de Stalintijd, omdat en het was alsof de Pravda de formule zeer verwerpelijk vond „ze als geheim waren gekenmerkt.” En ook tijdens de eerste zitting van het Congres van Volksafgevaardigden werden een paar harde noten gekraakt, toen parlements lid Joeri Vlasov uit zijn slof schoot en de KGB betitelde als „een ondergronds rijk”, de „meest gesloten, samenzwerende organisatie die wij hebben” met een „almachtige greep op de samenleving en elk individu.”

Met tijd mee

Anderzijds tracht de KGB onder aanvoering van zijn nieuwe chef Vladimir Aleksandrovitsj Krjoetsjkov (65) met zijn tijd mee te gaan, wat al tot een paar zeer opmerkelijke gebeurtenissen heeft geleid. Zo werd onlangs bij de zelfmoord van „geheim agent” Glenn Michael Souther, alias Michael Orlov, de hele doopceel gelicht aan deze „held van het onzichtbare front”, die veel had gedaan bij het bemachtigen van kernwapengeheimen in de VS.

Opzien

Vladimir Krjoetsjkov zelf, die rechten heeft gestudeerd en de diplomaten school doorlopen, heeft ook al het nodige opzien gebaard. Hij was nog maar amper tot opvolger van Viktor Tsjebrikov benoemd, of Krjoetsjkov arrangeerde in de eerste januardagen van dit jaar een opmerkelijke ontmoeting met de Amerikaanse ambassadeur in Moskou, Jack Matlock. Zij hadden een vriendschappelijk tête à tête van negentig minuten in het hoofdkwartier van de KGB aan het Dzerzinski-plein.

In de VS is Krjoetsjkov geen onbekende. Hij was onder meer in Washington als topveiligheidsman van Sovjet-leider Michail Gorbatsjov bij diens historische bezoek aan Ronald Reagan in 1987. Hij zat met Amerikaanse en Sovjet-officials aan tafel tijdens een informeel diner in een Chinees eethuis en later met het hoofd van Reagans Nationale Veiligheidsraad, Colin Powell, en de toenmalige onderdirecteur van de CIA, Robert Gates, in het eliteaire Maison Blanche-restaurant.

Oordelen

In de VS zijn wat tegenstrijdige oordelen geveld over Vladimir Aleksandrovitsj. De één beschrijft hem als rustig en bescheiden. De ander heeft het over een man die „geziglijk is, interessant en voortdurend grappen makend.” In elk geval is de omschrijving van een Amerikaan die de KGB-chef van nabij meemaakte bij de top in '87 op zijn plaats: „Hij ziet er bepaald niet uit als een spion.”

Krjoetsjkov is er veel aan gelegen de meest notoire van alle Sovjetinstanties een beter aanzien te verschaffen. En tot dat doel liet hij zich onlangs voor het eerst in de geschiedenis voor de televisie interviewen door Stanislav Polzikov, journalist bij het Sovjetpersbureau Novosti. Van dat interview zijn gedeelten in de Sovjetunie uitgezonden. In deze krant vandaag belangrijke delen van dat in vele opzichten exclusieve gesprek: over het gezinsleven van Krjoetsjkov, zijn liefde voor het theater, zijn streven naar meer openheid, zijn bereidheid het budget van de KGB publiek te maken, zijn lange werkdagen.

Van de redactie buitenland
WARSAU - De echo van de afkondiging van de staat van beleg in december 1981 klinkt nog altijd na in Polen. Bijna zo sterk, dat generaal Wojciech Jaruzelski het presidentschap aan zich voorbij zag gaan. Het was niet voor niets dat hij afgelopen woensdag met zo'n krappe meerderheid werd gekozen. En het waren betekenisvolle eerste woorden die hij in zijn nieuwe functie sprak: „Ik wil de president van de verzoening zijn.”

Jaruzelski was secretaris-generaal van de communistische partij, toen de partij dit jaar een van de meest ingrijpende koerswijzigingen in de politieke geschiedenis van Polen inzette, door Solidariteit te legaliseren. En dat nadat de partij zeven jaar lang had geprobeerd de vakbond van de aardbodem te laten verdwijnen.

Zich ervan bewust, dat het de communisten in hun eentje nooit zou lukken een eind te maken aan de sociale onvrede en de economische crisis in Polen, ging de regering van Jaruzelski gesprek-

ken aan met de oppositie. Deze waren het begin van de politieke hervormingen, die uiteindelijk hebben geleid tot de presidentsverkiezingen van woensdag.

Jaruzelski verschilt in die zin van de meeste westelijke presidenten, dat van zijn huiselijk leven weinig bekend is en hij zich niet vaak in het openbaar onder de bevolking begeeft. Ook heeft hij niet veel contact met de pers.

Hij werd geboren op 6 juli 1923 in een dorp in het oosten van Polen en komt uit een aristocratische familie. Toen de Tweede Wereldoorlog uitbrak, bezocht hij een katholieke kostschool.

Volgens zijn officiële biografie „verbleef” Jaruzelski tijdens de oorlog als arbeider in het noordoosten van de Sovjetunie, maar volgens kennissen van zijn familie werd het gezin door de Russen gevangengenomen en tewerkgesteld in Siberië.

In 1943 volgde Jaruzelski een officiersopleiding in de Sovjetunie, waarna hij dienst nam in het daar gevormde Poolse Eerste Leger. Als lid van het Rode Leger bood hij de Duitsers. In 1947 werd hij lid van de Poolse communistische partij. Hij maakte zowel in de politiek als in het leger carrière en in 1968 werd hij minister van defensie.

In oktober 1981, tijdens de hoogtijdagen van de opstandige en

onafhankelijke vakbond Solidarnosc, werd Jaruzelski benoemd tot secretaris-generaal van de partij. Hij was daarmee de eerste militair in het Oostblok die deze uiterst belangrijke politieke functie bekleedde. Twee maanden na zijn benoeming kondigde Jaruzelski de staat van beleg af. Solidariteit werd verboden, haar leiders werden gevangen genomen. De westerse landen zetten hun hulp aan Polen stop en deden geen investeringen meer. Polen zakte daardoor nog verder weg in een economische crisis.

In een recent interview met Associated Press zei Jaruzelski hierover: „Het was een moeilijke en dramatische beslissing, en

voor mij persoonlijk erg pijnlijk.” Hij heeft echter nooit gezegd dat hij zijn beslissing, de staat van beleg uit te roepen, achteraf heeft betreurd.

De democratische hervormingen van het laatste jaar zijn met diepgaande scepsis begroet. De gebeurtenissen van acht jaar geleden liggen de Polen nog vers in het geheugen. Jaruzelski is zich er terdege van bewust dat zijn naam onlosmakelijk aan de staat van beleg verbonden blijft. Daarvan gaf hij blijk toen hij op 30 juni bekend maakte dat hij zich niet kandidaat zou stellen voor het presidentschap.

De behoefte van Polen aan stabi-

• WOJCIECH JARUZELSKI

...uitroepen staat van beleg 'n pijnlijke beslissing...

liteit heeft Jaruzelski de kans gegeven zijn rol in de geschiedenis van het land een nieuwe inhoud te geven. Gesteund door de belofte tot medewerking van de leider van Solidariteit, Lech Walec, en door het bezoek van de Amerikaanse president George Bush maakte Jaruzelski de dag voor de presidentsverkiezingen bekend zich uit „plichtsbeseft” toch kandidaat te stellen.

Generaal wil president van de verzoening zijn

Keuze Jaruzelski vergroot kans op stabiliteit in Polen

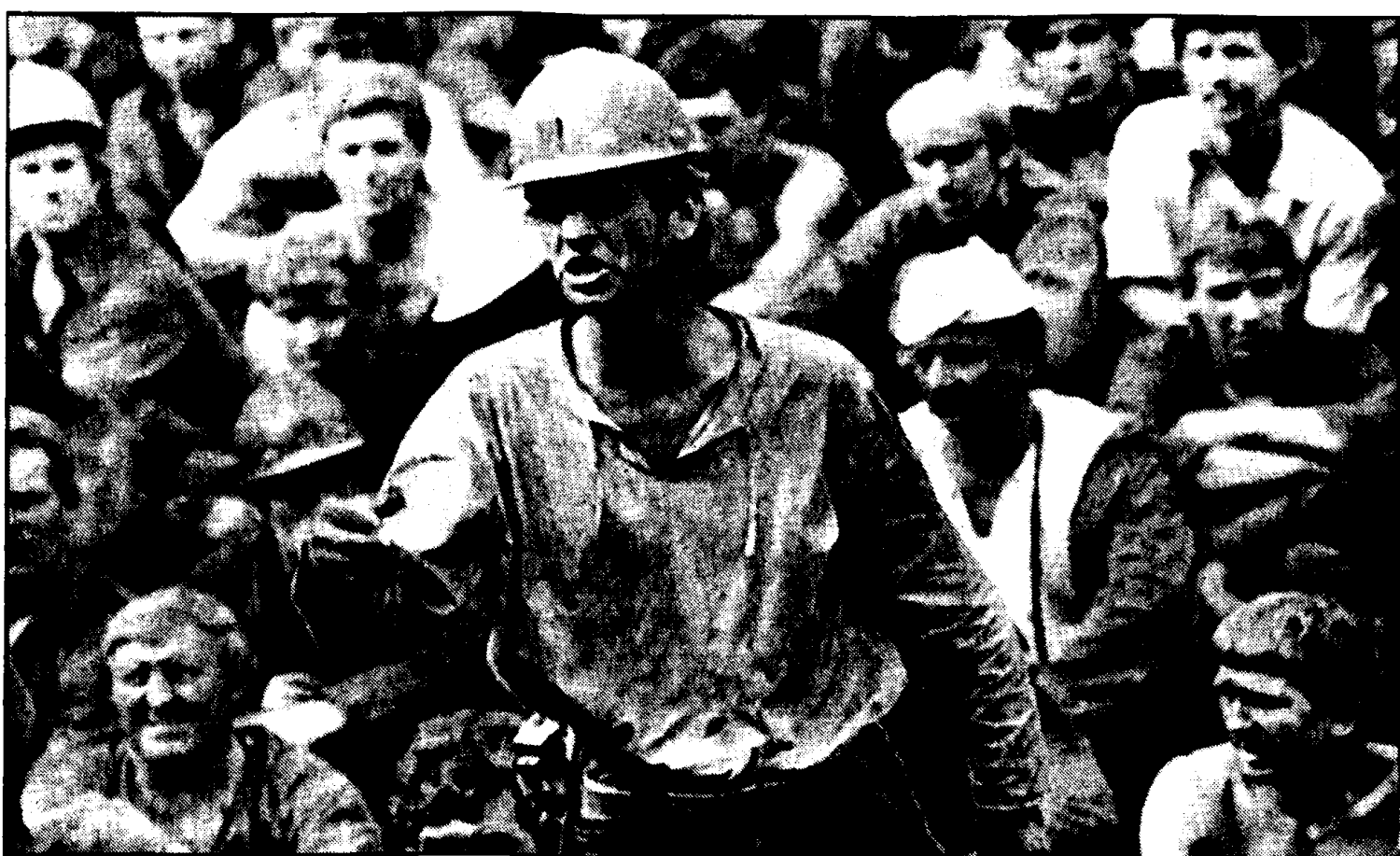

Stakingen komen Russische conservatieven van pas

Mijnwerkers zijn mooie beloften zat

Van onze correspondent

● Een beeld van de afgelopen week. Een boze Siberische mijnwerker komt verbeteren voor de eisen van de stakers op.

het jaar 1934. De industriële revolutie die Stalin heeft ingezet en die koste wat het kost, al zijn het menselijke levens, tot een succes moet worden gemaakt, is in volle gang. In Magnitogorsk in de Oeral verrijst de ene hoogoven naast de andere staalfabriek, maar de arbeiders leven in mensonterende barakken. Een ingenieur neemt het heft in eigen hand en onttrekt gelden aan de fabrieksfondsen voor de bouw van huizen, een bioscoop, een cultureel centrum.

Barakken

Barakken, die stonden er vroeger ook in Siberië. De stad Mezjoeretsk ('Tussen de rivieren') verrees in 1955 op de plaats van het vroegere straffkamp Olsjers, nadat op last van Chroesjtsjov de gevangenen waren vrijgelaten en loonarbeiders hun werk hadden overgenomen. Het is nu een metropool van 100.000 inwoners. Maar er mag dan een flinke bonus staan op het werken in Siberië, de kwaliteit van het leven is nog steeds niet benijdswaardig.

De winkels zijn leeg, duizenden gezinnen zoeken naar een eigen woning, de ziekenhuizen zijn 'vol als mierenhopen', wie een dokter wil moet een week wachten, schoolklassen zijn volgeperst met twee tot driemaal zoveel kinderen als de norm, het aantal bedrijfsongevallen in de mijnen is schrikbarend. Volgens de Komsomolskaya Pravda zijn in negen jaar tijds in de Russische mijnen 10.000 doden gevallen, in de Koezbas alleen al kwamen vorig jaar bij mijnongelukken 152 kampelingen om het leven.

Niet alleen de mijnen, maar het grootste deel van de Sovjetindustrie gaat gebukt onder een vijftig jaar oude erfenis van 'administratieve tirannie', zoals het vakbondsbondblad Troed het recentelijk omschreef, van bureaucratische directieven van de centrale leiding in Moskou die in geen enkele verhouding staan tot de mogelijkheden ter plaatse. Troed: „Het onmenselijke concept van 'het plan ten koste van alles' moet worden uitgeroeid, zonder uitzondering.”

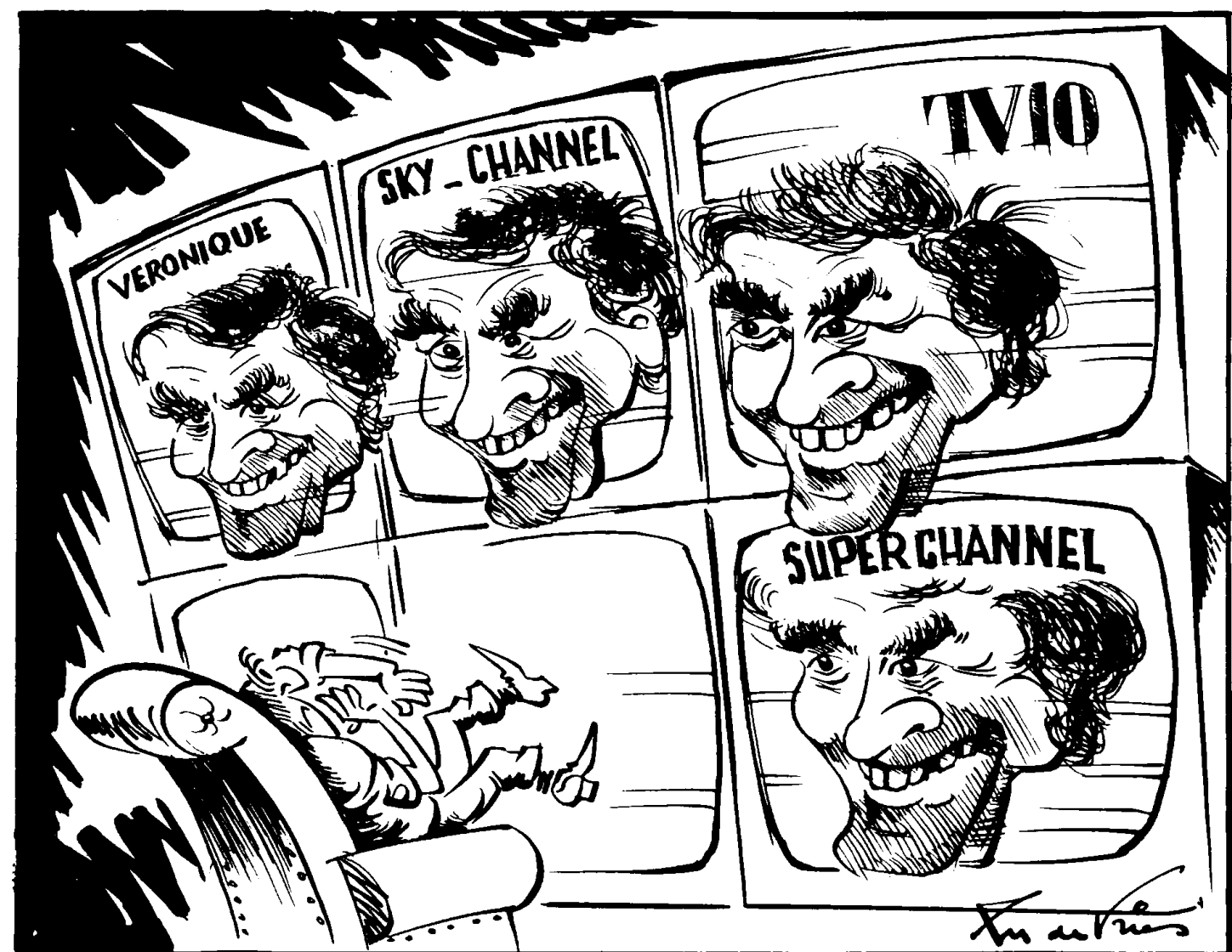
Dat is waar Michael Gorbatsjov in 1985 mee begon en dat is volgens de Sovjetkranten ook wat de (stakende) mijnwerkers in de Koezbas en Donbass wensen. Op hun lijst van 41 eisen staan behalve kwalitatieve en materiële verbeteringen van de levensstandaard ook een grotere autonomie ten opzichte van Moskou, zeggenschap over de bedrijfsvoering en de winsten, zelfstandige beslissingen over de produktiedoelen en het recht om zelf overschotten naar het buitenland te verspreiden met de aldus verkregen valuta sociale voorzieningen te bekostigen. Dat is hen nu voor een groot deel ook beloofd.

Begrip

De Sovjetskaja Rossija: „Hoe verder de stakingen gaan, des te duidelijker wordt de stap voorwaarts: onze perestrojka, die een revolutie van boven was, krijgt nu krachtige steun van onderen. Het is jammer dat de staking in economisch opzicht nadelig resultaat oplevert. Maar kan dit de arbeiders worden

verweten? Juist de arbeiders hebben deze problemen gedurende vele jaren naar voren gebracht”.

De hele Sovjetpers schrijft momenteel met veel begrip over de stakers. De Pravda noemde hun eisen vorige week 'onaanvechtbaar'. Het officiële partij-orgaan prees de kampelingen voor hun 'voorbeeldige discipline en organisatie', die ervoor hadden zorggedragen dat ze zich niet lieten meeslepen door leden van de Democratische Unie, een min of meer verboden groepering die een meerpartijensysteem nastreeft.

Als ik maar op tv kom...

En de Izvestija schreef dat stakingen in de Sovjetunie thans tot 'de feiten des levens' behoren, die eindelijk een wettelijke regeling behoeven. Maar het is de vraag of het effect van de acties in de mijnen ook werkelijk het opdrijven van het tempo van de perestrojka zal zijn.

In het feit dat de mijnwerkers uit de negen Siberische steden waar werd gestaakt zich hebben verenigd in een comité, waar niet één partij- of andere functionaris zitting in heeft, zien sommigen een motie van wantrouwen tegen het geheel van de traditionele Sovjetinstituten. Met andere woorden tegen de partij.

Conservatieven

Hier en daar werden bovendien ook al politieke eisen kenbaar gemaakt: een nieuwe grondwet en een spoedvergadering van het Congres van Afgevaardigden, waar de almacht van het Centraal Comité van de communistische partij aan de kaak zou moeten worden gesteld.

De stakingen zijn hoe dan ook, al streven de mijnwerkers daar zeker niet naar, koren op de molen van de 'conservatieven' in de partij, de communisten van de oude stempel, wier invloed niet mag worden onderschat. Gorbatsjov stiet één van hen, de Leningradse partijleider Solovjov, vorige week hoogst persoonlijk van de troon. Melnikov, de partijleider in het Koezbas-gebied die in het voorjaar zelfs niet kon doordringen tot een kandidatenplaats voor het Congres van Afgevaardigden, zit er nog.

Melnikov maakte carrière onder Gorbatsjovs grootste tegenstrever Jigor Ligatsjov en werd later diens opvolger als partijleider in het Siberische Tomsk. Hij vroeg zich onlangs in het Centraal Comité veel tekenend af hoe het toch zo ver had kunnen komen, „dat de eenheid van onze Sovjetunie in gevaar is gebracht” en waarom gedachten over „de mogelijkheid van een meerpartijensysteem of het vormen van een oppositie in de partij” überhaupt werden toegelaten. De vingerwij-

zing was duidelijk: de verantwoordelijke man is Michael Gorbatsjov.

Frustraties

Door Gorbatsjovs politiek hebben jarenlange frustraties een weg naar de oppervlakte gevonden. De acties in de mijnbouwgebieden worden geflankeerd door nieuwe etnische onlusten in de autonome republiek Abchazië in Georgië (waar volgens een woordvoerder zelfs de veiligheidstroepen niet meer in voldoende aantallen kunnen worden aangevoerd) en aanhoudende spanningen in de Armeense enclave Nagorno-Karabach in Azerbajdzjan. Ze volgen op de gewelddadigheden in Oezbekistan, Kazachstan, Tadzjikistan.

De fouten uit het verleden zijn enorm. Zij kunnen niet in een handomdraai worden rechtgezet. Maar velen zijn het wachten op betere tijden, die hen sinds 1917 zijn voorgehouden, moe. Niemand hoeft ja-loers te zijn op de nachtrust die Michael Gorbatsjov momenteel krijgt.

(ADVERTENTIE)

Is een weekendje erop uit niet bij uitstek geschikt om 'ns heel rustig over een ander beroep na te denken?

Zonder op uw duim te slaan is 't u gelukt. De tent staat. En eindelijk komt u ook 'ns toe aan dat dikke boek dat u met Sinterklaas kreeg.

Alhoewel het een heel boeiend boek is, dwalen uw gedachten zo nu en dan wat af. 'n Klein momentje denkt u aan uw werk. U zou wel eens wat anders willen proberen. Als dat inderdaad door uw hoofd speelt, overweeg dan eens het aanbod dat DSM u kan bieden: Een praktijkopleiding tot proces-operator.

Een mogelijkheid voor mensen van 18 tot 35 jaar met LTS (wis- en natuurkunde op C-niveau), HAVO-3 of MAVO (ook met wis- en natuurkunde), om bij DSM een vak te leren. Een verantwoordelijk vak. Want de proces-operators zijn mensen die de productieprocessen in de DSM-fabrieken begeleiden. En die als er iets mis dreigt te gaan complete fabrieksinstallaties stilleggen en weer opstarten. Elke maand start DSM met een opleiding. De mensen die

deze opleiding volgen krijgen voor de tijd van 14 maanden een zogenaamde leer/arbeidsvereenkomst aangeboden, tegen een goed salaris. Bij geleken geschiktheid wordt deze overeenkomst omgezet in een contract voor onbepaalde tijd.

Bent u tijdens uw overpeinzing op een idee gebracht en wilt u wel eens nader met ons kennismaken, neem dan contact met ons op. Een kort briefje met uw gegevens is genoeg. Stuur dit aan DSM Limburg bv, Personeelsvoorziening en Beheer, Mauritspark 1, 6163 HM Geleen (onder vermelding van nr. 60/PVB). Of bel voor meer informatie: 04490-63237.

DSM

We hebben een oplossing of we vinden er een.

Binnenkort 'eerlijke, vrije verkiezingen'

Nicaragua herdenkt de revolutie in armoede

Van de redactie buitenland

MANAGUA - Op 19 juli 1979 trok het Sandinistisch Nationaal Bevrijdingsfront FSLN, dat het leger van dictator Anastasio Somoza had verslagen, zegenverend Nicaragua binnen. Deze week vierde Nicaragua, uitgeput door oorlog en economische crisis, de tiende verjaardag van de sandinistische revolutie. Driehonderdduizend mensen - een tiende deel van de bevolking - woonde op het Carlos Fonseca-plein in Managua bij. Onder hen bevonden zich vertegenwoordigers van zestig buitenlandse regeringen. Met het oog op de economische crisis had Managua de gasten gevraagd zelf hun reis-en verblijfskosten te betalen.

Hoewel de regering van Daniel Ortega bezig is met de voorbereiding van algemene verkiezingen in februari, verwijten de contra's haar de toegenomen militarisering van de samenleving en de beperkingen van de politieke vrijheden. De oude dictatuur is vervangen door een nieuwe, zo zeggen zij. Ook houden zij de sandinisten verantwoordelijk voor de dramatisch slechte economische situatie. De produktie van levensomstandigheden zijn drastisch gedaald als gevolg van de inflatie die in 1988 meer dan 30.000 procent bedroeg. De sandinisten die goede betrek-

● DANIEL ORTEGA...schuld van ellende bij contra's gelegd...

kingen hebben met de Sovjetunie en Cuba, wijten de economische problemen aan de strijd tegen de contra's, die militaire hulp krijgen van de VS. Daarnaast stelden de VS in 1982 een economisch en financieel embargo in, wat ook de nodige invloed op de Nicaraguaanse economie had. Nicaragua is één van de vijf Midden-Amerikaanse landen die in augustus 1987 het Arias-vredesplan ondertekenden. Ortega verbond zich, met zijn ambtgenoten van Costa Rica, El Salvador, Guatemala en Honduras, ertoe onderhandelingen te openen met het gewapend verzet in zijn land

en een begin te maken met de binnenlandse democratisering. Ortega is deze beloften in grote lijnen nagekomen. Het overleg met de contra's heeft geresulteerd in een staakt-het-vuren dat officieel inging in februari 1988, waarmee een einde kwam aan de oorlog die in acht jaar 50.000 burgers en soldaten het leven kostte. De contra's krijgen echter nog steeds Amerikaanse hulp. De naar schatting 12.000 verzetrijders hebben zich grotendeels verzameld in kampen in Honduras aan de Nicaraguaanse grens. En zeven maanden voor de verkiezingen heeft Ortega aangekondigd dat hij met alle partijen in het land overleg wil voeren om eerlijke en vrije verkiezingen te waarborgen.

Welterhof is een psychiatrisch centrum met 349 erkende bedden en 73 dagbehandelingsplaatsen en een personeelsbestand van ongeveer 470 medewerkers.

In samenwerking met andere instellingen, werkzaam op het gebied van de geestelijke gezondheidszorg, draagt de stichting zorg voor intra- en semi-instituut psychiatrische hulp in de regio Zuid-Oost Limburg.

De stafopleiding personeelszaken is een rechtstreeks onder de directe leiding van de directie en omvat naast het hoofd, twee personeelskondulenten en drie administratieve medewerkers.

De beide personeelskondulenten hebben elk een deel van de organisatie als verantwoordelijkheidsgebied.

Wegens vertrek van een collega zoeken wij op korte termijn een

PERSONEELSKONSULENT

De aan te stellen personeelskondulent krijgt de verantwoordelijkheid voor het personeelswerk ten behoeve van de behandelinstellingen. Als hoofdlijn geldt dat met een grote mate van zelfstandigheid taken worden uitgevoerd op het gebied van personeel en organisatie binnen de gezondheidszorg.

Aanvulling en ondersteuning geschiedt op verschillende niveaus.

Tevens wordt een actieve bijdrage verwacht bij de verdere uitbouw en ontwikkeling van het personeelsbeleid van de instelling.

ANNEKELENGVOORWAARDEN:

- Afgeronde hbo-opleiding op HBO-niveau (bijv. HBO-PW);
- Enige jaren ervaring;
- Grote mate van zelfstandigheid;
- Goede contactuele eigenschappen en sociale vaardigheden;
- Goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingvaardigheid;
- Leeftijd 25-35 jaar.

ARBEIDSVORWAARDEN:

Het salaris is afhankelijk van de ervaring en bedraagt maximaal f. 4.706,- bruto per maand. De overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO-Ziektenhulpverlening.

INFORMATIE EN SOLICITATIE:

Voor nadere informatie kunt u terecht bij de heer H. van Roen, hoofd afdeling personeelszaken of de heer T. Janssen, personeelskondulent, telefoon 045-718180, toestel 2149.

Uw schriftelijke sollicitatie dient u vóór 4 augustus 1989 te richten aan de afdeling personeelszaken, postbus 4436, 6401 CX Heerlen, onder vermelding van referentienummer 684.

tempo-team uitzendbureau

INDUSTRIE

Montage-medewerkers m/v voor verschillende afdelingen van een groot productie-bedrijf in Blerik. Er wordt gewerkt in dag- of ploegdienst. De banen zijn voor langere tijd. De salarissituatie is goed en vervoer is geregeld. Ook vrouwen kunnen uiteraard op deze advertentie reageren.

Voor informatie:
04950 - 1 42 22, Karin Poelman
Sittard, Raemdenstraat 4

043 - 21 05 51, Henny van de Kragt
Maastricht, Minderhoutstraat 3

043 - 71 53 86, Wilma Smaling
Heerlen, Op de Nobel 1

04480 - 5 61 58, Harry Hollander
Geleen, Rijksweg Zuid 2a

04260 - 3 36 40, Ank Manders
Roermond, Wilhelminaplein 18

FRISSEN B.V. VALKENBURG-HOUTHEM

Op korte termijn vragen wij

EEN HEFTRUCK/ WIELLADERMONTEUR

voor onze afdeling Industrie

Functie-eisen:

- technische opleiding genoten;
- kennis van elektrische en hydrauliek;
- bij voorkeur een aantal jaren ervaring;
- positieve en actieve instelling;
- rijbewijs BE.

Sollicitaties richten aan

Friszen B.V.
postbus 123
6300 AC Valkenburg Aan De Geul
t.a.v. de heer G. Frissen
tel. 04406-40838

GEZOCHT operators

Voor een bedrijf in de omgeving van Maastricht. Het werk bestaat uit de montage van constructies. De vacatures zijn geschikt voor 1 of 2 personen. Ben je in het bezit van een LVS diploma of een 18 jaar of ouder rijbewijs? Deze baan biedt goede toekomstperspectieven.

heftruckchauffeurs

Voor een bedrijf in de omgeving van Sittard. Het is werk in 2 ploegdienst. Ervaring en rijbewijs B zijn vereist. Wij bieden goede verdiensten en een reiskostenvergoeding.

vakantiewerkers

Zoek je vakantiewerk, ben je 18 jaar of ouder en een gemiddeld bijbaalhouder, neem dan nu direct contact op met een van onderstaande vestigingen.

Voor meer informatie over bovenstaande vacatures kunt u contact opnemen met Sylvia Otten van de vestiging in Kerkrade, Bettina Lammens van de vestiging in Heerlen of met René Raats van de vestiging in Sittard.

Uiteraard kunnen mannen en vrouwen reageren.

Dr. Poststraat 16, Heerlen, 045-713120
Hofstraat 39, Kerkrade, 045-463700
Rijksweg 2, Sittard, 04406-22279

RIJZEN

uitzend-kracht.

B.V. Technische Handelsonderneming PRECISIE IN MEETTECHNIEK

Handel en import van meetgereedschappen, meetmachines, software en spangereedschappen alsmede hulpapparatuur.

WKP is een succesvolle, nog steeds snel groeiende technische handelsonderneming. Als meestal exclusief vertegenwoordiger voor buitenlandse fabrikanten, voorzien wij de Benelux van o.a. meetgereedschappen, software en hulpapparatuur, waarbij prijs, kwaliteit en service hoog in ons vaandel staan.

Om dit blijvend te kunnen realiseren, zoeken wij voor onmiddellijke indiensttreding:

commercieel/technisch medewerker voor de binnenlandse markt

Van de geschikte man of vrouw vragen wij:

- goede contactuele en commerciële eigenschappen;
- ervaring met het zelfstandig maken van offertes;
- aantoonbare kennis en ervaring op dit gebied;
- technische kennis van meetgereedschappen is wenselijk;
- MTS/MTS-opleiding;
- beheersing van Duits en Engels in woord en geschrift, kennis van Frans taal is een plus;
- leeftijd tussen 20 en 35 jaar;
- woonachtig in de omgeving of bereidheid om hier te komen wonen.

Deze man of vrouw bieden wij:

- salaris naar kennis en ervaring;
- prettige werksfeer in een hardwerkend team;
- ruime zelfstandigheid binnen het kader van de mogelijkheden in de onderneming;
- optimale inwerkvoorwaarden.

Stuur uw met de hand geschreven sollicitatie naar B.V. Technische Handelsonderneming WKP, postbus 24200, 6387 ZV Voerendaal.

ALFA

natuurzuiver kwaliteitsbier uit Limburg

Wegens sterke groei van onze brouwerij in binnen- en buitenland, zoeken wij:

LEERLING-BROUWER

voor onze brouwafdeling

die na een gedegen inwerkperiode, in ploegdienst werkzaam zal zijn;

AANKOMEND PRODUKTIEMEDEWERKER

voor onze vulrij.

Vereist:

- een positieve en leergierige instelling;
- Sollicitaties richten aan:

dir. C. Bernhoff.

ALFA BIERBROUWERIJ

Werk aan de winkel.

(Kwantum komt naar Sittard met voordeel voor iedereen en werk voor een paar).

In augustus 1989 opent Kwantum in Sittard zijn deuren. Om te beginnen betekent dat werk voor afdelingschefs, part-time winkel-personeel en hulpkrachten.

Voor hen is er straks werk op een van de volgende afdelingen: tapijt, gordijnen, sport, behang, verf, meubels, verlichting, audio, speelgoed, gereedschap, sanitair en huishoud.

Afdelingschef zijn, betekent verantwoordelijk zijn voor één van onze productgroepen. Eisen zijn minimaal Mavo, leeftijd vanaf 22 jaar, voldoende kennis, ervaring en minimaal 2 jaar met bovengenoemde artikelgroepen en ervaring in het leidinggeven.

Voor de overige functies gelden de volgende eisen. Een leeftijd van ten minste 16 jaar, ervaring in een van de artikelgroepen en minimaal een LDS/Mavo opleiding.

Full-timers gaan 38 uur per week werken, part-timers uren in overleg en hulpkrachten maximaal 12 uur. Wegens bij Kwantum betekent verder werken met een op CAO gebaseerd loon, plus

(als je van buiten Sittard komt) 'n reiskostenver-

goeding op basis van 't openbaar vervoer. Werken bij Kwantum betekent (in de meeste gevallen) ook 15% korting op alle artikelen. Maar vooral betekent het werken bij een bedrijf waar het goed mee gaat en waar het plezierig werken en winkelen is. Van het beste profiteert straks iedereen, van 't eerste wellicht u.

Solliciteren wordt een gezellige aangelegenheid. Iedereen die interesse heeft, nodigen we hierbij uit om op maandag 24 juli a.s. tussen 15.00-17.30 of 18.30 en 20.30 in hotel De Prins langs te komen. Adres: Rijksweg Zuid 25, Sittard. Daar staan mensen voor u klaar als u meer wilt weten, er staat koffie klaar en er liggen sollicitatieformulieren om in te vullen.

We hebben voor deze vorm van solliciteren gekozen, omdat we heel snel mensen nodig hebben. Want zoals gezegd: we starten in augustus. Overigens: het personeelsbeleid van Kwantum is gericht op gelijke kansen voor mannen en vrouwen.

Vrouwen worden daarom nadrukkelijk verzocht te solliciteren.

KWANTUM

Waarom zou je het niet doen.

ARP HYPOTHEKEN

ARP-Hypotheken is een uitzendbureau voor hypotheken. Het bureau is actief in de verkoop van huizen en het afsluiten van hypotheekleningen. De directeur ARP-Hypotheken wordt ondersteund door een klein team specialistische medewerkers. Met betrekking tot de strategievorming gebeurt dit onder meer door Staf Beheersingscommissie en Onderzoek.

In verband met het vertrek van de huidige functionaris zoekt ARP-Hypotheken een

hoofd beleidsondersteuning en onderzoek

De functieomschrijving: Hoofd Beleidsondersteuning en Onderzoek heeft met name tot taak een strategisch bijdrage te leveren aan de strategische planning van ARP-Hypotheken en te toetsen of technische en operationele plannen van de bedrijfsafdelingen hierop aansluiten. Hij is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van een strategie en het uitvoeren van hypothekenbelastingsovereenkomsten met alternatieve beleidsplannen. Daarnaast maakt hij gebruik van moderne technieken om te komen tot de vaststelling van een optimale politieke mix.

Hoofd Beleidsondersteuning en Onderzoek is steeds op de hoogte van de ontwikkelingen in de voor ARP-Hypotheken relevante omgeving en heeft een volledig inzicht in de concurrentiepositie van het ARP-hypothekendebiet.

Wij vragen een opleiding op academisch niveau, waarbij de kennis het meest relevant is opgedaan zijn van

economische en juridische aspecten, binnen de laatste jaren voorkeur bestaat voor de bedrijfskundige richting; enige jaren relevante ervaring in een soortgelijke functie als ten managementfunctie, in staat te zijn de bedrijfsplanning te denken en te handelen, waarbij een openheid voorop staat bereid zijn tot samenwerking; communicatieve vaardigheden, zowel in woord als geschrift.

Wij bieden een aantrekkelijke functie binnen een dynamisch groeiende organisatie; een salaris, dat in overeenstemming staat met de aard en het niveau van deze functie; de mogelijkheid tot vakantieverlof, een goede arbeidsomstandigheden en een logische woonplaats in de regio.

Benodigde kennis

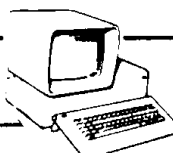
Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de huidige functionaris, de heer mr. J.B. Egen, telefoon 045-73002, of de heer H.A.A.M. van Ieper, telefoon 045-732216.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de sollicitatieprocedure.

Schriftelijke sollicitaties dienen binnen drie weken te worden gericht aan ARP-Hypotheken, hoofd Personeel en Organisatie, de heer H.A.A.M. van Ieper, Postbus 3005, 6401 DM Heerlen.

ARP 'n wereld aan mogelijkheden

personalia

Geld is niet gebruikt voor ontzwaveling

De Korte laat 70 mln bij SEP zitten

Van onze redactie economie

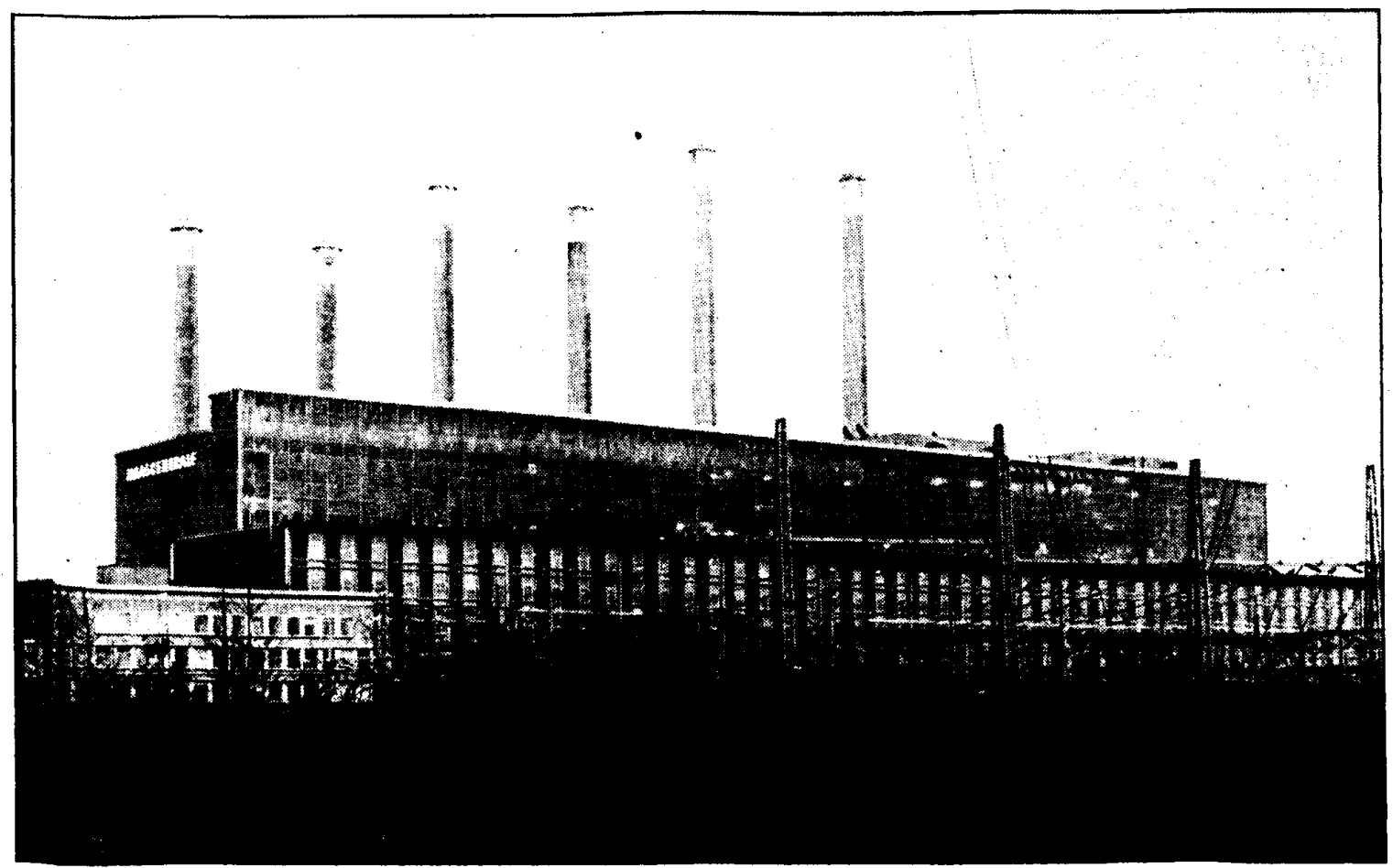
DEN HAAG - De overkoeping van de elektriciteitsproduktiematenschappen, de SEP, mag zelf een alternatieve milieubestemming zoeken voor 68,9 miljoen gulden die het ministerie van Economische Zaken in de jaren 1983/84 beschikbaar stelde voor rookgasontzwaveling van elektrische centrales.

Dat blijkt uit een korte, cryptische zin, in een brief over de financiële sanering van stadsverwarming die minister De Korte van Economische Zaken deze week naar de Tweede Kamer heeft gestuurd.

Op het ministerie van Economische Zaken kan wel getraceerd worden dat het geld oorspronkelijk bedoeld was als een financiële compensatie voor de extra kosten bij de elektriciteitsproductie (ten behoeve van grootverbruikers) als gevolg van veel strengere ontzwavelingseisen die ex-minister Winsemius in die jaren afkondigde. Maar waarom het geld daaraan niet is besteed en waarom het niet is teruggevorderd was de woordvoerder van de minister niet.

Een woordvoerder van de SEP benadrukt dat de rookgasontzwaveling bij elektrische centrales inmiddels voor 95 procent is doorgevoerd. Alleen de eenheden 4, 5 en 6 van de verouderde conventionele Maascentrale in Limburg voldoet niet aan de Winsemius-norm. Er is een plan om die eenheden op termijn te sluiten.

Een beleidsmedewerker van de commissie voor de rijksuitgaven van de Tweede Kamer meent dat minister De Korte de verandering van de bestemming van het geld als nog via een begrotingswijziging ter goedkeuring aan de Tweede Kamer zal moeten voorleggen. Ook zou minister Ruding van Financiën met deze bestemmingswijziging ak-

De Maascentrale in Buggenum, waar enkele eenheden nog niet zijn uitgerust met ontzwavelingsinstallaties.

kkoord moeten zijn gegaan. Op het ministerie van Financiën kon dat deze week niet worden nagetrokken.

Bij de SEP weet men nog niet precies aan welke milieuprioriteit het geld nu zal worden besteed. Dat De Korte het niet-uitgegeven geld bij de SEP laat zitten in ruil voor een bedrag van honderd miljoen gulden dat hij mag weghalen uit de SEP-reserves om de stadsverwarming financieel uit de problemen te helpen wordt door de woordvoerder op het ministerie van Economische Zaken niet uitgesloten. „Ik kan me bij de verklaring hiervan moeilijk een conflictmodel voorstellen,” aldus de woordvoerder.

Sombere cijfers Chinese economie

PEKING - De inflatie in China bedroeg in de eerste helft van het jaar 25,5 procent op jaarbasis. Het tempo neemt af, maar ramingen voor de rest van het jaar zijn niet te maken. De top van de Communistische Partij van China heeft bij herhaling beloofd dat de inflatie dit jaar beneden de 18,5 procent, het niveau van vorig jaar, zal blijven. Garanties daarvoor zijn echter niet te geven, zo heeft Zhang Zhongli, woordvoerder van het staatsbureau voor statistiek, gisteren gezegd.

De staatsbedrijven hebben in het eerste halfjaar met elkaar een verlies van 6,87 miljard yuan (vier miljard gulden) geleden. Dat is meer dan over heel 1988. De oorzaken liggen volgens Zhang in slecht management, ge-

stegen productiekosten, hogere lonen en moeilijkheden met het ontslaan van overvloedige arbeidskrachten. Het gevolg is dat de staatsinkomsten zijn vermindert en het tekort is toegenomen.

Zhang pleitte voor een sober leven en het afzien van luxe goederen. „Dat betekent niet dat wij terug moeten naar de jaren zestig toen de mensen niet genoeg hadden om te eten en zich te kleden. De levensstandaard zal stijgen maar niet zo erg snel. Wij zijn nog steeds een ontwikkelingsland”.

Zhang had ook nog wat goede nieuws. In de winkels is weer meer te krijgen dank zij een recordoogst van zomergroenten en een stabiele bevoorrading van vlees, groenten en spijsolie.

Financial Times op tv

LONDEN - Dit najaar begint op Super Channel de uitzending van financieel-economische nieuwsprogramma's die worden verzorgd door de Financial Times, zo is in Londen bekendgemaakt. De programma's zijn een co-productie van het tv-station en het Britse financiële dagblad. De Financial Times kocht de afgelopen maand de rechten van het programma „European Business Weekly” (EBW) voor 3,5 miljoen gulden. EBW zal het zuiver financiële nieuws blijven leveren voor het nieuwe programma, dat „The Financial Times Business Report” gaat heten. De inhoud bestaat verder uit een samenvatting van het belangrijkste nieuws van de Financial Times en een overzicht van de effectenbeurzen. Het nieuwe financieel-economische programma duurt vijf minuten en wordt viermaal per dag uitgezonden.

Bank verleent extra service aan studenten

GRONINGEN - De Amrobank begint in Groningen met een servicecentrum voor studenten. Het is een landelijke proef. In het centrum kunnen studenten via een daartoe aangestelde adviseur en per computer informatie krijgen over onderwerpen die verder gaan dan bankzaken, zoals studiefinanciering, huisvesting en tijdelijk werk.

In het centrum kan men bijvoorbeeld via een terminal inzage krijgen in het kamerbestand van de Stichting Studenten Huisvesting. Tot nu toe investeerde de bank voornamelijk in studerende cliënten via sponsoring van studentenverenigingen. De nieuwe service wordt effectiever geacht. Prof. Dr. H. de Haan, hoogleraar economie aan de Rijksuniversiteit Groningen, opent het centrum 11 augustus. Als het initiatief succesvol blijkt, dan zullen ook elders in het land van dit soort centra worden ondergebracht in de Amro-kantoren.

Hoogovens haalt zwaveldioxide uit cokesovengas

IJMUIDEN - Hoogovens investeert f 65,9 miljoen in het verwijderen van zwavelwaterstof uit het gas dat uit cokesfabriek 1 van dit staalconcern. Dit gas wordt verder gebruikt als energiebron in het eigen bedrijf en in de elektrische centrale in Velsen-Noord en het dusver kwam hierbij zwaveldioxide vrij.

Volgens Hoogovens is de nieuwe gasreiniging groot genoeg voor de totale gasproductie van cokesfabriek 1 en zal de totale zwaveldioxide-uitstoot van het concern vermindert met ongeveer 2000 ton per jaar.

De investering past in een programma tot sanering van het milieu, dat het staalbedrijf in 1988 overeenkwam met de provincie Noord-Holland. Dit convenant voorziet in milieuinvesteringen ter grootte van gemiddeld 10 procent van alle op het staalbedrijf gerichte investeringen die de Hoogovens Groep tot 1995 zal doen.

beurs en valuta

Goud en zilver

AMSTERDAM - Voorlopige noteringen goud en zilver op 21-7-1989 om 14.30 uur bij de fa. Druifhout, alles in kg:

GOUD: onbewerkt f 25.400/- f 25.900, vorige f 25.380/- f 25.880/- bewerkt verkoop f 27.500, vorige f 27.480 laten. ZILVER: onbewerkt f 325/- f 395, vorige f 320/- f 390/- bewerkt verkoop f 440 laten, vorige 430 laten.

Advieskoersen

Amer. dollar	2,08	2,20
Brits pond	3,34	3,59
Can. dollar	1,74	1,85
Duitse mark(100)	110,60	114,60
Iers pond	2,87	3,12
Austr. dollar	1,55	1,67
Jap. yen (10.000)	148,00	153,00
Ital. lire (10.000)	15,05	16,45
Belg. frank (100)	5,22	5,52
Port. esc. (100)	1,27	1,45
Frans. fr. (100)	32,05	34,55
Zwits. fr (100)	128,25	132,75
Zweeds kr. (100)	31,85	34,35
Noorse kr. (100)	29,60	32,10
Deense kr. (100)	27,75	30,25
Oostschill(100)	15,70	16,30
Spaanse pes (100)	147,10	157,50
Griekse dr. (100)	1,20	1,40
Finse mark (100)	48,50	51,50
Joeg. dinar (100)	0,01	0,03

Wisselmarkt Amsterdam

Amer. dollar	2,13725-13975
Brits pond	3,4845-4895
Duitse mark	112,770-820
Frans. franc	33,225-275
Belg. franc	5,3845-3895
Zwits. franc	130,815-865
Japanees yen	151,170-620
Ital. lire	15,070-620
Zweeds kroon	33,045-095
Deense kroon	30,745-795
Noorse kroon	1,80125-80375
Oostschill	16,0210-0310
Spaanse pes	3,0110-0210
Gr. drachme	1,2600-3600
Austr. dollar	1,6000-6100
Hongk. dollar	27,30-27,55
Nieuwz. dollar	1,2240-2340
Antill. gulden	1,1800-2200
Surin. gulden	56,90-57,15
Saudi. sch. rial	2,3365-3415
Ecu gulden	

INDEX Amsterdam ANP/CBS

algemeen	199,50	199,70
id excl. kon. olie	193,80	194,30
internationals	200,00	200,10
lokale ondernem.	201,00	201,40
id financieel	147,10	147,50
id niet-financ.	254,60	255,00
algemeen	191,30	191,40
internationals	197,80	198,10
lokale	190,10	190,30
financieel	157,10	157,50
alg. banken	158,00	158,10
verzekering	154,90	155,80
niet-financ	200,90	200,90
industrie	189,30	189,60
transp/opsl	241,90	241,40
algemeen	256,30	256,00
id excl. kon. olie	238,40	239,00
internationals	265,50	265,60
lokale ondernem.	246,00	246,50
id financieel	167,00	168,10
id niet-financ.	302,70	303,20

• Het Japanse autoconcern Nissan gaat samen met de Amerikaanse Ford een vierwielangedreven terreinwagen ontwikkelen voor verkoop in Europa. De verkoop van de auto begin in 1993. De productie zal plaatsvinden in de Nissan-fabriek bij Barcelona.

Eén Akens bedrijf in top 500

AKEN - Op de ranglijst van de 500 grootste Westduitse ondernemingen is Aken slechts één maal vertegenwoordigd en wel op plaats 382. Die positie wordt ingenomen door Vegal GmbH met een omzet van ruim 1 miljard Mark.

De ranglijst wordt aangevoerd door Daimler Benz AG met 73,4 miljard Mark voor Siemens met 59,37 miljard. De lijst houdt geen rekening met grote banken en verzekeringsmaatschappijen. Alleen de moedermaatschappijen zijn er in opgenomen. Daarom staat Philips Aken ook niet op de lijst.

beurs van amsterdam

Hoofdfondsen	8 1/2 NL84-94-2	108,20	108,20
AEGON	104,20	104,90	
Ahold	125,00	126,10	
Akzo	142,80	142,50	
A.B.N.	45,00	45,20	
Alenta	162,10	162,00	
Amro-Bank	88,70	88,90	
Bols	148,70	151,00	
Borsumij W.	130,30	126,50	
Bühmer-Tet	66,80	66,70	
C.S.M. cert.	70,50	70,00	
D.A.F.	54,00	54,00	
Duitsche P.	261,00	260,00	
DSM	127,50	127,00	
Elsevier	76,30	76,70	
Fokker cert.	46,40	46,70	
Gist-Broc. c.	33,00	33,20	
Heineken	130,70	131,50	
Hunter Dougl.	117,50	116,50	
Int. Muller	100,70	101,70	
KBB cert.	80,90	80,50	
KLM	51,50	51,50	
Kon.Ned.Pap.	57,00	56,50	
Kon. Olie	144,00	143,80	
Nat. Ned. Ind.	65,40	65,70	
N.M.B.	263,50	262,00	
Nedlloyd Gr.	454,20	452,50	
Nijv. Cate	99,20	99,00	
Oce-v.d. Gr.	308,00	307,00	
Pakhoed Hold.	140,00	139,70	
Philips	40,60	41,20	
Robeco	128,20	128,10	
Rodanco	158,80	158,80	
Rolindo	106,70	106,70	
Rorento	62,10	62,10	
Stork VNF	37,50	37,60	
Unilever	150,30	150,30	
Ver. Beitz VNU	47,10	47,00	
VOC	47,10	47,00	
Wessanen	91,80	91,70	
Wolters-Kluwer	49,40	49,90	

Rolinto	106,70	106,70	6 1/2 NL 88-99	97,90
Rorento	62,10	62,10	6 1/2 NL68-93-2	98,20
Stork VMF	37,50	37,50	6 1/2 NL68-93-2	98,40
Unilever	150,30	150,30	6 1/2 NL 88-94	98,40
Ver Bezet VNU	102,00	102,50	6 1/2 NL 86-96	97,30
VOC	91,80	47,10	6 1/2 NL 87-94	98,80
Wolters-Kluwer	49,40	48,90	6 1/2 NL 88-88	96,35
			6 1/2 NL 88-89	96,20
			6 NL 87	95,70
			6 1/2 NL 96-91	98,30
			6 1/2 NL 87-92	98,30
			6 1/2 NL86-92-6	96,60
			6 1/2 NL 86-96	95,80
			6 1/2 NL86-95	96,65
			6 1/2 NL87-3-95	96,65
			6 1/2 NL87-1-95	96,65
			6 1/2 NL87-1-95	96,45
			6 1/2 NL88-94	97,20
			6 1/2 NL88-94	97,20
			6 1/2 NL 78-98	98,20
			6 1/2 NL88-98	95,70
			6 NL 87-92	96,00
			6 NL 87-94	96,05
			6 NL 88-95	95,35
			6 NL88-96	94,53
			5 1/2 NL65-90-1	98,80
			5 1/2 NL65-90-2	98,80
			5 1/2 NL64-89-1	100,00
			5 1/2 NL64-89-2	99,40
			5 NL 88-94	99,40
			4 1/2 NL 60-90	99,40
			4 1/2 NL 63-93	97,60
			4 1/2 NL 60-90	98,70
			4 1/2 NL 61-91	98,20
			4 1/2 NL63-93-1	98,40
			4 1/2 NL63-93-2	98,20
			4 NL 62-92	96,20
			3 1/2 NL 33-93	96,20
			3 1/2 NL 34-98	95,40
			3 1/2 NL 50-90	98,80
			3 1/2 NL 54-94	95,00
			3 1/2 NL 55-95	95,00

VTBinnenl. obligaties (staatsleningen)		VTConverterse obligaties	
12 1/2 NL 86-86	123,70	5 ABN 65-95	103,70
12 1/2 NL 81-91	106,90	5 1/2 NL 81-95	103,70
12 1/2 NL 81-91	105,75	6 1/2 NL 86-96	97,00
12 1/2 NL 81-91	105,45	6 1/2 NL87-86a	97,00
11 1/2 NL 81-91	104,65	6 1/2 NL87-86a	97,00
11 1/2 NL 80-90	103,05	6 1/2 NL87-86a	97,00
11 1/2 NL 81-91	105,20	6 1/2 NL87-86a	97,00
11 1/2 NL 81-91	105,70	6 1/2 NL87-86a	97,00
11 1/2 NL 82-92	106,00	6 1/2 NL87-86a	97,00
11 1/2 NL 82-92	109,90	6 1/2 NL87-86a	97,00
11 1/2 NL 82-92	106,05	6 1/2 NL87-86a	97,00
11 NL 82-92	106,85	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 80-95	105,60	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 81-91	103,50	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 80-90	115,70	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	105,20	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	105,30	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	105,45	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	105,50	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	105,60	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	105,70	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	105,80	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	105,90	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	106,00	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	106,10	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	106,20	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	106,30	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	106,40	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	106,50	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	106,60	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	106,70	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	106,80	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	106,90	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	107,00	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	107,10	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	107,20	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	107,30	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	107,40	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	107,50	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	107,60	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	107,70	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	107,80	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	107,90	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	108,00	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	108,10	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	108,20	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	108,30	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	108,40	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	108,50	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	108,60	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	108,70	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	108,80	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	108,90	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	109,00	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	109,10	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	109,20	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	109,30	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	109,40	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	109,50	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	109,60	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	109,70	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	109,80	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	109,90	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	110,00	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	110,10	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	110,20	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	110,30	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	110,40	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	110,50	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	110,60	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	110,70	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	110,80	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	110,90	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	111,00	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	111,10	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	111,20	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	111,30	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	111,40	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	111,50	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	111,60	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	111,70	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	111,80	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	111,90	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	112,00	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	112,10	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	112,20	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	112,30	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	112,40	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	112,50	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	112,60	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	112,70	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	112,80	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	112,90	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	113,00	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	113,10	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	113,20	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	113,30	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	113,40	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	113,50	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	113,60	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	113,70	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	113,80	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	113,90	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	114,00	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	114,10	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	114,20	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	114,30	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	114,40	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	114,50	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	114,60	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	114,70	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	114,80	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	114,90	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	115,00	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	115,10	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	115,20	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	115,30	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	115,40	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	115,50	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	115,60	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	115,70	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	115,80	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	115,90	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	116,00	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	116,10	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	116,20	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	116,30	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	116,40	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	116,50	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	116,60	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	116,70	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	116,80	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	116,90	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	117,00	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	117,10	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	117,20	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	117,30	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	117,40	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	117,50	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	117,60	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	117,70	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	117,80	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	117,90	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	118,00	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	118,10	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	118,20	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	118,30	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	118,40	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	118,50	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	118,60	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	118,70	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	118,80	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	118,90	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	119,00	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	119,10	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	119,20	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	119,30	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	119,40	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	119,50	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	119,60	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	119,70	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	119,80	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	119,90	6 1/2 NL87-86a	97,00
10 1/2 NL 82-92	120,00	6 1/2 NL87-86a	97,00

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHIEF-EDITIEREDACTIE: HANS TOONEN. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363; 6371 GV SCHAESBERG, FR. ERENSLAAN 4, TEL. 045-311719.

Boswachters na waarschuwing over besmette honing: Op Brunssummerheide ligt geen radio-actieve stof

Zomer-slaap

In deze zomerse temperaturen schijnen nogal wat automobilisten in hun wagen in slaap te vallen. Zo ook deze uk in haar kindermobiel. Geen nood. Want zowel moeder als dochters hebben hun rijbewijs. Op de een of andere manier is het in Kerkrade deze dagen meer zomer dan elders in de regio. En smaakt het ijs ook opvallend goed. Al smelt het soms iets te vlot. Het verschil tussen ijs in de winter en in de zomer? Slechts in één geval zit het gegoten in een hoorntje.

Foto: DRIES
LINSEN

Van onze verslaggever

BRUNSSUM - De Brunssummerheide is nagenoeg de enige heide in Nederland waar imkers geen vrees hoeven te hebben voor de radio-actieve stof cesium. De bond van bijenhouders heeft de consument deze week gewaarschuwd voor heidehoning. De boswachters hebben gisteren bevestigd dat er geen cesium op de die heide ligt. Die stof zou onder meer op de Nederlandse heiden terecht zijn gekomen na het ongeluk met een kerncentrale in het Russische Tsjernobyl. Overigens is het aantal imkers op de Brunssummerheide flink afgenomen dit jaar.

Hoewel de boswachters melding maken van de eerste twee vergunningen ooit voor imkers op de Brunssummerheide, stonden volgens imker Ron Bremen uit Kerkrade vorig jaar vijf bijenkorven op de heide. Hij is een van de twee imkers die voor dit jaar een vergunning hebben gekregen. Dat betekent dat dit jaar hooguit twaalf korven op de heide zullen staan.

Afwijkingen

Volgens Bremen heeft dat alles te

maken met een mijtbesmetting. De mijt zuigt bloed uit de larven waardoor die te weinig voedsel krijgen. De bijen krijgen later afwijkingen en zijn tot niets meer in staat. De besmetting is wel te bestrijden. „Veel imkers passen daarvoor”, zegt Bremen.

En: „Er bestaan genoeg methoden om de mijt te bestrijden, maar de meeste imkers hebben korven waarin het bestrijdingsmiddel gemakkelijk in aanraking kan komen met de honing. Vandaar dat veel imkers de pijp aan Maarten geven.”

Acht branden in twee uur

Van onze verslaggever
KERKRADE - De Kerkrade brandweer is gisteren tussen 15 en 17 uur acht keer uit moeten rukken om in Kerkrade en Landgraaf een aantal kleine brandjes te blussen. Drie keer ging het om coniferen die vlam hadden gevat. Volgens een woordvoerder vatten de boompjes vlam door weggegooide sigarettepeuken. Ook brak er brand uit in een schuurtje. De oorzaak daarvan is niet bekend. Vier keer moest de brandweer er aan te pas komen om brandende grasstroken te doven.

Geluidsoverlast loopt spuigaten uit

BRUNSSUM - De geluidsoverlast in Brunssum loopt volgens de plaatselijke politie de laatste tijd echt de spuigaten uit. Regelmatig moet de politie er op uit om, met name jeugdige inwoners, te wijzen op de overlast die zij voor burelen veroorzaken. Gisteren nam de politie de geluidsinstallatie van een 27-jarige Brunssummer in beslag. De man zat in zijn flatwoning in Brunssum-Noord te luisteren naar hard-rock muziek die volgens omwonenden veel te hard stond.

Bezwaar

Hoewel de Keuringsdienst van Waren dat gisteren niet kon bevestigen, zegt Bremen dat de Brunssummerheide op cesium onderzocht is. Er zou wel iets gevonden zijn, maar nog niet de helft van het maximaal toelaatbare percentage. Voor imkers zou er derhalve geen enkel bezwaar zijn om met hun volken naar de Brunssummerheide te trekken.

Kleine grenscorrecties nodig na herindeling Mijnstreek

'Vuiltjes' tussen gemeenten nu weg

Van onze verslaggever

DEN HAAG-HEERLEN - Vuiltjes wegwerken, die zijn blijven liggen na de grootscheepse gemeentelijke herindeling van 1982. Zo omschrijft het ministerie van Binnenlandse Zaken de 66 kleine wijzigingen van gemeentegrenzen in Limburg. Deze door staatssecretaris De Graaff-Nauta goedgekeurde grenscorrecties zijn nu voorgelegd aan de Raad van State. En zullen uiteindelijk per 1 januari 1990 zijn aangebracht.

Volgens J. Canits, die als ambtenaar van Binnenlandse Zaken nauw betrokken is bij het bijeen vegen en opruimen van de 'vuiltjes', betreft het geen ingrijpende wijzigingen.

In de Oostelijke Mijnstreek gaat het om onder meer de volgende grenswijzigingen: Heerlen staat een gedeelte van zijn grondgebied nabij de snelweg A 76 af aan Simpelveld, zodat de Rolducweg en de Imstenradweg de natuurlijke grens vormen tussen deze buurgemeenten; in Voerendaal nabij de Putberg wordt een huisweide, die op Simpelvelds grondgebied ligt, ook kadastraal bij de hove van de Voerendaalse boer gevoegd; verder wordt de Waubroekweg, waarvan gedeelten nog tot Heerlen behoren, helemaal naar Simpelveld 'geschoven'; ook tussen Kerkrade en buurgemeente Landgraaf vinden grenswijzigingen plaats; het fietspad langs de Dientbachweg gaat van Landgraaf naar Kerkrade en de Strijthagerweg komt in haar geheel naar Landgraaf. Meest opvallend is de 'verhuizing' van Heistraat 58 naar Kerkrade (zie apart kader).

Het kruispunt Schinvelderstraat-Molenvaart, dat Onderbanken deelt met Brunssum, komt nu geheel op Brunssums grondgebied te liggen. Tussen Nuth en Voerendaal wordt ook het een en ander rechtgetrokken. De Kalkhofweg is voortaan van Nuth, terwijl de Lange Reinweg en de Brommelderweg door Voerendaal worden onderhouden.

Moord- en verkrachtingszaak nog onopgelost

Geen gouden tip na Opsporing Verzocht

Van onze verslaggever

HEERLEN - Naar aanleiding van het Avro-programma Opsporing Verzocht, dat donderdagavond werd uitgezonden, zijn bij de politie van Heerlen 94 tips binnengekomen omtrent de moord op de 73-jarige Marinus van Wagenveld uit de wijk Schandelen in Heerlen en de verkrachting van een zestienjarige scholiere op een B-weggetje tussen Kerkrade en Bocholtz.

Het gros van de tips is volgens een woordvoerder onbruikbaar, terwijl ongeveer dertig aanwijzingen mogelijk wel iets kunnen opleveren.

De gouden tip, die in zowel de moord- als de verkrachtingszaak direct zou kunnen leiden tot de aanhouding van een dader, of op zijn minst tot het vinden van een 'heet' spoor, is tot op heden echter achterwege gebleven, althans dat werd gisteren door een politiewoordvoerder verteld.

Student

Tijdens het programma maakte de leider van het onderzoek naar de verkrachting bekend dat de zestienjarige scholiere na aanranding door de dader met een kalmerend middel werd ingespoten. Ook zou de ruim dertig jaar oude man tegen het meisje gezegd hebben dat hij een student uit het Westduitse Stolberg was. Eerder werd deze informatie uit de pers geweerd. Volgens onderzoeksleider Heintz, die gisteren als rechercheurwoordvoerder op de buis verscheen, werd daartoe besloten om het onderzoek naar de verkrach-

ter, die hoogstwaarschijnlijk ook een aanranding in 1988 op zijn kerfstok heeft, niet in gevaar te brengen.

Bankpas

Ook rond de moord op de 73-jarige, alleenstaande Van Wagenveld kwamen tijdens de tv-uitzending details boven water, die voor de regionale dagbladen stevast verzwegen zijn. Zo werd onder meer bekendgemaakt dat het bankpasje van de bejaarde vrijgezel niet lang nadat zijn ontzielde lichaam in zijn woning was aangetroffen, door een geldautomaat op de Markt van Maastricht werd ingeslikt omdat niet de juiste pincode werd ingevoerd.

Hieruit zou men kunnen afleiden dat Van Wagenveld het slachtoffer is geworden van een roofmoord en dat de dader(s) geprobeerd heeft (hebben) zijn bankrekening te plunderen. Maar het zou evengoed kunnen zijn dat het bankpasje door Van Wagenvelds moordenaar(s) is weggegooid en dat derden, die niets met de moord van doen hebben, het vonden.

Vertier

Volgens woordvoerder Hutschemakers zijn er geen tips binnengekomen, die meer duidelijkheid over de gang van zaken rond het pasje kunnen verschaffen. Wel hebben kijkers de politie op bepaalde zaken geattendeerd, waardoor men meer zicht heeft gekregen op het leven van het slachtoffer.

Hutschemakers wou gisteren echter niet vertellen welke nieuwe aspecten over de levenswandel van de vermoorde man aan het licht zijn gekomen. „Pas na het weekeinde kunnen we werk maken van de aan-

• Presentator van Opsporing Verzocht Wil Simon doet zijn verhaal over de vermoorde Marinus Van Wagenveld.
Foto: MARCEL VAN HOORN

wijzigingen die waardevol zijn gebleken.”

Vruchteloos

Al met al staan ondanks de Avro-uitzending alle grote vragen omtrent de moord en de verkrachting nog open, zo mag opgemaakt worden uit de verklaringen van de politie. Ook vorig jaar, toen de Avro aandacht schonk aan een vrijwel identieke verkrachting van een scholiere op hetzelfde B-weggetje tussen Kerkrade en Bocholtz, bleek de uitzending vruchteloos. De verkrachting werd immers niet gepakt en pleegde hoogstwaarschijnlijk twaalf maanden later eenzelfde misdrijf.

Gemeentegrens loopt door de huiskamer

Van onze verslaggever

KERKRADE/LANDGRAAF - Het echtpaar Willy en Ger Willigenburg ligt geen moment wakker van het feit dat hun woning met ingang van 1 januari '90 definitief op Kerkrade's grondgebied staat. Volgens de bouwtekeningen van hun huis aan de Hei-

straat 58 loopt de gemeentegrens tussen Landgraaf en Kerkrade precies door hun huiskamer.

Ger Willigenburg: „Toen wij hier in '86 kwamen wonen hadden wij problemen met het Limas over de gasaansluiting, de PTT over de juiste postcode en de CAI over de kabel-tv-televisie. Maar dat is inmiddels opgelost, omdat wij nu tot Kerkrade behoren. Het is weliswaar een beetje vreemd dat onze linkerburen inwoners van Landgraaf zijn en wij Kerkradenaren. Maar de gemeentegrens moet toch ergens worden getrokken...”

Buro heeft nu zelfs een wachtkamer ingericht

Vraag naar kamers voor studenten RL neemt toe

Van onze Haagse redactie

MAASTRICHT – De vraag naar huisvesting voor studenten in Maastricht is ook dit jaar weer toegenomen. Jef Braun, coördinator van het Kamerburo van de Rijksuniversiteit Limburg: „Er zijn sinds afgelopen jaar wel meer kamers ter beschikking gekomen, maar de vraag is ook onevenredig toegenomen. Het is nu zelfs zo dat wij voor de eerste keer een wachtkamer hebben moeten inrichten. Dat typeert de drukte.”

Volgens Braun worden voor het komende studiejaar ongeveer 2500 eerstejaars studenten in Maastricht verwacht. „De ervaring leert dat ongeveer 70 procent daarvan kamers zoekt in Maastricht,” aldus Braun.

De sociale huursector kan de vraag naar kamers voor studenten in ieder geval niet bijbenen. Daarom heeft het Kamerburo in Maastricht intensief huisvesting geworven in de particuliere sector. Dat heeft ook zijn vruchten afgeworpen. „Maar er zijn nog altijd potentiële verhuurders die geen kamers voor studenten beschikbaar stellen. Zij zijn bang voor de risico's. Voor hen is de doelgroep moeilijk te vatten. Dat valt over het algemeen echter reuze mee. Wij oriënteren ons nu op de vraag of wij zelf een apparaat op kostendekkende basis kunnen opzetten om panden te behoren. Dat werkt voor toekomstige verhuurders in ieder geval dempelerlagend,” zegt Braun.

ging van Maastricht zoekt iedereen kamers in de stad zelf,” zegt Braun. „Daarom zijn we blij dat veel studenten terecht kunnen in het aangrenzende België, met name in Kanne, Vroenhoven en Wezet. Het is geen ideale situatie maar het kan niet anders.”

Of iedere eerstejaars over twee maanden een kamer heeft gevonden blijkt pas over twee maanden als de studies een aanvang nemen. Bij de dertien stichtingen studentenhuusvesting (SSH's) in Nederland staan momenteel al dertigduizend studenten ingeschreven. Daarvan zijn 17.000 eerstejaars.

Ook in Rotterdam (stijging van 30 procent) en Groningen is de vraag naar studentenkamers toegenomen. Alleen in Amsterdam is er iets minder vraag naar kamers voor studenten dan voorgaande jaren.

● Een 'dakdekker' bezig met het leggen van het gras.

Foto: WIDDERSHOVEN

(ADVERTENTIE)

Klein in meters
GROOT in SERVICE
GROOTSTE collectie

Richting
Emmestraat
20 m voorbij
ABN-Bank

contactlenzen-
brillenspecialzaak

De juiste uitstraling door 'n superieur ontwerp

P. HOPPENBROUWERS
EMMAPLEIN 11
HEERLEN. Tel. 711984
Met onze bekende garanties

MAASTRICHT – Ook in Limburg zet de nieuwe trend in woongerief door: het grauwe grijze pladak van asfalt maakt plaats voor het fluweel groene gazon, het grasdak. Deze (nog) vrijwel noviteit voor onze provincie wordt momenteel aangelegd in een stadsvernieuwingscomplex van huurwoningen in het Maastrichtse stadsdeel Wyck.

Op het ruime binnenplein van het

Parkeren onder gras

complex étagewoningen dienen afgedekt als beschutting van de parkeerplaatsen van de bewoners. In plaats van een geestdodend uitzicht op een kale vlakte van plaveisel en asfalt wordt hun de weelde geboden van een binnentuin als afscherming van geparkeerd auto's.

Voor EKO-Gras uit Zaltbommel,

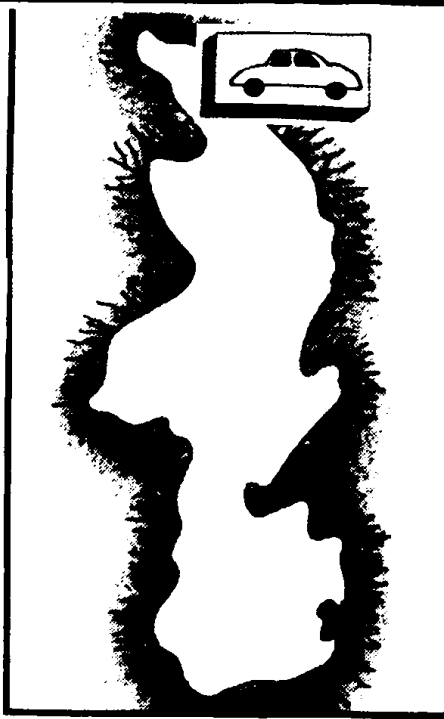
het enige tuindersbedrijf in ons land gespecialiseerd in grasdaken, is dit het eerste grote project – 850 m² – in Limburg. De aanleg van grasdaken is in zover speciaal dat het 'bedrijfsgeheim' met hoofdletters wordt geschreven. Ondergrond, graszoden, planten en bewerking van de vegetatie stellen zeer specifieke eisen.

Het resultaat is dat een goed aangelegd en aangeschoten grasdak volkomen onderhoudsvrij is. Een grasmaaier komt er niet aan te pas. Het grasdak verdraagt zelfs zonnebaden en barbecues.

grensgevallen

Zes weken lang reist onze verslaggeefster ANS BOUWMANS langs de Limburgse grens. Van Vaals langs de grens met West-Duitsland naar Mook en weer terug langs de Brabantse en Belgische grens. Start- en eindpunt: het Drielandenpunt.

vendien slechts twee dagen per week open. Amy is er pas vorig jaar mee begonnen en heeft zichzelf drie tot vijf jaar gegeven om te kijken of het aanslaat. Het loopt beter dan ze had gedacht. Vooral ook omdat de tuinen af en toe (bijvoorbeeld dit weekend) te bezichtigen zijn. Dat trekt mensen en werkt ook weer ten voordele van de kwekerij. De toekomst? „De tuinen perfectioneren. En misschien wat vaker open.”

Vierdaagse

Mijn gedachten zijn eigenlijk nog steeds bij die prachtige tuinen – om jaloers op te worden – als ik verder rijd richting Plas-molen. Het resultaat is er naar. Ik verdwaal. Een bospad waarvan ik had verwacht dat het ergens in Mook zou uitkomen, voert me naar Breedeweg. Nee, inderdaad, dat is geen Limburg meer.

Toch wil ik het even melden omdat ik daar bij het drankententje van de OLAT – de Ollandse Lange Afstands Tippelaars – een staartje lopers van de Vierdaagse van Nijmegen tegenkom. Met de meeste lopers die langskwamen had ik medelijden. Dat mag ook best, want ze hadden het moeilijk in de brandende zon. En de Zevenheuvelenweg moest nog komen. Maar met ene Theo Tromp uit Weert, tweede secretaris van de OLAT, hoefde ik geen meelij te hebben. Theo liep de vierdaagse voor de tweentwintigste keer en had net met een grote pannenkoek het passeren van de 40.000 kilometer geregistreerd wandelen gevierd. Dat is een keer de wereld rond. Lopend.

HOMMERSUM – Grenspaal nummer 561. Hommersum. Deels Limburg, deels Duitsland. Zo'n 130 kilometer van Heerlen. En dan ben ik nog lang niet in het noordelijkste puntje van Limburg. Van Hommersum naar Ottersum loopt de Niers. Ik bewonder de prachtige riviervallei. Niet als enige. De villa's liggen hier zij aan zij.

Iets verderop, te Venzelderheide, ligt het voormalige Huis van het zwakzinnigeninstituut Maria Roepaen. Een monumentaal pand. Kippen scharrelen rondom een oud bankstel dat in het hoge gras staat. Een oude brandweerauto ziet eruit alsof er al jaren niemand achter het stuur heeft gezeten.

De bel gaat over. Na wat gestommel wordt de deur geopend door een slaperig blond meisje. Ze is de avond ervoor op stap geweest in Nijmegen en heeft geen zin om te praten. Er moeten hier nog zo'n twintig mensen wonen, denkt ze, alhoewel dat nog wel eens wisselt. Maar daar kom ik er vast wel een van tegen. Edoch, op de wandeling rondom dit toonbeeld van vergane glorie – kapotte ramen zijn dichtgespijkerd met stukken hout, dakpannen ontbreken – tref ik alleen twee blaffende honden. En die praten niet.

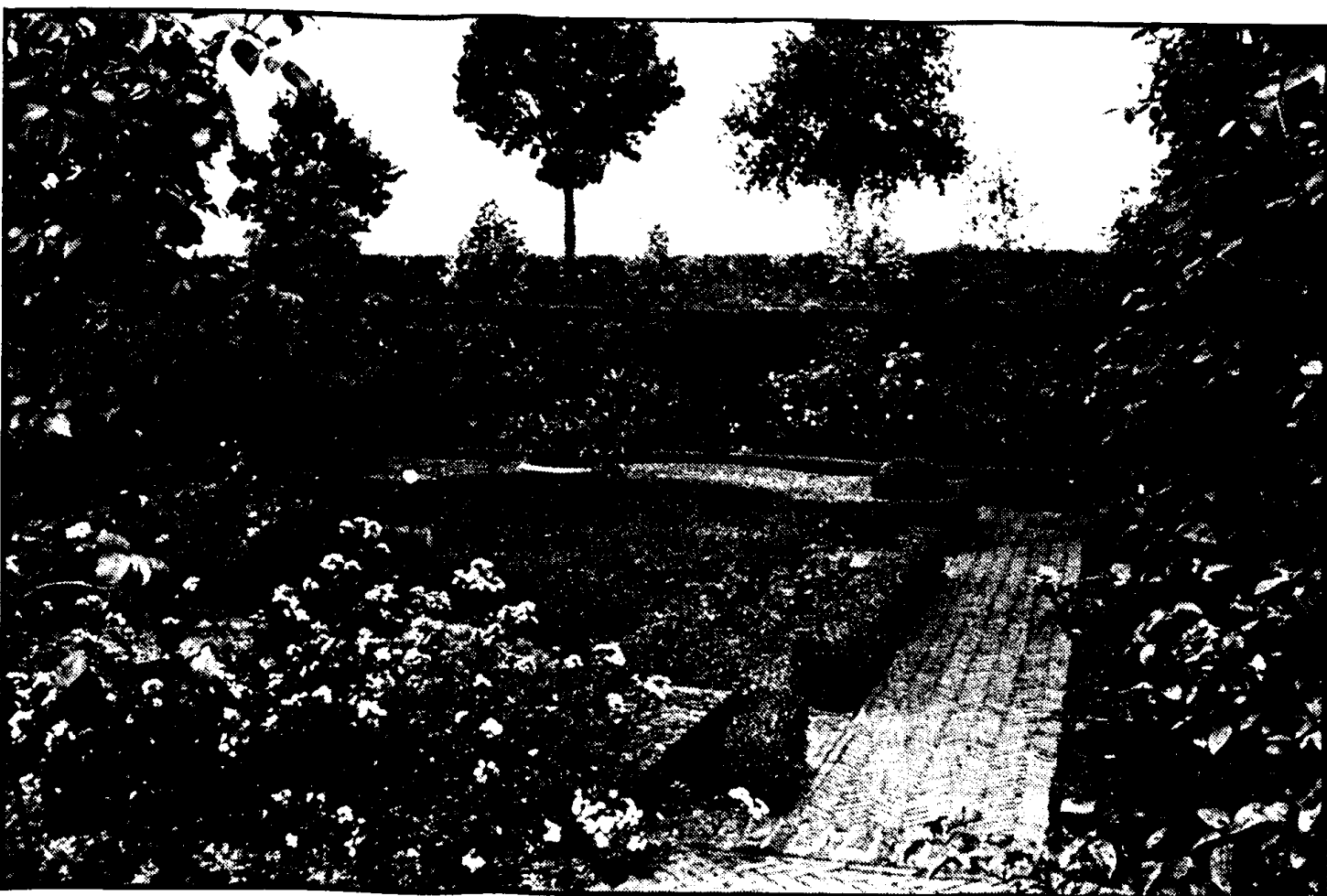
Rhulenhof

De meeste mensen houden wel van planten. Ze geven rust. Wie zit er niet graag in een mooie tuin of serre. De tuin waar ik nu ben is van Bertus en Amy Ketelaar-van Ierssel. Veertien jaar geleden zijn zij in Venzelderheide gaan wonen. Ze kochten een huis, de Rhulenhof, met een lap grond erbij. Die lap grond is langzaamhand omgetoverd tot een 'verzameling' tuinen.

De rozentuin, de moestuin, de penstemonstuin, de landschapstuin en de vijvertuin. De laatste is de mooiste, vind ik. Strak en eenvoudig. Het water rimpelloos in de felle zon. Maar ook het erf mag er zijn. Een staaltje zuidelijke charme met grote bloeiende kuipplanten en houten en rieten zijtes. Op een schragentafel staan de bekertjes klaar voor een groep liefhebbers uit Zuid-Holland die de tuinen vandaag bezoeken. Regelmatig klinken er bewonderende kreetjes.

Amy van Ierssel. Een groene 'tuinbroek'. Schoenen met een hakje. Een smalle bruine sigaret tussen wijs- en middelvinger. Alleen haar handen verraden haar liefde voor het tuinieren. De tuin is van een hobby een passie geworden. En een professie. Amy werkt nog halve dagen in Nijme-

'Een wandeling rond de wereld' De vijvertuin in Venzelderheide

● Een van de schitterende tuinen bij kwekerij Rhulenhof.

Foto JAN PAUL KUIT

gen maar is in de nazomer van 1987 ook een kwekerij begonnen, naast de tuinen.

„We gingen altijd overal naar tuinen kijken. We wisten er in het begin niet veel van. Maar we hebben de tuinen aangelegd zoals we hen om ons heen wilden hebben. Dan krijgt het je te pakken en ga je door,” zegt ze. Vandaar de kwekerij, die een heel eigen karakter heeft. Als je er doorheen loopt heeft het iets van een

tuin weg. En dat is ook de bedoeling. Er worden alleen vaste planten en orangerieplanten verkocht. Oleanders, citrussen, bougainvillas. De moederplanten in een bordes en de verkoopplanten ertegenover. Dan zie je wat je koopt.

We zitten te praten in het 'kantoor'. Een beschaduwde kas, waar een grote tafel en een paar zijtes worden omgeven door kleurige kuipplanten. Op tafel

ligt een exemplaar van het tijdschrift Residence, met een artikel over de Rhulenhof. Dames van de tuinbouwvereniging komen Amy complimenteren en stellen vragen over de planten.

Is het niet enorm veel werk, een baan, al die tuinen en dan ook nog een kwekerij? „Je wordt goed in organiseren,” zegt Amy. „En voor de kwekerij heb ik hulpvrouwen.” De kwekerij is bo-

Na uitspraak president rechtbank

Gokhallen Venlo blijven gesloten

Van onze verslaggever

VENLO – De drie gokhallen in Venlo, die vanaf donderdag 29 juni op last van de gemeente de deuren moesten sluiten, blijven dicht. De Roermondse rechtbankpresident mr G. Wind wees de vordering van de exploitanten af; zij hadden in kort geding geëist dat de gemeente het besluit tot sluiting moest terugdraaien. Mr Wind veroordeelde de eisers tot betaling van de proceskosten, groot 1.350 gulden.

De exploitanten, die verklaarden negen miljoen gulden schade te hebben, spanden 4 juli het geding aan. Volgens hen kende de stad niet een dusdanig zwaar belang bij sluiting van de hallen dat deze niet open zouden kunnen blijven, aldus hun advocaat mr M. Bouwman-Gee-raeds.

April twee jaar geleden weigerde de gemeenteraad een verordening voor de gokhallen af te geven. Volgens de rechtbankpresident hadden de exploitanten meteen daarna een kort geding moeten aanspannen. Door het ruimschoots overschrijden van de 'overgangstermijn' hadden ze het recht verloren om voorzieningen in kort geding te vorderen, aldus mr Wind. Ook wenste hij niet vooruit te

lopen op een te verwachten vonnis van de rechtbank, waar momenteel een bodemprocedure omtrent deze zaak loopt.

Hypocriet

Eén van de exploitanten, Janssen/Hahnraath uit Kerkrade, heeft een gokhal aan de Lomstraat in Venlo. Door de sluiting moet het bedrijf, waar 150 mensen werken, vier man ontslaan. Directeur Chris Hahnraath zal nu alles op alles zetten om de schade van zes miljoen gulden te kunnen verhalen op de gemeente. „Kijk, Venlo heeft problemen (drughandel en veel criminaliteit in de binnenstad, red.). Men probeert die moeilijkheden op te lossen door de automatenhallen te sluiten. Maar die worden daardoor heus niet uit de wereld geholpen. Neen, Venlo heeft zich hypocriet opgesteld.”

Raad van State

Eerder hadden de exploitanten al een procedure tegen de gemeente aangespannen bij de Raad van State. Daar hadden ze gevraagd het gemeentelijk besluit (tot sluiting) te schorsen. Ook in Den Haag kregen ze nul op het rekest.

'Sinds ik schrijf, zijn mijn gevoelens veranderd'

Prijswinnaar Powers: schuchterheid zelve

HEERLEN – De Amerikaanse schrijver Richard Powers, winnaar van de McArthur-award '89 en daarvoor op slag een half miljoen gulden rijker, woont sinds enkele jaren in Nederland nadat hij in de Verenigde Staten een Nederlandse vrouw ontmoette, met wie hij samen ging wonen op de Heerlerbaan. Van oorsprong is Richard Powers afkomstig uit de stad Champaign in de staat Illinois.

Het feit dat de jonge auteur van fictieve romans de Amerikaanse tegenhanger van de Nobelprijs (voor de literatuur) heeft gewonnen, vormt voor hem geen enkele aanleiding om de deur van zijn woning voor journalisten op een kier te zetten.

Een interview op grond van de in de wacht gesleepte McArthur-award, ziet hij dan ook niet zitten. In fotocamera's wil hij al helemaal niet in zijn buurt horen klikken. „Sinds ik schrijf denk ik anders over de samenleving, waartoe ook de pers behoort. Mijn gevoelens daarover zijn drastisch veranderd. Vraag niet naar het waarom, want daar wil ik niets over kwijt. Bovendien wens ik dat mijn privacy niet wordt aangetast. Praten met journalisten is voor mij dan ook bijzonder moeilijk. Begrijp je?”

Schrijvende kunstenaars mag je hoogstens respecteren, niet begrijpen. Dus we vragen hem toch maar het hemd van het lijf. Echter, de bestseller-auteur die in tegenstelling tot Europa in de States miljoenen lezers met zijn verrassend originele romans weet te boeien, blijft verbazend consequent. Vrijwel elke vraag wordt door hem als een regelrechte aanslag op zijn privebestaan gezien en derhalve van geen antwoord voorzien. Elke vraag, hoe onschuldig ook, is er kennelijk een te veel.

De schuchtere, maar goedlachse auteur wil hoogstens kwijt dat hij het nog steeds niet geloven kan dat hij de McArthur-award gewonnen heeft. „Ik besef het nog steeds niet. Ooit heb ik zijdelings wel iets over het bestaan van een dergelijke prijs

gehoord. Maar dat ikzelf voor deze erkenning in aanmerking zou komen, is nooit in mijn gekste droom opgekomen. De komende vijf jaar hoef ik mij in ieder geval geen zorgen om mijn levensonderhoud te maken. Bij de prijs zijn zelfs verzekeringen inbegrepen. Ik kan me dus volledig op het schrijven gaan concentreren, zonder daarvoor consensies te moeten doen.”

De derde roman van Richard Powers, die volgens vrienden zelfs in de Sahara met alleen een stuk brood en een slok water bestsellers op papier krijgt, is inmiddels al naar de VS overgevoerd. Althans het manuscript ervan. Powers weet niet wanneer het boek leesbaar in de rekken zal liggen. „Ik hoop nog voor het eind van deze eeuw,” verschuilt hij zich opnieuw hardop lachend achter zijn bescheidenheid. „Nee hoor, zonder gekheid, misschien nog voor het eind van volgend jaar.”

Overigens zijn de boeken van Powers nog niet in het Nederlands vertaald.

richard willems

6500 bomen vernield

Van onze correspondent

VOEREN – In 's Gravenvoeren zijn donderdagnacht 4500 jonge loofbomen met een snoeischaar 'bewerkt' en vernield. Het was al voor de derde keer in korte tijd dat een dergelijk groot aantal bomen in het Voer dorpje door vandalen werd vernield. Waarom de vandalen zich tegen de bosuitbreiding verzetten, is nog volstrekt onduidelijk.

Het Belgische parket is nog bezig de twee voorafgaande gevallen onderzocht. De vernielingen kostten de gemeente tot nu toe al zo'n anderhalf miljoen Belgische franc. Het gebied waar de loofboomjes vernield werden ligt aan de Nederlandse grens.

(ADVERTENTIE)

Mode Totaal

Kostbare BRUIDSJAPON in de kast? Al maanden hangt die kostbare bruidsjapon daar maar te hangen. Doodzonde. U zou 'm eigenlijk best willen verkopen. Geen probleem! Plaats als de weerga een PICCOLO! Belt u maar:

Het PICCOLO-TEAM van het Limburgs Dagblad regelt het wel!

Limburgs Dagblad
piccolo's

Nu is het opruimen geblazen bij Wooncultuur!

Eén gebreke hebben we wel bij Wooncultuur: onze ogen zijn soms groter dan onze toonzaal. We ontdekken voortdurend prachtige dingen op de meubelbeurzen in binnen- en buitenland, we willen ze in onze toonzaal, en plots staat ie eivol...

Tja, dan is het opruimen geblazen! Meubelen die we nog niet zo lang hebben, moeten dan plaats ruimen. Met fikse kortingen natuurlijk, en wie profiteert daarvan? Precies. Nu kunt u bij Wooncultuur een mooie buit binnenhalen!

wooncultuur zutendaal

Dorpsstraat 2-4, 3601 Zutendaal. Centrum Zutendaal aan de stoplichten. Tel. 011/61.11.36 vanuit Nederland: 09-3211 61.11.36. Op slechts 13 km van Maastricht, 35 km van Heerlen en 20 km van Geleen. Geopend: dagelijks van 10 tot 18 uur, iedere zaterdag en zondag van 10 tot 18 uur, 's woensdags gesloten.

Levering franco aan huis zonder grenskosten.

Autobaan Heerlen-Antwerpen, afslag Zutendaal

Opnieuw rechter geurraakt Utrechters eisen actie tegen Janmaat

Van onze correspondent

UTRECHT - Een tweede poging in één week tijd van de voorman van de Centrumdemocraten, Janmaat, een rechter wegens vernieuwde subjectiviteit een zaak tegen hem niet te laten behandelen (wraking), heeft gisteren niet kunnen voorkomen dat het tot een zitting kwam bij de Haagse rechtbank.

Het ging om een kort geding, aangespannen door O. El Bardi uit

Utrecht en de in Utrecht gevestigde organisaties Nederlands Centrum Buitenlanders, CNV en Samenwerkingsverband Marokkanen/Tunesiers. Zij eisten een rectificatie van grievende opmerkingen en feitelijke onjuistheden ten aanzien van asielzoekers en etnische minderheidsgroepen, verkondigd tijdens radio- en tv-uitzendingen van de rechts-radicalen groepering.

De president van de rechtbank, mr. Wijnholt, besloot dinsdag de

zaak over te dragen aan de vice-president, mr. Offers. Hij vond dat beter toen Janmaat kenbaar had gemaakt weinig vertrouwen in hem te hebben.

Gisteren voerde Janmaat aan dat ook mr. Offers subjectief was omdat hij de Centrumdemocraten drie jaar terug heeft veroordeeld tot rectificaties en omdat de rechter hem ooit eens een boze blik zou hebben toegeworpen.

Vijandschap

Mr. Offers vond het eerste geen reden om hem voortaan uit te sluiten; de wet noemt alleen 'een hoge mate van vijandschap' als grond. Van de boze blik kon hij zich niets herinneren en Janmaat heeft over hem nooit klachten geuit. Bovendien, aldus Offers, moet Janmaat niet de kans krijgen door alle rechters te wraken, zaken tegen hem onmogelijk te maken.

Ondanks dringend verzoek Jaruzelski

Solidariteit wil niet in regering

WARSCHAU - De Poolse president en partijleider Wojciech Jaruzelski heeft er gisteren opnieuw voor gepleit dat Solidariteit zich bereid vertoont mee te regeren. Jaruzelski lijkt te willen voorkomen dat de regeringscoalitie waarin de communisten de grootste partij vormen, straks als enige het economische beleid bepaalt, wat er toe zou leiden dat de coalitie ook alle kritiek van de bevolking te verduren krijgt. Het kan ook zijn dat hij de inbreng van Solidariteit onontbeerlijk acht om de oppositie in het communistische kamp tegen bepaalde economische maatregelen te overwinnen.

De voorzitter van de parlementsfractie van Solidariteit, Bronislaw Gremek, reageerde meteen dat Solidariteit niet bereid is en niet kan deelnemen aan een regering van „nationale eenheid” waarin de communisten het voor het zeggen hebben.

Als alternatief noemde hij de mogelijkheid van een regering waarvan de meerderheid van de ministerposten bezet wordt door vertegenwoordigers van Solidariteit, met uitzondering die van buitenlandse zaken en defensie die door communisten bezet zouden moeten worden. Jaruzelski heeft Solidariteit de post van vice-premier en enkele ministeries op het gebied van economie aangeboden. Allerlei constructies zouden momenteel zowel bij het centraal comité als bij Solidariteit in studie zijn.

Volgende week woensdag moet de communistische partij beslissen wie de nieuwe partijleider wordt, omdat afgesproken was dat Jaruzelski die functie zou neerleggen als hij president werd.

Jaruzelski hield zijn pleidooi voor regeringsverantwoordelijkheid van Solidariteit in het partijdagblad Trybuna Ludu. Daarin onthulde hij ook voor het eerst dat hij als 16-jarige behoorde tot de 1,5 miljoen Polen die door de regering-Stalin als dwangarbeider naar de Sovjetunie werden gestuurd. Jaruzelski kwam met zijn familie terecht in Altai Krai, bij de grens met Mongolië en China.

In zijn officiële biografie stond tot voor kort alleen dat hij „de oorlogsjaren in de Sovjetunie doorbracht en als arbeider werkte.” Jaruzelski vertelde nu dat hij in de Russische „Arbeitsinsatz” als houthakker werkte.

Na verpleegster te hebben aangerand Verkrachter in Aken betrappt

AKEN - Een 23-jarige Nederlander is gisteravond in Aken aangehouden. Hij wordt ervan verdacht een 22-jarige verpleegster in haar flat bij het ziekenhuis in Aken verkracht te hebben. Onderzoek heeft aangetoond dat hij er van wordt verdacht sinds november 1987 tien vrouwen te hebben mishandeld en aange-

rand. De politie werd om half vier 's morgens gewaarschuwd door een collega-verpleegster die de man over het balkon bij haar vriendin naar binnen had zien klauteren. De politie zette de uitgangen van de verpleegstersflat af zodat de man niet kon ontkomen. De man stond namelijk bekend als een verdachte die wel vaker via balkons en gevels zijn latere slachtoffers bezocht en verliet. In eerste instantie leek het er op dat de politie zijn spoor bijster raakte toen de verdachte zijn toevlucht zocht via de kelder van de flat. Van daaruit rende hij als een haas naar

de parkeerplaats waar hij zich onder een auto wilde verstoppelen. Daar werd hij echter in de klauwen gegrepen.

De politie moest echter even later constateren dat de man in de kortst mogelijke tijd tussen melding en aanhouding de 22-jarige verpleegster had verkracht, nadat hij eerst bij een mede-flatbewoonster de deur tegen zijn neus had gekregen. In de auto van de man werd een gaspistool ontdekt en een masker. De man was droog en onder invloed van verdovende middelen. Het onderzoek naar hem wordt voortgezet.

Van onze correspondent
Haye Thomas

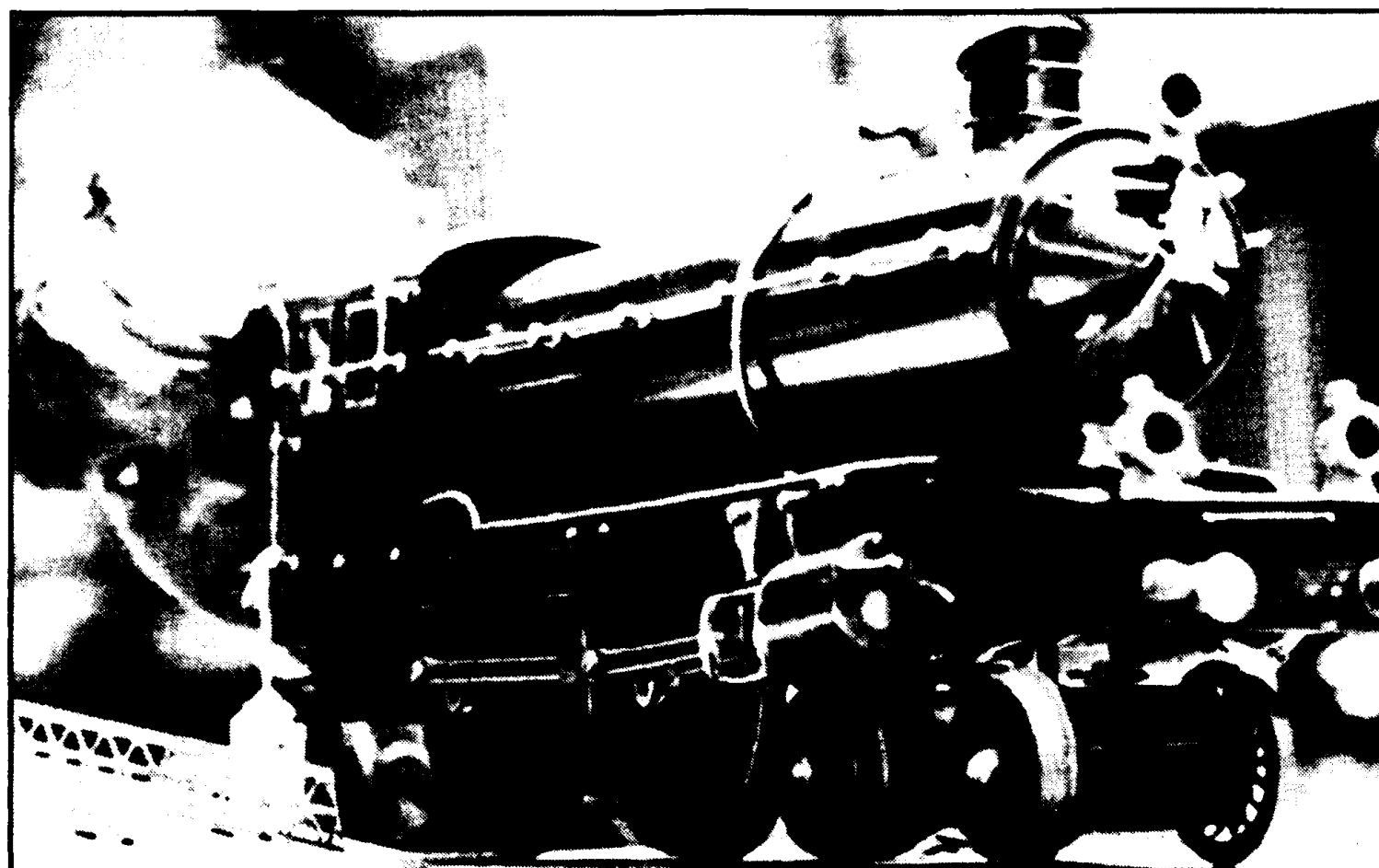
LONDEN - Een van 's werelds mooiste verzamelingen van modeltreinen is deze week geveild bij Christie's in Londen. De collectie werd over een periode van 60 jaar opgebouwd door de 74-jarige graaf Antonio Giansanti Coluzzi uit het Lausanne. Na te hebben ingezien dat hij daar gezien zijn vergevorderde leeftijd toch niet veel langer mee zou kunnen doorgaan en hij zijn dochter niet met de gewenste zorgen voor de verzameling wilde belasten, besloot de graaf de prachtige wagons, locomotieven, stations en andere onderdelen bij opbod te verkopen. Dat heeft de Zwitserse edelman, die bij de veiling niet aanwezig was, een slordige 3,5 miljoen gulden opgeleverd.

Voor Antonio Giansanti Coluzzi is het allemaal begonnen toen hij op 9-jarige leeftijd van de Bulgaarse koning Ferdinand I, met wie de Coluzzi's bevriend waren, een speelgoedlocomotief kado kreeg. Onder het motto van: „Doe er wat mee”. Dat was de klink van gewend. Want hij was er ook in geslaagd om zijn eigen spoorwagons te verzamelen in een spoorwagonsmuseum van de eerste orde. Als koning van Bulgarije presteerde Boris III om gedurende dertig jaar op willekeurige dagen de Orient Express bij het Bulgaarse grensstation van Dragoman op te houden. Zijne koninklijke hoogheide klom dan energiek in de locomotief om als machinist de trein op het traject van 75 km naar Sofia zo hard mogelijk te laten rijden.

In brand

Dat ging goed tot de noodlottige middag dat Boris III vol ongeduld stond te wachten op de Orient Express, die te laat arriveerde op het grensstation. Vast-

Zeldzame treinverzameling Zwitserse graaf geveild

• Een van de topmodellen die gisteren in Londen onder de hamer gingen.

besloten om op het traject naar Sofia de verloren tijd in te halen, gaf de vorst opdracht het vuur zo hoog op te stoken, dat de vlammen ten slotte uit de vuurhaard sloegen en de kleren van de stoker vlam vatten.

Gillend sprong de man van de locomotief, de koning de keuze latend om of de trein te laten stoppen, of door te razen in de hoop toch nog op tijd in Sofia aan te komen. Hij koos voor het laatste en kwam inderdaad binnen het vastgestelde tijdschema op het station van de Bulgaarse hoofdstad aan. Maar in plaats van de

gebruikelijke felicitaties op het perron, wachtte hem een golf van kritiek over de dood van de arme stoker, die de vlammen langs het traject werd gevonden.

Ondanks de argumentatie van koning Boris dat het spoorwagennet in Bulgarije van de staat was en hij dus als koning het recht had om de locomotief van de Orient Express te besturen, maakte de directie van de Compagnie des Wagons Lits een einde aan het riskante privilege.

Tot dergelijke extreme ondernemingen is graaf Antonio Giansanti Coluzzi nooit gekomen.

Gedreven

Maar hij ontwikkelde zich wel als een gedreven verzamelaar, die stad en land afreisde om zijn collectie speelgoedtreinen uit te breiden. Niet alleen fabrieken voor modeltreinen, maar ook individuele modelbouwers gaf hij opdrachten.

Want telkens was het de bedoeling van de graaf om van elke be-

kende trein een complete en accurate miniaturversie te hebben. Zoals de fameuze sneltrain tussen Hamburg en Berlijn, bijgenaamd de „Fliegende Hamburger”, de Rheingold, de Orient Express natuurlijk, de Flying Scotsman en de Sud-Express tussen Bordeaux en Les Aubrais. Zelfs de koninklijke luxe treinen van keizer Wilhelm en de Russische tsaar liet hij minuscule naden. De fijnste creaties van Märklin, Hornby, Schoener en Bing, vonden een weg naar de verzameling van de graaf. Compleet met fantastische stations, seinpalen en in art-deco stijl uitgevoerde seinhuisjes.

Meer dan elf uur duurde de marathonverkoop van de collectie, die uit 776 onderdelen bestond. Een kopie van Märklins eerste elektrische trein bracht 12.000 gulden op, zoals er ook hoge prijzen werden neergegeld voor een kleine, maar uiterst exclusieve verzameling speelgoedbootjes, die de graaf in zijn grote liefde voor de gedetailleerde modelbouw erbij hield.

Halve ton

Een model van keizer Wilhelms jacht in 1909, door Märklin gebouwd, haalde 110.000 gulden. De Londense handelaar Geoffrey Levitt kocht de „Toulouse”, een Mississippi-radarboot” voor een halve ton. Allemaal zeldzame modellen, omdat er geen duplicaten van bestaan.

Elders in de wereld zijn er collecties die uitgebreider zijn van die van de nu diep bedroefde graaf. Maar niemand die hem kon overtreffen in kwaliteit en zeldzaamheid van zijn verzameling. Ook daarom was de sfeer op de drukbezochte veiling niet vrij van sentimenten.

in gesprek

• WMC (1)

Wat gebeurt er plotseling met de oren van de heren critici in de Rodahal als een niet-Limburgs orkest het podium betreedt?

Zaterdagavond 15 juli waren wij, twee fanatieke brassband-, fanfare- en harmonie-liefhebbers, getuige van een werkelijk fantastisch optreden van het Frysk Fanfare Orkest o.l.v. Jouke Hoekstra. Wij waren zeer onder de indruk van hun kunnen. Het publiek gaf een spontane, minutenlange staande ovatie en juichte dit orkest toe. Hun optreden werd beloond met 340½ punt. Hiermee versloegen zij alle tot dusver deelnemende orkesten.

Nu kopen wij elke dag een Limburgs Dagblad. De reacties van de heren J. Brauers en J. Frusch vinden wij erg goed. Deze heren durven te schrijven. Hun kritiek is terecht of het nu amateur- of professionele orkesten betreft. Kortom, zij hebben verstand van zaken en weten waarover zij schrijven. Nu het Limburgs Dagblad van maandag 17 juli. Grote koppen: „Maasbracht pakt titel 'De Greune' verliezen de 'Wolderse' strijd. Met een paar zinnen werd beschreven hoe het Frysk Fanfare Orkest het tot nu toe hoogste aantal punten bereikte. Wat ons nog het meest verbaasde was de onterechte kritiek in dit kleine stukje. Het Frysk Fanfare Orkest zou in het verplichte werk - Poëme Symphonique van R. Goorhuis - een wat brassband-achtige klank hebben gehad omdat het scherp koper op sommige momenten overheerste. Wij zijn ervan overtuigd dat de heer Frusch heel goed het verschil kent tussen de klank van het scherp koper in een brassband en de klank van het scherp koper in een fanfare. Het scherp koper van het Frysk Fanfare Orkest klonk fantastisch. Precies zoals het hoort te klinken in een fanfare. Over de gebeurtenissen op het podium in de Rodahal wordt heel goed geschreven, alle lof hierover. Maar

een wat minder chauvinistische kijk en eens wat meer aandacht voor niet-Limburgse orkesten zou naar onze bescheiden mening be-slist geen kwaad kunnen.

Grouw K. Doorenspleet
D. van Dijk

• WMC (2)

Met aandacht heb ik het artikel van W. Dragstra over het optreden van het Russisch Harmonie orkest gelezen. (LD 14/7).

Van dat commentaar straalt de gemakzucht af. Dat het succes aan de „glasnost” te wijten is betwifel ik, want tijdens het WMC wordt elke buitenlandse muziekvereniging gesteund in het succes. Of dit nou gasten zijn uit Israël, China, België, Polen of in dit geval Rusland. Dit neemt echter niet weg, dat wanneer een orkest faalt, het succes ook zal uitblijven. KERKRADE H. Thoen

Frederick Fennell: „Ik dirigeer alleen wat belangrijk is, de architectuur van de partituur is bepalend voor mijn bewegingen.”
Foto: DRIES LINSEN

WASBE-noten door jos frusch

KERKRADE - Heeft U al eens een dirigent zien dirigeren met de rug naar zijn orkest en het gezicht naar de zaal? Ik ook niet tot gistermiddag half twee. Toen gaf de wonderbaarlijke 75-jarige Amerikaanse dirigent Frederick Fennell samen met zijn Tokyo Kosei Wind Orchestra een dirigenten-clinic in het Wijngrachttheater. Een fascinerende gebeurtenis, die indruk op mij heeft gemaakt, niet in de laatste plaats omdat Fennell zijn puurheid (de dirigenten) even op de stoel van de orkestmusicus liet plaatsnemen, om zo duidelijk te maken waar het bij dirigeren nu precies op aankomt.

Veel van wat er tijdens dit elfde WMC en tijdens de WASBE-conferentie is gebeurd zal ik in de loop der tijd vergeten. Wellicht alles, maar dat beeld van die grijsharige dirigent in witte slippers en zwarte lakschoenen zal mij altijd bij blijven. Dat gelukzalig gezicht bij die hemelse klanken van Richard Strauss' Allerseele, die karakteristieke bewegingen, waar zijn Japanse musici zo

alert op reageren, die mimiek en vooral die hele uitstraling. Frederick Fennell maakte zijn leergang publiek duidelijk hoe je als dirigent je muzikanten moet leiden, met je handen, met je ogen, met je hele persoonlijkheid. „Ik dirigeer alleen wat belangrijk is, de architectuur van de partituur is bepalend voor mijn bewegingen”. Hoe duidelijk worden deze woorden wanneer hij voortdoet hoe het niet moet, hoe hij taktiek brengt, Joy of Man's Desiring' lijf gaat. „Informatie geven aan je muzikanten, dat is belangrijk”, doceert Fennell. „Je moet anticiperen door middel van je techniek en je ogen”. Even later brengt hij deze theorie in praktijk met Fuciks Florentiner Mars. Er verschijnt een brede lach op zijn gezicht als de trompettisten hun beginsignalen de zaal inblazen, net even anders, overtuigender, dan wij van zoveel andere uitvoeringen kennen.

Ik begin er steeds meer van overtuigd te raken, dat Frederick Fennell een groot kunstenaar is. Ook al heeft hij sterallures.

wmc-vandaag

RODAHAL: 10.00 uur: Concertwedstrijden met deelnemende verenigingen uit Hongarije, Tsjechoslowakije, Italië, Nederland, Canada, IJsland, Polen, België, Noorwegen en Spanje.

RODASTADION: 15.00 uur: Mars- en showwedstrijden met korpsen uit Nederland, België, Engeland, Duitsland en Oostenrijk.

MARKT: 15.00-16.00 uur: Straattooneel met toneelvereniging Excelsior. 20.30 uur: René Krans Band and Company.

PAVILJOEN: 20.30 uur: John Quadflieg en Wurmtaler Musikanten.

wmc-morgen

RODAHAL: 11.00 uur: Concertwedstrijden met verenigingen uit Nederland, Oostenrijk, Spanje en België.

RODASTADION: 11.00 uur: Mars- en showwedstrijden met korpsen uit Tsjechoslowakije, Polen, Hongarije, Nederland, Engeland, Canada en Spanje.

MARKT: 15.00-16.00 uur: Kultuur avontuur met Rijn en Trijn. 20.30 uur: Belushi Memorial Blues Brothers Band.

PAVILJOEN: 21.00 uur: Orkest Sir Duke.

NS-PLEIN: 23.00 uur: Vuurwerk ter afsluiting van het WMC.

Bestuur werkt aan betere bureaubezetting

WMC moet professioneler

door wim dragstra

KERKRADE - Het WMC-bestuur wil een professionelere en mogelijk uitgebreidere bureaubezetting. Net als in 1985 erkent het bestuur een gebrek aan continuïteit en organisatievermogen doordat het WMC veel te veel afhankelijk is van vrijwilligers, maar nu zegt het concrete actie toe. In september volgt een gesprek over de kwestie met het ministerie van WVC, subsidiegever, en nog dit jaar komt er een nieuw beleidsplan.

Maar nog heel even staat het WMC 1989 centraal. Terwijl de laatste noten nog niet geklonken hebben, durft het WMC-bestuur al te spreken van een uitstekend geslaagd feest. Dit althoewel de bezoekersaantallen niet boven 1985 uitstijgen. In het sportpark liggen die aantallen zelfs beduidend lager (110.000 bezoekers in 1985 tegen ongeveer 85.000 dit jaar inclusief het laatste weekeinde). De Rodahal mocht zich tijdens het elfde WMC in wat meer bezoekers verheugen. Inclusief de prognose voor dit weekeinde namelijk ongeveer 23.000 in totaal tijdens de concertwedstrijden en 26.500 tijdens de galaconcerten (inclusief Wijngrachttheater). Dat brengt het totaal aantal geschatte WMC-bezoekers voor dit jaar op 134.500 terwijl er in 1985 160.000 betalende bezoekers de kassa's passeerden.

Het WMC-bestuur is op zoek naar een formule om naast een geschaafd programma voor het totale Wereld Muziek Concours (zoals de lagere overheden graag zien) toch een accent te leggen op de blaasmuziek, wat de rijksoverheid wil.

Hierin komt weer de tegenstelling tot uitdrukking dat enerzijds het WMC een hoogstaand en mondiaal muziekconcours is, maar anderzijds ook een festival, een feest. „En net zoals dat concours zich ontwikkeld heeft, zo heeft zich ook dat feest er omheen ontwikkeld. Als dat in een goede sfeer gebeurt heb ik er geen problemen mee. De een komt voor een goed stuk muziek naar Kerkra, de ander om een pilsje te drinken. Maar het een mag geen concurrent worden van het ander. Daarom moet er aan de programmering op de markt iets gedaan worden, met name op die tijdstippen als er in Rodahal en of Wijngrachttheater concerten zijn. Verder moet ook daar meer aan blaasmuziek gedacht worden”, aldus Bert van de Weijer, voorzitter van het WMC, die duidelijk enige bijsturing van de neven-evenementen voorstaat.

Moet er gezocht worden naar nieuwe elementen bij de mars- en showwedstrijden? „Het nieuwe is er inderdaad een beetje vanaf. Misschien dat je - maar dat zeg ik zuiver op persoonlijke titel - moet denken aan een aantal marsopstapels en daarna een paar in de show en dan om en om. Maar dat is maar een schot voor de boeg”, zegt Van de Weijer. Creusen is het daar niet mee eens, hij vindt dat je deze wedstrijden moet laten zoals ze zijn.

Een volmondig 'ja' wordt geantwoord op de vraag of het WMC meer bekendheid moet krijgen in Nederland. Maar Bert van de Weijer voegt er aan toe: „Ik vind het veel belangrijker dat musici over heel de wereld het WMC in Kerkra kennen, dan pakweg de bewoners van Amsterdam. En een feit is dat alle voorstaande musici die iets van doen hebben met blaasmuziek over heel de wereld, weten wat het Wereld Muziek Concours in Kerkra is.”

Wasbe

In dat opzicht is het WMC ook heel tevreden over de samenwerking met Wasbe. „Het Wasbe-congres is geslaagd, omdat in Kerkra al zoveel op muziekgebied te doen was en het Wereld Muziek Concours heeft zich kunnen presenteren aan een groot aantal musici, uitgever, componisten, kortom mensen die te maken hebben met de blaasmuziek uit alle windstreken. Dat is voor ons een prima zaak”, aldus het WMC-bestuur.

Verplicht werk

Het Wereld Muziek Concours heeft een voorbeeldfunctie. Daarom moet van Kerkra een zekere innovatie op het gebied van blaasmuziek uitgaan. In dat opzicht wordt in Limburgse muziekkringen kritiek geuit op de verplichte werken van het WMC 1989. Aan deze werken zou te weinig tijd besteed zijn.

WMC-secretaris Toon Creusen: „Het hangt er vanaf hoe je er tegen aan kijkt. Je hoort ook dat het goed is dat er niet te lang aan een compositie gewerkt wordt. En de muziek-korpsen hebben het verplichte werk niet te laat ontvangen. Binnen deze tijd moet het in te studeren zijn. Dat is bij andere internationale concoursen niet anders.” Creusen gaat hiermee overigens voorbij aan de door componiste Ida Gotkowsky zelf geuite kritiek, dat de tijd die ze kreeg voor het componeren van het verplichte werk in de concertafdeling veel te kort was.

Het WMC-bestuur ontkent dat er te weinig blaasmuziek geklonken zou hebben tijdens de concertavonden in de Rodahal. „Nee, we hebben een kwalitatief zeer hoogstaande cyclus blaasmuziek afgewerkt dit WMC. Kijk maar naar de Banda Municipal van Madrid, het concert van de Gidsen, het staatsorkest van de Oekraïne, London Brass, American Waterways Wind Orchestra en het Tokyo Kosei Wind Orchestra. En dan de concerten in de concertafdeling, ik denk dat we die niet moeten uitvlakken.”

Blaasmuziek

Toch wil het WMC zich meer gaan richten op de blaasmuziek, zowel in de programmering van het concours en festival zelf, alsook wat betreft de evenementen er omheen.

● Het dagelijks bestuur van het WMC (Toon Creusen met klarinet, Bert van de Weijer met trompet en Max Kousen met de bas) samen met een gelegheidsorkest, namelijk de 'Banda No Problemica' van Kaalheide op de markt in Kerkra.

Foto: WIM KÜSTERS

Vandaag IJslands concertdebuut op het WMC

Oeroude sagen in piepjonge gedaante

door joos philippens

KERKRADE - Zeggen dat je een IJslandse jeugdharmoonie onder leiding van een Noorse dirigent in een Kerkraadse fabriekskantine een werk van een Oostenrijker kunt laten spelen. Normaal gesproken loop je met een dergelijke bewering het risico tijdelijk in een sanatorium ondergebracht te worden, maar tijdens het WMC is het een mooie gelegenheid om buitenstaanders snel wat geld af troggelen. Als ze zo stom zijn om op de weddenschap in te gaan.

Geiser, Reykjavik, Sigurvinsson. Dat is zo ongeveer alles wat de mensen van scouting Chevremont weten over IJsland, tot dat gisteren een groep van bijna 60 voornamelijk blonde jongeren van 11 tot 20 jaar voor de deur van 't Klooster stond. Zijnde misschien wel het jongste WMC-orkest allertijden. Het ontvangstcomité vindt fluisterend dat

je kunt zien dat die kinderen weinig in de zon kunnen zitten, 'want ze zijn zo wit'.

Miep Muller, al net zo belangeloos actief als talrijke vrijwilligers in heel Kerkra, geeft een rondleiding door het gebouw, met al z'n tijdelijke slaappalen. Haar beste Engels laat haar af en toe in de steek: „The showers are on the weet ik veel...”, maar de gastvrijheid wordt zichtbaar gewaardeerd. En gebaren maken de boodschap duidelijk.

Alsof hij het geroken had. De ijsscomparkeert zijn wagen onmiddellijk bij de uitgang en zorgt alleen al daardoor dat je een hele waslijst beeldepraken te binnen schiet. Een van de IJslanders blijkt plotseling vloeiend Nederlands te spreken. Het is dan ook de in Akureyri woonachtige Herman Huybens, die 15 jaar geleden met een IJslandse trouwde.

Over de overal op de wereld vermaande IJslandse kou heeft hij een stuk historie paraat. „Een aantal Noor vluchtte duizend jaar geleden voor hun koning. Ze kwamen 's winters op een eiland aan waar sneeuw lag, en dat noemden ze IJsland. In de lente togen ze verder en kwamen op een eiland waar alles in de bloei stond, dat noemden ze Groenland”. Toeval dus.

Akureyri ligt in Noord-IJsland en er wonen 14.000 mensen. 600 kinderen zitten op de muziekschool waar de Noor Roar Kvam blaasmuziek onderwijst. Een echte harmoniecultuur bestaat er in IJsland niet. „Toen ik begon waren er maar drie bands, nu zijn het er al twintig”, verklaart hij.

Verlegen

De jeugdharmoonie is het crème de la crème van zijn muziekschool. Professionele bands zijn er niet, wie zijn kost met muziek wil verdienen, moet in Denemarken, Engeland of de VS terecht. En alleen de jongeren die naar het buitenland gaan, leggen de spreekwoordelijke IJslandse verlegenheid van zich af.

Uiterst gedisciplineerd worstelen de vermoeide leden van het Blåsarveit Tónlistarskolans Akureyri zich in de kantine van de ZOL-bedrijven door het keuzewerk van de verjys-

landste Noor Pålsson heen. Er weerklinken thema's uit eeuwenoude IJslandse volksliederen. „Ja, een beetje propaganda voor onze cultuur met zijn wereldberoemde sagen”, bekennt Kvam.

In sommige opzichten is IJsland zonder twijfel een modelland: het kent geen werkloosheid en nauwelijks criminaliteit. „Jedereen kent iedereen”, zegt Huybens. Nee, een IJslander is een binnemelk mens, die je alleen fel kunt krijgen door over de walvisvangst te beginnen. „De schijnheilige Amerikanen van Greenpeace vallen ons kleine land daarover aan”, zeggen ze.

Maar de 58 zeer jeugdige muzikanten hebben even andere zorgen. Vanmiddag om twee uur gaat het in de Rodahal gebeuren. Het eerste IJslandse korps geeft acte de présence tijdens het WMC. Radio Reykjavik 1 houdt het vaderland regelmatig op de hoogte.

● IJs(co)landers in een Kerkraadse wijk bij tropische temperaturen.

Foto: WIM KÜSTERS

d'r joep

Even rust

Zal ik u eens wat vertelle? Het wordt steeds gezellig op d'r Maat. Als het vandaag en morgen ook zo blijft, dan kom ik dit slotweekeinde helemaal niet meer van mijn sokkel af. Afgelopen zaterdag van dat vuurwerk zondagavond op d'r plai bij het Station. De WMC-bestuurders hebben me uitgenodigd om daar het lont in het kruitvat te stoppen. En U weet het: sjutuele doe ik maar wat graag! Trouwens, die bobo's van het bestuur stonden hier gistermiddag ook al weer. Vroeg me nog af wat die kwamen doen, maar jawel hoor, een paar minuten later draafde er prompt een fotograaf op. Nou ja, als ze nu eenmaal zo graag een keertje op dezelfde pagina als mijn persoonskaart willen staan, dan moet dat maar! Terwijl u dit leest probeer ik trouwens even een oogje dicht te doen. Gisteravond en vannacht was me hier toch wat loos, zeg. Caribische nacht noemen ze dat tegenwoordig. Je laten opzwepen door Latijns-Amerikaanse muziek, nou dan weet je het wel. Zelfs ik met mijn toch vrij stram figuur kon nauwelijks stil blijven staan. Ik zal maar zwijgen over wat ik weer allemaal heb gezien en gehoord. Al zat daar vaak heel wat muziek in, hoor! Als u mij vanochtend de gelegenheid geeft even bij te komen, dan kunt u dit weekeinde trouwens nog wat beleven. Want ik heb me voorgenomen zondagavond bij de sluiting van het WMC helemaal door het lint te gaan. Of voorwaarde dat de hele Maat dan wel een behoorlijk eindje begint te schunkelen onder het zingen van 'Kirchroadsjer Meedsjer'. In dat geval ben ik tot een uiterste krachtsinspanning bereid en pak ik de koellamp, als hoogtepunt van dit WMC, in mijn linkerhand vast... Herjotssakker, wat han ich noen werm versjprache!

ANWB wil 'recreatief toeren' in andere vorm gielen Mergelland route scoort hoog

De ANWB gaat de komende tijd haar autoroutes aanpassen en het aantal fietsroutes fors uitbreiden. Het 'recreatief toeren' raakt uit de tijd omdat autorijden 'slecht is voor het milieu'. Bovendien zijn er ontelbare plaatsen die de moeite waard zijn om de auto stil te zetten en te voet verder te gaan.

Sinds de jaren zestig heeft de organisatie een kleine vijftig autoroutes aangelegd met een lengte van honderd tot honderdvijftig kilometer. Dat gebeurde in overleg met de overheid omdat op mooie dagen de wegen verstopt raakten vol dagjesmensen die op hun gemak rondreden. „Je kunt je dat nu nauwelijks meer voorstellen“, geeft Dick Molenaar van de ANWB toe „maar in die tijd kregen we geld van het rijk om berrtoeristen en automobilisten die voor hun plezier een ritje maakten van de snelwegen naar de lokale wegen te dirigeren“. Inmiddels is er veel veranderd. Zelfs de ANWB is geen voorstander meer van 'zomaar een middagje toeren'. Toch wil de organisatie de autoroutes niet helemaal laten verdwijnen. Ouderen en gehandicapten beleven er vaak veel plezier aan omdat het voor hen een van de weinige overgebleven recreatiemogelijkheden is. Maar ook anderen kunnen er op een regenachtige dag in week-einde of vakantie hun voordeel mee doen.

„Het rijden moet op zich geen doel meer zijn“, verklaart Molenaar. „We willen de routes flink inkorten, tot hoogstens honderd kilometer. Het moeten verbandingen worden tussen allerlei mogelijkheden om een uitstapje te maken“. Als voorbeeld noemt

hij het bezoek aan een museum, een wandeling van een paar kilometer door de stad of een natuurgebied. Was het vroeger de bedoeling de snelwegen te ontlasten van dagjesmensen en zondagsrijders, nu wil de ANWB de automobilist weer kwijt op de landelijke routes. Smalle rustige wegen zijn zeer in trek bij fietsers en de auto past daar eigenlijk niet. „Auto's en fietsers moeten elkaar niet meer bijten“, zo heet het. Daarom moet de auto terug naar wegen van een hogere orde met bij voorkeur afzonderlijke fietspaden. In deze filosofie past ook dat echte natuur- en stiltegebieden worden gemedend. De ANWB wil al haar routes nog eens doorlichten en in overleg met provincies en gemeenten de meest kwetsbare delen omzeilen. „Door de recreanten goed te geleiden, kun je tere plekken heel goed sparen“, aldus Molenaar. Door bij voorbeeld een weg eerder linksaf te slaan, kan de rust in een bos worden hersteld. En het mes snijdt aan twee kanten als de nieuwe route ook nog eens leidt langs het bezoekerscentrum van een boswachterij.

Hoeveel mensen er gebruik maken van toeristische autoroutes van de ANWB is niet duidelijk. Volgens Molenaar gaat het zeker om „vele honderdduizenden per jaar“. Maar nauwkeuriger cijfers zijn niet beschikbaar, omdat de laatste enquête dateert van tien jaar geleden. Op basis van de verkoop van routekaarten concludeert de organisatie dat de routes nog zeer in trek zijn. Bovendien blijkt dat de VVV's en recreatieschappen graag hebben dat de routes in stand worden gehouden. De Mergellandroute (Zuid-Limburg) behoort tot de populairste autoroutes, samen met de Hondsrugroute en de noord-midden- en zuid-Veluweroute. Een jaar of tien geleden is voor het laatst een nieuwe autoroute aangelegd. „Dat is niet onze hoogste prioriteit op dit moment“, geeft Molenaar toe, „hoewel hij vindt dat het te ver gaat om te spreken van een omwenteling in het beleid van zijn organisatie. Hij wijst erop dat op dit moment juist erg veel aandacht besteed wordt aan de aanleg van fietsroutes.

korte toer

ZATERDAG 22 JULI:

HEERLEN: VVV-stadswandeling o.l.v. een gids. Start 14.00 uur bij VVV-kantoor.

VALKENBURG: 'De Gedekte Tafel', serviesshow ect. in Centrum Cocarde van 13.00 tot 22.00 uur.

Rondleiding Openluchttheater om 16.00 uur. Kaarten kassa theater en VVV-kantoor van 12.00 tot 14.00 uur.

Geopend heempark Sjoensheim. Sjoensmolen en kruidentuin van 10.30 tot 16.30 uur. Ingang oprijlaan kasteel Schaloen (Oud-Valkenburg).

SIBBE/VALKENBURG: Bezichtiging mergelbouwsteen-werkplaats (Bergstraat 31, Sibbe) van 10.00 tot 16.00 uur.

MAASTRICHT: Antiek- en vloienmarkt in de Stationsstraat van 10.00 tot 16.00 uur.

Rondleiding Spaans Gouvernement (Vrijthof) om 10.00, 11.00 en 12.00 uur. Toegang gratis.

Bezichtiging Schatkamer St. Servaasbasiliek van 10.00 tot 17.00 uur.

Bezichtiging Schatkamer O.L. Vrouwebasiliek van 11.00 tot 17.00 uur.

MECHELEN: Bezichtiging De Commandeursmolen (Hoofdstraat) van 9.30 tot 17.00 uur.

LIMBRICHT: Tentoonstelling 'Oudheden opgepoetst' in Kasteel Limbricht van 14.00 tot 17.00 uur.

ARCEN: 'Zomerbloemen te kust en te keur' in Kasteeltuinen van 9.30-18.00 uur.

HASSELT (B): Kunstmarkt Hasselt-Montmartre, achter het stadhuis, van 14.00 tot 18.00 uur.

MALMEDY (B): Braderie en volksfeesten.

ZONDAG 23 JULI:

HEERLEN: Expositie 'De mens op de maan' in Volkssterrewacht (Schaapskooiweg) van 13.00 tot 17.00 uur.

VALKENBURG: Luikse Markt in de Geulhal van 10.00-18.00 uur. In Openluchttheater Benny Neyman en Bonnie St. Clair vanaf 15.00 uur.

'De Gedekte Tafel', serviesshow in Centrum Cocarde van 13.00 tot 22.00 uur.

Kruisweg De Kluis Schaesberg. Geopend van 14.00 tot 17.00 uur.

Geopend Heempark Sjoensheim. Sjoensmolen en kruidentuin van 10.30 tot 16.30 uur. Ingang oprijlaan kasteel Schaloen (Oud-Valkenburg).

ROGGEL: Tirolermarkt van 11.00 tot 17.00 uur in kern verkeersvrij dorp.

HEIBLOEM/ROGGEL: Luikse markt in recreatieoord De Troost van 10.00 tot 18.00 uur.

MAASTRICHT: Bezichtiging Museumkelder Hotel Derlon (Romeinse vondsten) van 12.00 tot 16.00 uur. Toegang gratis.

Bezichtiging Schatkamer St. Servaasbasiliek van 10.00 tot 17.00 uur.

Bezichtiging Schatkamer O.L. Vrouwebasiliek van 11.00 tot 17.00 uur.

MECHELEN: Bezichtiging De Commandeursmolen (Hoofdstraat) van 9.30 tot 17.00 uur.

ST. GEERTRUID: VVV-wandeling door het Savelsbos. Vertrek 15.00 uur vanaf Pannekoekenhuis, Dorpsstraat.

SITTARD: VVV-Parkwandeling. Vertrek 14.00 vanaf VVV-kantoor.

LIMBRICHT: Tentoonstelling 'Oudheden opgepoetst' in Kasteel Limbricht van 14.00 tot 17.00 uur.

ARCEN: 'Zomerbloemen te kust en te keur' in Kasteeltuinen van 9.30 tot 18.00 uur.

MALMEDY (B): Braderie en volksfeesten.

KANNE (B): IVN (afd. Eys) - dagwandeling in o.m. Jekerdal en naar Eben, Zichen, Roosburg. Vertrek 10.00 uur bij de kerk van Kanne.

MAANDAG 24 JULI:

VALKENBURG: Concert door Cottingham School om 14.00 uur, kiosk Th. Dorrenplein.

MECHELEN: Bezichtiging De Commandeursmolen (Hoofdstraat) van 9.30 tot 17.00 uur.

het weer in europa

Noorwegen: eerst nog veel bewolking maar ook opklaringen en af en toe zon. Middagtemperatuur van 15 tot 20 graden, nabij Oslo rond 24 graden.

Zweden: in het noorden eerst nog wat bewolking, elders zonnig. Middagtemperatuur van 16 graden in het noorden tot 25 graden in het zuiden. In het zuiden enkele graden warmer.

Denemarken: eerst nog wat wolkenbanken, daarna zonnig. Morgen kans op onweer. Middagtemperatuur rond 25 graden.

Ierland: bewolkt en tijdens het weekeinde buien, mogelijk met onweer. Middagtemperatuur omstreeks 21 graden.

Engeland, Wales en Schotland: bewolkt en vanuit het zuiden buien, mogelijk met onweer. Middagtemperatuur van 20 graden in het noorden tot 27 in het zuidoosten.

Belgie en Luxemburg: zonnig, maar tijdens het weekeinde buien met onweer. Middagtemperatuur van 25 graden aan de kust tot 30 graden elders.

West-Duitsland: zonnig, maar in het weekeinde in het westen kans op een bui, mogelijk met onweer. Middagtemperatuur van 25 tot 30 graden, aan de kust iets koeler.

Frankrijk: zonnig, maar in het westen ook kans op een bui, mogelijk met onweer. Middagtemperatuur langs de Atlantische kust van 24 tot 30 graden, aan de Middellandse Zee rond 32 graden en landinwaarts van 26 tot 35 graden.

Spanje en Portugal: langs de westkust bewolkt en enkele buien. In de rest van de landen zonnig. Middagtemperatuur langs de Atlantische kust van 21 tot 30 graden in de Algarve. Langs de Middellandse Zee omstreeks 30 graden. In het binnenland kan het hier en daar tegen de 40 graden worden.

Zwitserland: zonnig, maar ook kans op een bui, mogelijk met onweer. Middagtemperatuur in de dalen en lage gebieden rond 31 graden.

Oostenrijk: zonnig maar in de middag en avond kans op een bui. Middagtemperatuur rond 30 graden.

Italië: zonnig bij een middagtemperatuur tussen 30 en 35 graden.

Joegoslavië: zonnig en warm. Middagtemperatuur rond 30 graden.

Griekenland: zonnig. Middagtemperatuur aan de kust en op de eilanden 28 tot 30 graden, in het binnenland oplopend tot 33 graden.

● De Mergellandroute biedt tal gezichten op mooi Limburg. Vakwerkhuisen bijvoorbeeld.

VVV-Geschenkbon inwisselbaar voor dagje 'Lekker Weg'

Op initiatief van het Nederlands Bureau voor Toerisme, de recreatie-ondernemers (Recron) en de Stichting Landelijke Geschenkbbon (SLG), is besloten de landelijke VVV-Geschenkbbon inwisselbaar te maken voor een bezoek aan attractieparken. De bon is

met onmiddellijke ingang te gebruiken voor toegangskartjes van 56 Recron-dagrecreatiebedrijven in geheel Nederland.

De VVV Geschenkbbon zijn te koop bij 180 VVV-kantoren. De waarde van de bonnen loopt uit-

een van tien tot honderd gulden. Bij elk nieuw verkochte VVV-Geschenkbbon wordt voortaan een boekje verstrekt met informatie over de aangesloten dagrecreatie. Maar ook de reeds uitgegeven geschenkbbonnen kunnen voor toegangskartjes worden ingewisseld. Jaarlijks worden in Nederland zo'n drie miljoen cadeaubonnen verkocht. De verwachting bestaat dat er veel belangstelling is voor het inwisselen van de bonnen voor een bezoek aan een attractie.

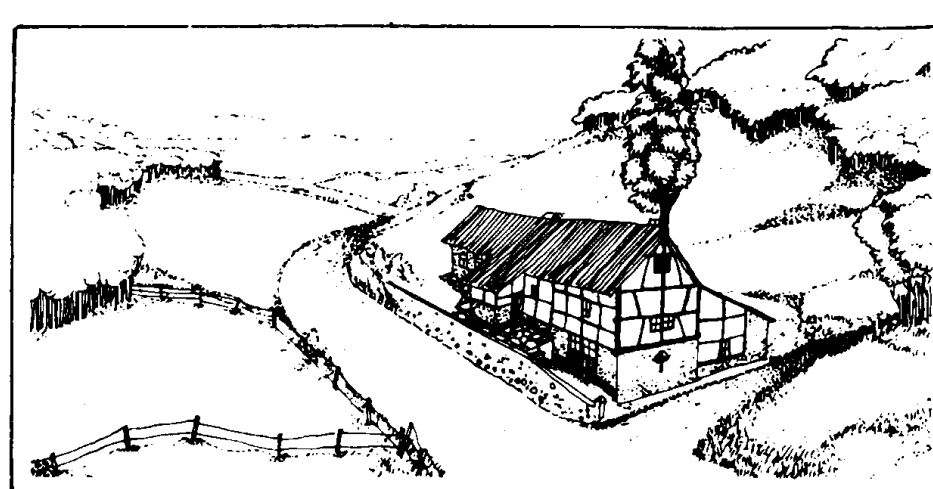
Bloemen voor toeristen

● Bloemen, muziek en handgeklap. Verwelkoming voor Nederlandse vakantiegeangers gisteren op het vliegveld van Rhodos. De toeristen waren gearriveerd met de grootste 'vogel', die ooit op het vliegveld van Rhodos was neergestreden: een Boeing 747 van Martinair. Vijfhonderddrieëndertig passagiers in een klap. Dat moet gevierd worden, dacht men dan ook op vakantie-eiland Rhodos.

De verbindingsweg tussen Kunrade en Ubachsberg loopt over een heuvel. Over een berg van Limburg. De UBACHSBERG. Honderdachtig meter hoog. Een piek in een streek vol natuurlijke verheffingen van de aardbodem. Zover het oog reikt glijdt, daar in het hart van Zuid-Limburg, de blik over heuvels en dalen. Jawel, 'wie sjoen eus Limburg is'. Natuurschoon, kastelen (Cortembach o.m.), molens (Vrouwenheide, hoogst gelegen beltmolen van Nederland bijvoorbeeld), spijshuizen van velerlei niveau (van Bernardushof tot De Leuf), folklore (de prachtige schutterij van Ubachsberg o.m.), verrukkelijke vergezichten. Met dank aan Toon Hermans: waarachtig een land om lief te hebben.

Een wandelgebied bij uitstiek. Met door bordjes gemarkeerde

bergen in limburg

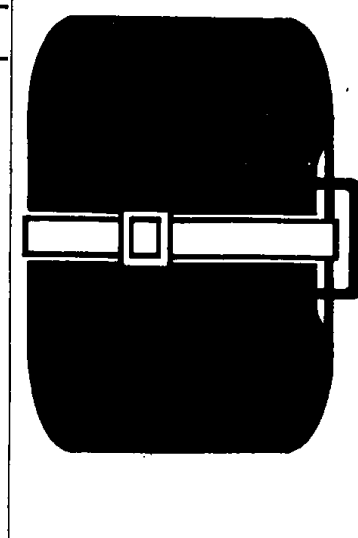
routes, een streek om er op het gemak te fietsen (en te genieten), een regio om er heerlijk te ontspannen. Ubachsberg: het hoogst gelegen kerkdorp van Nederland. 'Bergen' overal

(Kunder-, Put- en Dolberg, om er maar enkelen te noemen), natuurreservaatjes met krijtlijnen en orchideeën, oude hoeven die stiltes getuigen van een agrarisch verleden, bossen en

waterputten. Variatie volop. Die Bernardushoeve. Daar tekende ik nog niet zo lang geleden dit van op:

'eens een monumentale zeventiense boerderij. Daar knorren geen varkens meer en lopen geen kakelende kippen meer rond, daar 'ademt' geen grote mesthoop meer. Daar zit men nu op de binnenhof in alle stilte bij een glas Limburgs bier en observeert hoe het er in dit complex van vakantieappartementen, terras en restaurant toe gaat. En als men dan, op de terugweg naar huis en haard, 'binnendoor' via Trintelen en Eys naar Witten rijdt, dan ontvouwt zich in vele boeiende schakeringen een prachtig stukje land'. Het land rond de Ubachsberg....

N.T.

Eten op z'n buitenlands

Men eert er feestvierend Frankrijk. Men tafelt er als was men in één van die vele eenvoudige landelijke Franse herbergen. Uit de keuken komt een eerlijke pot zonder poespas. In restaurant FRANÇOIS namelijk (Mauritsweg, Stein). Daar brengt men momenteel een saluut aan Frankrijk in het algemeen en aan Parijs in het bijzonder. Naast de algemene kaart, naast een zogenaamd 'Vakantie-menu' (22,50 gulden) -feitelijk de versierde dagschotel-, voert men er het 'Menu de Paris' (45 gulden). Dat begint met 'potage Crécy', een licht gebonden worteltjessop vergezeld van knapperige wafelachtige dunne broodjes met twee soorten boter. Dat gaat verder met champignons 'de Paris': schijfjes paddestoel in romige saus opgediend in een klein potje van aardewerk. Dat vindt zijn hoofdgerecht in tour-nedos Rossini (mals gebakken biefstuk in maderiasaus met een schijf ganzenlever er op); vergezeld van lichtjes gebakken aardappeltjes, een behoorlijke brok broccoli en verse erwtjes (niet uit Parijs maar van St. Pieter, de goede Maastrichtse wijk aan de voet van de gelijknamige 'berg') en dat eindigt met 'Poulet Belle Hélène' ofwel in siroop gepocheerde peren, opgediend op vanille-ijst met warme chocoladesaus. Een maaltijd die er zijn mag.

Het 'Menu de Paris' blijft de gehele maand augustus het aanbod van 'Francois' verrijken. In september is 'Athene' aan de beurt. U dient namelijk te weten dat 'patron' Francois al geruime tijd doende is maandelijks een maaltijd te componeren met een Europese hoofdstad als motto. Lissabon ('Caldo verde Portuguesa'), Brussel ('Brabants blond kiekeken'), Londen ('Hindle wakes'), Straatsburg ('canard à l'alsacienne') en Rome ('minestrone Trevi') onder meer zijn de revue of, beter gezegd, zijn de tafel al gepasseerd. Leuk idee. Restaurant 'Francois' is dagelijks, behalve op woensdag, doorlopend van 11.00 tot 22.30 uur geopend.

nino tomadesso

puzzel

Oplossing vakantiepuzzel van j.l. woensdag 19

FLUITCONCERT-S-PERSONENAU TO I-KEEL-BOLK-LAS-GOLF-BAAI-N LK-PI-A-LS-POTAS-EO-E-AS-JE AK-LOKET-VROEGE-TRIER-DEN TOEN-PET-COUP-ELAN-URN-BANI EPIEK-RETORT-D-ANEMIE-BELEG LP-COM-NONE-LID-KIES-WAS-VH IER-TOL-ED-BAARS-GE-DAG-ZEE SR-BEKE-OPUS-AARE-RADAR-RI T-BOL-VIERPITSBRANDER-TOP-D -VETER-OL EI-BETER- PALET-T-E E-A-LOPER ADER-DEEG MAKI-REDE NET-POEMA OBOOL-REG DM-PR-NON EEN-OT-NI A-ROOS-ET DL-PRET-E -AALBES-- --LOGGER- D-BEAT-SB BR-SNEL-A EK-NA-SLA LAM-EL-NS ELK-TITEL AGAAT-KIT LAAG-KIEL MENU-DAME SALEP-L-A A-D-GEVER -ROMAN-ES GO-RECES- M-TIP-INTERIMDIVIDEND-NOL-M OM-SALET-KOOI-DODO-SOBER-NA NAR-VYL-PS-NEVEL-MM-RAS-BOD NM-VEN-PATS-RYM-PIER-TIL-TE IMKER-PIKEUR-F-BONNET-SABEL KOOR-SAP-REUK-POLO-SIM-KADL SEM-STAAI-ZINLOOS-STEIL-KOE KT-MN-R-AP-TAART-BM-N-IA-PF A-DEEN-KARN-LOT-ZEIS-FLAT-PF PASSEPARTOUT-S-ROODSTAARTJE

klein journaal
redactie oostelijke mijns
739

Schaesberg

● Politiehondenvereniging 'Schaesberg' houdt zaterdag en dag een bondswedstrijd. Op een rein aan de dr Calstraat, spoorbrug te Schaesberg, beginnend op beide dagen de vooropleiding om 10 uur. Het spectaculaire werk is te zien vanaf 14 uur. De gratis.

Eygelshoven

● De buurtraad Baan, Kom, Bacherveld houdt maandag 24 een openbare vergadering. De eenkomst vindt plaats in café taurant Het Jachthuis, Veldstraat te Eygelshoven. Aanvang uur.

Heerlen

● Spaarclub Wilhelmina '88 houdt zaterdag een midzomer-grillpik. Het festijn, waarbij ook niet-welkom zijn, begint om 20 uur in fe Wilhelmina, Molenberglaan te Heerlen. De Peer Heiligen verzorgt de muziek.

● Bij het bureau Sociale Beggding, Burgemeester van Grunnsplein 6 te Heerlen, zijn elke dag, dinsdag- en woensdagavond van 9.30-11.30 uur spreekuren ex-mijnwerkers. Zij kunnen daar recht met vragen over het inkomhet pensioen, arbeidsomgeschheid en werkloosheid. Geschied zijn er inlichtingen verkrijgbaar 045-713511.

Bingelrade

● In verband met vakantie wgeen oud papier opgehaald. September hervat de basisswee haar ophaalwerkzaamheden.

● De bibliotheek komt tot en met augustus niet in Bingelrade.

Jabeek

● De uitleenpost van het GroKruis wordt van 19 juli tot en met augustus waargenomen door vrouw D. Cremers, Geerstraat 1644. Na 1 augustus kunt U weer recht bij mevrouw E. Schoffeleer.

● De bibliotheek komt tot en met augustus niet in Jabeek.

bioscopen

● HEERLEN

Royal: Licence to kill, dag. 15.18 en 21.18 uur. Taran en de toverketeel, dag. 14.18 en 21.18 uur. Max: The naked gun, dag. 14.18 en 21.18 uur. H5: Roadhouse, dag. 14.18 en 21.18 uur. Police Academy VI, dag. 14.18 en 21.18 uur. Rainman, dag. 17 en 20.30 uur. Sematary, dag. 16 en 21 uur. Twins, dag. 14 en 16.30 uur. Platvoet en zijn vrienden, dag. 14 en 16.30 uur. Levathan, dag. 14.18 en 21.18 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: The naked gun, do tm 22.15 uur. Johnny 5 is alive, vr tm 00.30 uur.

● GELEEN

Roxy: Roadhouse, do tm wo 20.30 uur. Studio Anders: The naked gun, do tm wo 20.30 uur, zo ook 15 uur.

● SITTARD

Forum: Police Academy 6, do ma di 20.30 uur, vr tm zo 18.30 en 21 uur. ook 15 uur. Licence to kill, do ma di 20.30 uur, vr tm zo 18.30 en 21 uur, ook 15 uur.

exposities

● HEERLEN

Stadsgalerij, Raadhuisplein 19. Kermisch werk van Rob Brandt, Tjitske Dijkstra, Maja Hooft, Michel Kuipers en Jan van Leeuwen. Van 30/6 tm 27/7, open di tm vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. Schilderijen van Aad de Haas. Tm 6/8. Volkssterrenwacht, Schaapskooiweg 95. Werk van Andre Offermans. Open di tm vr 13-17 uur, zo 13-17 uur en vr ook 19.30-22 uur. Galerie Signa Akersstraat 82a. Litho's van Bram Velde. Tm 10/9. Thermenmuseum, Orriovalumstraat 9. Thermen en baden gebruiken in de Romeinse tijd. Van 1/7 tm 1/10, open di tm vr 10-17 uur, za en zo 11-17 uur. Slag en land op de helling Van 18/7 tm 27/8. Galerie De Nor, Geerstraat 302. Werk van Peter Lemmens. Van 29/7 tm 29/7. NMB Bank, Bongerd 13. Werk van J. Lips-Besselink. Tm 31/8, open ma tm vr 9-16 uur.

● KAASTELBROEK

Stadshouders. Gedurende de zomermaanden, open dag. 10-17 uur. Foto's van Janna Dekker. Van 15/7 tm 27/8, open ma tm vr 10-12 uur en 13-17 uur, za en zo 13.30-17 uur. ABN-Bank Foto's van Gjs van Gent. Tm 13/9, open ma tm vr 9-16 uur. Bibliotheek, Foto's van Margreet Berkhout. Tm 14/9.

● LANDGRAAF

Ipomai, Kerkberg 2. Werk van Hiroshi Tajui. Van 27 tm 30/7, open wo tm 13-17 uur, vr 13-20 uur.

● KERKRADE

Galerie Hoog Anstel, Kasteel Ervenstein. Beelden en muziek. Van 1/7 tm 23/7, open za en zo 14-17 uur. Rodolphe Onbekende blaasinstrumenten. 23/7, open ma tm vr 14-17 uur. Rodolphe Beelden en muziek. Van 1/7 tm 23/7, open dag. 11-16.30 uur. Botanische Nieuw. Beelden van Wim Steins. Wilgrachttheater, Europaplein 1. Schilderijen van Fien Huth. Van 30/6 tm 23/7, open dag. 10-18 uur.

● SITTARD

Venster 86. Werk van Rik Meijers. Tm 22/7, open wo tm zo 12-17 uur. Kruisrathuis, Rosmolstraat 2. Limburg in kaart en tekening. Van 15/7 tm 26/7, open di tm vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur.

Opslag voor Limburg in Beringe en Simpelveld

Jodiumtabletten voor burgers bij kernramp

Van onze verslaggever

HEERLEN - In 50 magazijnen op 23 verschillende plaatsen in ons land liggen ruim 42 miljoen kaliumjodaattabletten opgeslagen die bij een kernramp onder de burgers worden uitgedeeld. De voorraad is in 1987 aangelegd door WVC en blijft tien jaar goed. Daarna moeten de tabletten worden vervangen door nieuwe. Minister Nijpels (VROM) heeft dit de Kamer laten weten.

Van deze zogenaamde MIBO-magazijnen (Materiaalvorming In Buiten-omstandigheden) staan er drie in Limburg: Simpelveld aan de Gaasstraat, Susteren op het hand-

delsterrein aan de Handelsweg en Helden-Beringe aan de Marisstraat. Het beheer daarvan is in handen van ambtenaren in dienst van WVC.

De jodiumtabletten voor de inwoners van onze provincie liggen opgeslagen in Simpelveld (1.650.000 stuks) en Beringe (1.500.000 stuks). Vanuit Simpelveld worden de Zuidlimburgers in noodgeval bediend en vanuit Beringe de Noord- en Mid-

denlimburgers. In Susteren bevinden zich geen jodiumtabletten in het magazijn.

Het idee om magazijnen te bouwen om de burgers bescherming te geven of hulp te bieden bij calamiteiten is ontstaan na de watersnoodramp in 1953. De meeste magazijnen zijn als gevolg daarvan in de zestig jaren tot stand gekomen. Behalve de jodiumtabletten zijn er ook andere zaken opgeslagen om massaal hulp te verlenen.

Schildklier

Door jodiumtabletten te slikken wordt de opname van radioactieve straling in de schildklier tegengegaan. De tabletten helpen alleen als zij vrij kort na een kernramp worden ingenomen. Bij een continue blootstelling aan straling moet elke zes uur een tablet van 100 milligram jodium worden ingenomen.

Volgens WVC bestaan er strakke instructies voor de verdeling van tabletten onder diensten of personen. Bij een calamiteit moeten de tabletten vanuit de magazijnen verdeeld worden onder de gemeenten rondom het magazijn. De hele organisatie komt op gang via medewerkers van WVC die 24 uur per dag bereikbaar zijn. Ten behoeve van hulpverleners bestaat een aparte voorraad van 145.000 tabletten. De farmaceutische industrie is in staat om op afroep 10 miljoen tabletten per dag te produceren.

Het verstrekken van tabletten aan burgers wordt gezien als een preventieve maatregel. Andere maatregelen in deze categorie zijn ondermeer evacuatie en schuilen.

Evacuatie

De wijze van evacuatie wordt nu verder ontwikkeld. Dat gebeurt aan de hand van bestaande evacuatieplannen en ervaringen die elders zijn opgedaan. Niet uitgesloten is dat er in de toekomst bij wijze van proef een echte evacuatie wordt doorgevoerd. Dat zal echter niet voor begin 1991 zijn.

In het academisch ziekenhuis Utrecht is een medisch team samengesteld dat bijstand en ondersteuning moet geven aan ziekenhuizen waar slachtoffers van een kernramp worden binnengebracht. De eerste medische opvang kan overigens in elk ziekenhuis plaatsvinden.

Meetnet

Inmiddels is besloten 1,5 miljoen gulden per jaar te besteden aan een meetnet voor radioactiviteit in de atmosfeer. Het meetnet zal bestaan uit 300 posten, waarvan er 256 vallen onder verantwoordelijkheid van Binnenlandse Zaken en 44 onder het Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieuhygiëne (RIVM), onderdeel van VROM.

door hans rooijackers en hans toonen

HEERLEN - 'Mama Junkie' is haar koosnaam in de Zuidlimburgse drugsce. Maar in de Koningstraat, vlakbij het Heerlense station, is Melanie de paria van de buurt Eikenderveld. Omdat zij in drugs deelt. Omdat zij junks over de vloer haalt. Omdat bij haar die woensdagnacht de ellende begon met 'Frankie' ofwel Uwe, de Duitse drugsverslaafde die twee deuren verderop een vrouw plus een buurt twintig uur lang gijzelde.

Deze buurt is haar spuugzat. En daar moet Melanie, begin 40 jaar en 36 kilo en nu dakloos, wanhopig van huilen. Van haar tranen hoeft je niet onder de indruk te raken. Wel van haar verzwegen verdriet.

Prop

Steekt trillend een Texas-filter op: „Inderdaad, ik heb gedeald. Vooral toen ik zeven junkies maandenlang kost en inwoning gaf, vond ik in het dealen een snelle manier van geld verdienen.” Eenmaal betrapt, beloofde de op het Heerlense woonwagenveld geboren Melanie aan de rechter beterschap. Methadon slikt ze nu om haar verslaving te beteugelen. Al anderhalf jaar. En toch zet ze af en toe een shot. Schotelt ze junkies meer dan alleen eten voor?

Driftige ogen: „Dat zeggen de burens, die mij vanaf de eerste dag - en dat is nu al vijf jaar geleden - hebben bespionneerd en het leven zuur gemaakt.” Dat laatste beweert de buurt juist van Melanie. Zij schuift haar koffie op zij. Wil weglopen, maar haar hart is nog een moordkuil. De prop van woede en verdriet moet nog los schieten. „Van deze buurt moet

'Mama Junkie' vol onbegrip over weggagen uit Heerlense wijk

Het verzwegen verdriet van een drugdealster

● Beelden van de gijzeling van verleden week. De vrouw in wier huis de dramatische gebeurtenissen begonnen, is van mening dat zij ten onrechte door de buurt met de nek wordt aangezien.

ik het eerste 'goeden dag' nog krijgen. Wel kreeg ik te horen dat ik kraapul ben, omdat ik in het kamp ben geboren. Dat ik als gescheiden vrouw geen recht heb op een eengezinswoning. Ook

dat is me voor de voeten gegooit.” Weer huilt ze. Ook van woede over de verhalen in de gekweldde buurt over haar aandeel in het gijzeldrama.

Van onze verslaggever

Bij Radiotherapeutisch Instituut Derde versneller in oktober gereed

Daarna kan overigens nog niet met drie versnellers worden gewerkt omdat de oudste versneller moet worden vervangen. Die vervanging neemt ruim een jaar in beslag zodat pas eind volgend jaar met drie versnellers zal kunnen worden gewerkt. Door de ingebruikname van de nieuwe versnel-

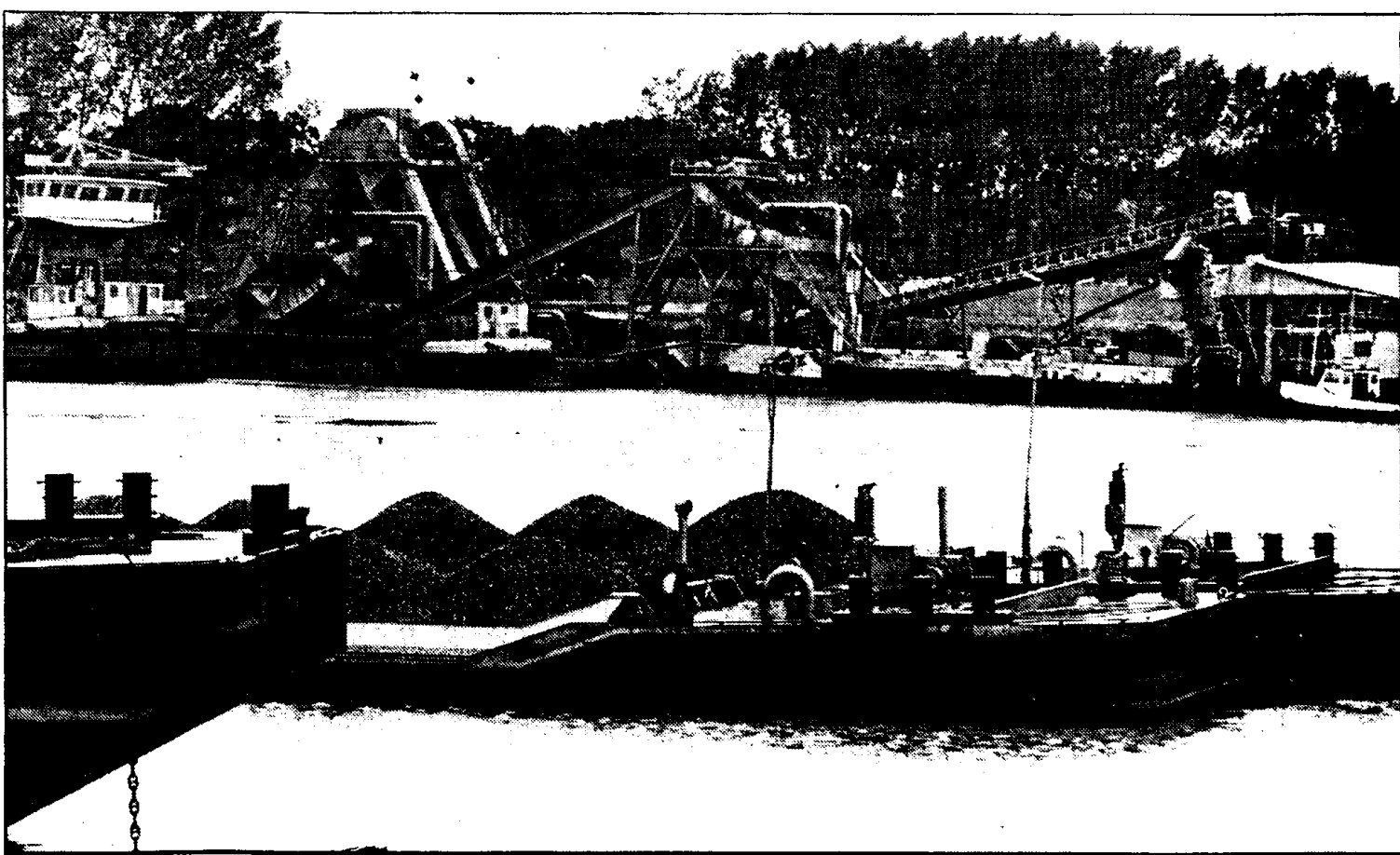
ler zal wel de kwaliteit van de behandeling kunnen verbeteren.

Het bestuur verwacht overigens dat in de eerste helft van de negentiger jaren een vierde versneller nodig zal zijn omdat de behoefte nog steeds toeneemt door de vergrijzing van de bevolking. Een en an-

der staat te lezen in het jaarverslag van het instituut over 1988.

In het R.T.I.L. hebben zich vorig jaar in totaal 1460 nieuwe patiënten gemeld: 1207 van hen werden in dat jaar voor de eerste maal bestraald. Bij de overige 253 patiënten werd van bestraling afgezien. Een herhalingsbehandeling ontvingen 167 patiënten.

De meeste verwijzingen naar het R.T.I.L. kwamen in 1988 van het De Wever Ziekenhuis Heerlen (456), het Academisch Ziekenhuis Maastricht (424) en het Maaslandziekenhuis in Sittard (238).

● Grindwinning in Midden-Limburg. Natuur en milieu wil daar zo snel mogelijk een einde aan zien. (Archiefoto)

Om nota 'Geground ontgronden' af te wijzen

Natuur en Milieu vraagt Kamer hulp

HEERLEN/UTRECHT - De Stichting Natuur en Milieu heeft de Tweede Kamer verzocht niet akkoord te gaan met het door de regering voorgestelde ontgrondingsbeleid, zoals vervat in de nota 'Geground ontgronden'. De milieuoorganisatie is van mening dat daarin veel te weinig rekening wordt gehouden met de ernstige gevolgen van de voortgaande ontgroning voor de natuur, het landschap en het milieu.

De nota mikt vooral op de voortgaande winning van zand, grond, klei en mergel. In de komende tien jaar kan volgens de regering nog zo'n 1000 hectare uiterwaard van de Maas worden vergraven voor de grindwinning. Langs de grote rivieren kan nog 160 miljoen ton metsel- en betonzand worden weggehaald. Voorts kan jaarlijks 40 miljoen kubieke meter ophoogzand worden weggevoerd.

Natuur en Milieu wijst de volksvertegenwoordiging erop dat het landschap van Midden-Limburg door de grindwinning al verworden is tot een 'gatenkaas'. De helft van de uiterwaarden langs de grote rivieren is reeds beschadigd door zand- en kleiwinning. De diepe onderwaterzandputten op de bodem van de Randmeren en het Ketelmeer zijn volgens de milieuoorganisatie biologisch dood.

Het beleid van de overheid zou, zo meent de stichting, moeten worden gericht op een zuinig gebruik van de grondstoffen en de toepassing van alternatieve bouwmaterialen. In 'Geground ontgronden' ontbreken daarvoor uitgewerkte voorstellen.

Aanpassing

De milieuoorganisatie dringt er bij de leden van de Tweede Kamer op aan

de regeringsnota aan te passen. Voorop moet komen te staan dat alle oppervlaktedelfstoffen zo zuinig mogelijk gebruikt worden. Verder moet er een heffing komen op ophoogzand en grind. Hierdoor zal men eerder gaan zoeken naar alternatieve middelen.

Het gebruik van Nederlands grind moet naar het oordeel van de stichting over tien jaar afgelopen zijn. Dit geldt ook voor de winning van ophoogzand in het IJsselmeer en de Randmeren. Deze winning moet worden verplaatst naar de Noordzee.

Als er toch ergens ontgrond moet worden, dan dient de overheid ervoor te zorgen dat er geen lelijke gaten in het landschap achterblijven. Deze moeten zodanig worden afgevoerd dat de natuur er opnieuw zijn kans krijgt, aldus Natuur en Milieu.

gareten achter in een Volkswagenbusje. Internaten, echtscheiding. Zoon verongelukt in Eikenderveld. Moeder aan kanker overleden. Daarna stiefvader naar het graf gebracht. Dochter in pleeggezin. En twee broers die zelfmoord pleegden. En dat alles binnen een jaar.

Moet je twijfelen als ze daarna verzucht: „In mijn hele leven ben ik nog geen dag gelukkig geweest.”

Woede welt op. Dat ze verjaagd wordt uit haar buurt, waar zij vijf jaar geleden een hoekhuis huurde. „Ik was daar gelukkig. Akkoord, de burens hebben weleens last van mijn gehad. Ik heb wel eens een ruit ingetikt als ik mijn huissleutel was vergeten. Inderdaad heb ik met een mes achter mijn vriendin aangezet. Maar niemand weet hoezeer zij mij getergd en geslagen heeft. Waarom ik haar niet eerder buiten de deur heb gezet? Soms kan iemand je compleet in je macht hebben. Verder wil ik er niets over kwijt.”

Woest is ze ook. „Omdat ik met m'n kop omhoog door Heerlen moet lopen. Dat ik word nagewazen. Alsof ik de grootste baardier ben. En door de politie voortdurend wordt aangehouden en gefouilleerd. Voor iemand die van een kamp komt, is dat een diepe vernedering. begriep je.”

Haar toekomst?

Uitgeput van het gesprek snikt ze: „In Heerlen blijven. Om als 'mama junkie' mijn vrienden te blijven volgen. En te bezoeken in de gevangenis. Voor anderen blijven zorgen. Ik kan en wil niet anders leven. Want als ik echt ga nadenken over mijn eigen problemen, helpt maar een ding... gewoon een overdosis.” Melanie weet hoe je die moet zetten.

Alvorens eventueel te gaan samenwerken VVIO eist intern onderzoek bij NMV

HEERLEN - De vereniging Verplegenden en Verzorgenden in Opstand (VVIO) wil dat een extern bureau de organisatie van de Nationale Maatschappij voor Verpleegkunde (NMV) gaat onderzoeken. De resultaten daarvan zullen bepalend zijn voor vorm en inhoud van de toekomstige samenwerking tussen de twee organisaties voor verpleegkundigen en verzorgenden.

ganisaties hebben grote problemen met de principe-overeenkomst voor een nieuwe cao-zielenhuiswezen. die is afgesloten na langdurige acties in de gezondheidszorg. VVIO en NMV hebben ook bezwaar tegen de manier waarop de vakbonden AbvaKabo en CFO zich in de onderhandelingen hebben opgesteld.

Het geëiste onderzoek moet volgens VVIO-woordvoerder niet worden gezien als motie van wantrouwen tegen de mogelijke toekomstige partner. „Je moet het zien als onderdeel van een zeer zorgvuldige voorbereiding op het worden van een werknemersorganisatie”, zei zij vrijdag.

Dinsdag uitspraak over vertrekdatum Heerlense vrouw zal 'drughuis' spoedig verlaten

Van onze verslaggever

MAASTRICHT/HEERLEN - De van drugdealen beschuldigde Melanie S. zal haar woning aan de Koningstraat 63 in Heerlen moeten verlaten. Alleen de datum van het definitieve vertrek uit de wijk Eikenderveld is nog niet bekend. Dinsdag 25 juli doet mr. Broekhoven, president van de rechtbank in Maastricht, daar uitspraak over.

Melanie's raadsman J. Huppertz had geen enkel probleem met de beëindiging van het huurcontract. Hij ging echter niet akkoord met de voorgestelde datum. „Mijn cliënte is druk doende een ander huis te vinden.”

Maar zij is bij geen enkele woningvereniging in Heerlen welkom. Binnen één week verhuizen lukt in deze situatie beslist niet”. Raadsman Huppertz stelde 15 augustus als vertrekdatum voor.

De eis tot vertrek uit de woonwijk is onderstrept door de gebeurtenissen van 13 juli j.l. In de tuin van het huis aan de Koningstraat 63 kreeg de bewoonster op 13 juli j.l. ruzie met de drugsverslaafde Uwe B.

De woordenwisseling liep zodanig uit de hand, dat de politie werd gewaarschuwd. Uwe B. raakte bij het zien van de agenten in paniek en trok een revolver. Hij sloeg op de vlucht en gijzelde twee huizen verderop Elly Scheien-Stikkelbroek. De gijzeling in de directe nabijheid van de bewoonster op 13 juli j.l. heeft de procedure alleen maar verlamd. De buurt accepteert de overname in het drughuis niet langer.”

door wiel verheesen

ROTHEUX RIMIERE - Op de laatste koersdag in de Ronde van Luik voor amateurs deed Raymond Meijs wat hij voorspeld had. Hij koos voor de aanval. Vijf van de zes man, die hem 's morgens in het algemeen klassement nog voorafgingen moesten in de 21-jarige renner uit Valkenburg hun meerdere erkennen. Alleen Dirk Meier, een ijzersterke Oostduitser, bezweek niet. De eindzege was voor hem. Meijs, die de bergprijs reeds voor het begin van de slotrit op zak had, werd tweede.

Alsof het verlies voor het Belgische contingent uitgerekend op hun nationale feestdag nog niet duidelijk genoeg was, legde bovendien een Nederlander op de dagprijs beslag. Edward Farenhout uit het Zuidhollandse Spijkenisse was namelijk na 159 slopende Ardennenkilometers sneller in de sprint dan zijn Noorse medevluchter Pal Hissdal. Voor de Belgen restten in de zesdaagse rittenkoers door de provincie Luik slechts troostprijzen.

Sterk

Ongeveer hoe sterk Meijs vooral in de laatste van de drie

plaatselijke ronden reed", aldus ploegleider Jef Molling. "Hij heeft zijn kans op WK-selectie gegarandeerd weer zien stijgen. Binnenkort trekt hij naar een zware rittenkoers in Italië om de aanspraken op afvaardiging naar Chambéry te onderstrepen". Meijs zelf zei: "Het is het derde achtereenvolgende jaar dat ik aan de Ronde van Luik deelnam. In de vorige edities werd ik, als ik me goed herinner, telkens vijfde. De tweede plaats van nu is derhalve een flinke verbetering. Meer zat er echt niet in. Mijn eerstvolgende opdracht is al voor zondag gereserveerd. Dan neem ik deel aan de Ronde van Oost-

Tweede achter Oostduitser Meier in Ronde van Luik

Meijs maakt indruk

België waarin ook een aantal profs van de partij is."

Springplank

Overigens was Raymond Meijs gisteren niet de enige landgenoot die op de slotdag tussen Berloz en Rotheux-Rimiere knap voor de dag kwam. Zijn teamgenoten Robert Rademakers en Col Grootjans (van de Geleense wielclub De Ster) strenden eveneens in de frontlinie. Zij waren door Jef Molling na zo'n 100 kilometer, nog voordat in de aankomstplaats aan de drie slotronden van 11 km werd begonnen, in de aanval gestuurd. De bedoeling was om een springplank te

vormen voor Meijs. Rademakers en Grootjans hadden behalve enkele Belgen diverse landgenoten (Fey, Dahmen en het Zuidhollandse duo Farenhout-Herbro) aan hun zijde toen zij de achtervolging inzetten op de reeds eerder uitgebroken Oostduitser Wolf, de Noor Hordnes en de in België woonachtige Nederlander Edwig Enthoven.

Onder het geweld van aanval en tegenaanval, waarmee o.a. ook Bob Meeuwissen en de in Belgische dienst koersende Limburger Marc Delahaye zich bemoeiden, brak het alomtegenwoordig peloton in vele stukken. De Westduitse geletruidrager Matthias Lange was niet de enige,

die veel terrein verspeelde. Meijs en aantal sterke overbruggen in de laatste kilometers de kloof met de vroegere aanvallers. Dirk Meier was echter sterk genoeg om zich niet meer door zijn Valkenburgse opponent te laten verschalken.

Uitslag laatste etappe Berloz - Rotheux-Rimiere 159 km: 1. Edward Farenhout 4:28.50; 2. Hissdal op 6 sec; 3. Lonnay op 19 sec; 4. Kindt; 5. Meijs; 6. Meier, allen z.t. als Lonnay; 7. De Bruin; 8. Naessens z.t.; 9. Vliegen op 58 sec; 10. Desmet; 11. Wauters; 12. Adriaenssens, beiden z.t.; 13. Rademakers op 1:20; 14. Delahaye; 15. Herbro, beiden z.t.; 16. Enthoven 1:22; 17. Dahmen z.t.; 20. Ben Fey op 1:23. Tot de overgevers behoorden onder meer Specijns, Thoolen, Smets, Hilken, Baltus, Nolle.

Eindklassement: 1. Dirk Meier (Oost-Duitsland) 20:27.43; 2. Raymond Meijs op 38 sec; 3. Lonnay 0:42; 4. Wauters 0:43; 5. Desmet 1:05; 6. Naessens 1:11; 7. De Clercq 1:48; 8. Liese 2:10; 9. Edwig Enthoven 2:30; 10. Marc Delahaye 3:43; 15. Edward Farenhout 4:49; 20. Bob Meeuwissen 5:27; 21. Ben Fey 5:45; 33. Robert Rademakers 6:11; 45. Per Dahmen 16:51; 58. Col Grootjans 30:57; 68. Tino Cuypers 45:54; 76. Leon Lissens 51:49; 79. Bart Brentjens 59:15; 82. Peter Hordnes 1:00:45; 89. Johan Driessens op 1:14.06. Van de 146 amateurs die zondag startten bereikten 95 de finish.

● Arno Ottewanger won in Manitowoc in de Amerikaanse staat Wisconsin een criterium. De Brabantse profrenner wiens contract bij de ploeg Post niet wordt verlengd verrees de Oostenrijker Anton Lorenz naar de tweede en de Zwitser Markus Eberli naar de derde plaats. De wedstrijd maakte deel uit van de Super Week, een etappenkoers die eindigt in Milwaukee. De algemene rangschikking wordt aangevoerd door de Italiaan Gualini. Mooi, vierde, is de bestgeklasseerde Nederlander.

● In het Belgische St-Denis won Dirk Heirweg een profkoers over 154 km. Verdere uitslag: 2. Dirk de Mol; 3. Bishop; 4. Demierre. Een dag eerder zegde Koos Vekemans in Ninove, alwaar Ad Wijnands tweede werd, 186 km in 4:44.00.

Arbeidszaken negatief over Kalusha

NIEUWEGEIN - De Zambiaanse internationale Kalusha zal het komende seizoen waarschijnlijk niet voor PSV uitkomen. Het bestuur van de Stichting Arbeidszaken Betaald Voetbal (SABV) heeft vrijdag het ministerie van Sociale Zaken een negatief advies uitgebracht over een arbeidsvergunning voor de Afrikaanse voetballer. Vrijwel altijd neemt het ministerie het advies van de Stichting Arbeidszaken over.

Volgens de SABV is er geen reden van de bestaande gedragslijn af te wijken, die in principe meer dan twee buitenlandse spelers bij één club niet toestaat. Dat de Braziliaan Romario en de Tjechoslowaak Chovanec in verband met enkele kwalificatie-wedstrijden voor de eindronde van het wereldkampioenschap in het begin van het seizoen competitie-duels van PSV zullen missen, betekent voor de SABV niet dat er sprake is van een bijzondere situatie.

● FC Twente heeft zich verzekerd van de komst van Claus Nielsen. De 25-jarige ex-clubgenoot van FC Twente's middenvelder Per Steffensen kwam het vorige seizoen uit voor het Griekse Panathinaikos. De ex-speler van Brøndby tekent maandag een tweejarig contract bij FC Twente. Het transferbedrag ligt boven het miljoen.

● Nog voor de competitie in het betaald voetbal van start gaat, heeft Arie Stehouwer zijn functie als trainer bij eerste divisieclub De Graafschap neergelegd. Stehouwer, in juli aangetrokken als part-timer en opvolger van de naar Feyenoord vertrokken Pim Verbeek, kon zich niet vinden in de beperkingen van zijn takenpakket.

Oranje heeft plaats in wereldgroep bijna te pakken

Nijssen imponeert niet

Van onze tennisedeskwerker

BEST - Tom Nijssen heeft voor Nederland de eerste stap gezet naar de wereldgroep van de Davis Cup. In het op een sauna lijkende vrijtjds-centrum in Best had de Sittardenaar verrassend genoeg vier sets nodig om de 28-jarige Indonesiër Tintus Arianto Wibowo aan de zegel te binden. Na exact twee uur en vierenvierentwintig minuten speeltijd werd het 7-5; 6-3; 6-7 (5-7);

Nederland kwam even later in het dubbelspel op 2-0 door een overwinning in drie sets van Michiel Schapers op Suharyadi: 7-5; 6-3; 6-2. Oranje heeft uit drie partijen nu nog overwinning nodig om te promoveren naar de wereldgroep.

Voor het dubbelspel dat vandaag om vier uur begint zal als alles volgens verwachting verloopt Tom Nijssen met Michiel Schapers voor het beslissende punt gaan zorgen tegen de Indonesiër Suharyadi en Walangani.

De uitslagen van de halve finales uit de wereldgroep zijn: Zweden - Joegoslavië 2-0; Nederland - Verenigde Staten 0-1; Nederland - Hongarije 0-1; Nederland - Paraguay 2-0; Zuid-Korea - Israël 0-2; Engeland - Argentinië 1-2.

Limburg

HERKENBOSCH - Armand Custers, de favoriet om de opvolger van Tom Nijssen te worden, had het in Limburgse tenniskampioenschappen in Herkenbosch nogal moeilijk om Roermondenaar Stefan Ehrhart uit te schakelen. Ehrhart dwong zijn Hoensbroekse opponent tot extra inspanningen. Custers ontloot in de volgende ronde zijn broer en de volgende ronde zijn broer en de volgende ronde zijn broer en de volgende ronde zijn broer.

● De confrontatie van Tom Nijssen, die bij de top-honderd staat, met de ergens op de 325ste plaats of daaromtrent geklasseerde Wibowo bleek voor de Sittardenaar een lastig karwei. Nijssen had de problemen deels aan zichzelf te wijten. Wibowo is een simpele prooi voor een speler met veel kracht, of met veel snelheid in de slagen. Nijssen slaagde er niet in die taktiek in praktijk te brengen. Hij bleef een beetje schipperen tussen beide uitvoeringen.

Eerste slag op Francorchamps is voor Eggenberger

FRANCORCHAMPS - Tijdens de kwalificaties voor de 24 Uren van Francorchamps heeft de stal van Rudi Eggenberger de pole-position voor de pole-position voor de pole-position opgeëist. Onder tropische omstandigheden draaide het Brancatelli-Schneider-tercy op het hete asfalt een gemiddelde van 2 minuten en 58,66 met de Ford Sierra Cosworth. De tweede startplaats is voor de Bornebush-Sordi-tercy, eveneens met een Ford Sierra. De tweede Ford van Eggenberger, bemand door Eggenberger-Biela-Lindström, heeft de derde startplaats.

Nederlanders scoren niet best in Francorchamps. De ophanging van

Hugo Janssen met 6-1; 6-2 in het zand liet bijten.

De andere halve finale gaat tussen Eric Wilborts (die Theo Hoek met 6-4; 6-4 aan de kant zette) en Stefan Koch. Laatstgenoemde schakelde Maurice van den Donk uit met 6-2; 6-1. Bij de dames zullen Manon Belgens en Jolanda Schreurs zondagmiddag om de enkelspeltitel spelen.

In de B-I-klasse moet van de geplaatste spelers alleen Maurice van den Donk nog voor een halve finaleplaats spelen. Hij treedt hedenmorgen aan tegen Frank Verspa. De winnaar ontmoet vervolgens Joost Zeelen, die met 6-3; 7-5 van Pascal Hos won. De andere halve finale wordt het titanengevecht tussen Tony Bokhorst (winst op Ruud van Tol met 7-5; 6-2) en Jeroen de Jong (7-5; 6-0-zege op Hans van Seters). Bij de dames werd Janou Savelkoul in de kwartfinales uitgeschakeld door Marinika Jacobs: 4-6; 2-6. Jacobs ontmoet nu Nadine Soons. De andere halve finale gaat tussen Ilse Leytens en Anique Snijders.

Uitslagen B-II-klasse: Andrea Kriescher - Reines 6-2; 6-2; Saskia Mulder - Nicole Sangers 6-3; 7-6; Maurice Meijers - Menno Pont 6-1; 1-6; 6-1; Oscar Niens - Roel Feyen 6-1; 5-7; 7-5; Gery Verkoelen - Jeroen Snijders 4-6; 6-4; 7-5; Dick Kouw - Pascal Hooyman 6-1; 3-6; 6-3.

Verdienstelijke puntdeling tegen Dynamo Dresden

MVV-spel krijgt gestalte

Van onze verslaggever

EIJSDEN - MVV heeft de eerste serieuze proef van bekwaamheid in de voorbereiding op het nieuwe voetbalseizoen met goed gevolg afgelegd. Gisteravond snoopte de Maastrichtse formatie in Eijdsden de Oostduitse landskampioen Dynamo Dresden en verdedigend 1-1 gelijkspel af. Nog verheugender dan het resultaat was voor trainer Sef Vergoossen dat bepaalde, nieuw ingevoerde, spelpatronen nu al gestalte krijgen.

Voor het oog was het allemaal niet spectaculair wat MVV en Dynamo de duizend bezoekers voorschotelde. De thuisploeg probeerde de opponent onder druk te zetten, maar kon zelden echt gevaar stichten. De bezoekers etaleerden hun faam van counterploop, speelden vrijwel constant met negen man achter de bal en maakten de speelruimte erg klein.

Aanvallende impulsen vielen slechts mondjesmaat te noteren bij de Oostduitsers, waardoor de Maastrichtse defensie leden echt op de proef werd gesteld. De Maastrichtse aanvallen waren te traag van opzet. Alleen Raymond Smeets was voor de pauze kort bij een doelpunt. Hij zag zijn kopbal na prima voorberei-

dend werk van Van Berge Henegouwen en Francois echter net naast de verkeerde kant van de paal gaan.

Na rust verhoogde MVV de druk op het Dynamo-doel zonder zichzelf daarbij voorbij te hollen en Dresden, dat eergisteren Standard Luik nog met 3-0 had verslagen, in de kaart te spelen. Na twintig minuten leverde het overwicht de Maastrichtse openingstreffer op. Guy Francois profiteerde handig van een taxatiefout van de Oostduitse doelman en kopte de bal na een prima voorzet van Smeets tegen het net. Dat MVV in de slotfase toch nog de

gelijkmaker moest incasseren, was voor een groot deel te wijten aan vermoeidheid.

Trainer Sef Vergoossen was tevreden met de verrichtingen van zijn elftal. "Het is duidelijk dat de ploeg steeds beter op elkaar ingespeeld raakt. Bepaalde oude gewoontes zijn verdwenen en de nieuwe opzet krijgt gestalte. Dynamo was een moeilijk te bespelen tegenstander. We zijn pas drie weken bezig, maar toch kan ik nu al een duidelijk lijn in het spel ontdekken. Komende week in de DDR zal zich moeten uitwijzen hoe ver we werkelijk zijn".

Ruim verlies Fortuna Sittard

JENA - Fortuna Sittard is er niet in geslaagd de finale te bereiken van het Jena-toernooi in Oost-Duitsland. De plaatselijke favoriet Carl Zeiss Jena verloor de Sittardse formatie gisteravond kansloos met 3-0. Fortuna speelt nu zondag om de derde en vierde plaats.

Bij rust leidde Jena met 1-0 door een doelpunt van Bürger in de 28ste minuut. Na de pauze brachten Weber (55ste) en Lasser (66ste) de eindstand op het scorebord. Roger Reij-

ners en Willy Boessen waren de meest opvallende spelers aan Fortuna-zijde. Richard de Vries kreeg een gele kaart wegens een onbesuisde actie jegens een Oostduitser. Henk Duut heeft het trainingskamp in de DDR verlaten en is naar huis teruggekeerd. Hij verwacht een dezer dagen gezinsuitbreiding.

Opstelling Fortuna: Hesp, Frijs (60. Dec-kers), Kicken, Liesdek, Boessen, De Vries (48. Brusselers), Mordang, Van Helmond (46. Sneekers), Reijners, Custers, Clayton.

Motoren ronken in Gulpen

teams en deelnemen aan het individuele Europese kampioenschap van de IMBA, fungeren als smaakmakers zondagmiddag, kanshebber voor de overwinning in deze internationale motorcross is de zesvoudige nationale

kampioen ben Scheres uit Echt. De Middenlimburger leidt momenteel ook de dans voor het nationale kampioenschap in de halve literklasse. Europaas beste IMBA-rijders in de klassen 250- en 500cc komen aan de start.

Daarnaast starten ook nog de categorieën quads, junioren 250cc en promotie 500cc. In de clubklasse komen maar liefst dertig plaatselijke motorcrossers aan de start. Verder verwacht de organisatie veel spektakel van de Quads (vierwielaars), die het duel aan populariteit van de driewielaars (strikers) gewonnen hebben.

MVV-Dynamo Dresden 1-1 (0-0) - 64. Francois 1-0, 84. Kirchner 1-1. Scheidsrechter: Hobé Tschouwers 1000.
MVV: Van de Boogaard, Linders, Thal, Van Berge Henegouwen, Delahaye, Quaden, Francois, Smeets (71. Meijers), Vincent (64. Lanckohr), Utmann, Verbeek (81. Huntjens).
Dynamo Dresden: Kohler, Buttner, Liebermann, Kirchner, Dorschner (81. Kern), Mueck, (69. Duhatz), Hauptmann, Pilz, Jahng, Minge, Milde (69. Kwetsch).

Schaesberg in cijfers

SCHAESBERG - De uitslagen van de draverijen, gisteravond gehouden op de draf- en renbaan te Schaesberg, zien er als volgt uit:

Wereldmuziekconcours-Prijzen: 1. Desperado N (G. de Jong) km.tijd 1:23.5; 2. Alister du Vivier; 3. Cheval Rodney. Winn. 1.90; pl. 1.90; 2.70; koppel 11.90; trio 81.80. **Concert-Prijzen:** 1. Chess Dark (R. Hauber) km.tijd 1:19.3; 2. Dryade; 3. Bella Donna. Niet gestart: Cycloen. Winn. 1.80; pl. 1.60, 2.50; koppel 45.60; trio 539.30; kwartet 1915.30. **Symphonie-orkest-Prijzen:** 1. Champenoise C (G. de Jong) km.tijd 1:20.7; 2. Cora De Bloemerd; 3. Bep Hanover. Winn. 10.50; pl. 3.30, 3.40; 7.90; koppel 56.50; trio 3.201.40. **Zangvereniging-Prijzen:** 1. Capital Pride (J. van Koolwijk) km.tijd 1:19.8; 2. Bartje Dakota; 3. Boy Buitenzorg. Winn. 17.10; pl. 6.90, 11.90; koppel 45.60; trio 539.30; kwartet 1915.30. **Symphonie-orkest-Prijzen:** 1. Cervino Montana (W. de Vaal) km.tijd 1:21.8; 2. Boris Buitenzorg; 3. Asot K. Winn. 1.60; pl. 3.30, 1.30; 2.60; koppel 11.00; trio 30.70. **Dinert-Prijzen:** 1. Anton Aldorp (H. Grit) km.tijd 1:20.3; 2. Boy De Bloemerd; 3. Zanara. Winn. 2.40; pl. 1.30, 1.70, 1.10; koppel 7.50 (9.5), 2.00 (9.3); trio 69.90 (9.5-3); 21.00 (9.3-5). **Bep Ensemble-Prijzen:** 1. Boyo France (M. France) km.tijd 1:21.8; 2. Chantaletrons R; 3. Dalida Belvedere. Winn. 32.70; pl. 9.40, 2.90, 2.80; koppel 101.60; trio niet geraden.

Roda in finale

WINTERSWIJK - In het toernooi van WVC te Winterswijk heeft Roda JC gisteravond tegen De Graafschap met 4-0 gewonnen. Bij rust was de stand al 3-0. John van Loen (2), Silvio Diliberto en Eric van der Luer scoorden voor 1500 toeschouwers. In de finale treft de Kerkrade ploeg zondag FC Twente. De Enschedeers versloegen met veel moeite de amateurs van WVC: 3-2.

Concours hippique in Schinveld

SCHINVELD - Morgen wordt door de landelijke rijvereniging De Edele Viervoeters Schinveld een concours hippique gehouden nabij het sportcomplex Schinveldse Huiske. Het concours was aanvankelijk gepland op 30 april, maar kon toen door het slechte weer en de drassige terreinen niet doorgaan. Voor het evenement hebben zich 120 dressuurruiters en amazones gemeld en 175 deelnemers voor de springrubriek. Er wordt begonnen om tien uur.

Wereldkampioen Billy Konchellah: 'Straks komt Kenia ook met sprinters'

Afrikaanse loopslaven roeren de trom

● Billy Konchellah (661) in actie tijdens de WK-finale in Rome. „Als ik er in Seoel bij was geweest, dan had ik zeker gewonnen”.

Foto: SOENAR CHAMID

Billy Konchellah glimlacht, maar zijn grimas versluiert tal van problemen. De Masai lijdt aan chronisch astma en is deze zomer in Nederland om op adem te komen en om vooral aan zijn comeback te werken. Konchellah is een van de talenten uit de Keniaanse fanx met een studiebeurs in Amerika. Omdat de smog in zijn woonplaats Los Angeles niet langer te harden was, jocht en rent hij tegenwoordig in de Haagse parken en duinen. „Ik kreeg na de wereldkampioenschappen in Rome last van een ordinare maar hardnekkige achillespeesblessure. Het hele olympische seizoen viel daarvoor in het water. Dat was frustrerend. Veel mensen hebben me geprobeerd te helpen. Het mocht niet baten. De frustraties en stress hebben mijn astma gestimuleerd, waardoor de problemen alleen maar groter werden”.

jaar moet ik in elk geval nog onder de 1.43 minuten kunnen scooren zodat ik begin volgend jaar met een gerust hart aan de Commonwealthgames kan deelnemen”, zegt Konchellah, dit seizoen goed voor 1.48 in Barcelona.

Met enige jaloezie zal de 26-jarige Konchellah de overwinning van zijn landgenoten volgen in de Grand Prix-meetingen. „Kenianen trainen niet veel. Ze zijn zelfs een beetje lui. Toch snellen ze makkelijk naar de wereldtop. Vooral onder de Masai zit veel talent. Paul Ereng en Kip Cheruiyot zijn nu toch weer potentiële wereldrecordhouders. Als ik mijn landgenoten op de televisie zie, dan geniet ik. Even later flitsen dan weer de beelden van de Olympische finale in Seoel door mijn hoofd. Als ik erbij was geweest, dan had ik gewonnen. Daar ben ik heilig van overtuigd”.

Wortels

De wortels van het imposante Keniaanse loopvermogen liggen volgens Konchellah in de historie van de Masai en de Nandi, een andere stam die toplopers voortbrengt. De Keniaan staat dicht bij de rode aarde. Het is een symbiose van mystiek. „Bovendien leren ze nu gespecialiseerd te trainen. Vroeger trok je gewoon een sportshirtje aan en dan ging je rennen. Techniek en tactiek waren toen nog hopeloos. Nu profiteren ze van de ervaringen die de coaches hebben opgedaan

bij trainer Walter Abmeyer in West-Duitsland. De faciliteiten in Kenia zijn in de laatste jaren aanzienlijk verbeterd. Vier jaar werd zelfs een heuse tartanbaan in Nairobi aangelegd. Ook de overheid begint de sport langzaam te stimuleren”.

Toch blijft Kenia in de optiek van Billy Konchellah op sportgebied voorlopig een ontwikkelingsland. Tradities en cultuur staan een echte hardlooplexplorie nog in de weg. „Hardlopen is in de ogen van een Keniaan een

bezigheid voor kinderen en Olympische Spelen worden gezien als tijdverspilling. Maar stil aan komt de ommekeer. Zeker nu ze zien dat hardlopers koeien en geiten kunnen kopen en zich grotere huizen kunnen permitteren. De sport wordt steeds populairder”.

De Keniaanse sporter begint tegenwoordig ook aan een breder scala van atletiekdisciplines. „Enkele jaren geleden rende iedereen als een kip zonder kop. Toen Kip Keino succes had, ging

iedereen lange afstanden lopen. Toen Henri Rono furore maakte op de 3000 meter en de steeple, ging iedereen die afstanden lopen. Nu trainen ze van de sprint tot en met de marathon”. Voor de vrouwen blijft de atletiekdeur niettemin voorlopig nog gesloten. „Meisjes huwen op jeugdige leeftijd, zijn vaak al op zeer jonge leeftijd zwanger en vervullen een rol in de huishouding, de landbouw en de veeteelt. Toch zal het niet lang meer duren voordat ook de vrouwen hun intrede doen”.

De grillige hardlooptalenten worden voornamelijk in de met gras bedekte hoogvlaktes van Kenia gevormd. Bekend is het klassieke verhaal van kinderen die blootsvoets van huis naar school rennen. Konchellah meent echter dat vooral de voeding een belangrijke rol speelt. „Bij ons zie je geen dikke kinderen, want er wordt geen suiker gegeten. Het voedsel bestaat in de regel uit magere stukjes schape- of geitenvlees, maïsmeel en veel groente. Dat maakt een Masai tot een supermens. Daarnaast

drinken we veel melk. In sommige andere stammen wordt het bloed gedronken, maar dat bestaat grotendeels alleen uit proteïnen. Melk is beter. Masai-kinderen tot vijf jaar drinken uitsluitend melk en eten niet”.

Excuus

De ideale harmonische bouw, de spieren en de grotere zuurstofname vormen de wetenschappelijke verklaringen voor de snelle races van de Afrikanen. Dat het leven op grote hoogten (boven 2000 meter) een (voornamelijk) reus speelt wordt door Konchellah met klem van de hand gewezen. „Bullshit”, zegt Konchellah met stemverheffing. „Dat is a big excuse van de westerse wereld. Waarom lopen de mensen uit de Himalaya of uit Colorado Springs dan niet harder? Nee, er zijn andere oorzaken. De wijzen van ademhalen bijvoorbeeld. Een Masai is gewend om veel te lopen. Naar de markt, naar school, naar de waterput. En dat al eeuwenlang. Er bestaat geen geheim achter de successen. Het is alleen de natuurlijke aanleg, in combinatie met het goede voedsel die de ideale voedingsbodem voor het onvermoeibare voortduren van de Afrikaanse lopers vormt.

Billy Konchellah, die zich volgend seizoen ook wil toeleggen op de 1500 meter, heeft nog twee doelen voor ogen. Het eerste: wereldrecordhouder worden op de 800 meter. „Acht jaar geleden werd ik door Sebastian Coe gevraagd om het tempowerk te doen tijdens zijn recordpoging. Ik kwam na 400 meter door in 49.6 en Coe hoefde het karwei slechts af te maken: 1.41.73. Dat record wil ik nu zelf attackeren. Daarnaast wil Konchellah op de politieke toer. Als minister van Wildlife („Je hoeft geen politicus te hebben gestudeerd om politicus te worden”) wil hij zich inzetten voor het behoud van de natuurparken in Kenia. Konchellah geengageerd: „Ik heb niet van een natuurreservaat afgevoerd. Als kind heb ik er vroeger nooit auto's gezien. Nu rijdt er zwaar vrachtwagen dat alles verwoest. De natuur wordt vernield, de dieren worden verjaagd. Daar wil ik straks een stokje voor steken. Ik wil mensen helpen. En als het beleid de flora en fauna aangaat, dan is alleen een Masai op zijn plaats”.

Peter Post hekelt het roddelcircuit in Tour de France

'Ik ben geen scharrelaar'

AIX-LES-BAINS - Met de mondialisering van de wielersport neemt ook de uitstraling van het Nederlandse cyclisme gestaag toe. Gert-Jan Theunisse, Steven Rooks, Jelle Nijdam en Mathieu Hermans waren de afgelopen drie weken op hun fietsen met het kromme stuur geweldige ambassadeurs voor ons land in de Tour de France. Voor velen waren de successen van genoemd viertal in het Land van Marianne wellicht geen verrassing. Dat waren de voortijdige uitschakelingen van de getalenteerde proloogwinnaar Erik Breukink en het sprintkanon Jean-Paul van Poppel in ieder geval wel. Hun verdwijning van de Tourwegen werd door de media uitvoerig belicht. Vooral Peter Post, de ploegleider van Breukink, Van Poppel en de al eveneens naar huis gestuurde Eric Vanderaerden, werd op de korrel genomen. De man, die ooit met het gouden kwartet Kuiper, Raas, Knetemann en Zoetemelk ongekende triomfen vierde, verlaat morgenavond met lege handen Parijs. Allesbehalve een gebruikelijke gang van zaken voor Peter Post. Reden om enkele dagen voor het bereiken van de eindstreep met hem nog even van gedachte te wisselen. Een gesprek op het zonovergoten terras van Hotel Hermitage in Alpe d'Huez, waarin Peter Post best aardige dingen vertelt.

De lange ploegleider uit Amstelveen beweerde afgelopen donderdagochtend niet naar het einde van de Ronde van Frankrijk te verlangen. „Waarom wel? Het gaat heel goed met mij. Ik zit hier lekker rustig. Ik ben getuige van een heel mooie, spannende en sportieve Tour. Daar kan ik nog van genieten? En dat deze Ronde van Frankrijk voor mijn ploeg slecht verlopen is, klopt. Dat kan gebeuren. Het ene jaar win je alles, het andere niets. Vorig jaar reed Cyrille Guimard achterin de karavaan. Nu ben ik aan de beurt. En de volgende keer weer iemand anders. Zo zit de wielersport nu eenmaal in elkaar. Er zijn veel belangrijker dingen in het leven om je druk over te maken. Ik ga me niet als sommige collega's stomdronken drinken als een van mijn renners een keerje wint. Ik blijf altijd nor-

maal doen en hoop dat ik volgend jaar weer van de partij ben in de Tour de France, want je weet nooit wat je in het leven te wachten staat”.

Peter Post op de praatstoel, hoewel hij liever niet meer op de toetanden rond Erik Vanderaerden, Jean-Paul van Poppel en Erik Breukink wenst in te gaan. „Omdat ik het een beetje ontoegankelijk begin te vinden. Die renners zijn alweer heel lang thuis. Er werd al genoeg over deze hele materie geschreven. Maar journalisten hebben blijkbaar plezier als ze me kunnen pakken. Dat schept blijkbaar lol. Ik trek me er echter niets van aan. Ik blijf lachen. Het interesseert me ook niet wat je schrijft. Als je niet tegen verlies kunt hoor je niet in de wielersport thuis. Ik kan tegen verlies, want anders speelde ik

● Peter Post, de eeuwige optimist. „Het ene jaar win je alles, het andere jaar win je niets”.

Foto: DRIES LINSSEN

niet met mijn geld op de beurs. Maar weet je wat in de Tour het geval is? Hier wordt veel te veel geroddeld. Het lijkt net Peyton Place”.

„Ik ben naar de Tour gekomen met Breukink als klassemmentsrenner en Van Poppel voor de etappezeges. Dat heeft gewoon verkeerd uitgepakt. Van Poppel is te laat binnengekomen en met Breukink ging het niet meer. Hij was op. Er moet iets aan mankeren. Voor de rest kan ik er niets zinnigs over zeggen, zolang de uitslag van het medisch onderzoek niet bekend is. En we moe-

ten niet naar excuses zoeken. Wel de realiteit onder ogen zien. Een renner van vijftientwintig jaar moet de Ronde van Italië en de Ronde van Frankrijk achter elkaar kunnen rijden. Bovendien heeft Breukink in de eerste Tourweek niets hoeven te doen. Dat was opdracht. Als je dan in de eerste Pyreneeënrit al op de eerste col gelost wordt, ben je gewoon niet goed. Daarom moet je naar de oorzaken gaan zoeken en niet gaan roepen dat hij te veel heeft gereden”.

„Als hij volgend jaar alleen voor de Tour kiest en er zou nu niets

met hem aan de hand zijn, kan ik je verzekeren dat het weer niets met hem wordt. Maar ik ben ervan overtuigd, dat Breukink iets mankeert. Dus moeten we het resultaat van het onderzoek afwachten. En wat Van Poppel betreft: ik had van tevoren al gezegd dat hij heel blij zou mogen zijn met één ritzege. Omdat hij vorig jaar vier Tour-etappes won, verwachtte men er nu vijf van hem. Zo werkt het echter niet. Ik weet hoe moeilijk het is om een ritje te winnen. Verleden jaar hielden vier, vijf ploegen het peloton gesloten voor hun sprinters. Die ploegen doen dat nu

niet meer omdat hun sprinters niet goed zijn of in dienst van de kopman rijden. Dat is het hele eieren eten”.

Dan ga je wellicht je ploeg voor volgend jaar daaraan aanpassen?

„Daar kan weinig over zeggen. Volgend jaar is nog ver weg. Ik houd me nog niet bezig met de versterking van mijn ploeg voor 1990. Zeker niet tijdens de Tour. Je kunt niet één renner aangeven waar ik mee bezig zou zijn. Ik heb met geen enkele coureur contact. Ik vind, dat je zo iets in de Tour niet doet. Wat andere ploegleiders doen, moeten zij weten”.

Denk je nu niet dat je je Tourploeg misschien beter anders had kunnen samenstellen? Met bijvoorbeeld Peter Winnen erbij?

„Peter Winnen houdt niet van de Tour. In de tweede plaats heb ik van tevoren duidelijk genoeg aangegeven dat we met Breukink anders zouden gaan rijden. Hij moest alleen de Tour rustig proberen uit te rijden, zodat we konden bekijken hoe we een goed beeld in het beleid van de ploeg zouden kunnen brengen. Wat ik daar verder mee doe, is mijn zaak. En dat ik Winnen niet heb meegenomen heeft helemaal niets te maken met het feit dat hij weggaat bij Panasonic”.

Winnen was misschien wel jou beste man geweest?

„Op welke plaats? Bovendien kun je dat niet bewijzen. Ik kan ook niet zeggen of ik er spijt van heb. Het is nu zo gelopen en ik weet niet wat er anders gebeurd zou zijn. Ik zag Peter Winnen in deze Tour in ieder geval geen een bergrit winnen. Ik ken de kwaliteit van de renners en weet exact wat ze waard zijn. Maar misschien wilt Winnen volgend jaar wel een etappe”.

Wat gaat volgend jaar met Breukink gebeuren?

„Eerst afwachten wat er met hem aan de hand is. Daarna zullen we in overleg zijn programma samenstellen. Ik vind het prima als hij alleen de Giro wil rijden. Als hij dat echt zou willen. Breukink moet dat zelf bepalen”.

Als Breukink alleen voor de Giro zou kiezen, ga jij dan op zoek naar een nieuwe kopman voor de Tour?

„Wie zou dat niet willen? Er zijn wel achtien ploegen die een goede ronderrenner zoeken. Er zijn

door **bennie ceulen**

echter maar weinig van dat soort coureurs. Ik heb er ook nog niet over nagedacht. Ik heb Breukink. Met hem ga ik verder”.

Hoe is het om zonder kopman de Tour voort te zetten?

„Ik laat mijn coureurs niet in de steek. Als het slecht gaat moet ik zeker bij hen blijven. Ik heb nu in de Tour geen renners meer die het kunnen afnemen. De ene keer is het verloop goed, de andere keer niet. Dat is inherent aan het vak. Deze keer is het slecht. Ik heb in ieder geval waardering voor de jongens. Ze doen hun best om Parijs te halen. Ik kan me in hun gedachten heel plaatsen. Als je een kopman hebt en een sprinter en vervolgens zakt het hele zaakje in elkaar, is de fundering blijft toch zitten, is dat een goed teken. Dan gaan we maar opnieuw bouwen, proberen nieuw materiaal te krijgen en trachten daarmee iets op te zetten”.

Je beweerde dat je daarmee nu nog niet bezig zou zijn?

„Dat zeg ik ook. Ik denk dat je mij niet anders kent. Ik denk ook dat je mij niet op onwaarheden kunt betrappen. De transfer van Van Poppel, vorig jaar? Dat heb ik na de Tour geregeld. Als je niet gelooft, heb je slechte gedachten over mij. Ik ben geen scharrelaar. Ik zeg altijd de waarheid. Alleen, de waarheid wordt niet altijd gezegd worden. Misschien vind je het leuk als ik zeg dat ik met veel renners bezig ben, zodat zij een mooi verhaal kunt schrijven. Als je dat wilt. Oké, dan zeg ik: ik ben met Le Mond bezig en met Delgado. Schrijf dat maar op”.

Je moet wel serieus blijven?

„Ik heb natuurlijk zelf ook nog goed materiaal. Ik heb Breukink. Van Poppel. Dat is niet zo slecht. Ik hoef me dus niet zo ongerust te maken. Dat doe ik dus ook niet”.

Wees lief voor de junks

(maar niet in mijn buurt)

vanhuis".
Tegenstrijdig. Hypocriet.

„Als ik het niet doe, dat doet een ander het wel. Dat is het klassieke verhaal. Dat wordt stevast als excuus aangevoerd". Dat zegt mr Hendrik Smalburg, officier van justitie in Maastricht, die deze week een brief van minister Korthals Altes kreeg met de complimenten omdat de gijzeling in het Eikenderveld zo keurig was afgelopen. „Had ik die brief ook gekregen wanneer de afloop anders was geweest?"

„Natuurlijk, we weten dat er taxi-chauffeurs zijn die fungeren als koeriers. En dat een cafebaas doet of hij niets ziet. Of dat een directeur van een school zijn hoofd afwendt van dealende leerlingen. Maar dat hoort allemaal bij de maatschappij die we samen zelf gemaakt hebben."

Redmiddel

Hoofdingspecteur Henk de Heus van de Heerlense politie drukt zich anders uit: „Politie en justitie moeten de drughandel oplossen". Helemaal niet. Politie en justitie zijn het laatste redmiddel. De verantwoordelijkheid voor de oplossing van het probleem ligt bij de maatschappij zelf. Bij iedereen, bij iedere burger. Politie en justitie zijn wellicht in staat het probleem wat beheersbaarder te maken, de excessen eruit te halen. Maar de oplossing van het probleem ligt bij de maatschappij."

„We hebben met z'n allen dat klimaat geschapen waarin een zekere toegankelijkheid heerst. De kerk als normgever bestaat niet meer of heeft aanzienlijk aan gezag ingeboet. Verhoudingen binnen gezinnen - voor zover ze nog bestaan - zijn anders geworden. Wat vroeger niet kon, kan nu allemaal. Daarom wordt nu een fiets gestolen door een keurig nette heer en heeft de boekhouder gestolen tegels in zijn tuin liggen. Oké, vroeger werd ook gestolen, maar het verschil tussen goeden en kwaden was toen veel duidelijker. Nu zijn de normen vervaagd. Dat is wat er aan de hand is in Nederland", zegt mr Smalburg.

Hij vindt dat de gijzeling in het

Eikenderveld niet mag leiden tot een hekzenjacht op de druggebruikers. Het mag geen reden zijn om strenger op te gaan treden. Ook al is de roep uit de burgerij door die gebeurtenis opengesloot.

Drugstad Heerlen

Maar Nederland is door de affaire van het Eikenderveld wel weer eens geconfronteerd met het feit dat Heerlen de tweede of derde drugstad van Nederland is. En Heerlen is met de neus op de feiten gedrukt dat de hele aanpak van het drugprobleem in de laatste tien jaar alleen maar geleid heeft tot aanzienlijk meer verslaafden. Waarbij Heerlen ook nog uitgegroeid is tot het 'Mekka' voor de Duitse junk, zo bekend, dat zelfs de term 'drugstoerisme' gemeengoed is geworden.

Cijfers? Ze bestaan in vele vormen, officieel en onofficieel. Maar niemand weet welke cijfers correct zijn. De Heus met zijn ervaring als politie-man zegt dat er nu naar schatting in de stad Heerlen 1000 gebruikers van hard-drugs zijn, in de regio Oostelijkke Mijnstreek zeker 1500 en dat wekelijks minstens 1000 buitenlanders, voornamelijk Duitsers, naar Heerlen komen om hun spul te halen of ter plekke een injectie te krijgen. En dat is heel wat meer dan tien en vijf jaar geleden.

Geweld

„De omvang van het probleem is gegroeid, de verschijningsvorm is veranderd", constateert De Heus. Tien jaar geleden hebben we de beruchte café's aan de Willemstraat gesloten. Daarna werd, omdat de entree van Heerlen-Koopstad werd aangetast, de omgeving van het station, de spoortunnel en de kop van de Sarolestraat aangepakt. De handel heeft zich daarna naar de wijken verplaatst. Minder overzichtelijk voor de politie. Dus zitten we nu niet meer dan honderd, bij ons bekende, adressen waar in drugs wordt gehandeld.

Conclusie: we hebben gekozen voor uiterlijke orde ten koste van de opsporing."

Maar er is meer veranderd in de wereld tussen dealer en junk. De drugs-scene is harder geworden. Er wordt meer geweld gebruikt. Er is ook duidelijker sprake van rangen en standen, zowel bij de handel als bij de gebruikers.

Bij de handel zorgt de grote dealer zeer zorgvuldig dat hij buiten schot blijft, dat er altijd tussenpersonen zijn.

Bij de junk is de man die alle auto's open krijgt om een radio te jatten zeer in aanzien. Chantage, afpersing, vuurwapens, moordende afrekeningen, geweld, zo horen nu allemaal en nadrukkelijker dan voorheen bij de wereld van de dealers en sputters. Al is een verslaafde met een pistool, zoals gijzelaar Uwe B., nog steeds een uitzondering.

„Maar er moet gewaakt worden voor overdrijving", vindt Henk de Heus. „Niet iedere junk is een crimineel. Sterker nog, zeker de helft van de druggebruikers komt nooit in aanraking met de politie. En het is maar een groep van pakweg tien procent van de junks die verantwoordelijk is voor zeker tachtig procent van alle auto's, inbraken, berovingen en noem maar op. Toch wordt iedere junk gezien als een misdadiger, als een potentieel gevaar. Daar moeten we vanaf. De mensen moeten niet iedere verslaafde zien als een crimineel. De angstreactie van veel mensen die een junk zien is schromelijk overdreven."

De maatschappij accepteert de door diezelfde maatschappij gecreëerde druggebruiker (nog) niet, constateert zowel Smalburg (justitie) als De Heus (politie). Maar de maatschappij knijpt wel een oogje dicht wanneer aan het drugprobleem geld te verdienen is.

„Niemand koopt een gestolen auto-radio. Maar die duizenden radio's die

in ons land gestolen worden moeten toch ergens blijven. Die gaan niet naar Biafra. Ik zie ze toch op de markt liggen, met de afgerukte draden er nog aan. En als ik in de garage vraag 'Heb je niet een tweedehandsje?' dan komt de man gegarandeerd met een tweedehandsje", zegt Smalburg droogjes.

Aanpak

Met alleen maar wijzen naar politie en justitie om het drugprobleem op te lossen komt men er niet, is de steeds vaker geuite mening uit kringen van politie en justitie. „Wij zijn al blij als we een klein beetje van de overlast van de druggebruiker kunnen aanpakken", verzucht De Heus.

Toch verschillen politie en justitie wel van mening wanneer het gaat om de strengheid waarmee dealers en sputters aangepakt moeten worden. Henk de Heus: „Er is maar één echte oplossing. De pakkans moet sterk vergroot worden en de straffen moet strenger. Doe je geen van beide, dan wordt het alleen maar meer en erger. Verzwaaar je de straffen maar zorg je niet dat de pakkans groter wordt, dan blijft men geneigd de risico's te nemen. Wordt de pakkans groter, maar blijven de straffen laag, dan zal men ook het risico blijven nemen, zeker de dealers die fors geld verdienen."

Officier van justitie Henk Smalburg: „In Maastricht vinden we dat de strafmaat voor dealers hoger moet dan nu. Nu al zie je opmerkelijke verschillen tussen de eis van de officier van justitie en de strafmaat van de rechter. Maar in z'n algemeenheid de gebruiker strenger straffen, daar kunnen vraagtekens bij gezet worden. Daar ben ik niet voor. Hogere straffen roepen ook meer agressie op. Dan krijg je dat men zich meer zal verzetten tegen een aanhouding. En dan kan eerder dan nu gebruik gemaakt worden van bijvoorbeeld vuurwapens."

Smalburg vervolgt: „Maar geen hekzenjacht. Er moet wel meer geld beschikbaar komen. Dat had vorig jaar al moeten en het jaar daarvoor. Het blijft toch een kwestie van geld

en mankracht, wil je het drugprobleem echt aanpakken".

Wat dat betreft is De Heus het hartgrondig met justitie eens. „We verliezen de strijd iedere dag weer. In de wereld van de drughandel gaat veel geld om. De mensen die daar aan de touwtjes trekken hebben van alles het beste: snellere auto's, de allerbeste afliuisterapparatuur, de beste verbindingskanalen. Wij hebben het geld niet om te kopen wat in die kringen heel gewoon is. Dus verliezen we."

Maar er is nog een ander aspect, de aandacht van de politiek voor het probleem. In julië krant stond laatst dat halverwege het jaar het budget van de politie Heerlen voor een gerichte aanpak van de drugoverlast op was. Een ernstige zaak. Maar niemand van de leden van de gemeenteraad, geen enkele politieke partij, is daarna bij ons komen praten hoe het nu verder moet. Laat staan dat er plannen zijn hoe we voor de rest van het jaar wel aan geld komen. Geen geld, dus geen aanpak, zo simpel ligt dat."

En er is steeds meer geld nodig omdat de handel, vooral de grote jongens, steeds professioneler te werk gaan, is de noodkreet van de politie. De Heus: „We hebben er niets aan wanneer we ons alleen maar concentreren op de gebruikers en de kleine handelaars. Zolang er mensen zijn die aan drugs grof geld kunnen verdienen, zorgen die er ook voor dat er afzet, dus gebruikers zijn. Maar omgekeerd heeft het ook geen zin om je alleen maar te richten op de grote jongens. Wanneer er wel gebruikers zijn, maar de aanvoerkanalen stagneren, dan vullen anderen die lacune op. Waar vraag is komt ook aanbod. Je bent pas goed bezig als je zowel de handel, als de gebruikers én de bijverschijnselen tegelijk aanpakt. Een geïntegreerde aanpak noemen we dat en in Heerlen zijn we daar ver mee. Mits er geld en mankracht beschikbaar is."

Dat de politie Heerlen de haar bekende huizen van waaruit gedeeld wordt niet zou aanpakken noemt De Heus een misvatting. „We hebben het afgelopen half jaar veertien acties tegen drugshuizen gevoerd. Deels met succes. En daarmee was ons budget op. Ook op andere terreinen proberen we de overlast in te dammen. Zo zijn recent in Hoenbroek twee horecazaken en een frituur gesloten omdat het plekken waren waar flink gedeeld werd. Maar het blijft blussen met benzine."

want het aantal gebruikers stijgt en de handel wordt harder en beroeps-matiger. De Heus: „Wij zijn gebonden aan de grenzen van onze gemeente. Samenwerking in groter verband komt moeizaam van de grond. Overleg met Maastricht bijvoorbeeld hebben wij nauwelijks wat drugsaanpak betreft. Maar de grote handel werkt op grotere schaal dan regionaal. Die kan zich snel over grote afstanden verplaatsen. Die kan zich aanpassen. Daar hebben wij geen antwoord op."

Wij zijn ook gebonden in wat we mogen en niet. Wanneer wij bijvoorbeeld op uitgebreide schaal telefoons mochten aftappen zouden we meer te weten komen, vooral wie de grote jongens zijn die aan de touwtjes trekken."

Officier van justitie Smalburg hoopt dat men in Den Haag begrip kan opbrengen voor het verzoek uit Limburg om Duitse en Belgische junks aan de justitie in hun land uit te leveren. „Niet omdat in die landen strenger gestraft wordt. Wel om tot een daadwerkelijke vervolging te komen. Want nu lopen Duitse gebruikers die naar Heerlen komen nagenoeg geen risico. Dat is ook de verklaring voor de enorme toename van het 'drugstoerisme'. En wij worden van een enorme stapel nutteloos werk verlost", meent Smalburg.

Burger

Maar de echte aanpak van het probleem van gebruik en overlast van drugs ligt bij de burgers zelf, ligt midden in de maatschappij. Dat begint bij het gezin, krijgt een vervolg op school, bij het jeugdwerk en andere maatschappelijke instellingen en komt uiteindelijk terecht bij de mensen die zich niet schamen om dik geld te verdienen aan de ellende van de junk.

De maatschappij moet niet de ogen sluiten voor wat er gebeurt. Niet alleen maar wijzen naar politie en justitie om de zaak op te knappen. Maar ook de junk niet aan hun lot overlaten en er met een grote boog omheen lopen.

„Alleen wanneer iedereen zich bewust wordt dat het een probleem van ons allemaal is, kan een begin gemaakt worden met de echte oplossing. Wij zijn alleen het laatste redmiddel wanneer het echt uit de hand loopt", benadrukt De Heus nog eens.

jos van den camp
martin huppertz

MEDEWERKER M/V gevr. ca. 19 jr., schr. soll. aan de directie van EKA-automaterialen, Strijthagenweg 127, 6467 BR, Kerkrade.

Te k. **BETONPLATEN** en palen (gedrild), voor garage, balken, golfplaten, cirkelzaag zeer voordelig. 045-422163

Prachtige BMW 318, aut.,
type '80, electr. spiegels,
get. glas, stereo radio-cass.
ec., i.z.g.st., vr.pr. f 4.750,-
Tel. 045-420274

Lancia
Te koop LANCIA A112 Elite,
rood, in nw.st., met veel acc.
Tel. 045-415117

stuur enz., t.e.a.b.,
06-16251 na 17.00 u.
MANTA GTE, bwj. '84,
ak enz. f 13.250,-, inr.
nt 045-316940

Bloedige staking begon zestig jaar geleden

Het zwarte verleden van Zinkwit Maastricht

Gisteren was het precies 60 jaar geleden dat een bedrijfsingenieur bij Zinkwit in Maastricht constateerde dat de nachtploeg van zaterdag op zondag een half uur vroeger met werken stopte. Dat was voordien altijd oogluikend toegelaten op zondag om de arbeiders de kans te geven de vroege mis bij te wonen. Maar dit keer nam ingenieur Lotens daar geen genoegen mee. Hij ontsloeg in totaal acht arbeiders uit de ploeg en de rest kreeg een boete van één gulden. Het begin van een drama dat uit zou groeien tot een grote bloedige krachtmeting tussen socialisten, katholieken en werkegevers.

De Maastrichtse Zinkwit Maatschappij is in 1895 ontstaan uit een fusie tussen de eerste Nederlandse zinkwitfabriek in Eijsden en die in Maastricht. De voornaamste producten die de Maastrichtse Zinkwit Maatschappij (MZM) in 1929 fabriceert, zijn zinkwit en lithopoon. Het spul wordt in de verfindustrie en bij het maken van rubber, cosmetica, zeep en plastic gebruikt. Vooral onder leiding van Fernand Pisart, die vanaf 1915 alleen het bewind over het bedrijf voert, breidt Zinkwit enorm uit. De winsten zijn ieder jaar goed en de dividenden groot. Maar aan de levensomstandigheden van zijn personeel laat Pisart zich niets gelegen liggen.

Heerszuchtig

Een van de bedrijfsleiders van MZM beschrijft Pisart in die tijd als "een zeer ijdel en heerszuchtig man, die van 'lager staande personen' geen tegenspraak duldt, over zijn volk wil heersen en geveild wil worden, en die daarbij nog in de woorden leeft dat hij een voorbeeldig werkegever is die zijn personeel goed betaalt." In werkelijkheid zijn de lonen lager dan elders in Nederland en de arbeidsvoorwaarden belaberd. Bovendien is het werk zwaar en vuil. De arbeiders leven thus in zeer beroerde omstandigheden.

Van erkenning van arbeidersorga-

nisaties is bij Zinkwit in die tijd geen sprake. Lid worden van een vakbond is reden voor ontslag. Voor de ontslagen arbeiders is het die 21e juli dan ook duidelijk dat de werkelijke reden voor het ontslag schuilt in het feit dat zij lid zijn van de (socialistische) Vereniging van Fabrieksarbeiders. De directie duldt geen georganiseerde oppositie. Uit protest tegen de ontslagen legt een aantal andere arbeiders ook het werk neer en binnen een paar dagen groeien de protesten uit tot een algemene staking.

Katholieken

De leider van de snel groeiende moderne vakbond, Caspar Pieters,

neemt de leiding van de staking op zich. Zijn pogingen om met de directie te praten, worden echter hooghartig afgewezen.

Aanvankelijk lijkt het erop dat de rooms-katholieke bond St. Willibrordus de staking zal steunen. De hoofdbestuurder van St. Willibrordus, Kaanen, trok bij eerdere gelegenheden fel van leer tegen de directie van MZM. Maar tot Pieters' verbijstering denkt de katholieke bond er opeens heel anders over. St. Willibrordus slooft zich samen met de hoofdaalmoezenier van de arbeid in Limburg, Dr. Poels, zelfs uit om de socialisten van een overwinning af te houden. De socialistische vakbond is naar hun zin al veel te populair in het vanouds katholie-

ke bolwerk Maastricht.

Katholiek bestuurder Kaanen vraagt en krijgt daarom in tegenstelling tot de socialisten tweemaal een onderhoud met de directie van MZM. Hij weet het ontslag van de arbeiders ingetrokken te krijgen, maar de arbeiders vertrouwen hem niet meer en spreken van verraad. Pogingen van Kaanen om de arbeiders het werk te laten hervatten mislukken.

Strijd

De staking, die is begonnen om de rechten van de arbeiders, ontardaardoor al snel in een strijd tussen de katholieke en de socialistische

vakbeweging in Maastricht. Over en weer bestoken de partijen elkaar met verwijten. Een daarvan is dat de socialisten de arbeiders met beloften van hoge stakingsuitkeringen naar zich toe hebben gelokt. De katholieken willen dat het werk zo snel mogelijk wordt hervat, maar de stakers maken het de weinige werkwilligen praktisch onmogelijk om weer aan de slag te gaan. Met name aalmoezenier Steegmans maakt zich daar erg druk om. Hij ziet dat de werkwilligen niet veilig zijn voor de schreeuwende en tierende menigte en dringt er al in de eerste dagen bij de burgemeester en de politiecommissaris op aan hardere maatregelen tegen de stakers te nemen. De commissaris weigert ech-

● Spotprent van aalmoezenier Steegmans die voortdurend krachtig bij de burgemeester en de commissaris van politie aandrong op harde maatregelen tegen de stakers ter bescherming van de werkwilligen.

ter geweld te gebruiken zolang daar geen reden voor is. Dat wordt hem van verschillende kanten zeer kwalijk genomen.

Omdat de werkwilligen bij de tocht van huis naar de fabriek door de stakers zwaar gehinderd worden, gaat de directie ertoe over ze in de fabriek te huisvesten. Die situatie duurt van half augustus tot half september. In die periode groeit het aantal werkwilligen aan tot meer dan 150. Aalmoezenier Steegmans draagt drie keer de mis op in de kantine van de fabriek. Stakend Maastricht spreekt er schande van. Terwijl de werkwilligen in de fabriek verblijven, wordt hun familie vaak lastig gevallen en de huizen vernield.

Rellen

Vanaf half september worden de werkwilligen voortaan iedere dag onder politiebegeleiding naar het werk gebracht. Dat geeft regelmatig aanleiding tot rellen in de stad. Uit een verslag aan de officier van justitie blijkt dat een dreigende en joelende menigte de werkwilligen steeds de weg belemmert. De stakers verschuilen zich volgens dat verslag achter met stenen gooiende vrouwen en kinderen. Dagelijks worden vrouwen bekeurd wegens het naschreeuwen van werkwilligen voor 'duikboot'. De politie lost regelmatig waarschuwingsschoten.

Begin oktober nemen de onlusten in de stad weer toe. Er vallen zelfs gewonden. Daarop maakt een aantal politiemannen het plan om de onruststokers eens een lesje te leren. Op 16 oktober stellen negen politiemannen zich verdept op in de zogenaamde vestingwerken nabij de Statensingel. Daar zijn altijd

grote volksoptochten als de werkwilligen begeleid door de politie naar huis worden gebracht. Schietend komen de politiemannen die avond tevoorschijn. Het publiek vlucht alle kanten uit. In de paniek beginnen ook de begeleidende militaire politiemannen tussen het publiek te schieten. Een van hen treft drie maal de arbeider Hub Beckers die een gewond geraakte man wil gaan helpen. De militaire politiemannenvuurt daarna nog eens twee of drie schoten af en treft de agent Math Houben die net aan komt lopen. Beckers en Houben bezwijken kort daarop aan hun verwondingen. De militaire politiemann is nooit voor zijn daden vervolgd. De begrafenis van Beckers mondt uit in een massale arbeidersdemonstratie.

Verloren

Na 16 oktober keert de rust langzaam terug in Maastricht. De staking verloopt. Op 14 november heft de moderne bond de staking op. De socialisten beschouwen de zaak als verloren. "In hoofdzaak door de houding van de katholieke bond." Van de 190 stakers op dat moment worden er zeventig weer door de directie van MZM aangenomen, die handig gebruik heeft gemaakt van de felle tegenstelling tussen katholieken en socialisten.

Enkele maanden na afloop van de staking verhoogt Pisart opeens zonder duidelijke aanleiding de lonen met 16 procent. Dat is typisch voor de Belgische industrieel die daarmee aangeeft dat hij zijn beslissingen zelf wenst te nemen, en er niet over denkt om met vakbonden over iets dergelijks te onderhandelen.

peter bruijns

Bosbranden jagen gasten van Zuidfranse campings

Onze verslaggever Frans de Lugt bevindt zich op een camping bij de Franse badplaats Lacanau-Océan aan de Atlantische kust in Zuidwest-Frankrijk. Het gebied wordt sinds enige dagen door ernstige bosbranden geteisterd. Gistermorgen belde hij een impressie door.

Op de dag dat bij familie, vrienden en collega's de ansichtkaart in de bus ploft met de mededeling dat de lucht aan de Atlantische kust stralend blauw is, kleurt de hemel boven de oceaan asgrauw. Alsof er zwaar weer op komst is. Maar de neerslag die verkoeling kan brengen in de hitte van boven de 35 graden blijft uit. Wat wel neerdaalt zijn roetdeeltjes van de grootste bosbrand sinds 40 jaar die het pijnbomgebied ten oosten van Bordeaux heeft geteisterd.

Voor 10.000 vakantiegegers in dit deel van de Côte Atlantique is de vakantie naar de knoppen, vooral voor kampeers op enkele campings in de vuurzone en in de windrichting daarvan. Onder hen vele honderden Nederlanders. Hoeveel precies kan niemand hier vertellen. Gisteravond was de brand bedwongen die zeker 6000 hectare achter de duinen genadeloos heeft opgevreten. Dinsdag zag het er allemaal nog tamelijk onschuldig uit. Om half vijf 's middags werden de duizenden badgasten op het zilverwitte zand opgeschrikt door iets dat zichtbaar een bosbrand moest zijn. Kenners, en dat zijn in de badplaats Lacanau-Océan al gauw alle Fransen die geen toerist zijn, haalden achterloos de schouders op. "Er zijn hier honderden brandmeldingen per jaar".

Dat klopt. De officiële statistieken maken melding van 1700 gevallen gemiddeld per jaar. Maar dit jaar, waarin net als elders in Europa de droogtereconden zijn gebroken, is het aantal meldingen de 1400 nu al gepasseerd. De brand van de afgelopen week drukte alle voorgaande echter in de vergetelheid.

Woensdag. Alles draait om 'le feu'. De geruchtenmachine draait op volle toeren. Talloze gasten wordt de grond letterlijk te heet onder de voeten. Zij breken hun boeltje op en vertrekken. Waarheen precies weten de meesten niet. Als het maar in noordelijke richting is waar het minder heet is en brandveilig. De Wereldomroep gooit nog olie op het vuur van het geruchtcircuit, met het nieuws dat het dorp Lacanau, 1 km landinwaarts gelegen, is

ontruimd. De werkelijkheid is dat de Gendarmerie Lacanau slechts heeft afgesloten om de enorme toeloop van nieuwsgierigen tegen te gaan. Ook op de enige weg tussen Lacanau en het 50 km oostwaarts gelegen Bordeaux is het verkeer dan volledig vastgelopen. Het zijn vooral ook de overhaast vertrekkende toeristen die voor de grootste problemen zorgen. De weg naar de uit-

nau en het 50 km oostwaarts gelegen Bordeaux is het verkeer dan volledig vastgelopen. Het zijn vooral ook de overhaast vertrekkende toeristen die voor de grootste problemen zorgen. De weg naar de uit-

● Vakantiegegers bekijken de resten van hun caravan, die uitbrandde bij de grote bosbranden bij Bordeaux.

gang van het bedreigde gebied slijt snel dicht met volgepakte auto's, waarvan velen met aanhangers, vouwwagens en caravans. Volgens de politie is de kust echter veilig. "U loopt geen enkel risico, u kunt het beste gewoon blijven waar u zit".

Het beeld op de campings, die enkele dagen geleden nog overvol waren, bewijst dat velen in de officiële geruststelling geen vertrouwen meer hebben. Waar dagen lang bij de recepties van de campings de files voor een plaatsje op de terreinen een vertrouwd beeld waren, zijn het nu de vertrekkers die in de rij staan om zich af te melden. Op de camping in dit gebied, dat toeristisch enorm in ontwikkeling is, is plotseling zowaar volop plaats. Een ongekend beeld in het hoogseizoen en een waarschijnlijk grote strop voor de beheerders.

Echte problemen deden zich tot gistermorgen alleen voor bij Laporge, waar woensdag de camping La Grigne volledig afbrandde. De 3000 gasten waren echter allemaal gewaarschuwd en konden tijdig vertrekken. Voor een aantal moest provisorisch onderdak worden geregeld omdat zij lichtelijk in paniek hun spulletjes hadden achtergelaten.

Ook het naturistenoord La Jenny met 1800 gasten moest uit voorzorg worden ontruimd. Donderdagmiddag volgde eveneens uit voorzorg de ontruiming van de aan het meer

van Lacanau gelegen camping De Tede, waar ruim 2000 gasten verbleven. Onder hen enige honderden Nederlanders. Deze camping Du Tede is inmiddels weer open, maar voor wie?

De informatiestroom in dit gebied is zeer beperkt, vooral de telefonische verbindingen zijn permanent gestoord, en over de weg komt men niet meer in de bedreigde gebieden. De Franse radio meldt echter dat voor degenen die zelf geen oplossing konden vinden door de autoriteiten is bemiddeld en voor opvang is gezorgd.

Normaal

Op de grote campings aan de kust van Lacanau-Océan waar de vakantiebevolking vooral Nederlands en Duits en een beetje Frans is, was gistermorgen alles weer normaal. De brand bedwongen, alles veilig. Hoewel, voor het eerst sinds twee weken was de lucht gistermorgen niet stralend blauw. Het stinkt hier naar verschroeiende aarde. De zon wil er wel door, maar slaagt daar moeilijk in. Het lijkt een beetje op Nederland: smog. De campingbeheerster verzekert iedereen dat er plaats zat is. "U kunt rustig komen, alles is hier okay. Ja, de weg is ook gewoon weer open". Wat zij zegt wordt door de politie bevestigd, maar voorlopig wordt het beeld bepaald door een nieuwe golf vertrekkers en of hun plaatsen snel weer worden ingenomen valt te betwijfelen. Laagovervliegende blusvliegtuigen bewijzen echter dat het gebied rond Lacanau nog lang niet uit de brand is. Voor de ruim 1000 brandweerlieden, reddingwerkers, militairen en vrijwilligers is er ook vandaag weer volop werk.

frans de lugt

Te k. VW KEVER 1302, b.wj. 73, APK 8-90 i.z.g.st. en VW Kever 1302 voor onderdelen, motor 100% en vele goede onderdelen, vr.p. f 2.500,-, ook apart te koop, tel. 04406-12106.

GOLF 1300, '77, APK 4-90, pr. n.o.t.k. Prickenleer-10, Landgraaf.

Te k. VW POLO, kl. wit, eind '85, met kofferbak, LPG. Tel. 04450-2639.

VW GOLF 1.6 diesel, b.wj. 1981, 5 versn., zonnedak, cass. f 5.450,- 04492-5376

Te k. GOLF 1.8, 5-drs, b.wj. '86, km. 54.000, f 15.750,-. Beekster 11, Schinveld.

Te k. VW GOLF, b.wj. '78, APK f.1.950,-. Tel. 045-257584.

VW GOLF LS autom., APK f.1.750,-. Tel. 045-720951.

Te k. VW GOLF, zeer mooi, APK 2-90, f.1.350,-. Tel. 04752-4826.

VW GOLF GTI '82, zwart, Garage Coenen, tel. 04743-1574.

Te koop GOLF GTI, antr. 7J, ATSL, ww-glas, b.wj. '84, nw. model, Kon. vert. Tel. 045-724863, na 18.00 uur.

Te k. VW GOLF GTI b.wj. '82, i.z.g.st. f 10.750,-. Inr. vert. 045-316940.

VW GOLF GTI, m. '79, groenmet. APK 2-90, vr.p. f 3.350,-. Tel. 045-319328.

VW POLO coupé, b.wj. '85, wit, apart mooi, f 8.750,-. Tel. 045-725703.

VW POLO '80, APK 6-90, i.z.g.st. f 2.450,-, tel. 045-458944.

KEVER voor liefhebber, b.wj. 73, ronde ruit. Tel. 045-715617.

Te k. VW JETTA GLI, b.wj. eind '82, met veel extra's, vr.p. f 6.950,-. 045-312419.

VW GOLF GTI, b.wj. '86, zwart, sportv., schuifd., verlaagd. vr.p. f 24.000,-. Tel. 045-464438.

Te koop GOLF GTI, b.wj. '78, i.z.g.st. vr.p. f 4.000,-. Tel. 045-420393.

Te koop GOLF diesel b.wj. '80, APK tot '90, Tel. 045-226478, Einderstr. 45 Heerlen. (omg. Varenbeuk)

VW Golf 1300 bordeaux roodmetallic 1987, katalysator, in nieuwst. Autoportal Kerkrade Licht 44 Kerkrade

VW GOLF 1800 automaat signaalrood, veel extra's, grijs kenteken, bijna '88. Autoportal Kerkrade, Licht 44 Kerkrade.

Volkswagen KEVER speed star cabriolet, 1970, rdv. keuring 1989. Autoportal Kerkrade Licht 44 Kerkrade

VW SCIROCCO automaat i.b.v. vr.p. f 1.700,-. Te bevr. tel. 045-422740.

Te k. VW PASSAT b.wj. '76, APK tot 5-90, orig. km. staaf, 66.000, 1e eig., Te bevr. Rotterdamstr. 23, Heerlen/Schaesbergerveld.

Golf 1600 CL b.wj. 2-86 als nw. f 17.500,-. Jetta 1300i Elan 4-drs, b.wj. 86 i.z.g.s. f 16.750,-. Jetta 1300 inch LPG werk. nw.st. b.wj. '83 f 8.750,-. Auto Le Mans tel. 045-259111.

VW GOLF 1100 b.wj. '83, div. extra's, f 6.650,-. Tel. 04490-23318.

VW GOLF GTI, b.wj. '82, 5 gang, i.s.t.v.nw., f 9.450,-. Tel. 04490-14258.

Te koop GOLF GTI type '80, schuifd. 5-bak, i.z.g.st. vr.p. f 5.750,-. Tel. 045-252772.

Volvo

Volvo Stationcar

type 240 DL, b.wj. maart '89, 15.000 km. Kompiet, het adres voor uw Saab en Lancia Akerstraat 150, Heerlen. Tel. 0445-717755.

Te koop VOLVO 340 automaat b.wj. '87, lichtbl., 26.000 km, gunstige prijs van Volvo-medewerker. Tel. 04490-34411.

Te koop VOLVO 340 GL redline, ca. 13.000 km. 1 jr. oud, vr.p. f 25.500,-. Tel. 045-212971.

Te koop VOLVO 245 stationcar, '77, LPG, trekh. opknapper, f 900,-. Tel. 04498-56702.

VOLVO 340 DL 5-drs, 1984, 78.000 km. grismet. als nw. volledige garantie. Autobedrijf van Leeuwen, Strijhagenweg 129 Kerkrade. Tel. 045-453355.

VOLVO 360 injectie 2.0 4-drs, 1987, 45.000 km. antr. met zeer mooi. Volledige garantie. Autobedrijf van Leeuwen, Strijhagenweg 129 Kerkrade. 045-453355.

Koopje! VOLVO 343 automaat b.wj. '80 APK 7-90, mei sportv., vr.p. f 1.350,-. Ganzeweide 101, Heerlen

Koopje! VOLVO 343 DL '78 topconditie. APK '90 Ophoven 113, Sittard.

Te k. VOLVO 244 GL 6 die sel, b.wj. '80, prima staat. APK 2-90, af f 5.525,-, inr. kl. auto mog. 045-415808.

Te k. VOLVO 343 automaat b.wj. '79, vr.p. f 750,-. 04492-3582.

VOLVO 245 GL Stationcar LPG-onderbouw, '87, i.z.g.st. Garage Kusters. Tel. 04499-1071.

Te koop VOLVO 340 Van '84, f 4.850,-. Tel. 045-421595.

VOLVO 343 DL, okt. '79 LPG en trekh., vr.p. f 1.300,-. Tel. 045-751277.

Diversen

Te koop gevraagd alle merken auto's, caravans en speedboten

Kontante betaling en vrijwring. Tel. 053-300365.

LOEK SCHAEPKENS

Autobedrijf

1979 Klimmen 1989

Speciale aanbiedingen o.a.: Honda Prelude EX, veel extra's, top conditie, f 84 f 15.900,-; Opel Corsa 1200 S TR luxe uitvoering, perf. st., '85, f 12.000,-; Mitsubishi Colt GLX, 1e eig., f 85, f 12.250,-; Ford Escort Bravo luxe uitv., top conditie '82, f 7.750,-; Mitsubishi Galant GL nieuw staat, '82 f 6.950,-; Ford Grananda 2.3 L, zeer mooi, 1e eig., '81 f 3.950,-; Toyota Celica XT autom., 1e eigenaar, perf. staat '82 f 6.750,-.

In voorraad per 75 tot occasions van f 1.500,- tot f 20.000,-, tegen speciaal lage prijzen. Goede service en garantie.

Zondag kijkdag.

Klimmenderstraat 110, Klimmen. Tel. 04405-2896.

Saab Select auto's koopt u bij Kompiet

1 jaar garantie en een perfecte service.

Saab 9000 T, 5-deurs	1986
Saab 9000 T 5-deurs	1985
Saab 900 T sport, div. extra's oa airco	1984
Saab 90 T 2-drs. in nieuwstaat	1986
Saab 900 T APC 3-deurs	1983
Saab 900	1985

Saab 99 GL 2e helft 1982, 4-deurs,	1982
zilver, i.p.r.st.	1982
Saab 99 GL 4-deurs, donkerblauw, zeer mooi!	1982
Saab 99 GL 4-deurs, kleur chamot, uniek!	1981

Informeert u naar de prijs van deze aparte automobelen

Lancia Occasion Label

Lancia Thema 1 E ABS, demo, 1 jaar garantie	1989
Lancia Thema V6, 1 jaar garantie	1988
Lancia Y101 E, demo, 1 jaar garantie	1989
Lancia Y10 Turbo electo, ramen, centr. deurvergrendeling, aut. verw., 1 jaar garantie	1987
nw.pr. f 28.170,- nu voor f 19.500,-	

Tip Occasion

Vraag naar de prijs!!!

Opel Kadett Berlina 12S 39.000 km	1984
Golf 1.6 4-deurs, open dak	1987
Volvo 740 GLE automaat	1987
Fiat Uno 70 S 5-deurs	1985

KOMPIET
AUTOMOBIELBEDRIJVEN BV

Heerlen, Akerstraat 150. Tel. 0445-717755.

Auto Landgraaf

biedt aan jonge occasions met 12 mn. garantie, gratis afleverings-beurt en motor keurings-rapport.

* HOGE INRUILPRIJZEN

* GARANTIE IN ENIGEN WERKPLAATS

* EIGEN SERVICE DIENST

* SNELLE-DISCRETE FINANCIERING

Ma t/m Zaterdag geopend van 9.30-18.00 uur

Kom vrijblijvend kijken en vergelijken op ons verkoopterrein en in onze showroom

AUTO LANDGROAF Heerlenbaan 74-76 Heerlen.

Tel. 045-424268/424273

Fiat Klankstad

Fiat Panda 34-45 81 t/m '87; Uno 45 '83 t/m '88; Uno 61 S Silver '86; Uno Diesel '84; Ritmo 84 t/m '86; Regatta 85 S '84; Golf 5-drs. Synchro 4WD; Fiat Ritmo 105TC '82-127 1050 '85; Fiat 131 CL 4-drs.; Suzuki Alto GL '86; Opel Ascona 1600 S 5-drs. Hatchback '81; Opel Corsa T '84; Opel Kadett 1200 '82; RS GTL '85; Renault 11 TXE '85; Renault RS TL '82; Skoda 120 S '86; Skoda 120 L '87; Volvo 345 DLS '82; Panda 1000S '87; Citroën 2 CV 6 '82; Visa 11 '85; Honda Quintet '82; Lada Samara 5-bak '87; Peugeot 305 GL '82 en '85; Mitsubishi Colt '84 en '86.

Diverse goedkope inruilurs in voorraad.

Kaalkheidersteenweg 185, Kerkrade, Tel. 045-413916.

* streng gekeurd * 3 maanden BOVAG Garantie

* 9 maanden andere BOVAG Garantie mogelijk voor auto's van max. 4 jaar. * 14 Dagen omruilgarantie.

Gebruikte Wagens Plus Systeem

BOVAG GARANTIE

Te koop aangeboden met 3 maanden

Bovaggarantie

Opel Kadett 2.0 GSI kl. wit '87; Opel Kadett 1.3 S kl. wit '85; Opel Kadett 1.3 N kl. bruin/rood '82; Opel Corsa 1.3 S G kl. grjs '86; Mitsubishi Colt 1200 EL kl. beige '83; Mercedes 300 D kl. rood '85; Volvo 240 DL kl. geel met LPG-insit. '80

Bovag autobedrijf Kwarten V.O.F.

Kastanjelaan 148, Hoensbroek, Tel. 045-214171.

Ook het adres voor APK, onderhoud, reparatie, banden, accu's enz.

Speciale aanbieding:

Volvo 760 GLE 1985,

slechts 82.000 km gelopen, groenmet., automaat, airco., schuifdak, als nieuw.

Voor de liefhebber:

Alfa GT Junior 1975

in prima staat.

Autobedrijf Vliegels BV

Tel. 043-634895.

Te k. tegen aantrekk. prijzen. mooi Ford Scorpio 2.0 CL, conj. prijs; BMW 518 stuurp. bruinr. '83; BMW 316 i.n.w.st. '82; Mitsubishi Galant GLX, LPG, km.st. 56.000, showroom-conditie '83; Peugeot 305 GL Break '82; Opel Kadett 12S stationcar, LPG '81. Bernhardstr. 12 Munstergeleen. (ook zondags geopend).

Ford Sierra 1600 Laser, 5-deurs '84; Mazda 626 hatchback 2.0, 5-drs., trekh. '83; Ford Fiesta 1.1 L '83; Mitsubishi Lancer 1200 GL '82 en '80; Mazda 323 1.3, 3-drs. '81; Ford Taunus 1.6 L Bravo '81; Mitsubishi Colt 1200 GL '80; Toyota Tercel coupe '80; Opel Kadett coupe pe berlinaite '78; 227 76, 66.000km., Autobedrijf DORTANGS Altaarstr. 23, Schinnen, Tel. 04493-2211.

Auto "INTERNATIONAAL" voor exclusieve betere auto's, keuze uit plussm. 50 geselecteerde auto's o.a.: Cabriolet Golf '87 antraciet, verlaagd, diverse acci.; Mercedes Cabriolet 280 SE (Flachkurver) topconditie; Mercedes 220 SE cabriolet zilver blauwe kap iets zeldz.; BMW Baure Cabrio wit 1987 nieuwstaat; Triumph TR 6 injection overdrive, zomer- en winterkap; Mercedes 350 SC Cabr. blauw; Mercedes 190E 84 zilver 190E '85 wit compl. uitgev. verlaagd 190E, type '88 blauw, af access.; Mercedes 300 Turbo diesel blauw autom., alle access., duurste uit 2 maanden oud; Mercedes 280S '85 goud metal., autom. schuifdak, duurste uitvoering, nieuwstaat; Mercedes 220 coupe 1964 topconditie; BMW 635 CSI '84 antraciet getuned 250 QW; BMW 528i '86 groen metal.; BMW 525i 2x85; BMW 320i '86 blauw; BMW 316 '85; 2x bron Chevrolet Corvete zwart Targa compleet uitgebouwd, zeer aparte auto; Ford Scorpio '87 wit, nieuwstaat, koop; Ford Sierra 4x4 '84; diverse types Porsche 911; Targa Carrera '86 wit; Porsche 924 rood 100% koepel; jeep Suzuki Cabrio '86 zwart; jeep Toyota Landcruiser diesel type 96 blauw metallic, diverse access.; Renault Turbo GT '87 oru. uitv.; Renault 5 Alpine '80 autom.; Opel Ascona '86 rood 5-drs.; Opel Record station '82 autom.; VW Golf GTI zilver Golf 1600 '86 uitv.; Koepel; Kadett '85 uitv. 1988 rood, zeer interessante prijs! Bentley SE2 1959 zilver blauw bruidsauto; Subaru coupe 1988 zilver f12.000,- o. n.w.p.; Plurm 15 inruilauto's o.a. Golf; 3x Ascona, 2x bwi. '80 f 750,- VW Derby 1981 Mini 1983; Fuego 1982; Manta 1982; jeep Rancho 1983; Golf diesel 1982; BMW 320 2x, alles tegen opruimingsprijzen. Wij leveren alle merken nieuwe auto's tegen hoge kortingen. Inruil en direkte financ. mogelijk. Huurkoop, leasing, garantie 6 maanden tot 2 jaar. Zondag kijkdag vanaf 10 uur!! Kaalkheidersteenweg 78, Kerkrade, Tel. 045-411874, b.g.g. 045-456963.

Wij geven het meeste voor uw AUTO. U belt, wij komen. 045-422610, ook s'avonds.

Opel REKORD '84 f10.500,-; Saab 900 GLS '82 f6.500,-; Opel Kadett '80 f3.500,-; Toyota Carina Combi '80 f2.750,-; BMW 318 '78 f3.000,-; AMX Sport '80 f5.750,-; Opel Kadett 1.6D '83 f7.000,-; Ford Granada '80 f1.750,-; Mercedes 280 '77 f3.750,-; Mitsubishi Galant Combi '84 f8.500,-; BMW 316 '77 f1.500,-; Oirschekseweg 27 Oirschek, 04392-3582.

OMEGA 2.0 '88; Kadett 13 LS '86, '85; Corsia 12S '85; Corsia Luxe 12S '84, '83; Kadett 12 '84; Kadett 12S '81 2x; Escort 1.1 L Bravo '81; Ford Fiesta 1.3 GL '80; Kadett Coupé 12 S '78. Automobielbedrijf J. Denmenan, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te koop gevr. in en verkoop alle merken AUTO'S. Schade geen bezwaar. tev. shonh Tel. 045-416239

Mazda 626 coupe 2.0 GLX '88, nw. model (kleur rood); Mazda 626 2.0 GLX, LPG 27-10-'87; Mazda 626 2.0 GLX '86 (3x); Mazda 626 H 1.6 GLX '87; Mazda Sedan 1.6 LX '86; Mazda 626 H 2.0 LX Diesel '86; Mazda 626 H 2.0 GLX '84; Mazda 626 Sedan 2.0 LX diesel '84; Mazda 323 HB 1.3 LX '86; Mazda 323 HB 1.5 LX '86; Mazda 323 HB 1.3 LX '86; Mazda 323 HB 1.3 LX autom. '86; Mazda 323 HB 1.3 autom. '84; Mazda 323 NB 1.1 GLX Diesel '86; Mazda 323 NB 1.5 GLX '86; Mazda 323 NB 1.3 LX '86; Mazda 323 '81; Ford Sierra 1.8 Laser, 5-drs., '85; Ford Escort 1.3 L, LPG '82; Honda Accord automatiek met stuurbrk. '82; Nissan Cherry 1.3 GL '84; VW Golf '84; Triumph Spitfire MK 3 '1971, f 5.500. Goedkoopke inruilauto's: Mazda 323 '70 f 1.500,-; Mitsubishi Sapot '70 aut. f 78 f 2.500,-; Nissan Blue Bird '80 1.6 f 4.950,-; Opel Kadett '77 f 1.250,-; Opel Rekord '79 automa f 2.750,-; Polo '78 f 1.850,-; LOVEN Heerlen B.V. Panningerboord 401 Tel. 045-22451. Erkend APK-keuringssingstation.

AUTOBEDRIJF E. Custers Verlengde Lindelaan 23 Oirschek, Tel. 04492-5261

AUTOBEDRIJF E. Custers Verlengde Lindelaan 23 Oirschek, Tel. 04492-5261

bedt te koop aan: Porsche 928 Targa '82 in nw.st. Mercedes 230 TE '83 5-bak schuifd

f 14.500,-; BMW 520 '88 m-styl f 13.500,-; Audi 200 L '81 f 7.900,-; Audi 100 SE '80 f 3.900,-; Golf f '80 en '81 va. f 4.250,-; 500 GL 1600 autom. schake f '77, '78, '79 va f 1.000,-.

Volvo 343 '80 f 2.600,-; Opel Kadett Staion '74 f 2.400,-; Ford Granada '2300 GL '80 f 1.900,-; Ford Taunus '82 f 4.900,-; Daf vanu Cherry '83 f 4.500,-; Suzuki Busje '84 f 3.900,-; Renault 5 GTL '83, 5 bak f 4.500,-; Mazda 626 '88 in nw.st. f 2.900,-; Renault Fuego '82 f 4.500,-; Honda Civic automaat '88 f 5.900,-; Honda Accord Sedan '81 f 2.900,-; 200 Opel Ascona 1900 en 1600 S v.a. f 1.400,-; Peugeot 305 t. '81 f 1.700,-; Fiat Ritmo '80 75 CL t. '84 f 4.900,-; mo 75 CL 200 GTE aut. o. n.w. i.z.g.st. f 6.900,-; Opel Manta 1.200 uitv. t. 7.500,-; Toyota Carina '80 f 2.400,-; Fiat Ritmo '79 CL t. '80 f 1.900,-; Alfa Sprint '82 f 4.900,-; Audi '86 diesel, nw. motor t.8 f 6.750,-; Talbot Sambar t.8 f 83 f 2.900,-; Zastava Yugos '80 f 2.900,-; 2x Daf vanu Cherry '81, 2x Daf f 2.700,-; Renault 18 T3 Stationcar t.80 f 2.900,-; BMW 320 t.76, sportlvs f 1.700,-; Skoda 120 GLS f 84 f 1.900,-; Alfa Alfetta '79 f 1.900,-; Opel Rekord '20 S, LPG t.79 f 2.200,-; Ford Fiesta t.79 f 2.100,-; Volvo 345 DL t. '8 f 3.900,-; Honda Accord '80 aut. f 2.100,-; Simca 1307 '80 f 500,-; Ford Escort '79 f 2.100,-; 2x Honda Civic '82 f 4.250,-; Opel Manta 1900 HB '8 f 3.900,-; VW Polo '77 f 1.200,-; Citroën GS '8 f 1.500,-; Opel Ascona 1. '79 f 2.600,-. Div. goedkoopke inruilurs, alle auto's met APK. Tevens alle reparatie's. Geopend na 10 v.m. tot 10.00-19.00 uur; zaterdagdaag 17.00-19.00 uur. Inruil en financiering mogelijk.

Ford Scorpio 20 CL '87; Ford Escort 1400 CL '87; '86, '85; Ford Fiesta 1100 CL Luxe '86, '84, '83; Opel Kadett 1300 LS 5-drs. '85; Opel Kadett 1200 LS 3-drs '84; Toyota Corolla 1300 '80; '85; Mitsubishi Colt 1400 GLX '86; Renault 5 TL '84 f 4.500,-; Peugeot 309 GL Diesel '87. Garantie, financ. APK en inruil. Autobedrijf PEENSTRA, Rotterdamstr. 98, Heerlen. Tel. 045-725806. Na 18.00 uur 045-

Ingrulder: Opel KADETT 1.3 S GT wit 1986; Peugeot 309 EX "Score" wit 1988; Volvo 340 DL 3-drs. ant. 1988; Peugeot 340 5-drs. wit 1985; Peugeot 205 E 1.1 accent rood 1987; Citroën BX Basis rood 1988; Citroën Xa Leader grijs 1986; Nissan Sunny 1.3 sta.cab blauw 1987; Citroën BX 1.4E 1986; Citroën Axel 12 TRS rood 1986; Citroën GSA X1 grijs 1983; Citroën Visa II RE rood 1984; Seat Ronda 1.6 GLX blauw 1984; Volvo 360 injectie sedan ant. 1987; Citroën BX 19 TRI Break blauw 1987; Autobedrijf van Leeuwen, Strijghagenweg 129 Kerkrade. 045-453355.

Ford Scorpio 2.4 i ghia, '87 f 32.500,-; Ford Scorpio 2.0 i CL 5-bak '86 f 25.000,-; Ford Sierra 1.6 laser '86 f 16.750,-; Ford Sierra 1.6 laser LPG '85 f 15.250,-; Ford Sierra 2.0 laser '84 f 12.500,-; Opel Ascona 1.6 LS 4-drs '87 f 17.500,-; Opel Kadett 1.2 LS 3-drs '87 f 16.750,-; Renault 25 TS 5-bak '86 f 18.500,-; Renault 11 1.4 Broadway 5-bak 5-drs '86 f 12.500,-; VW Passat 1.6 CL 5-drs '86 f 14.750,-; Nissan Stanza 1.8 GL 5-bak '83 f 8.500,-; Lada 2105 '82 f 2.000,-. Inruil, financieren en BOVAG-garantiebewijs. Autobedrijf en APK keuringsstation P. van DIJK & Zn. Hompevrouste 33, Landgraaf (Schaebsberg-Kakert). Tel. 045-311729. Alle keuringen toegestaan.

SEAT Dealer A C H Jeugrubbenweg 20, Hoensbroek, tel 045-222455 biedt met garantie te koop aan: Seat Ibiza 1.5 GLX '86 en '88; Seat Ibiza 1.2 GL '85, '86, '87 en '88 en '89; Seat Ronda 1.6 GLD '87 en '85; Seat Ronda 1.5 GLX '84, '85 en '87; Seat Malaga 1.2 GLX '86; Seat Malaga 1.2 L '88; Seat Malaga 1.5 SXI '88; Seat Bestel '86; Seat Ibiza 1.2 LX '89; Subaru 1300 80, Talbot Soru 1.6 GLS '81; Mazda 1300 76, Mazda 323 '81; Lada 2105 GL 82; Fiat Ritmo 1.0 CC; Austin Allegro '78; Sunbeam 1000 '79; Saab 900 '76; Datsun 120 Y '79; VW Passat '81; Fiat Ritmo '83; Ford Fiesta '78; Opel Kadett city '79; Audi 100 '81. Inruil en financ. mogelijk. Donderdag koopavond.

INRUILAUTO's met ca. 12 maanden APK: R5 '79 f 7.500,-; R14 te eig. '80 f 7.500,-; Simca 1308 '79 f 1.450,- zeer mooi; Opel Kadett 1.6 LS '76 f 8.500,-; VW Golf Coupé '78 f 9.750,-; tel. 144204-1317.

Seat Automobielbedrijf PRIMAIR, Stadhoudersland Industriest. 25, (Handelscentrum Bergenweg). Tel. 04490-14364 aan de hand van garantie te koop: Renault 20 1300 XL '89; Renault 21 GTS '89; Mercedes 230 E '80; '81; Peugeot 305 SR '83; Fiat Panda '81; BMW '80; Volkswagen '80; VW Golf '78. Inr. en financ. mogelijk. Donderdag koopavond.

AUTO'S Hallo Opleg!!! Wit bet. f 300,- tot f 20.000,- voor uw auto. 0441-11572.

VANHAUTEN Zondag kijklang van 12.00-16.00 uur. VW Golf Cabriolet white look AUDI, zender '83 f 25.900,-. Audi coupé 5 S GT Quattro model f 14.900,-; Renault Alpine 5 turbo coup westr. uitv. f 7.500,-; Suzuki jeep SJ 413 L cabrio, 2800 kcm, f 16.750,-; Suzuki Carry open laadbak 26.000 km rijd, f 6.900,-; Suzuki Alto '87, rood, 31.000 km. f 9.800,-; Ford Sierra 2.0 aut., rood type '87 f 17.500,-; Ford Sierra Laser 1.8 i '87 f 16.900,-; Ford Sierra 1.6 Laser type 86, wit f 15.900,-; Ford Sierra Combi Van 62.000 km rijd, f 8.900,-; Ford Escort 1.6 GL automaat '86, f 9.750,-; Ford Escort 1.6 mooi, f 9.750,-; Ford Escort 1.6 CL 32.000 km met veel extra's, bwj. '87 f 17.700,-; Volvo 740 GLE alle denkb. extra's, in.n.w.st., f 18.900,-; Volvo 244 GL LPG '83, f 8.900,-; Volvo 360 DLS, 2 ltr., '83 f 7.500,-; Opel Kadett stationcar -1.6 diesel-, '86, ist.v.n.w., f 12.750,-; Opel Kadett city type '79, te eig. f 2.250,-; Opel Ascona 5-drs 1.6 S m. '83 i.n.w.st. f 7.900,-; BMW 31 i n.w.st. model 1.84 f 13.950,-; BMW 318 i met veel extra's, '86 f 18.900,-; BMW 318 '79 f 4.500,-; Citroën AX RE 118 mnd. oud, 7.500 km, f 13.900,-; Citroën AX '87, rood f 11.900,-; Peugeot 205 XE te eig., type '86, 39.000 km, f 12.900,-; Peugeot 205 Accent, rood i.n.w.st., met veel extra's f 12.900,-; Honda Accord sedan, n.w. model '83, LPG, f 8.500,-; Honda Prelude type '80, automaat, f 13.900,-; Fiat Panda 45 S, '83, 9.000 km, inv. extra's, f 8.500,-; Nissan Micra, bruins '84 f 8.450,-; Nissan Sunny 1.6 SLX '87 27.000 km, blauwmetaallic f 16.900,-; Skoda 130 L '85 f 3.900,-, div. goedkoopkeurers. 100% snelle ne lezende financ. ook al-in liezing mogelijk, gaetk 3 mnd. tot 1 jaar. Hoe Kaaheistersesteeuw-Dentigebachweg. Nabij Jongleerend Kerkrade. 045-423288.

HONDA Prelude 1984, verlaag sportwielren, grijs metaal, 84.000 km. EXR-ABS. Ford Escort 1.6 CL 1987, sportwielren rood 39.000 km. Nissan Patrol 4 WD 1989, zwart diverse extra's, 11.000 km. Rekers, Ganzeweide 177, Heerlen. Tel. 045-215375.

Jürgen AUTOVERHUIJ, Langheckweg 32-40, Kerkrade Tel. 045-463333.

VW Golf Cabriolet GLS i.g. st., 15 inch velgen enz. f 12.500,-; Ford Escort XR 1.6-84 i.g.st. zwart, schuin af, f 12.500,-; Opel Astra geot 205 GTI '84, 2 g.s. zwart alle extra's schadevrij f 14.750,-; Opel Kadett 1.3 SR 11-'83 i.g.st. Recaro's, 5-bak enz. f 8.750,-. Alle APK-gek. Marke. DASSEE auto's. 043-614164/643302

1000% zijn onze auto's e 100% is genereel! Auto van de bank: Citroën CX 2500 cc. LS Prestige uitroo enz. Nwgst. 307, Toyota Corolla targa. 307, 12 kleppen all extra's wit '86; Honda Prelude 2.0 EX km.st. 9.300 all nw. wit j 7uli '88; Honda Civic 3 D 1.5 GL vel extra's '86; Audi 80 S rood met sportpakket; Isuzu Trooper TD SDX '88; PK km.s. Quattro 155 PK km.s. 40.000 met veel extra's w '85; Audi 80 V 75 PK 4-drs met 1e eig. spec. aanb. bez gemet. '85; Nissan Bluebird Turbo SGX '87; Nissan Sunny 1.6 Coupe GTI wit '87; BMW 315 wit en beige '82; Citroën Axel 11 wit '86; Fiat 127 Super 900 '82; Ford Escort 1300 Laser wit '86; Ford Fiesta 1000 '83; Ford Fiesta 1100 L '80; Lada 2107 '87 GL '85; Lada 2104 1.5 com b-i speed van te eig. spec. aanb. beige '87; Hyundai Pony 1.4 TLS '81; Nissan Micra SDX '86; Opel Kadett HB 1.3 S '87; Opel Kadett 1.2 SC '87; Opel Kadett 1.3 S '85; Opel Ascona 1.6 HB spec. '85; Opel Kadett S 5-drs met glas '81; Cam. Merita 1.3 CC groen met 1e eig. spec. aanb. 2.5 S automatic '81; Opel Kadett 1200 aut. '78; Peugeot 205 XE '86; Peugeot 309 GL profi van te eig. '85; Seat Ibiza 1.2 GL wit '85; VW Polo C '84; Volvo 360 2 DL 3-drs. '84; Volvo 360 2, rood van te eig. '86. Div. spec. aanbiedingen o goedkoopkeurers. Bovaggarantie of eigen garantie 12 maanden, financiering te 100%. Wij zijn ook u adre voor algeheel auto-onderhoud. Donderdag koopavond. Auto en APK cert. trum KEULARTZ BV, Loch 42 B3, Kerkrade. Tel. 043-419905. As. zondag kijkdag

T. k. Opel KADETT GSI '87, 2 l. geh. matting uitgebe enigste goedgek. in Nederland; Ford Escort XR3i 1987, '87, iets aparts, m vele extra's; Fiat Ritmo Bertone cabriolet, spec. uitgeve '85, wit; VW Golf cabriolet '85, wit; BMW 316 '84, met gas, sportwien, enz. nw. type; Ford Escort 1600 laser, 5 drs., '85 zwart, Inr. en financ. mogelijk. 3 mnd. of 10.000 km. garantie. Europaweg 2 304 Landgraaf. Tel. 045-324498.

Te koop gevraagd AUTO's vanaf 1979. Garage Schaepkens. 04405-2896.

INKOOP goede auto's tegen geld. Joosten, Scharnerveen 3, Maasticht. 043-634978.

T. k. Fiat RITMO '79 f 7.500,-; Datsun Cherry '87 f 3.500,- beide voor 1 j. APK-gek. 045-712700.

Autohandel Frans VER SPAGET biedt te koop: Mercedes 300 D zeer mooi f 4.250,-; Renault 17 Tri Cabriolet, f 6.000,-; Triumph TR 7, zeer mooi f 4.750,-; Opel Manta, bwj. '73 f 2.000,-; Opel Kadett 1.3 diesel, bwj. '82, f 4.500,-; Opel Kadett 1.2 N, moo, bwj. '81, f 4.250,-; Ford Fiesta 1000 L, bwj. '79, f 2.000,-; Audi 100 L, bwj. '81, f 1.750,-; Fiat Pandio 45, bwj. '81 f 2.250,-; Citroën CV 800, bwj. '82, f 2.000,-; Lada 1200 bwj. '82, f 1.500,-; Toyota Iitfab DX, bwj. '81, f 1.000,-; Peugeot 305 GLS, bwj. '80, f 1.000,-; plm 40 50 goedkope auto's. Alleen auto's APK. Inruil mogelijk. Loht 85, Kerkrade-West. Tel. 045-425858/325955.

VW GOLF Elan 83 Opel Kadett D BWf 55 mode; Daihatsu Mini-Van '85 wide, bw. '83; Daihatsu Charade Diesel '85; Innocenti '79; Alfa Sud 1300 S '79; VW Golf 1100 '77; Honda Civic bwj. '81; Ford Escort '78; Toyota Hi-ac '77; Ford Taunus 1600 Ghia '79; Audi 100 5 D '83. Kissel 42, Hr.

LEIJENARA'S autocentraln sinds 1960 erkend garagedr. bedrijf biedt te koop aan or volledige garage vana 3 maanden schriftelijk: Ford Scorpio 2.0 CL wit '87; Volvo 740 GL 2.3 '85; Ford Escort 1.6i rood '88; Mercedes 190 Diesel 588 km.rn. '87; Diesel 800 '87; VW Scirocco

KOOPJES! Alfaletta 2 Lt., autom., 80, zeer mooi, f 3.200,-. VW gesloten Transport bus L.F. 28 D, 76 f 1.500,-. Fiat 127, 79 f 800,-. Peugeot 104 78, f 750,-. Toyota 1000 heel goed, 74 f 600,-. Datsun Sunny 79, zeer mooi, pr. f 1.100,-. Alle auto's zijn APK gekeurd. Voor info 0475-10792 of 04743-1881.

Sloopauto's

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S. Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-254049.

Te k. gevr. sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer, 045-720418.

Te k. gevr. Loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S. Teg. redelijke pr. Gratis afhalen. Tel. 04405-1602

Te k. Gevraagd loop- en SLOOP-AUTO'S, gratis afhalen. Tel. 045-216104.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, in- en verkoop gebr. auto-onderdelen. Tel. 045-411480.

Bedrijfswagens

BEDRIJFS-AUTO'S: Mercedes 208 bestel; Mercedes 207 D bestel; Mercedes 307 D bestel; Mercedes 407 D open; Mercedes 407 D meubel; Mercedes 508 D meubel; Mercedes 809 D meubel; Mercedes 813 D '85 open en meubel; Mercedes 814 D '86 met huif en laadlift; Mercedes 1417 D trekker; VW LT 35 D bestel; VW LT 40 D meubel. W. Feys Auto's, Vaesrade 61, Vaesrade. Tel. 045-243317.

Onderdelen/acc.

Gebruikte en nieuwe ONDERDELEN v. jonge schade-auto's, Deumens Haeftland 20 Bruns. 045-254482.

Goede gebruikte onderdelen voor alle types van alle merken. ROBBY'S - auto-onderd. 045-224123.

In- en verkoop goede gebruikte AUTOBANDEN met gar. Passartweg 39, Heerlen 045-222675.

Te k. TREKHAKEN voor bijna alle type auto's met onderbouwen en aansluiten. f 150,-. Tel. 045-229667.

Te koop gebruikte onderdelen ALFASUD. Tel. 045-318936.

Voor al uw AUTO-ONDERDELEN moet u zijn bij Stiba-autosloperij Rapij. Tevens schade- en gebruikte automobielen. In- en verkoop Locht 70, Kerkrade-West. Tel. 045-423423. V. grens, overgang Locht.

Aanhangwagens

Jo Knops
Rijksweg Zuid 195, Sittard. 04490-12718.

Nic Dassen
Kerkrade
045-455088 - 452501

Te koop gesloten AANHANGWAGEN. Wagenschutsweg 42, Heerlen.

(Brom)fietzen

Te k. VESPA C10 met watertekening en schijfrem, pr. f 1.000,-. Te bevr. Palmstra 7, Meezenbroek-Heerlen.

Te k. Puch MAXI blauw-wit, z.g.a.n. aug. '87, f 1.200,-. Na 18.00 uur en zondag de hele dag. 045-272117.

Te koop compleet voorfront YAMAHA DT, z.g.a.n. Tel. 045-168643.

Te k. gevr. snor- en automaat BROMFIETSEN. Rens Janssen & Zn., Ganzewiede 54, Heerlenheide. Tel. 045-211486.

Mooie collectie nieuwe BROMFIETSEN, autom. en versn., vanaf f 1099,-. Financiële mogelijk. v. f 40,- p. mnd. Rens Janssen & Zn., Ganzewiede 54, Heerlenheide. Tel. 045-211486.

Te koop JONGENSFIETSEN. lft. ca. 12 jaar, vr. pr. f 100,-. Tel. 045-220233.

Te k. SUZUKI TS 50 X, febr. '89, wit, met verz., helm. Arendstr. 1, Heerlen.

Te k. BROMSCOOTER elektr. start veel luxe Tel. 04458-1206.

Te k. VESPA C10, 4 jr., f 700,-. Tel. 045-226813 (na 17.00 uur)

Te k. ZUNDAPP PTS m. sterv. i.z.g.st. f 750,-. Ganzenberg 61, Hoensbroek.

Te koop nieuwe DAMESFIETSEN. Tel. 04490-53729.

Te k. Yamaha DT 50 MX en DT LC acc. kl. zwart. Tel. 045-411271.

Motoren

Te k. HONDA VF 1000 R 5.000 km, b.wj. '87, wegens gezinsuitbreiding. 04454-5022.

Te koop KAWASAKI GP 305 b.wj. '84, i.z.g.st. Tel. 04490-14087.

Te k. HONDA Bol d'or 900 b.wj. '87. Tel. 045-727397.

Te k. SCOOTER Honda 400 cc, b.wj. '87, f 1.500,-. Tel. 045-463806.

Te k. HONDA XR 600, b.wj. '87, vr. pr. f 6.500,-. Tel. 045-452866.

Te k. YAMAHA RD 350 LC b.wj. '83, Kennedyst. Hoensbroek.

Te koop mooie originele MAHA XT500, b.wj. f 1.950,-. Tel. 045-719101.

Ruime keuze gebruikte motoren FZR1000- GP 2600 R - GSX 1100 F, GSX 1100 R - 1000 RX - FJ 1200 R - GSX 750 V - VFR 750 - CBR 1000 - XJ 700 Yamaha - 700 Yamaha Voordelig prijst, hoge inruil. Financier. Henk REKERS, Motorren. Ganzewiede 177, Heerlen. Tel. 045-215375.

Te koop KAWASAKI LTD 450, b.wj. april '87, uit staat, km.st. 15.000 f 7.000,-. Tel. 04749-174 na 6 uur.

Te koop SUZUKI b.wj. 350 cc, vr. pr. f 475,-. Tel. 045-721012.

Te koop BMW Motor R100RT met koff. b.wj. 045-212239.

Te koop YAMAHA XT 500 off. the road, b.wj. 82. Tel. 045-314887.

GEbruikte MOTOREN
Honda CB250RS 2250,-
FT500 3750,- VF500 8750,- 650Revere 10500,-
600Transalp 11000,-
VF750Magna 98 11500,-
VF750F 7750,- GL11500,-
terst. 11500,- 750KZ 4400,-
VF750S va. 7500,-
CB1100R 7500,- CB900S 4750,- Suzuki GS850 2000,- GSX750ES 7500,- GS550E 3250, helm. 4400,-
GS600, GS750 2950,-, Yamaha: GPZ750R 10500,-
GPZ400 6250,-
FZR1000 16500,- Offroad: XL250S 1850,- XR250 va. 5500,- XR600 va. 7000,-
'87-88-89 XL600R 4250,-
Motorhuis Geleen, Rijksweg Nr. 21.

MOTORKLEDING: Aanbieding Damen auto-gevoerd jasje en regenbroek 199,-. MDS Enduro helm 150,-. 133,95. MQP regenoveralls en blauw 117,-. 4 kleure Strada 142,50. Offroad laagzitten 200,-. Cross/Offroad helmen spec. prijzen! Ook helmen in de opruiming. Kom vrijblijvend onze ruime kledingcollectie bekijken! Tot ziens bij Motorhuis Geleen, 04490-43666.

Te koop HONDA CX 500 b.wj. '80; Yamaha XT 550 b.wj. '82, i.z.g.st. te a.u. Schijldstr. 9 Treebeek.

Te k. HONDA Goldwing 1100 GL, int. i.z.g.st. veel acc. km.st. 33000, tel. 01250,- 045-224533.

Gebr. dames- heren- kinden en OMAFIETSEN te k. v. a. f 60,-. Tel. 045-751850.

Te k. merk RIJWIELEN en Maxi Puch. Tel. 045-222090.

Te k. SUZUKI mooi en goed f 300,-. Renfiets gr. meubel acc. nw. f 400,-, gr. meubel. Spoorrijdstr. 78, Heerlenbroek. Tel. 045-214964.

Te koop TRIMFIETSEN versn., in pr.st. kl. blauw/wit. Tel. 04490-54338.

Z.g.a.n. SNORFIETSEN, zwart uitvoering m. verz. f 600,-. Tel. 045-118823.

Te k. heren SPORTFIETSEN Peugeot. Verl. Wilhelmusstr. 11, Hoensbroek.

Te k. VESPA C10 en snorbroemmer als nieuw. Kerkstra 33, Ubach o. Worms.

Te koop div. gebr. RACEFIETSEN; gebr. Puch Maxi div. schade Vespa's PK 50 Bert REKERS, Willemstr. 78 Heerlen. Tel. 045-726640.

HERENSPORTFIETSEN f 150,-. H. Renfiets Rallew. n.w.pr. f 1.600,- f 800,-, mt. 59. Jongste meisjesfiets merk Rallew. f 250,-. Tel. 04490-2402.

Te k. RENFIETSEN Kynast 93 a.n. f 200,- 045-411162.

SUZUKI TS 50 X, met cassoires. Reestraat Heerlen.

PUCH 3-versn., i.z.g.st. 9.000 km, vr. pr. f 500,-, zwart/oranje. Tel. 458038.

Zonwering

Te koop

rolluiken, zonneschermen, kunststof ramen en deuren.

Tegen gunstige prijzen, bel voor gratis opmeten en prijsopgave, 7 dagen per week.

Firma Dema 045-226002
b.g.g. 226055.

Te k. elect. knikarm ZONNESCHERM, bruin/beige streep dessin, 4 mtr. lang. Tel. 045-753346, na 11 uur.

Vakantie en Recreatie

Zeeland

Te h. v. a. 5 aug. STACARAVAN in Zeeland, Schouwen-Duiveland, aan Grevelingsemeer, 4 km. v. Noordzeestraat in Scharendijke. 6 slaapp. g. gas, water en elektr. chem. toilet. Standpl. Blankersweg 1, den Osse, Brouwershaven. 04490-15836/09, 49-2456-3601.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u weg naar snel succes. 045-719966.

Noord Brabant

Nog enkele bungalows v.w. bosrijke omgeving bij HOVEN nu f 200,-/f 395,- p. wk. Bel 04907-2158.

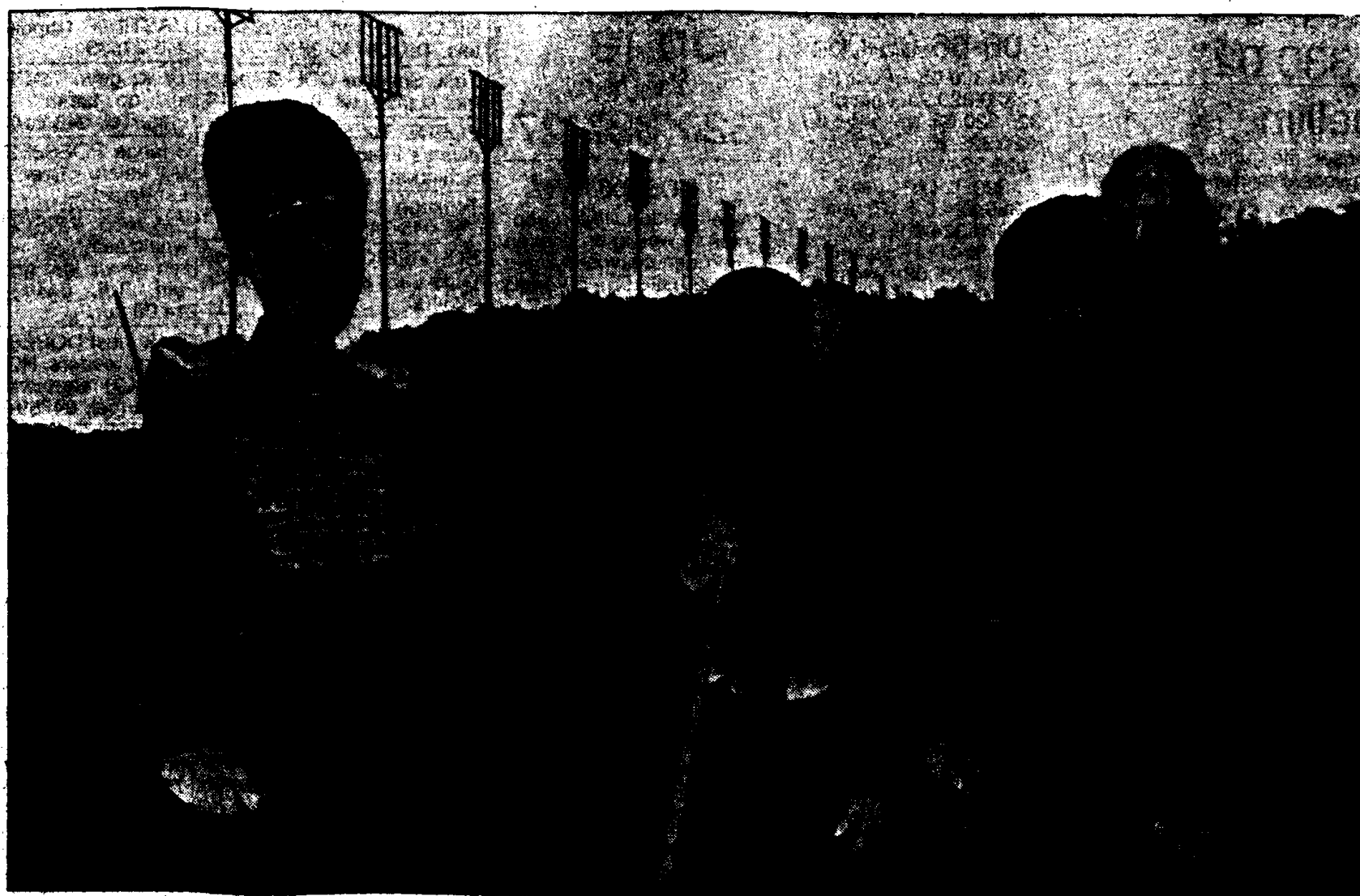
Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in 't SALTAAT! Bel: 045-719966.

Voor Piccolo's zie verder

Federatiefeest in Nieuwenhagen bij slotdag WMC niet'

Nostalgie herleeft in schutterswereld

● Drie bijzondere leden van schutterij Koningin Wilhelmina uit Nieuwenhagen-Landgraaf (v.l.n.r.): generaal Al Collaris, grenadier Sjeng Deguelle en commandant schietmeester Mai Kuipers.

Foto: DRIES LINSEN

is de voorspelling van de weerprofe- ten slechts voor ze- procent uitkomt, 41ste Federatie- landag op de terrei- de Kleiwoelweg in nagen niet stuk. wachtingen voor reft de temperatu- mellen tussen de 8 graden. Prima or de organiseren- tterij Koningin mina. Uit cijfers laatste drie Federa- en in Strucht ('86), weert ('87) en uizen ('88) blijkt verwaarde komst 000 toeschouwers de lucht is gegre-

ndag van het Wereld Mu- surs in het nog geen tien verderop gelegen Kerk- daar geen afbreuk aan. waar zestig schutterijen men is reeds verzekerd oot aantal bezoekers. Het ft zijn eigen publiek. Bei- ementen bijten elkaar. En de mensen die geen en maken, geef ik het ad- lde plaatsen eens een menen", zegt Mai Kuij- an de markante figuren ij Koningin Wilhelmina.

de ronde

chietboom tijdens het OLS de zetal van de Land- chutterij in de 129 jaar dat erein oet Nieuwege' be- er verder gekomen dan de de. „Hoger dan zeventien in wij nooit gekomen. Een eef steeds overind", zegt ester, commandant en ze- g-koning Mai Kuipers t heeft bestid nooit aan de gelegen. De wind en de waren steeds de grootste ders. Maar niemand heeft er gelegen van otte ichtingen. Dit weekeinde gin Wilhelmina, met de driehonderd andere vere- mensen uit Nieuwenha-

gen, haar kracht laten zien. Morgen moeten wij presteren en zorgen voor een vlekkeloze organisatie, want als Nederlands-Limburgse schutterij kom je door loting slechts één maal in de zestig jaar aan de beurt om zo'n Federatiefeest te mogen organiseren."

Medicijn

Dat bier en schutterij in één adem worden genoemd, is volgens hem een fabeltje. „Soms is een pilsje vlak voor het schieten een goede medicijn. Daar word je een beetje rustig van. Maar al die wilde verhalen zijn overtrokken. Er is wel een Limburgs spreekwoord 'als een kalf niet wil drinken, breng dat dier dan naar de schutterij'. Maar dat is

schutterslatijn...." Mai Kuipers is erg trots op zijn staat van dienst bij de schutterij. Als schietmeester heeft hij niet alleen duizenden kogels zelf gegoten. Met zijn eigen loden projectielen schoot hij letterlijk en figuurlijk meerdere malen de vogel af. Liefst zeven maal werd hij koning van zijn vereniging. „Op het moment dat door je eigen schot de vogel naar beneden valt, slaat je hart even over. Zo'n geweldig gevoel is dat. Een kwart eeuw geleden was ik nog een broegje van 22 jaar toen mijn makkesten schietvrienden voor het eerst de groot moesten uitbrengen aan het koningspaar. Ik stond daar tijdens het defilé apetrots met mijn vriendin Biella en zag hen voorbij trekken. Maar in '82 stond ik daar

voor de zevende maal. Weer met Biella, mijn vrouw. Het was alsof die 25 jaar voorbij waren gevlogen."

Grenadier

Sjeng Deguelle is inmiddels 75 jaar, maar pas vier jaar lid van schutterij Koningin Wilhelmina. „Het is wat. Ik leerde op zeventigjarige leeftijd marcheren en schieten. Ongelooflijk, maar opeens liep ik tussen al die geuniformeerde mannen. Ik had voor het eerst een buks in mijn handen. „Om nooit te vergeten", van Mai Kuipers aan. „Ik weet nog goed dat hij zijn eerste schot loste. Het ge- weer is sowieso bijna zo groot als Sjeng. Een knal en daar lag hij bijna

op de grond. Kennelijk niet op de hoogte van het feit dat een schutter het geweer vast tegen zich aan moet drukken."

Draaiboek

Een dank-je-wel vanuit de Nieuwenhaagse schutterskringen is zeker op zijn plaats voor de 'mannen' van St.-Joseph uit Swaykhuizen. „Wij hebben veel baat bij het draaiboek van onze collega's uit de Westelijke Mijnstreek. Zij namen de organisatie op zich in '88 en wisten na afloop precies wat er niet goed ging. Zo zullen de diverse mensen op de entreeposten veel eerder post vatten om de stroom be- zoekers tijdig naar het feestterrein te krijgen."

Federatiefeest van uur tot uur

Zaterdag 22 juli:

16.30 uur: bijeenkomst voor ge- nodigden in schutterslokaal Dierks te Nieuwenhagen. 17.00 uur: H. Mis in de parochiekerk O.L. Vrouw Hulp der Christe- nen. Na afloop in optocht naar het schutterslokaal. 19.30-21 uur: receptie ter gelegenheid van het 40-jarig lidmaatschap Mai Kuipers bij schutterij Koningin Wilhelmina.

Zondag 23 juli:

10 uur: ontvangst van het Fede- ratiebestuur en juryleden in kan- tine SV Sylvia. 13.30 uur: offi- ciële opening door burgemeester Coenders op feestterrein aan Kleiwoelweg. 14 uur: aanvang muziekwedstrijden en tevens vertrek optocht vanaf feestter- rein. Route: Puddelerweg, Klei- koeleweg, Voortstraat, Boshei- de, Vredestraat, Oude Heide (tribunes en defilé), Kruisweide, Bosheide, Kermerslaan, Klei- koeleweg. 16 uur: uitreden ma- jesteiten, muziek- en exercitie- wedstrijden. 16.20 uur: lossen enkele erschoten. 16.30 uur: aanvang schietwedstrijden ter- reinen Kleiwoelweg. 19 uur: uitreiking van ruim 100 prijzen.

Over onderlinge samenwerking van de drie bonden (Amstenrade, Zuid- Limburg en Eendracht Midden- Limburg) in één federatie is iedere schutter zeer te spreken. „De schut- terij uit Sleik-Echt, die het Federa- tiefeest in '90 voor haar rekening neemt, is nu reeds bij de voorberei- dingen betrokken. Want zij beseff- en ook dat een geslaagd Federatie- feest nog steeds beter is dan een verwaterd OLS."

Nostalgie

Het verbeugt de organisatie van het 'Klein OLS' - groot OLS zon- der de Belgen - dat de nostalgie weer terugkeert.

„Er worden weer schutterijen opge- richt. En dat is een goed teken voor de toekomst. De mensen neigen weer naar het typisch beeld van vroeger. In Bochtolt en Hoens- broek heeft men weer plannen om de schutterijen-in-ruste weer op te laten staan. Wat de schutters uit Bochtolt betreft. Zij hebben in het schuttersmuseum in Stramproy nog heel wat koningszilver en andere waardevolle attributen keurig opge- bergen. Dat kan men daar te allen tijde ophalen. In Maastricht doen geruchten de ronde dat er binnen- kort een tweede schutterij wordt opgericht. Met al die positieve ge- luiden in het achterhoofd, is het een waar plezier zo'n Federatiefeest binnen de gemeentegrenzen te heb- ben."

hans rooijackers

ander-

Z
ij
d
s

Middeleeuwen

Mijn moeder zei altijd: „Drink je melk op, want daar zit alles in wat je nodig hebt".

Nou, ze heeft meer dan gelijk gekregen. Er zit nog meer in de melk dan we ooit hebben kunnen vermoeden.

Het is een opzienbarend wonder dat we allemaal nog in leven zijn.

Dioxine in de melk, enge- bacteriën in het barbecuevlees, nitraten in het drinkwater, salmonella's in de eieren, cesium in de honing en ook het brood heeft een bijsmaakje gekregen. Wat deugt er eigenlijk wel nog van ons voedsel.

'Melk is goed voor elk'

'Met melk meer maas'

'Melk moet, melk doet je goed'

'Drink per man, driekwart kan'

Kent u ze nog, al die ronkende spreuken waarmee we opgepept werden het witte vocht uit de uier van de koe dag-in dag-uit in grote hoeveelheden tot ons te nemen? Nou, vergeet het voorlopig maar. Met iedere slok melk loop je kans een paar miligram dioxine in je lijf te krijgen en dat schijnt een vergif te zijn dat zo eng is, dat de geleerden nog niet eens weten wat het precies allemaal doet.

Waar is de tijd gebleven dat je extra naar de boer fietste om wat onbespoten spercieboontjes te kopen?

Onbespoten? Dat is nergens meer te krijgen. Uit de schoottenen van fabrieken,

elektriciteitscentrales en vaalverbrandingsovens wordt heel Nederland met al zijn akkers, weilanden en volkstuinwijken vierentwintig uur per dag bespoten. De uitlaten van de vijf miljoen auto's op onze wegen doen ook de klok rond hun best om de sla, de spinatie en de tomaten te voorzien van een onzichtbaar laagje smerigheid, dat er ook met het meest verzuurde leidingwater niet meer af te poetsen is.

Dank zij de niet-aflattende ijver van onze wetenschappers beschikken de multinationals die ons voorzien van ons dagelijks brood met alles erop en eraan over een hele reeks van kunstmatige middeltjes om ons voedsel apotijfelijk te laten uitzien, lekker te laten ruiken, langer houdbaar te maken, middeltjes die er vooral voor zorgen dat het laatste beetje pure natuur uit het eten wordt weggetoverd.

Wie had er ooit durven twijfelen aan de puurheid en zuiverheid van de nieren van een koe. Niemand toch? Net zo min als je vraagtekens zet bij de kwaliteit van de moedermelk.

Helaas, ook deze laatste bestien van Moeder Natuur hebben we moeten prijsgeven aan de vervuiling. Waar we overigens allemaal, zonder uitzondering, verantwoordelijk voor zijn.

We moeten, vrees ik, terug naar de Middeleeuwen. Toen waren de hygiënische toestanden verre van ideaal. Geen stromend water, geen riolerend, geen Drenk en geen Ajax. De mensen schuwden het om water te drinken, want water was besmet en je kon er de pest van krijgen. Daarom drooken ze in de Middeleeuwen bij voorkeur bier. Want bier was langdurig gekookt en dus zuiverder.

Wat let ons eigenlijk om ook nu weer de les van de Middeleeuwen te volgen en massaal terug te keren naar het bier? Daar is - de laatste tijd - niets negatiefs over geschreven.

martin hupperts

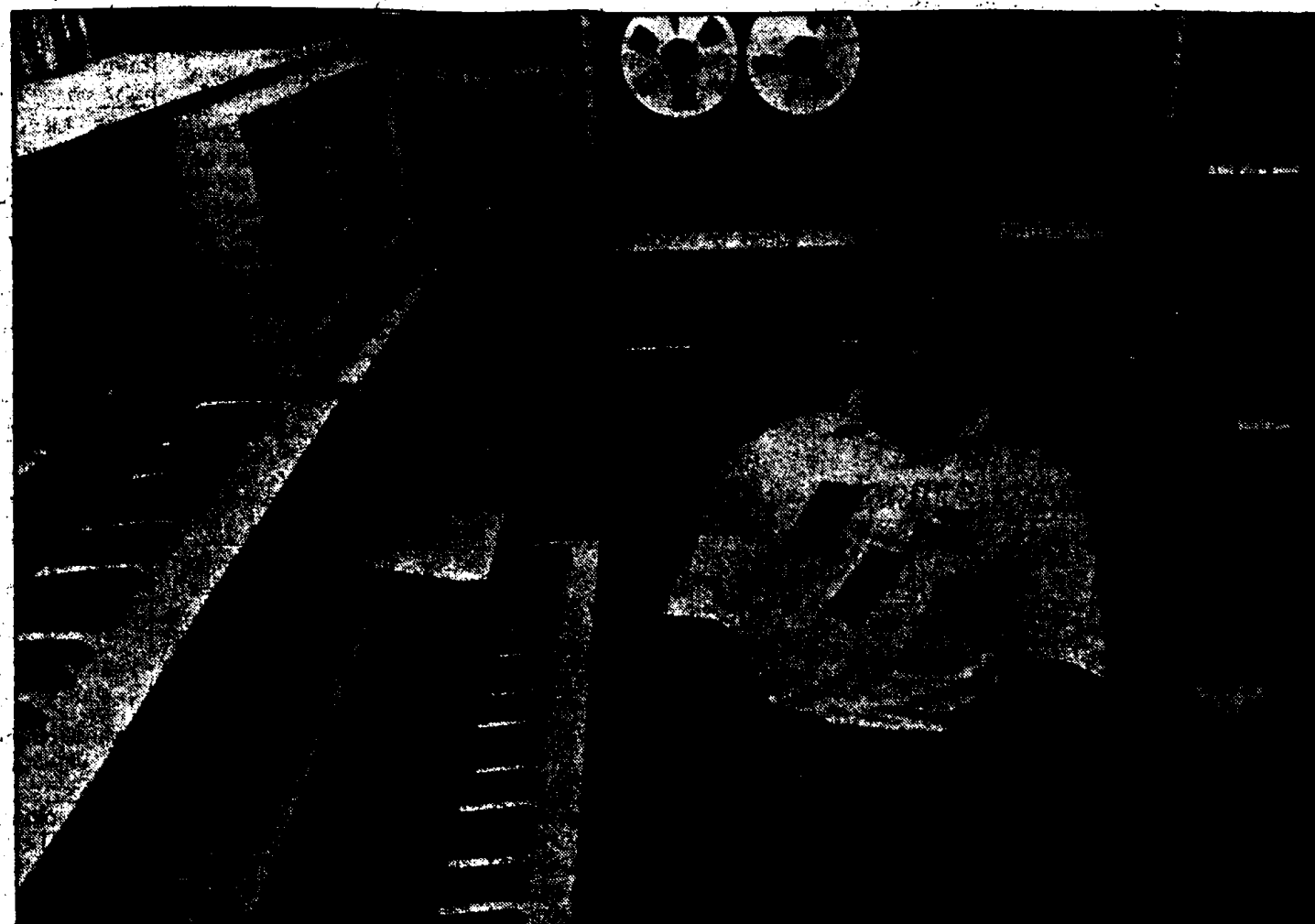
Peter Joosten uit Kessel muzikaal manusje van alles

nlangs verscheen zijn eerste boekje, deze week ver- hij nog tekenfilmse- de BRT en de commercieel zen- ronique. Binnen- list hij naar Honga- zijn plannen voor gen tekenfilm door en. Peter Joosten Kessel, een crea- vrendpoot en een vraagd manusje van medialand.

eter van de pont over de Kessel heeft Peter Joosten kamer van zijn huis een waar volledige geluidstudio. Daar staat ondermeer puter waarmee op 99 spo- maal muziek kan worden ad. In een nog veel kleiner end kantoorje verzorgt nistratieve verplichtin- eenmaal bij zijn creatie- horen. Peter Joosten was e jaar in staat het mooi gele- te kopen. Sinds hij drie den door een Amsterdam- schappij werd benaderd muziek te maken, gaat het de wind.

als

tijd had ik niks," zegt e in het verleden als toet- verschillende bands Kessel en omgeving. In e kreeg hij bekendheid schrijven van drie musica- de uitvoering 'Silly Jim' en blote man over het to- veroorzaakte veel op-

● Peter Joosten, een muzikaal manusje van alles.

Foto: JAN-PAUL KUIT

schudding en was aanleiding voor veel discussies. Cultuuraanbena- ren veeiden destijds de vloer met hem aan. „Nu hebben ze allemaal be- wondering voor me, maar ik heb ze niet meer nodig."

Zijn studio bestond voornamelijk uit een synthesizer en een paar bandrecorders toen Joosten in 1986 tot zijn eigen verbazing werd ge- vraagd om muziek te maken bij een kinderfilm. „Kort daarna vroegen ze of ik de films ook even wilde n- synchroniseren. Mens, ik wist hee- maal niet hoe dat moest. Het begon al met een Roemeense film. Nu is

de Roemeense spraak totaal anders qua opbouw en klankvorming, dus we zaten meteen in de hoogste moeilijkheidsgraad. Bovendien was er geen muziek en effectenband bij dus ik moest helemaal opnieuw be- ginnen. We moesten maar gokken waar het over ging. Bovendien za- ten we met een enorme handicap: een zachte 'g' die duidelijk te horen was. Vandaar dat ik in het begin een paar films goed verspeeld heb."

Humor

Opdanks die moeilijkheden kreeg Joosten de spraak van het na-synch-

roniseren goed te pakken. Dat hij niet wist wat de figuurtjes in het Roemeens of Japans allemaal rie- pen, wist hij gaandeweg om te bou- wen in een voordeel. Joosten be- kijkt de film nu gewoon vijf keer en schrijft dan een heel nieuw verhaal met originele humoristische tek- sten. Het legt hem geen windereen. In de afgelopen jaren heeft hij in Hilversum een goede naam opge- bouwd, z'n programma's krijgen hoge waarderingcijfers.

Behalve kindertekeningen heeft Joosten ook een aantal grote speel- films na-gesynchroniseerd, maar de

kindertekeningen houden zijn voor- keur. „Kinderen zijn zo eerlijk. Daarom houd ik van vrolijke, kind- vriendelijke filmpjes." Zo maakte hij de afgelopen jaren onder andere het geluid bij filmpjes van 'My little pony', 'Bananenman' en 'Popeye'. De afgelopen weken tocht de com- merciële zender Veronique Joos- tens bewerking van 'Cat City' en met de filmaatschappij Warner en met Veronica werden contracten af- gesloten over 'Inspecteur Ed'.

Suggestie

„De stemmen, de muziek en de ef- fecten bepalen de heft van de film, maar toch is dat geluid vaak het on- dergeschoven kindje. Vooral in het Oostblok wordt daar nauwelijks aandacht aan besteed. De Ameri- canen hebben daar de laatste jaren verandering in gebracht, maar nu overdriven ze het. Kijk maar eens naar Miami Vice, daar prikkelt de muziek je oren dusdanig dat je din- gen gaat zien die in feite helemaal niet gebeuren. Allemaal bedrog en suggestie."

In zijn voor vele tonnen ingerichte studio concentreert Joosten zich nu vooral op goedkope tekenfilmjes uit het Oostblok. In Hongarije wor- den 'voor een prikkie' films ge- maakt die niettemin de Disney- kwaliteit evenaren. „De onroepen zien die filmpjes nu nog helemaal niet zitten, maar door mijn nieuwe teksten en muziek maak ik er een nieuw fris Westers verhaal van."

Voor 11.000 gulden kocht Peter Joosten bijvoorbeeld alle rechten van Pim de Pinguin. Na de bewer- king is de serie bijzonder populair bij de BRT en Veronica. Maar Joosten wil meer. Hij schreef en te- kende een boekje over de kleine pinguin, en brengt nu zelfs video- banden en compact-discs uit over de avonturen van het getekende pool- diertje.

peter bruijns

Limburg

Ontdek de PEEL met 'n fietsdagarr. vanaf de Turfhoefve Sevenum 04767-2800.

Zeilen/Surfen

Achilles en Narwhal RUBBERBOTEN. Driessen watersport BV, De Ster 13 Roermond. 04750-18269.

Diverse gebruikte b.b. motoren, Mariner hoofddealer. Driessen WATERSPORT BV, De Ster 13 Roermond. Tel. 04750-18269.

Caravans/tenten/boten

De mooiste kampeerauto's (splinternieuw) huurt U bij EUROPCAR reeds vanaf f 900,- per week. Nu nog mogelijkheden voor het hoogseizoen.

Europcar-Collaris

Schelsberg 45, Heerlen. Tel. 045-720202.

De Olde Caravan BV

Uw dealer voor Wilk-Beyerland, Vitesse, Quartz, Sprinter en Award tourcars. Walkers Sunny, doublette en Olympique vouwwagens. Gebuikte caravans. Een uitgebreide onderdelen- en accessoireshop en Lafuma campingmeubels. Voor service en kwaliteit naar, Langs de Hey 7, Ind. park Nrd, Sittard. Tel. 04490-13634. Dond. Rekreatie koopavond.

Stacaravans

nieuwe en gebruikte

Ralon Caravans

Brommelen 58A Geulle 043-64579.

Chateau en Homecar

caravans. Ook steeds inruilers in voorraad.

Ralon Caravans

Brommelen 58A Geulle 043-645079

Aanhangwagen

Onderdelen-Oprij Kruiwagen 50, Meerssen tel. 043-643500

Open 's namiddags.

Zwembaden

Onderdelen - Oprij Kruiwagen 50, Meerssen tel. 043-643500.

Nieuwe TOERCARAVANS

te huur incl. voortent, koelkast, kachel, en verzekering. Bartels Caravaning, Hommerterweg 256, Amstenrade. Tel. 04492-1870.

Inkoop, verkoop, verhuur en onderhoud van caravans; Bartels Caravaning, Off. Dealer van Caravanni, Spirite en Eccles caravans. Ook plm. 50 gebruikte toercaravans in alle prijsklassen. BARTELS Caravaning, Hommerterweg 256, Amstenrade. Tel. 04492-1870. Donderdag koopavond.

Wij starten reeds nu met de verkoop van onze showmodellen Münsterland caravans en Conway vouwwagens. Voor U hoge kortingen op deze exclusieve caravans en vouwwagens. ECHTER Caravan Centrale, Rijksweg Zuid 4 Echt. 04754-86097.

JAARSTALLING (afgesloten) voor caravans, boten e.d. te Sittard, f 150,- plus BTW. Tel. 04492-2601.

Sijfermans KAMPEERAUTOVERHUUR: VW Joker te h. v. f 725,- p.w.k. 9 pers. VW reibus f 700,- p.w.k. 045-212146/04492-3311.

ALPEN-KREUZER 1989, vouwwagens voor betaalbaar blijvende vakanties. Leverbare in 4 modellen en kleur-combinaties. Bruin-beige, blauw-grijs, grijs-oranje. Nog enkele modellen met voorjaarskorting vanaf f 4.335,-. Duurder hoeft niet... Voordeliger kan niet! Caravan Import Feijts, Hoofdstraat 84, Amstenrade 04492-1860.

Snijders WATERSPORT Maastricht. Ga weer waterskiën zonder vaarbewijs. Speedboten motoren Zodiac opbl. boten. Ond. service en rep. Korvetweg 14, Markt 36. 043-633034/214652.

België

Een dagje strand!...Sonnevijver

Of actieve gezinsvak. met dagel. uniek recreatie-progr. in 4 sterren-camping met seiz. of jaarp. Natuurbad met zandstrand, visvijvers, cafe-restaurant, disco, wind-surf-school, jeu de boules, etc...

Sonnevijver, Heidestraat 103 Rekem (België) vlakbij Maastricht. Tel. 09-3211-713048.

Te koop houten vakhuisje op camping in LANANKEN (B). Volledig gemeubd, kvt. 3 slpk's, douche, wc, keuken, gaskachel en geiser. Rondom vrijliggend, vr.pr. f 25.000,-. Int. tel. 04703-2123/04490-33264.

Luxemburg

Prachtig gelegen VAKANTIEWONINGEN te huur te Wilwerwiltz / Luxemburg. Int. ma tm vrij tel. 045-410071.

Duitsland

Ter KENNISMAKING hotel' reizen. Goldeners Pflüg. Bezoekt u het mooiste reiscircuit ter wereld! Spec. aanbding: ma-don LO p.p.p.d. 50 DM incl. museumbezoek. D-5489 Nürburg. Tel. 09-49.2691.7473.

WESERBERGLAND comf. vak.won., 2-6 pers., 45-65 DM, 10 automin. van ratter-vangerstad Hameln, 5 min. v. golflp. Schloss Schwobber. Tel. 09-49.5158.588.

NOORDZEE St. Peter-Ord 4-pers. comf. won. dir. aan dink, keuken, balk., do/bad, kind.kmr. kvt. vrij, v. eind juli. Tel. 09-49.405241071. ma-vr.

BEIERSE Woud, Drei-Sees-berg. Top vak.won., vrij va. 7-8 w. DM 40 p.d. incl. beddengoed, kt. tv. Tel. 09-49.8584.1611.

OTTOGESBORN/Westerw. vak. boerderij, wandelen, paardr., ontspannen. Alle kmrs. met do/wc. Huisprospect. Fam. Bongard, Wissen. Tel. 09-49.2742.2987.

BERCHTESGADEN/Bi-schotswiesen vak.won., 2-4 pers. va. 24-9-89 te huur. Tel. 09-49.8652.8485.

4 comf. app. in WILLINGEN (OT) 2-5 pers. te huur. Rustige ligg., 1-2 slpk's. Nog vak.termijnen vrij. Folder. Tel. 09-49.5632.1328.

Kamers te huur BERG-GASTWIRTSCHAFT Schwaben Beierse Woud. Tel. 09-49.9942.8748.

BERGHOTEL Hahnenkleeburg 70 bedden, zwembad, reuze bierbar, ideaal voor groepen HP va. DM 45. Tel. 09-49.5325.2505.

Oostenrijk

MATRIE geleg. Appartement te MATRIE Oost-Tirol 0,7 km. 'an het centrum v.a. 27 aug. '89. vri. 3 tot 5 pers., 60 m2. Int. 045-226541.

SAUERLAND, mooie vakantiewoningen, 4-5 pers., 65 DM, kamers met VP 34. DM. Tel. 09-49.2721.8872.

Frankrijk

Te h. 5-pers. VAKANTIE-APPARTEMENT aan zee op boulevard te Le Touquet N-Frankr. Int. 04490-26968.

ZUID-FRANKRIJK i.v.m. ann. na 12.8 te h. 4-5 pers. caravan op camping Dordogne f 275,- p.w. Int. 04742-3362.

Italië

TOSCANA/kust/Elba, vak.won. en huizen. In juli nog vrije termijnen. Tel. 09-49.883498.

Zonnig SARDINIE gunstige part. huizen en app., dichtbij strand, geschikt v. kind., surfmog. In juli en aug. nog gunst. resp. tel. huur. Tel. 09-49.5063.8095.

Kontakten/Klubs

Branie schoppen met 9 mensen die hunkeren naar een avontuurtje. 's Nachts alleen voor volwassenen 50 ct p/m

Geniet van een spannend nummer... Eroslijn: 06-320.321.22 50 ct p/m

Babbelbox

Bel de enige échte Babbelbox wanneer je hunkert naar een avontuurtje. 50 ct./p.m.

06-320.330.02

Babbellijn

Branie schoppen met 9 mensen die hunkeren naar een avontuurtje. 's Nachts alleen voor volwassenen 50 ct p/m

06-320.330.03

Geniet van een spannend nummer...

Eroslijn: 06-320.321.22

50 ct p/m

Tieners.....06-320.323.10

50 ct p/m

Warme dagen, Hete meisjes, Korte rokjes.....50 ct/min.

Nieuw in Club 2000

Jacky en Katja, lief en jong. Tel. 04490-42315.

Gezellig flirten met z'n tieners

Flirtbox 06-320.330.01

Gezellige dames

charmant, discreet, bezoeken u thuis of in hotel.

Tel. 045-311895.

Wie wil ons helpen

Paren-avonden te verzorgen?

v/m of echtpaar, achter de bar. Gepaste "kleding" gewenst. Situatie club omg. Susteren. Reacties aan: PB 2775, 6201 JA Maastricht.

06-Sex

Relax-Line 06-320.320.06

Zevende Hemel 06-320.320.07

Sex non stop

06-320.320.08

!!Live!! sex relax box 06-320.324.06

Addink Prod. 50 ct./min.

Sex party box

06-320.323.06

talk prod. 50 ct/min

Love Buro

voor uw broodnodige trek 06-320.324.69 50 ct p/m

Video-sex-club

Frismousses. Open dag v. 11-2 uur. Zond. v. 14-2 uur. Kl. Gracht 10, Maastricht.

Mindy's

Masturbatielij

gratis kado 06-320.320.66 (50 ct. p.m.).

Zestien

Jonge meisjesdromen 06-320.321.66 (50ct p.m.)

** 06-320.321.03 **

Retina Sexfoon

f 0,50 p/m

Wil je me voelen

Doe dan je ogen dicht!

!Erotifoon!

06-320.320.12 50 ct p/m

Topsex

18 jaar, 2 handen vol maar 2 kwartjes p.m. 06 320*325*25

Hardsex

Keihard de lekkerste! maar 2 kwartjes p.m. 06 320*325*35

rijpe vrouwen

Tante Ria, 40 jaar. 50 ct. p.m. bel me 06 320*324*24

Hardlesbi

2 kanjers tegelijk Maar 2 kwartjes p.m. 06 320*324*24

Tieners

GRATIS PORNO kalender 50 ct p.m. 06-320.320.10

LIVE LIVE LIVE 50 ct. p.m.

Sex Box

06-320.325.06

LIVE LIVE LIVE 50 ct.p.m.

SM Box

06-320.330.70

Nimf Debbie

alle gaatjes gevuld 50 ct. p.m. 06 320.320.14

Griekenl./Cyprus

OLYMPIAKI akti Katerini, part. 2-kmr. app., 3-4 pers. dir. aan strand, 50-65 DM p.d. Tel. 09-49.7032.34158.

Spanje/Portugal

COSTA BLANCA Denia, v. part. vak.won. en bungalow, 1-3 slpk's, woonk., keuken, bad en terras, zwembad, huis va. DM 450 p.w. Tel. 09-49.6201.68247.

LLORET DE MAR hotel te zwembad, L/O 10 dgn. 25 aug. 1 sept. f 249,-; 15 en 22 sept. f 239,-; 29 sept. f 219,- incl. busreis. Bus retour v.a. f 185,-. Bel Hubertus Alad 045-352871.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Babbelbox

Bel de enige échte Babbelbox wanneer je hunkert naar een avontuurtje. 50 ct./p.m.

06-320.330.02

Babbellijn

Branie schoppen met 9 mensen die hunkeren naar een avontuurtje. 's Nachts alleen voor volwassenen 50 ct p/m

06-320.330.03

Geniet van een spannend nummer...

Eroslijn: 06-320.321.22

50 ct p/m

Tieners.....06-320.323.10

50 ct p/m

Warme dagen, Hete meisjes, Korte rokjes.....50 ct/min.

Nieuw in Club 2000

Jacky en Katja, lief en jong. Tel. 04490-42315.

Gezellig flirten met z'n tieners

Flirtbox 06-320.330.01

Gezellige dames

charmant, discreet, bezoeken u thuis of in hotel.

Tel. 045-311895.

Wie wil ons helpen

Paren-avonden te verzorgen?

v/m of echtpaar, achter de bar. Gepaste "kleding" gewenst. Situatie club omg. Susteren. Reacties aan: PB 2775, 6201 JA Maastricht.

06-Sex

Relax-Line 06-320.320.06

Zevende Hemel 06-320.320.07

Sex non stop

06-320.320.08

!!Live!! sex relax box 06-320.324.06

Addink Prod. 50 ct./min.

Sex party box

06-320.323.06

talk prod. 50 ct/min

Love Buro

voor uw broodnodige trek 06-320.324.69 50 ct p/m

Video-sex-club

Frismousses. Open dag v. 11-2 uur. Zond. v. 14-2 uur. Kl. Gracht 10, Maastricht.

Mindy's

Masturbatielij

gratis kado 06-320.320.66 (50 ct. p.m.).

Zestien

Jonge meisjesdromen 06-320.321.66 (50ct p.m.)

** 06-320.321.03 **

Retina Sexfoon

f 0,50 p/m

Wil je me voelen

Doe dan je ogen dicht!

!Erotifoon!

06-320.320.12 50 ct p/m

Topsex

18 jaar, 2 handen vol maar 2 kwartjes p.m. 06 320*325*25

Hardsex

Keihard de lekkerste! maar 2 kwartjes p.m. 06 320*325*35

rijpe vrouwen

Tante Ria, 40 jaar. 50 ct. p.m. bel me 06 320*324*24

Hardlesbi

2 kanjers tegelijk Maar 2 kwartjes p.m. 06 320*324*24

Tieners

GRATIS PORNO kalender 50 ct p.m. 06-320.320.10

LIVE LIVE LIVE 50 ct. p.m.

Sex Box

06-320.325.06

LIVE LIVE LIVE 50 ct.p.m.

SM Box

06-320.330.70

Nimf Debbie

alle gaatjes gevuld 50 ct. p.m. 06 320.320.14

SexSuperBox

zijn die hete praters die best willen, maar de Heelste Box daar doen ze 't na 't praatje sexsuperbox 06-320.324.30 Heelste Box 06-320.328.29 50 cent p.m.

40 plus Box

Het leven begint pas goed bij 40. Ook het sexleven!! Ontdek de rijpere partner bij de 40 plus box.

Strikt voor volwassenen. 06-320.327.28 (50 ct.p.m.)

Met 't vriendje van haar zoon, met een onbekende in 't bos of met een

bizarre

vreemdeling in die steeg?? 06-320.323.84 (50c.p.m.)

Als die tiener

zo heeft verlangend is, als ze hem in badpak ontvangt... hoe lang verzet die ervaren man zich?? 06-320.323.85 (50c.p.m.)

06-06-06-06

320.320.05...Pour toi 320.320.28...Lesbi 320.320.68...Standje 68 320.322.30...Heat Line 320.324.00...Pervers 320.324.01...Soft 320.324.02...Live 320.324.03...Sex-info 320.325.02...Heet 320.325.03...Macabre 50 ct p.m. Pb 157, Z'voort.

Zat. en zond. 14.00-24.00 u. ma. 1/vr. 11.00-24.00 u.

Club 2000

Rijksweg Nrd. 22a, Geleen Tel. 04490-42315. Meisje gevraagd.

Toppunt van gezelligheid. De eerste DIKKE mensen-box. Hier vinden ze elkaar om dik gelukkig te worden. 50 c.p.m

06-320.327.37

Marcha Grieks 06-320.325.55 50 ct.p.m.

Tieners

GRATIS PORNO stickers 50 ct.p.m. 06-320.321.10

"De Jachthut"

Haanrade-K'rade. Grenstr. 23. Gerda, Regina, Karin, Heike, Areane, Rita. ma-zo v. 20-4 uur. 045-463943. Tev. meisjes gev.

Nieuw

Silvia, Sandy, Gaby, Brigitte, Jessie. "Cinderella", Oude Rijksweg Nrd 56, Susteren naast tennisbaan.

Heren wilt u eens iets speciaals

Ben aantrek. j.vrouw en voor alles in (discr. verz.) (enig niv. gew.) Br. o.n.r. B-1468 LD, Postb. 3100, 6401 DP Heerlen.

06-GAYCAFÉ

50 ct. per min.

in het 06-Gay café leer je nieuwe vrienden kennen die niet voor jou zinnen waken!

06-320.327.55

sexspel

Speel het spannende spel waarbij jij door het kiezen van nummers op je telefoon uitmaakt hoe het verder gaat. Eendelige variaties..... Elke dag opnieuw.

kies dan 1

Door antwoord te geven op de openhartige vragen van onze sex specialisten verrijk je je SEXKENNIS

kies dan 2 06.

320.323.66

50c.p.m.

Thai Privé

Suffolkweg 13, Weert 04950-42966.

Nee, nog heter kan niet denk je als je ze op de

Orgiebox

zo bezig hoot ... en toch ... Op de Sexbox? Vooral die meisjes. Je twijfelt wie 't heeft zijn. De Orgiebox op 06-320.324.04? of de Sex-box 06-320.322.22-50 cpm.

Alweer die Wip-In box in gesprek... en da's de box om wat te versieren... wat een mazzel, dat er op de

Lijfsex box

ook een paar vrije schatjes zijn. De Wip-In op 06-320.324.60. De Lijfsex-box 06-320.324.90-50c.p.m.

Heren, opgelet. Jong meisje moeder en dochter, meeste- res en nog vele andere mooie meisjes in

Club Exclusief

Trio, lesbisch, escort, privetaxi mog. Ma-zo v. 11-23 u. Zond. 14-21 u. Industriest. 13 Kerkrade-W. Tel. 045-423634.

Pick up club

De sexafsprakenbox voor jonge meiden 06-320.328.40 - 50 ct. p/m

Special Sex

De grootste porno-computer van Nederland. Bel 06-320.320.40

Menu 1 keuze uit onderdanig meisje, Hetero, Lolita, Lesbisch en Meesters.

Menu 2 Keuze uit Echte spelters, lesbisch duo gratis live-gesprek (1 lijn), Fetisjisme en Grieks 06-320.320.40

Eén nummer, 10 verschillende sexverhalen. Maak zelf uw keuze via de grootste

Sexcomputer

06-320.320.40

Een nummerje om te onthouden!

Nette jongeman verwent eenzame dames

ook escort. Br.o.n.r. B-1469 LD, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Erotel 06

320.320.20

U, U, jij en jullie weten het wel. 50 ct.p.m.

Pick up club

De sexafsprakenbox voor jonge meiden 06-320.328.40 - 50 ct. p/m

Sex-contact-lijn

06-320.320.33 - 50 cpm

Direct snel sex (50 cpm) L.I.V.E. afspreken lijn!!

06-320.320.55

Meisjes zoeken sex-contact

Tippel-box

(50 cpm) 06-320.326.66

Gay Meeting Point

Direct Gay-contact 06-320.330.18 (f 0,50/m)

Nieuw! Bel Linda van... 't Flirtcfe

06-320.330.77 (50 cpm)

Escort Marli

Vanaf 's morgens 10.00 uur. 045-451033

Kusje op je...

van Karin 06-50cm. 320*327*27

Trioerbox

veel meiden vinden één man te weinig en zoeken nog een sexvriend in. 06-320.323.53 - 50 cpm.

De Sabelbox

De heetste meiden bellen, geen bandjes, live sex! 06-320.325.69 - 50 cpm

Piepsboxbox

Alle meiden zijn uit de kleren nou jij nog! 06-320.325.44 - 50 cpm

Club Doma-SM

Live uit de kelder! Slavinnendag deel 10 06-320.323.50 / 50 ct p.m

Wat deed Marietje in het fietsenhok...06-320.323.55. Jouw

sexervaring

inspreken 010-4297085

Onderwerping !!

Jiva's oosterse sexlessen extra lang lekker les 32 06-320.323.51 / 50 ct p.m

Op de drillbox

zit jou soort vrouw, groot, dik en zwaar behangen. Reuzinnensex live!! 06-320.323.54 - 50 cpm

Nieuw - Nieuw

ma. vr. 11-24 za. 11-18

Club Nirwana

Nieuwstr. 147 Kerkrade 045-463323

Volwassenen vinden elkaar op die 2 speciale boxen voor hun speciale wensen. De box voor Volwassenen

06-320.326.88.

De box voor het grote verlangen

06-320.326.99

50 cent p.m.

Op de Box voor Boven de 18

hoef je je ECHT niet in te houden. Dat doen anderen ook niet. Bel maar

06-320.326.37.

50 cent p.m.

Het leven begint bij 40, ook het sexleven. Op de 40plus Box fijn en ongedwongen met leeftijdgenoten

06-320.327.28

(50 ct.p.m.)

Tussen al die nieuwe stille boxen staat als een rots de

Pornobox.

Vaak en heet in gesprek, de bekend..... 06-320.320.51 (50 cent p/m)

Dame zoekt gave jonge knul. Meisje wil contact met ervaren heer. Ze vinden het op de

Generatiebox

06-320.326.27(50ct.p.m.)

Nieuw Escort

Het adres voor een lief meisje bij u thuis va. f 100,-all-in. 06521-27896.

Privé en escort

045-220866

J.vrouw ontvangt thuis 04406-41916

Partner Consult

Adviesburo v. partnerkeuze in Zuid-Nederland. HBO/Acad. of vergelijkbaar nivo. Postbus 443, Heerlen.

Acuut krankzinnig in zonnige zuiden

ming om zo'n crisis te voorkomen. „Allereerst wordt de angst voor het onbekende door drank bestreden. Het huisje deugt niet, het eten is raar; de angst daarvoor wordt weggespoeld met drank”. „Dat Nederlanders met z'n allen op een kluitje gaan zitten, duidt ook op de angst om alleen in het onbekende te zitten. Het zijn grote Nederlandse koloniën. Men gaat ook

ieder jaar naar dezelfde camping. Helemaal vertrouwd wordt het wanneer de burens van vorig jaar er ook weer zijn”.

Huwelijksproblemen

Ieder jaar nemen 1000 tot 1500 mensen contact op met de alarmcentrale Eurocross, dochter van verzekeringsmaatschappij het Zil-

veren Kruis en een van de grootste organisaties op het gebied van medische hulp aan de toerist. Dit aantal meldingen betreft mensen die volledig in de war zijn. Zij kunnen het psychisch allemaal niet meer bolwerken op hun vakantiebestemming.

Het overgrote deel van deze groep gaat juist op reis om bij te komen van depressies of overspannenheid.

Ontspanning en zomerzon moeten een keer in hun problematische situatie brengen. Soms slaat al op de dag van aankomst de angst toe. „Het betreft echt niet de meest serieuze gevallen. Het zijn vaak mensen met huwelijksproblemen, of problemen in het gezin. We krijgen ook veel te maken met verslaafden. Zij zoeken de uitweg uit hun ellende in een warm, ver land, maar in

het buitenland ontspreken ze nog meer”, zegt woordvoerder Ceulen van Eurocross. De Eurocross-bellers zijn in twee groepen te verdelen: jongeren tot dertig jaar en mensen in de leeftijd tussen de veertig en zestig. „maar vraag me niet waarom, daar heb ik geen idee van”. Zo komt het vaak voor dat twee meisjes op vakantie naar Spanje gaan. De een gaat voor haar rust, de ander gaat voor de gezelligheid mee. Na een paar dagen belt de laatste in paniek naar Eurocross: er is geen land met haar vriendin te bezien.

Crisis

Slechts een enkele keer gaat het mis met iemand die van tevoren geen spoorje oververmoeidheid vertoont en altijd probleemloos door het leven gaat. In opperste stemming gaat hij met vakantie, maar ver in de vreemde keert het tij. „Iemand kan volslagen onverwacht in een identiteitscrisis komen. Dat komt doordat hij zich opeens een totaal ander leefpatroon aanneemt. Je kunt het vergelijken met een hardwerkende manager die pas een hartinfarct krijgt in zijn vrije tijd”. Als het echt kritiek wordt bellen reisbegeleiders, hostesses of partners in paniek naar Noordwijk. Alarmcentrale Eurocross moet uitkomst bieden. „Als het even kan proberen we de vakantie van het 'slachtoffer' voort te zetten. Medici die we zelf in die vakantieomgeving hebben, gaan erheen, in heel ernstige gevallen reist iemand vanuit Nederland om de persoon in kwestie persoonlijk op te halen. Of we proberen iets met onze buitenlandse contacten, regelen een gesprekje of misschien medicijnen”, aldus Ceulen.

Bij de groep 'zeer ernstige patiënten' ligt het iets anders. Deze vakantieangers laten hun gesprekstherapie een tijdje voor wat-ie is en nemen alleen hun medicijnen mee. Of ze laten zowel medicijnen als therapie in Nederland achter en denken dat de vakantie hen er wel helemaal bovenop zal helpen. Ceulen: „Een 'noodtherapie' in het vakantieland zelf kan soms spectaculaire vorderingen te zien geven. Alleen de taal is natuurlijk voor veel mensen een barrière. Ook door de cultuurverschillen tussen West- en Zuid-Europa is een gesprekstherapie in het buitenland niet altijd

succesvol. De hulpverlener heeft dan toch een ander denkpatroon”. Bij deze ernstige groep wordt ook van tevoren contact opgenomen met de behandelend arts in Nederland.

Ruzies

Volgens prof. Vroom is er op psychologisch vlak nog een andere, vaak voorkomende categorie problemen. Dat zijn de echtelijke ruzies die tijdens de vakantie opeens in alle hevigheid losbarsten. De oorzaak daarvan zit volgens hem in de wanverhouding binnen het standaardrollenpatroon van de Nederlander. „In Nederland is het nog steeds zo dat de vrouw wast, strijkt en kookt. De man werkt, soms wel 14 uur per dag. Eenmaal op de camping in Torremolinos verandert er van alles voor die kerels. Ze moeten meeven, meekoken en meehelpen opvoeden. Sommigen willen dat gewoonweg niet, maar al zouden ze het willen dan kunnen ze het niet”. Voor de vrouwen verandert er dus weinig in het zonnige zuiden. Het verschil met thuis is vrij klein. Maar de mannen zorgen voor de problemen. De gevolgen zijn iedere zomer weer op de campings aan de Middellandse Zee te zien. „De mannen voelen zich doodongelukkig, krijgen ruzie met hun vrouw en grijpen naar de drank. Je ziet ze daar zitten, die kerels: amechtig voor hun tent met een dikke buik en pils in de hand commanderen ze hun echtgenotes”.

Kalmering

Niet voor niks maken heel wat vrouwen tijdens hun vakantie gebruik van de mogelijkheid slaap- en kalmeringsmiddelen zonder recept te kunnen kopen. Volgens Vroom kunnen deze tafereel voorkomen worden door niet naar een camping te gaan – met alle primitiviteit van dien – maar naar een hotel. „Daar moet je je allebei aanpassen”. Hoewel iedereen dat natuurlijk zelf moet bepalen, is het volgens hem niet verstandig om tijdens je vakantie iets totaal anders te willen. „Een andere omgeving vraagt ook een ander gedrag van je. Maak het jezelf niet te moeilijk als je daar niet toe in staat bent”.

anje romein

Toeristen op Palma door vertragingen geteisterd

● Een chartertoe-stel van Martinair staat gereed voor vertrek op Palma de Mallorca. Eindelijk kunnen de toeristen weg.

er volgens Mercedes Truyls, chef van het bureau voor toerisme op Mallorca, ook alles aan worden gedaan om vertragingen te voorkomen. Ze zegt: „Nu is er nog geen sprake van een daling van het aantal toeristen. Maar dat kan vandaag of morgen veranderen”. De verkeersleiders in de splinter-nieuwe verkeersstoren van het vliegveld zijn bereid hard te werken om dit te voorkomen. „Maar”, voegt een van hen daar aan toe, „het is natuurlijk ook een politieke kwestie. Iedereen wil graag de macht hebben over het luchtruim van Europa. En ik denk dat de Fransen zich wat minder zorgen maken om al die vliegtuigen die over hun land heen vliegen, dan om de toestellen die op Franse luchthavens moeten landen”. De verkeersstoren staat vol met de modernste apparatuur om aankomende en vertrekkende vliegtuigen te begeleiden. Met een druk op een knop levert een van de verkeersleiders het bewijs dat de vertragingen niet in Palma de Mallorca worden veroorzaakt. Op een beeldscherm verschijnen de aankomst- en vertrektijden van alle vliegtuigen die die dag de luchthaven hebben aangedaan. De meeste toestellen hebben ongeveer een uur aan de grond gestaan, en dat is de gemiddelde tijd die daarvoor staat.

'Onzin'

De bemanning van de toren moet lachen als ze hoort over berichten in Nederlandse kranten als zouden veel vliegtuigen in Palma vertragingen van vier tot twaalf uur oplopen. „Onzin”, is hun reactie. „Hoe komen ze erbij”. Ook Gabriel Ribot, op de luchthaven werkzaam in dienst van de Nederlandse chartermaatschappij Martinair, zegt dat dergelijke vertragingen zeker niet

vaak voor komen. „Het gebeurt eigenlijk alleen bij vluchten van kleine – veelal Spaanse – maatschappijen. Die hebben een slechte organisatie en maar een paar toestellen die de hele dag van hot naar haar vliegen. Door de slechte organisatie gebeurt het nog wel eens dat ze direct bij hun eerste vlucht al te laat weggaan. Het vliegtuig staat niet op tijd klaar voor vertrek, wat betekent dat bij de verkeersleiding een nieuwe vertrektijd (slot) moet worden aangevraagd. Het moet dan achter in de rij aansluiten. Zo kan dat vervolgens de hele dag door- gaan en kan inderdaad een vertraging van uren ontstaan”.

Druk baasje

De kans dat Martinair voor dergelijke problemen komt te staan, is volgens Gabriel gering. Hij is er zelf verantwoordelijk voor dat de toestellen op Palma op tijd gereed zijn voor vertrek. Als een druk baasje holt hij over het platform, communiceert hij door een portofoon met de piloot en schiet hij het ene kantoorje na het andere binnen. Gabriel doet het werk al 28 jaar, waarvan de laatste 25 jaar samen met zijn vrouw Magdalena. Ook zijn zoon helpt mee. Als toestellen van Martinair in Palma aan de grond staan hebben de drie geen moment rust.

„Je moet overal op letten”, zegt Gabriel. Hij staat onder de neus van een Boeing 747 van zijn werkgever. Verderop staat een Airbus geparkeerd. De passagiers van beide toestellen zijn zojuist aan boord gegaan. „In de Airbus waren twee passagiers zoek. Die waren bijna in de Jumbo gestapt. Mijn vrouw had het direct in de gaten en heeft ze eruit gepikt. Merk je dat niet, dan moet de Airbus onnodig lang wachten”, zegt Gabriel.

Wanneer de Airbus gereed staat om te vertrekken blijkt nog een laadruim open te zijn. Grondpersoneel is hier nog bezig. Gabriel spoedt zich er naartoe, maant de mannen tot opschieten en sluit vervolgens zelf het luik. Kort daarna wordt het toestel naar achteren geduwd en krijgt het toestemming naar de startbaan te taxiën. Gabriel trekt nog even een sprintje, babbelt nog wat door de portofoon en zwaait het toestel uit, dat op weg gaat naar Nederland.

ron kragten

„Dit jaar is de situatie iets beter”, zegt Antonio Barbancho. „Er is een gemiddelde vertraging van dertig minuten, tegen ongeveer anderhalf uur vorig jaar. Wij doen alles om te voorkomen dat de passagiers bij ons onnodig lang in de vertrekhal moeten wachten. Ook de meeste tour-operatoren werken mee. Als ze weten dat een vliegtuig een paar uur later dan gepland aankomt, halen

ze de passagiers later uit hun hotels of appartementen”.

„Daarmee houdt het voor ons echt op. Er is namelijk geen sprake van een capaciteitsprobleem op ons vliegveld. De oplossing moet internationaal worden gezocht. Ik denk dat de toestand zou verbeteren als er meer vluchtroutes boven Europa zouden komen en een centrale verkeersleiding. Nu heeft ieder land

zijn eigen verkeersleiding en wordt er nog al eens langs elkaar heen gewerkt”.

Een centrale Europese verkeersleiding is ook de wens van de Spaanse minister van transport, Jose Barrio-nueva. Onlangs was hij aanwezig bij de officiële ingebruikname van een speciale ruimte voor passagiers met vertraging op de luchthaven van Palma. Hij kondigde bij die gele-

genheid aan dat hij de zaak zal bespreken met zijn EG-collega's.

Zes miljoen

Jaarlijks komen ongeveer zes miljoen toeristen naar Mallorca, die goed zijn voor 57 procent van de inkomsten van het eiland. Toerisme is dus erg belangrijk en daarom moet

vermoed hangen enkele Britse toeristen zaterdagavond in de stoelen van de vertrekhal van de luchthaven Palma de Mallorca. Hun vliegtuig naar Bristol heeft ruim drie uur vertraging. „En we weten niet wat de reden is. Dat is eigenlijk het vervelendste”, zegt Bob Kent. Wachten, wachten en nog eens wachten. Bob Kent en zijn vrouw zijn het rond half zes in de avond spuugzat. „Waar we vooral mee zitten dat onze kinderen en kleinkinderen hebben beloofd ons te halen. Die staan nu te wachten in Bristol. Het is allemaal verloren tijd. Nee, ik geloof niet dat ik nog eens naar Mallorca ga. Ik denk eerder dat ik de auto pak en door Frankrijk trekken”, zegt Bob Kent.

Het echtpaar Kent is een van de duizenden van vertragingen op de luchthaven van Mallorca. Antonio Barbancho, verantwoordelijk voor de verkeersoperaties op het vliegveld, schudt vertwijfeld het hoofd. „Het is heel erg frustrerend”, erkent hij. „Ook voor ons, want wij er weinig aan kunnen doen. Het is een internationale kwestie. We kunnen alleen zorgen voor een goede accommodatie voor de wachtenden”.

Vluchtbeperkingen

Op het bureau van Antonio ligt een stapel stempvol telexen. „Dat zijn vluchtbeperkingen, ons opgelegd door de verschillende verkeersleiders in Europa”, zegt hij terwijl hij de map doorbladert. „Bepaalde vluchten zijn zo druk dat het aantal passagiers dat van de verschillende vluchten wil opstijgen binnen de vluchten moet worden gehouden. Het is een van de belangrijkste knooppunten van Europa. Als daar geen beperkingen opleggen, raken de vluchten in de zomer van Palma de Mallorca door de vluchtbeperkingen van Frankrijk in problemen komen.

De oprit naar het 'Hollandse Huis' is een eilandje in de files, waarmee de straat tussen de Avenue en de Boulevard de Clichy is ingeblikt. Oudjes maken er hun oversteek naar bakker en apotheker. Onder de Heilige Koeien 'grazen' de gevederde zwervers van Parijs.

Is duiven ook vlogen de zogenaamde 'au pairs' - Nederlandse jongens en meisjes, die naar Frankrijk waren gekomen om er bij Franse gezinnen land, volk en vooral de taal te leren - in de Mission Hollandaise aan de Rue du Docteur Heulin te Parijs in 'en uit. Ze vonden er de nestwarmte van de eigen natie. 'Ouwehoeren bij een kop koffie of een borrel' was de specialiteit van het huis.

Ook spoelden er de drenkelingen van de zelfkant van het leven aan. Maar zondaar of kunstenaar: de Nederlandse Lazaristen, die de Mission bestierden, lenigden de geestelijke en materiele noden naar vermogen.

Eind deze maand wordt de Oranjerhaven van Parijs gesloten. De bibliotheek voor varenden, die er was ondergebracht, is reeds ingepakt. Vermoedelijk gaan de boeken naar Le Havre. In de trappengang hangen nog enkele schilderijen van Robert Franquinet. Ethiopische kunstwerken neemt pater Jaspers, de laatste der directeurs van de Mission, als herinneringen van het land, dat hem dierbaar is, mee naar Nederland.

De overburen vinden het erg dat de Mission verdwijnt. Marie en François zagen de Nederlanders graag komen. Het Elzasser bier, dat zij tappen, wil er bij Hollanders wel in. Ook in het hotel even verderop pleisterden vele Nederlanders. De Mission kreeg geruime tijd tien procent provisie. Voorts voeren de restaurantjes wel bij de honger van Hollanders. Talrijke au pairs of stagiaires verdienden er een franc bij. Bovendien poseerden meiden als naaktnmodel voor de buurvrouw van de Mission, een kunstenaar. De blondines waren een welkome afwisseling van de zwarte types uit de straat. Ook zij toucheerden 50 francs per uur.

De maatschappelijke werksters van de Mission, die de laatste jaren bemiddelden bij de plaatsing van Nederlandse jongens en meisjes, evenals de secretaresse van pater Jaspers zijn reeds vertrokken. „La Mission est fermée”, herhaalde de telefoniste en receptioniste met omfloerste stem.

Kopers

De Lazarist ontving enkel nog kopers die in de Nederlandse nederzetting zijn geïnteresseerd. Grond is in Parijs goud waard. Zeker in het zeventiende arrondissement, waar een belangrijk deel van het Parijse nachtleven ontluikt. Een vierkante meter komt er gauw aan 25.000 Franse francs. De kavel is derhalve zo'n 7,5 miljoen Franse francs waard.

Pater Laureijssen betaalde er in 1949 f 70.000,- voor. Hij was de eerste directeur van de Mission Hollandaise. Met hem doorliepen we het Hollandse huis en zijn geschiedenis.

Historie

Het begin ligt volgens Leo Laureijssen in 1930. In dat jaar vroeg de voorzitter van de Vereniging ter behartiging van de belangen van de katholieke Nederlanders in Frankrijk de aartsbisschop van Utrecht om een geestelijke verzorger. Mgr. Janssen gaf de smekbede door aan de paters Lazaristen, een missiecongregatie die haar naam dankt aan de vestiging van haar eerste klooster in het Parijse stadsdeel Saint Lazare.

Als eerste aalmoezenier van de katholieke Nederlanders in Frankrijk werd Willem Meuffels benoemd. Hij was geboortig van Dierteren, had les gegeven op het klein seminarie van de Lazaristen in Wernhoutsburg en had kort na de eeuwwisseling het Stijf van Susteren nieuw leven ingeblazen. Er vestigden zich Nederlandse Dochters van Liefde: de vrouwelijke tak van de door Vincent Depaul (1581-1660) gestichte missiecongregatie.

Leo Laureijssen werd tot opvoeder van Meuffels benoemd, die in de zomer van 1942 ernstig ziek werd. Laureijssen werd in 1914 als zoon van een kapper in Tilburg geboren, was kort na de bezetting van Nederland door de Duitsers tot priester gewijd, maar kon vanwege de oorlog niet naar China. Ook Parijs kon hij niet legaal bereiken. Eerst op 11 februari 1943 arriveerde hij in de Rue de Sévres, waar sedert de Franse Revolutie het moederhuis van de Lazaristen is gevestigd.

Op het ziekenzaaltje trof hij pater Meuffels aan. Deze vroeg zijn opvolger zich over een nabijgelegen jongensweeshuis te ontfermen, wekelijks de biecht van broeders te horen

● **Leo Laureijssen**
en **Harrie Jaspers**,
stichter en
liquidateur van de
Mission Hollandaise
- het Nederlandse
eilandje in Parijs,
waar drenkelingen
de nestwarmte
vonden die zij op
kwetsbare
momenten zochten.

Foto:
JAN VAN
LIESHOUT

en conferenties en retraites voor zusters te verzorgen. De zorg van de Nederlanders in Frankrijk had volgens Guillaume Meuffels niet veel om het lijf. Ook de president van de inmiddels door de Duitsers verboden Vereniging ter behartiging van de belangen van de katholieke Nederlanders in Frankrijk en correspondent van De Maasbode, beschikte amper over adressen.

Doordat naam en adres van Leo Laureijssen in de Pius-almanak van 1943 stonden vermeld, klopten weldra de eerste Nederlanders in de Rue de Sévres aan. Het waren voornamelijk jongeren die Arbeidsdienst dan wel Arbeidsinzet waren ontvlucht. Hij bracht hen onder in een pensioenette dat aan de achtertuin van het moederhuis der Lazaristen grensde of gaf hun geld voor een hotelletje in de buurt. Voorts konden jongelui in het moederhuis van de paters van de H. Geest aan de Rue de Lhomond terecht dan wel in de Cisterciënserabdij van Versailles. Er was daar een Nederlander abt. En tenslotte was er de boerderij van Homme Huitema in Gaseran nabij Rambouillet. De blon- de Fries was door pater Meuffels be- keerd. Hij bracht regelmatig levens- middelen.

Dutch-Parisline

Via Homme Huitema kwam Leo Laureijssen in contact met Herman Laatsman, de Nederlandse consul in Parijs die de peetvader van de zoge- noemde Dutch-Parisline was. Het was een ontspanningslijn, via welke bemanningsleden van Geallieerde vliegtuigen, joden en anderen van Nederland naar Parijs spoorden.

De vraag van Laatsman aan pater Laureijssen was, of hij die piloten op het Gare du Nord kon afhalen en met de metro naar een school in de Rue de Lhomond kon brengen. Daar kre- gen ze vervaste identiteitspapieren en werden ze door koeriers opge- haald. Via Toulouse spoorden ze naar een stationnetje aan de zoom van de verboden zone, waar passeurs hen opkikten en de Pyreneeën over- brachten.

In december 1943 kreeg pater Lau-

Nederlands eilandje in Frankrijk definitief weg Vluchthaven au pairs in Parijs gesloten

door

reijssen, die op dat moment bij Lim- burgse boeren in de Haute Marne verbleef, het bericht dat hij niet naar Parijs moest terugkeren. Provoca- teurs waren in de Dutch-Parisline geïnfiltreerd. Pater Laureijssen moest uit Frankrijk weg. Hij verkoos Engeland boven Zwitserland, omdat er vraag naar een aalmoezenier was. Bijgevolg maakte ook hij de over- steek over de Pyreneeën; toen extra zwaar vanwege de metershoge sneeuw. In Gibraltar ging hij schep naar Engeland. Weken werd hij door de Engelse Inlichtingendienst onder- vraagd. De Belg, die hem in Parijs blanco persoonsbewijzen had be- zorgd, stond in Londen geregistreerd als een geheim agent van de Duitsers. Van de Nederlandse Inlichtingen- dienst kreeg de pater te horen dat de Dutch-Parisline was opgehold. Tien- tallen zouden niet terugkeren uit Nacht- und Nebelkampen.

Onderdak

Pater Laureijssen vond onderdak bij confraters en bezocht in Londense ziekenhuizen gewonde Nederlan- ders. Pas toen hij dreigde in Franse krijgsdienst te zullen treden, werd hij bij Koninklijk Besluit van 8 juni 1944 benoemd tot aalmoezenier van de Prinses Irenebrigade die op 6 augus- tus bij Courseulles-sur-Mer voet op Franse bodem zette. De brigade streed aan het Albertkanaal, bevrijd- de Tilburg en leed haar zwaarste ver- liezen bij Hedel.

Na de bevrijding van Nederland keerde pater Laureijssen naar Parijs terug. In de ziekenhuizen lagen ver- scheidene Nederlanders die Hitler's hellekrochten hadden overleefd, maar het vaderland niet meer zouden terugzien. Verscheidene vrouwen be- vielen er van een kindje dat door Russen was verwekt.

Ook bezocht Leo Laureijssen de „foute” Nederlanders die in Ris- Oranjs waren geconcentreerd. Het werk had zo'n omvang aangenomen dat hij nog datzelfde jaar assistentie van confrater Mathieu Scheres uit Neer kreeg. Er kwam een nieuwe vereniging die de belangen van de ka- tholieke Nederlanders in Frankrijk behartigde. Haar contactorgaan voorzag in een latente behoefte. Het

bevatte toelichtingen op Franse re- gelgevingen en nieuws uit Holland tot en met de opstelling van het Ne- derlands elftal toe.

Het moederhuis van de Lazaristen was weinig geschikt voor het werk van de aalmoezeniers. Er was geen ruimte om kleding of schoeisel voor behoeftigen op te slaan. De biblio- theek kon niet worden uitpakkt. Bovendien verplichtte de avondklok de aalmoezeniers voor negen uur binnen te zijn, waardoor mensen die overdag hadden moeten werken, niet konden worden ontvangen of be- zocht.

Villa Thais

Daarom verhuisden de Lazaristen eind 1948 naar de appartementen van het seminarie dat het Ierse episco- paat ten tijde van vervolging door de Engelsen in Parijs had laten bouwen. Een farmaceutische industrie over- bood de Lazaristen met betrekking tot een huis van de Camillianen. Een huis nabij de Eiffeltoren, waar de Duitse Kriegsmarine kantoor had ge- houden, bleek te duur. Een Neder- lander, die tijdens de oorlog voor de Duitsers had gewerkt, kwam met Vil- la Thais in de Rue du Docteur Heu- lin, niet ver van Place Pigalle en de rosse spelonken van Parijs. Het was een kraamkliniek geweest, waarin de naamgever van de straat zijn praktijk had gehad. De eigenaar vroeg 7 mil- joen Franse francs; toen: f 70.000,- in Nederlands geld. Het bisdom Haarlem was bereid om het geld te lenen.

Op 25 mei 1949 kon de Mission Hol- landaise in gebruik worden gene- men. Pater Laureijssen was de eerste overste; Jan Mulders, die onlangs postuum de architectenprijs van Til- burg werd toegekend, de eerste be- woner. Van de kamerhuur leefden de Lazaristen.

Met de auto van een weldoener uit Echt bezocht Matthieu Scheres de Nederlandse boeren in de departe- menten ten noorden van de Loire. De Katholieke Nederlandse Boeren- Tuindersbond mobiliseerde de zielzorgers van de Nederlandse emi- granten die zich in de zuidelijke de- partementen wilden vestigen en zich

op Château d'Artigues in Tonneins in specifieke Franse teelten be- kwaamden. Hun eerste aalmoezenier was Leo Ebisch, de zoon van een postbode uit Helden; zijn opvolger Dorus te Braake, een boerenzoon uit de Achterhoek die pas op latere leef- tijd tot priester was gewijd. Vanwege problemen met de bedrijfsingenieur haalde pater Laureijssen hem terug naar de pastorie in Vilotes, waar ook Jan de Bakker, de zoon van een Zeeuwse beurtschipper, zijn intrek nam. Gedrieën verzorgden zij het pastoraat van de Nederlandse emi- granten in de departementen ten zu- den van de Dordogne. Tussen Loire en Dordogne deden dat achtereenvolgens Toon Graafmans uit Tilburg en Giel Peeters uit Helden-Dorp.

'Au pair'-werk

Allen ressorteerden de emigranten- pastors onder de Mission Hollandaise in Parijs, waar Theo Kock, de uit de Achterhoek afkomstige bijbelexe- geet, in 1951 Leo Laureijssen als overste was opgevolgd. Onder zijn directoraat kwam vooral het zoge- noemde 'au pair'-werk tot bloei. Voor 1950 hadden ambassade en consulaat zich met die bemiddeling belast. Het betrof toen voornamelijk 'de kak van Holland'. Toen zich kin- deren van eenvoudiger komaf aan- dienden, namen de Lazaristen die hulpverlening over. Au pairs met contactstoornissen of identiteitspro- blemen konden ten alle tijde op de Mission terugvallen. Bij een kop koffi- e klaarden huilbuien op. Ook was er iedere week een dansavond op zol- der en een culturele avond in de cave; laatstelijk uitsluitend nog een disco-avond in de kelder.

Joost Burm, de boerenzoon uit Kloosterzande die in 1964 tot direc- teur van de Mission was benoemd, slaagde erin om bij WVC de salaris- sen van de twee maatschappelijke werksters, die de au pair-begeleiding overnamen, gesubsidieerd te krijgen. Er werd niet langer onderscheid in le- vensbeschouwing gemaakt.

Niet met alle au pairs ging het goed. Met ontzetting werd kennis genomen van de moord op een au pair die niet op de avances van een eenzame Ja- panner was ingegaan. Uit wraak had hij haar neergeschoten en in stukken

gesneden. Resten had hij in een kof- fer in het Bois de Boulogne gedumpt. Het had de argwaan van voorbijgan- gers gewekt die de Japanner aan de politie hadden overgeleverd.

Vreemdelingen- legioen

Ook werden de aalmoezeniers van de Mission meer dan eens geconsulteerd door ongeruste ouders die hun zoon in het Vreemdelingenlegioen wisten. „Waren zij minderjarig, dan slaag- den we er wel in om ze los te krij- gen”, aldus pater Laureijssen. „Maar eenmaal meerderjarig was er niets meer aan te doen. De legionnaires werden in Marseille opgeleid en on- der een andere naam naar Noord- Afrika gestuurd; dit om ontvluchting te voorkomen. De dienst was een verschrikking”.

Ook jongelui, die een geslachtsziekte hadden opgelopen, wendden zich tot de aalmoezeniers van de Mission. Pater Laureijssen stuurde hen door naar dr Rutten uit Maastricht die aan de Sorbonne doceerde.

Een nieuwe categorie hulpbehoeven- den vormen de smokkelaars, hande- laars en gebruikers van drugs. Ver- scheidene Nederlanders zitten in Frankrijk langdurige gevangenis- straffen uit. Zij worden bezocht door Joost Burm die in 1983 als directeur van de Mission door confrater Harrie Jaspers was opgevolgd. De boeren- zoon uit Uden was in 1978 uit Ethio- pië gezet. Met hun landbouwproject hadden de Lazaristen de bestuurders van de Kaffa-provincie de ogen uit- gestoken. Vier jaar was Harrie Jas- pers pastoraal werker in Schayk. Vele vrijwilligers uit Schayk en Til- burg hielpen hem bij het opknappen van de Mission Hollandaise.

Heroriëntatie

Op het platteland herderde in mid- dels Jacques Cools uit Brunsum. Aangezien de jongere boeren deide- lijk minder kerks zijn, besloot hij zijn werk voor de emigranten af te bou- wen. Sedert 1985 bedient hij een aan- tal parochies in het departement Meuse. Vanuit Buxières blijft hij

overigens voor Nederlandse emi- granten beschikbaar.

Ook Harrie Jaspers kwam tot een vaststelling 'dat het au pair-werk niet meer zo nodig is'. „De rechten van au pairs zijn inmiddels wettelijk be- schermde. Bovendien zijn de jongeren zelfstandiger geworden, waardoor ze zich gemakkelijker kunnen handha- ven. Ze kunnen meteen het diep- te in”.

„Anderzijds vergt het veel van je om telkens weer met nieuwe mensen te moeten optrekken. Gesetelden van je nooit meer terug. Zij zijn immen- se geïntegreerd. Het gevolg is dat je niets kunt opbouwen. Ik wil echter in midden onder de mensen staan. Daarom wil ik geen 50 in Parijs wettel- den”.

Bij gebrek aan een opvolger wordt de Mission Hollandaise voortgezet door ten. Een buffet campagnard op de 56e etage van de Tour de Montpar- nasse vormde het happy end van de sociale roman rond de zestien Neder- landse Lazaristen die een duizend- voud aan landgenoten de nestwarmte gaven die zij in Parijs op kwetsbare momenten zochten.

Onder hen bevinden zich gearrivee- de de Nederlanders, zoals de filmre- gisseur Maruschka Detmers en de coutu- rier Frans Molenaar die zijn verken- ningen in het Mekka van de Mode van- uit de Mission begon. Kunstenaar- als John Redeker en Jan Sluyters, ter- kundigen als A. den Doolaard, An- ton van Duinkerken en musicus Ma- rius van Monnickendam en Louis Toebosch zij allen waren in de Rue du Docteur Heulin kind aan huis.

Afscheid

Allen, voor zover nog in leven en ge- lokaliseerd, waren voor het afscheidsfeest uitgenodigd. Onder de 320 aanwezigen was ook Henk Boomers, eens Lazarist in Ethiopië en thans bisschop van Haarlem. Zal voor zijn bisdom en congregatie de verdeelsleutel moeten vaststellen voor de verdeling van de opbrengst van de voormalige kraamkliniek waar volgens pater Laureijssen veel goeds is gedaan en waar zestien pri- esters met veel plezier en voldoening hebben gewerkt”.

Conclusie kwaliteits- en kostensignalering 1988:

Sociale koopwoning veel duurder dan huurwoning

De vloer van een woonkamer die doorloopt in het terras.

Limburgse produkten in futuristisch wonderhuis

Een aantal nieuwe produkten uit assortiment van de in Maasbracht gevestigde producent voor keramische produkten, Koninklijke Daphne bv, is toegepast in het prototype van een woonhuis in het Brabantse Rosmalen.

Vloertegel
De vloertegel van de nieuwe generatie vloertegels, de Ultragres, is toegepast in vloeren en terrassen van woonhuizen en filmzalen.

De tegel is een combinatie van een aantal belangrijke eigenschappen. Door het hoge persdrukproces is de sterkte van de tegel hoger dan van een vergelijkbaar natuurfeld. Verder heeft de tegel een hard, vochtwerende en vuurbestendige bovenlaag.

Omdat vocht, zuren en zelfs zeer intensief gebruik in bijvoorbeeld extreem belaste looproutes geen zichtbare invloed hebben op dit produkt, is de tegel nagenoeg onverslijtbaar en gemakkelijk in onderhoud.

Leverbaar in twee schema's: marmer en leisteen, maar in een beperkt aantal kleurstellingen. En in de maten 30x30 en 45x45 cm.

Wandtegels

Als wandafwerking in de diverse toiletten is gekozen voor de tegel Daphne. Een reliëftegel waarin naast een rijk decor ook goud is verwerkt.

Voor de verwerking van dit produkt op inwendige en uitwendige hoeken bevat deze collectie speciale tegels welke één of tweezijdig schuin zijn afgevlakt.

De zorgvuldig geselecteerde contrastdetails en kleuraccenten zijn uitstekend geschikt voor het creëren van zeer persoonlijke effecten in badkamers, bijvoorbeeld door toepassing van de 9-delige spiegelset. Leverbaar in een zestal kleurstellingen en in de maten 20x20 cm.

Porselein

Het design servies Fantasy, ontworpen door Piet Stockmans, is multifunctioneel omdat bepaalde onderdelen voor diverse doeleinden kunnen worden gebruikt.

Borden passen als deksels op kommen. De soepkop kan als suikerpot, botervloot, sauskom en puddingbakje gebruikt worden. Een onderzetter vormt ook het deksel van een dessertschaaltje.

Voor gebruik in het 'Huis van de toekomst' werd servies uit deze serie voorzien van het logo van het 'huis'.

De uitvoering van het servies is compact, gemakkelijk stapelbaar en geschikt voor vaatwasmachine, oven en magnetron. Leverbaar in de kleurstellingen wit en granito.

(ADVERTENTIE)

Voordeurluifels
vanaf f 225,-
Geurten
Hommertweg 27
Hoensbroek
045-212531

Grote regionale verschillen in totale bouwkosten Prijsen koopwoningen zes procent gestegen

De eerste zes maanden van dit jaar zijn de prijzen van bestaande koopwoningen gemiddeld met 6% gestegen. Dat is een gevolg van de toename van de vraag naar koopwoningen, het aantal beschikbare woningen onvoldoende is om aan die vraag te kunnen voldoen.

De Nederlandse Vereniging van Makelaars deze week bij de presentatie van de woningmarktgegevens over de eerste zes maanden van 1989.

NVM heeft ook de relatieonderzoek tussen het aantal nieuw gebouwde woningen in een bepaald gebied en de keuzemogelijkheid van de consument. Gebleken is dat de provincies waar relatief veel nieuwbouw wordt gebouwd, voor de huizenkeuze meer geschikte bestaande woningen zijn.

De conclusie die de NVM uit deze verkenning trekt is dat de overheid een onvoldoende rekening houdt met de wensen van de markt. Uit recent onderzoek blijkt immers dat ruim 60% van de Nederlanders eigen huis zou willen hebben. Voor zijn niet voldoende koopwoningen beschikbaar.

NVM ziet voornamelijk niet dat het bouwen van de overheid, om in het jaar 2000 een eigen woningbezit van 20% te realiseren, wordt gehaald.

Bij een gemiddelde prijs in ons land van f 169.800, een stijging van 6% ten opzichte van het eerste halfjaar 1988, is een vrijstaand huis in de provincie Groningen maar liefst 27% goedkoper. In de provincie Utrecht liggen de prijzen daarentegen voor een eenvoudig rijtjeshuis 14% hoger dan het landelijk gemiddelde.

De koopwoningen in Limburg zijn met een gemiddelde prijs van f 166.100,-, 2,1% goedkoper.

Oorzaken voor deze verschillen zijn o.m. de bouwkosten, de grondprijzen en de vraag/aanbod verhoudingen.

De potentiële kopers in de Randstad komen er het slechtst af. Daar kan iemand die een huis wil kopen uit slechts minder dan vijf woningen kiezen. In het merendeel van de provincies heeft een koper de keuze uit meer dan zes woningen.

Vandaar dat de NVM extra aandacht vraagt voor een meer op de behoeften van de consument afgestemd nieuwbouw-programma van zowel de huur- als koopsector. Een geregeld overleg tussen alle betrokken partijen is daarvoor noodzakelijk.

Een eengezinswoning in de sociale huursector blijkt gemiddeld bijna f 33.000,- goedkoper te zijn dan een soortgelijke woning in de sociale koopsector (premie-A-woning). Hier- van is een bedrag van f 11.000,- aan bouwkosten niet toe te schrijven aan kwaliteitsverschillen en voornamelijk is niet duidelijk waar dat bedrag vandaan komt.

Gemeenten en corporaties hebben bij het maken van plannen voor sociale huurwoningen in 1987 een zelfde of iets hoger kwaliteitsniveau gerealiseerd dan in voorgaande jaren. Bij gelijkblijvende kwaliteit ten opzichte van 1986 stegen de aanvangshuren iets meer dan vooraf was geraamd.

Dat zijn enkele conclusies uit de kwaliteits- en kostensignalering 1988, die demissionair staatssecretaris Heerma (Volkshuisvesting) onlangs aan de Tweede Kamer heeft gestuurd. De uitkomst van een aantal analyses uit deze signalering is reeds verwerkt in het Meerjarenplan Woningbouw 1989-1993.

Huursector

De gemiddelde totale kosten van sociale huurwoningen zijn in 1987 ten opzichte van 1986 met ongeveer f 3.000 gestegen tot circa f 109.000, vooral tengevolge van stijgende aanneemsommen.

De aanvangshuren stegen in 1986 met gemiddeld 4%, 1% meer dan was geraamd. De gemiddelde aanvangshuur kwam daarmee in 1987 op f 466,-.

De kwaliteit in deze sector is in 1987 ongeveer gelijk gebleven. De gemiddelde woninggrootte is iets toegenomen en het niveau van afwerking en uitrusting is nagenoeg hetzelfde gebleven.

Marktsector

In de marktsector premiehuur- en premiekoopwoningen stegen de totale kosten in 1987 ten opzichte van 1986 met gemiddeld f 3.500 naar ruim f 140.000,-. De stijging bij de premiehuur- en premie-B-woningen was groter dan bij de premie-A-woningen.

De kosten voor een woning in de vrije sector met eenmalige bijdrage stegen veel sneller. Vergelijken met 1986 met bijna f 10.000,- tot f 147.964,-. De verklaring van deze ontwikkeling moet naar alle waarschijnlijkheid gezocht worden in de grotere vraag naar woningen in deze sector.

Woningverbetering

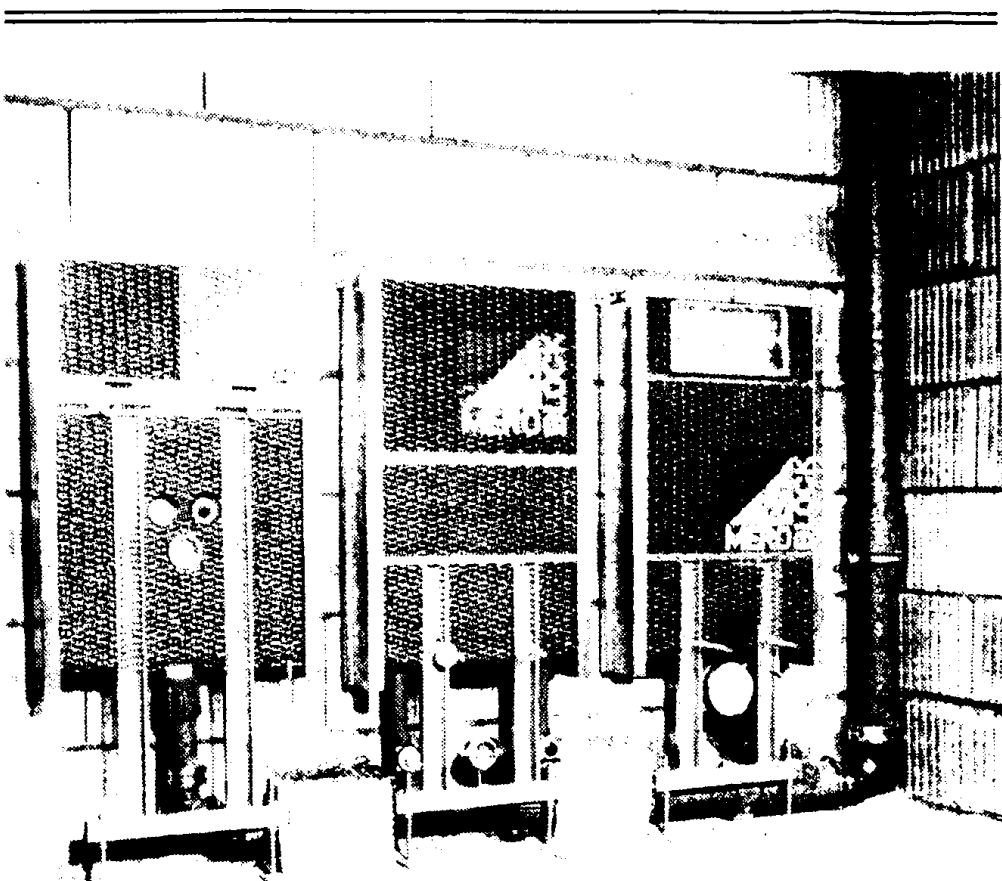
In 1987 is de nieuwe regeling voor de verbetering van huurwoningen in werking getreden met een duidelijk accent op afdoende herstel van gebreken, bouw-fysische en woon-technische verbeteringen van oudere woningen.

De gemiddelde investeringsbedragen zijn ten opzichte van 1986 sterk toegenomen waardoor het verschil met de nieuwbouw geleidelijk aan afneemt.

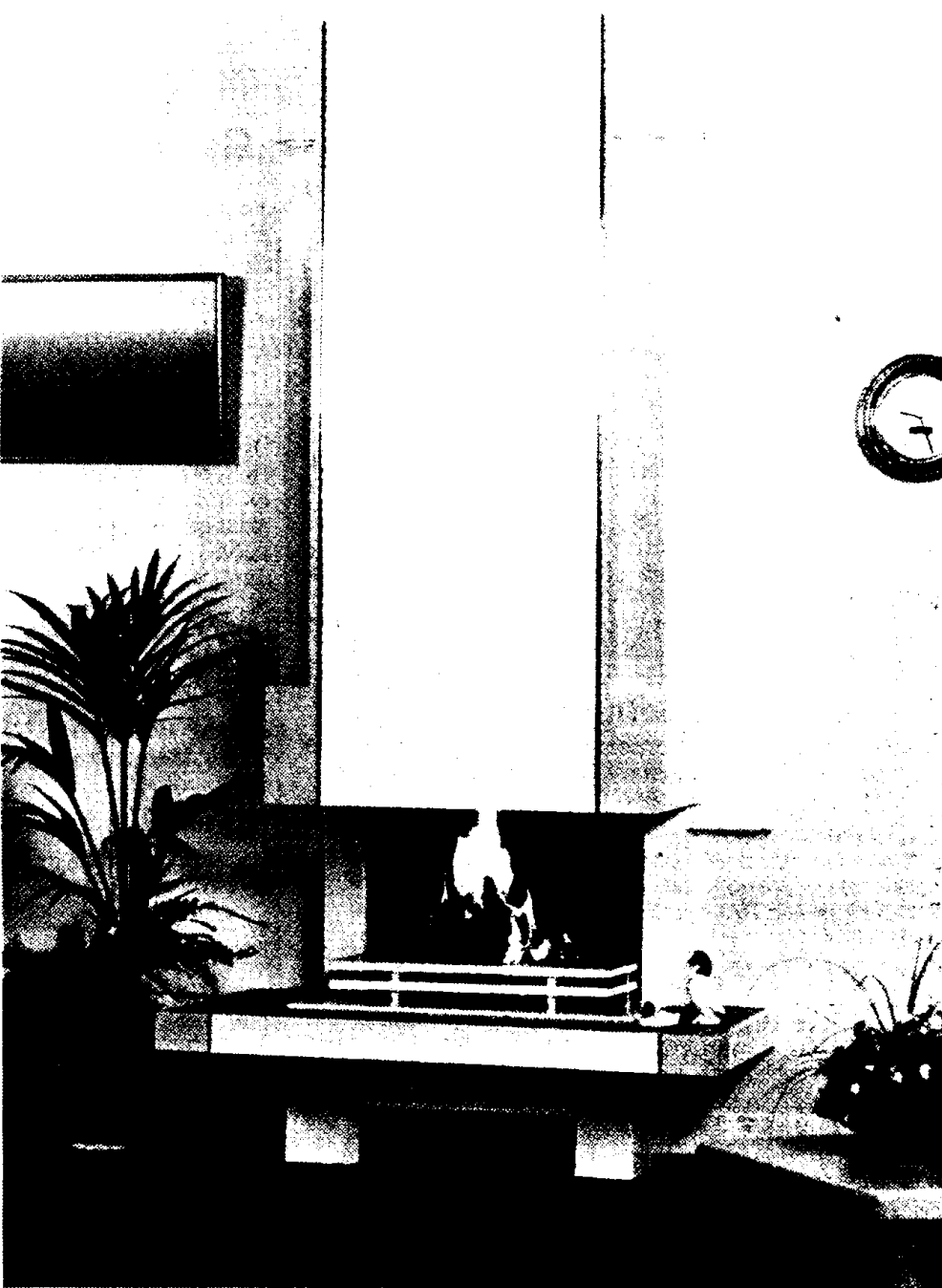
In 70% van de gesubsidieerde verbeteringsplannen worden ook energiebesparende voorzieningen opgenomen. En dat percentage komt in de buurt van de doelstelling (80%) van de Stuurgroep Nationaal Isolatieprogramma.

Bij vervanging van kozijnen, gevelbekleding en dakbedekking wordt in toenemende mate gebruik gemaakt van onderhoudsarme materialen. Dat is in schrilte tegenstelling tot de conclusie van de Algemene Rekenkamer als zou er sprake zijn van meer onderhoudsgevoelige materialen.

Voor de jaren negentig is het beleid erop gericht om de kwaliteit en kosten van sociale koopwoningen (premie-A) op een vergelijkbaar niveau te brengen met sociale huurwoningen. Er wordt stapsgewijs een volledige gelijkstelling beoogd op punten als bouwkosten, grondkosten, woning- en kavelgrootte.

• Een voorbeeld van toepassing van het bouwelement. Uiterst links voor de toilettafel, daarnaast het bidet en in de hoek het toilet. Bidet en toilet zijn vrij van de vloer gemonteerd.

• De vrijstaande open haard type 'Vaesheim'.

Energiebewust verwarmen met open haarden

De open haard wordt qua vormgeving en constructie steeds fraaiër. Elk model kan worden geleverd aangepast aan de individuele wensen van de consument en helemaal passend in de stijl van het interieur.

Het zuinig omgaan met energie en optimaal benutten van de brandstof heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van open haarden met een optimale warmte-afgifte. Daarbij wordt veel samengewerkt met de officiële instanties als het TNO, de Dienst voor het Stoomwezen en het VEG-Gasinstituut.

Inbouw.

Bij de traditionele open haard verduwt 85% van de verwarmde kamervlucht (ca. 300 à 400 m³ per uur) via het rookkanaal naar buiten, zonder enig nuttig effect.

Voor wie dat lage rendement fors wil verhogen is er nu een oplossing in de vorm van de inbouwhaard 'Elan'. De haard is als hoogrendementskachel te gebruiken. Door het zeer grote glasoppervlak in een hoge vorm wordt een ruime kijk op het vuur geboden. Het uitgekende verbrandingssysteem garandeert een continu schoonblijven van de ruit.

Het bijzondere van deze haard is bovendien dat met één handbeweging de deur omhoog geschoven kan worden. Door dit handig systeem met contra-gewicht ontstaat een open haard, zonder rookoverlast en wegsputtende vonken.

Dit type kan vrijwel onafhankelijk van de capaciteit van het rookkanaal worden geplaatst.

Vrijstaand

Een ander type open haard is de metalen vrijstaande schouw 'Vaesheim'. Deze is in strakke lijnen uitgevoerd in een witte basiskleur met een grijze hoekafwerking. In deze hoeken zijn twee halogeen-lampen gemonteerd voor een speciaal licht effect.

De haard is leverbaar als open haard

of als haard met een gesloten verbrandingssysteem door middel van een in messing gevat glaskader.

Rookkanaal

Bij het installeren of bouwen van een open haard is het raadzaam vooraf te laten controleren of het te benutten rookkanaal voldoet aan alle richtlijnen ten aanzien van trek en afvoer van rook.

De prijs van de door Barbas BV in Bladel geïntroduceerde inbouwhaard 'Elan' bedraagt f 3.650,- (incl.BTW). Het type 'Vaesheim' kost f 5.200,- (incl.BTW) en het als accessoire leverbare glaskader kost f 1.245,- (incl.BTW). De levering geschiedt via de haardspecialisten.

Pasta voor reparaties

Gaten in beton en steen zijn een lelijk gezicht. Met de reparatie- en constructiepasta van Porion kan de doe-het-zelver de reparatieklus zelf en goedkoop opknappen.

Dit nieuwe produkt op twee componenten epoxybasis is heel geschikt voor ijersterke reparaties en zware constructies op hout, beton, steen, metalen en keramiek. Uitgebroken botten van bijvoorbeeld een schutting, haken en steunen kunnen ermee in de muur worden vastgezet. Het middel is ook geschikt voor het watervast verlijmen en voegen van tegels in de gootsteen en op het aanrecht. Bij grotere reparaties kan probleemloos 50 procent droog zand of fijn grind worden toegevoegd.

Voor meer informatie Henkel Nederland in Nieuwegein, ☎ 03402-73911.

Nieuwe progressieve toiletvoorzieningen

Lichaamsverzorging staat de laatste jaren hoog aangeschreven. Tegenwoordig beschikt bijna ieder huis over een badkamer of douche, hoe klein dan ook. Er worden jaarlijks honderden guldens uitgegeven aan alle mogelijke cosmetische produkten om het lichaam 'schoon' te maken.

Bepaalde reinigingsgebruiken die reeds in de verre oudheid en in de tropen werden en nog steeds worden gebruikt, vinden hoe langer hoe meer toepassing in onze westerse beschaving. De ontwikkeling van de daarvoor benodigde apparatuur staat niet stil.

De meest progressieve uitvoering op dit gebied is het WashAir-toilet. Een combinatie van toilet, wassen en drogen voor een complete verzorging van het onderlichaam zonder papier of aanraking met de handen.

Na toiletgebruik kunnen twee 'wasbeurten' worden ingesteld, als douche voor de anale verzorging en als damesdouche voor intieme hygiëne. De kracht en de temperatuur van de waterstraal is regelbaar tussen 30 en 39,5°C. Daarna volgt droging van deze lichaamsdelen met eveneens regelbare warme lucht.

Voor de installatie van deze toiletcombinatie kan gebruik worden gemaakt van een voorgefabriceerd zelfdragend bouwelement met een stalen raamwerk.

De aan- en afvoerleidingen voor warm en koud water alsmede de bevestigingspunten voor sanitair en kranen zijn in het systeem geïntegreerd. Alle onderdelen worden in de fabriek op maat voorgeassembleerd en akoestisch geïsoleerd.

Met dit Meroblock bouwelement zijn tal van sanitaircombinaties te realiseren aangepast aan de individuele wensen van de consument in

de toekomst.

Voor ouderen en gehandicapten hangt het begrip hygiëne nauw samen met de mogelijkheid persoonlijke hygiëne zelf te kunnen doen. Een van de daarbij benodigde hulpmiddelen is een aangepaste toiletzitting.

De door een Deense firma ontworpen en geproduceerde Dania Rehab heeft een groot zitoppervlak met goede houvast aan de zijanten. De aangepaste vorm werkt ontspannend voor het lichaam en voorkomt plakken van de huid. De verstelbare kunststof speciaal-

buffers geven de zitting een stabiele stand op de klosetpot, waardoor de zitting niet verschuift. En dat is vooral belangrijk bij het overschuiwen van rolstoel op kloset.

Overigens zijn verschillende van deze progressieve toiletvoorzieningen toegepast en te zien in het 'Huis van de toekomst' in Rosmalen. Nadere informatie verstrekt Wijnbeek Sanitair in Uitgeest, ☎ 02513-13841.

De vakhandel in de eigen omgeving is naar verwachting inmiddels geïnformeerd over deze nieuwe produkten.

Onroerend goed te huur gevraagd

Spoed

Vrouw (26) zoekt etage of 2 kamers in M'richt. Huur maximaal f 500,-. 043-218212.

Te huur gevraagd

woonhuis

Aken en

Maastricht

3-4 slaapkamers, tuin. Philips GmbH Telecommunicatie en Data Systems Innovations-zentrum Aachen. Tel: NL 040-527221 of 040-527221-6003707.

Voor onze klant zoeken wij 4- of 5-slaapkamer-bungalow tot

f 2.000,- p.mnd

Liefst Oostelijke Mijnsreik.

Int. Bern. buro Silvertant, tel.

045-311286, 9.00-17.00 u.

Het adres voor al uw verzekeringen.

Maatschap.werker en Wijk-verp.k. zoeken klein huis met kelder en tuin. Huur maximaal f 600,-. Tel. 045-451261 na 18.00 uur.

Onroerend goed te huur aangeboden

Te huur:

Te Sittard, 337,5 m2 representatieve kantoorruimte met turn-key opleveringsniveau. Voor inlichtingen: Management Onroerend Goed, tel. 013-630905.

Zeer ruime bovenwoning te Kerkade-Chevermont geh. gestoff. met luxe keukens, 3 slaapk. Hr.pr. f 735,- excl. inl. 043-216509.

Lokaal Beheer

Te h. z. oud HUISJE met kleine tuin, iets v. een bijgeb. alternatieve woon (of 2) Br. n.r. B-1451 LD, Postbus 3100, 6401 DP, Heerlen.

Te huur APP. 2 slaapk., huurpr. f 500,- exclusief, per 1 aug. 045-480484 na 18 uur.

VALKENBURG, 1-pers. apartm., Heek 1. Tel. 04406-13155, f 475,- excl. (huursubs. mog.).

Te huur APPARTEMENT. Tel. 045-226565.

Te huur BOERDERIJTJE met uitger. paardstal te Rietum, plasm. 10 km. van Maaseik. Huurpr. f 500,- p.mnd; vrij 1 okt. Inl. Kon. Albert. 09-32-1156424.

Te h. overdekte RUIMTE te gebruiken als opslagplaats of "garage". Einderstr. Kerkade, 09-49-241.152396.

Studenten (vr.) gestoff. 2-kamerwoning met gem. gebruik van badkamer en keuken f 340,- all-in. Tel. 045-227365/221432.

Te huur STUDENTENKAMERS centr. Heerlen. Tel. 045-221955.

Te huur grote BOVENWONING. Tel. 045-313773.

MAASEIK België, rustig gel. mooie app., vrij uitzicht, 2- of 3 slaapk., va. f 500,- p.mnd. Tel. 076-653377, België 09-3211568918.

GELEEN in centr. gelegen ruim winkel/woonhuis met o.a. winkelruimte (ca. 115 m2), magazijn (125 m2) m. achtertuin. Bovenwoning met o.a. woonk. keuken, badk., 3 slaapk. en zolder f 3.500,- p.mnd. Mak.Kant. Rob Dassen BV. Tel. 04490-78431.

Te h. HEERLERHEIDE, mooie benedenwoning liefst werkend echtp. 045-419144

Onroerend goed te koop aangeboden

Centrum Vaals

A liggend, perf. st. beleggingspand zakenpand en appartementen

Huurobrengst ca. f 34.500,- p.j. Koopprijs n.o.t.k. Info: tel. 09.3211715924 v.a. ma. 24/7, 9 uur.

Centrum Maastricht-Wyck

monumentaal pand, beste ligging, perf. st., beleggingsp.

winkel-woonhuis

Huurobrengst ca. f 47.000,- p.j. Koopprijs f 395.000,- k.k. Info: tel. 09.3211715924 v.a. ma. 24/7, 9 uur.

Prachtig landhuis

4 km. v.a. Maastricht. Beste stand, aangelegde tuin, ca. 5000 m2. Perf. st. Hogere prijs! Inpandige garages. Spoedig vrij. Info: 09.3211715924 v.a. ma. 24/7, 9 uur.

Vraagt Bungalow te koop

te Zuid-Limburg. Tel. voor inl. 04405-2720

Heerlen - Heerlerheide

Op unieke landelijke locatie gel. geh. te renoveren vrijst. vakwerkwoning. Perceelsgr. 1380 m2. Prijs f 79.000,- k.k. (4279)

INL. STENSTRA MAKELAARDIJ BV Tel. 045-712255.

Villa te Lanaken (B)

4 km. van Maastricht f 330.000,- k.k. Vrij te aanv. Residentiële wijk. Alle modern. comfort. Info: tel. 09.3211715924 van ma. 24/7, 9 uur.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Goed liggend vrijst. woonh. te k. aangeb. event. met bouwgrond in centr. SCHINVELD. Tel. 045-272929.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Wat VERKOPE? Adv. teer via: 045-719966.

Snel en goed uw

huis verkopen?

Jos Storms Onr. Goed. Past. Vonckenstr. 44, Geleen. Tel. 04490-42550.

Geen Verkoop!

Geen Kosten.

U wilt een huis kopen? U wilt Uw huis verkopen? Vraag vrijblijvend info.

Onr. goed

maatschappij

Jac Stel

Verzekeringen - financieeringen - hypotheeken. Scheiberg 132, Heerlen. Tel. 045-721866.

Cadier en Keer

vrijst., bwj. '81, veldbrand, 3 slaapk., badk., zitkam., ruim 30 m2, met keukens (10 m2), garage, pr.st., f 285.000,-.

Makko Gulpen

Taxatiebureau-makelaardij Rijksweg 77, Gulpen. Tel. 04405-2182.

Kerkade-West

Halfvrijst. woonh. m. voor- en achtertuin. Opp. 191 m2. Keurig afwerk., bwj. 1952. Aanb. 1976. Ind.: entree, gang, toil., woonk. in L-vorm en eetk. m. op. keuk., parketvloer en hardh. aarb. woonk. m. app. Opp. woon- en eetk. p.m. 51 m2. 1e Verd.: 3 slaapk., douche, vaste kast. Vr.pr. f 105.000,- k.k. Inl. Makelaars- en Taxateurskantoor

Van Wersch BV

mak. o.g. Stationstr. 54, 6461 EK Kerkade. Tel. 045-452234.

Margraten

halfvrijst. Plat dak 3 slaapk., gar., hobbykam., 270 m2, f 115.000,- inl.

Makko Gulpen

Taxatiebureau-makelaardij Rijksweg 67, Gulpen. Tel. 04450-2182.

Aalbeek-Nuth

Vrijst. woonh. met garage en berging, gel. in land. woon-omg. compl. wit-eiken keuken inst. luxeuzen badk. met ligb. douche, toilet en dubb. vaste wastafel, 3 slaapk. hobbyzolder cq 4e slpk. Glas en dakisol. Aangeel. tarastuin. Inh. ca. 750 m3, grondopp. ca. 650 m2. Aardv. in overleg. Prijs f 270.000,- inl. P. Heuts BV, Nuihofstr. 88 Nuth. Tel. 045-244636.

Hotel Pension

ca. 20 gasten. Buiten Sielenen aan Mergellandroute. Voorterras, bar, royale privéwoning, goede staat. Inl.

Makko Gulpen

Taxatiebureau-makelaardij Rijksweg 67, Gulpen. Tel. 04450-2182.

Te koop gev.

WOONHUIZEN tot f 125.000,-. 04490-47294/38083.

BRD-Monschau, bosr. omg.

2 Familie-huis, ca. 180 m2. Gebr. vlakke 132 m2. Grondstuk en achter grondstuk 2125 m2. Elacir. v.w. 155.000 DM. Monschau-Altstadt Vakwerkhuis sa-neert, gezell. omgev. 90 m2 woonvl. en sta-pl.v. PKW 150.000 DM. Monschau Stadtteil Mützenich 1-2 Fam. huis. rust. woonomg. v. natuur-omg. Kwaliteitsbouw. Bouw. 173 m2 woonvlakte 325.000 DM. Courage 3,42%. Verdere objecten op aanvraag. Elra-Immobilien. E. Rademacher, Eschenbachstr. 75, 5108 Monschau 0949-24722402

Te koop gev.

klein halfvrijstaand WOONHUIS. Omg. Brunsum, Onderbanken of dir. omgeving. 045-250570.

BELGIË Boerse te k.

Maaslandse boerderij van 1885, open bebouwing, gr. 2.200 m2, woning best. uit: Hal, living, keuk., achter-keuk., wasplaats. 1e verd. gang, 3 slpk. met Lavabo met w. en k. water, badk., w.c. en c.v. Bijgebouw best. uit: zitplaats, keuk., w.c., veranda en schuur. Verder gr. bergplaats en siertuin. Geleg. in een zeer rustig Maaslands dorp. Pr. f 300.000,- inl. 09-32-11762621.

Suchen zum sofortigen o.

späteren Zeitpunkt gut erhaltenes, stilvolles (auch älteres) HAUS, unterkellert, Wohnfl. ca. 150 qm, Grundst. m. Garten ca. 500-700 qm, ruhig gelegen, Grenznähe zu Aachen ca. 10-15 km, zwischen DM 180.000-200.000,-. Tel. 0949-241-171259 ab 20 Uhr, tagsüber: 0949-241-27745.

GENK-Zwartberg. (Belg. Limb.)

deg. ruim handelsh. omg. d. 2 gr. wooncentra, gesch. v. elke hand./Vrij beoogd. Agentsch., keuk., liv., veranda, gr. achterb., 1e verd. appart., 2e verd. 2 mansardek. Tel. 11-382296 of 11-357846 na 19 u.

Te huur een BEDRIJFSHAL

1320 m2, gel. aan de Kisseel te Heerlen, totaal geïsoleerd, voldoende park gelegr. 1e v. oud. Inl. Biallass B. Tel. 045-412189 b.g.g. 045-310557.

WIJNANDSRADE huis te koop.

Opgegr. 14, prijs in overleg. Tel. 045-241666.

Te koop gev.

in Zuid-Limburg oude, op te knappen BOERDERIJ of i.d., bij voorkeur enigzins vrij gel. met wat grond erbij. Br.n.r. B-1264, LD, Postbus 81, 6401 DP Heerlen.

Bedrijfsruimte

Te huur een BEDRIJFSHAL 1320 m2, gel. aan de Kisseel te Heerlen, totaal geïsoleerd, voldoende park gelegr. 1e v. oud. Inl. Biallass B. Tel. 045-412189 b.g.g. 045-310557.

TAXATIES

onroerend goed t.b.v. aan- en verkoop; financiering; hypotheek; assurantien; successie, rechtbank enz. Indien nodig op korte termijn.

Onroerend Goed Makelaardij

LEENERS b.v.

Peter Romboutslaan 2, 6419 BE Heerlen

Telefoon: 045-717237

BRUNSSUM

Prins Hendriklaan 180-182

Goed gelegen, ruim, halfvrijst. pand met tuin (perceel 375 m2) en via aparte ingang bereikbaar appartement in souterrain, prijs slechts f 95.000,- k.k.

LIVAC B.V.

Brugstraat 19, Sittard

04490-10855

HOUKES PARKET

SUPERAANBIEDING!

Massief eiken stroken.

22 mm. kant en klaar

gelegd en geboord

f 97,50 p.m2

HOUKES PARKET

Voorendaal, Hoolstr. 45

tel. 045-750305

HOUKES PARKET

Sittard, Rijksweg-Nrd 29

tel. 04490-25157

Rolluiken

Jaloezieën

Zonneschermen

Vrijblijvende prijsopgave

MICA

ZONWERING

Showroom:

Sittardseweg 116, Heerlen

Tel. 045-721658

Giro

55055

Astma Fonds

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

55055

TE KOOP

DE SPYKRAAK LIGT BESLIST DE MOETEN!
 ons pandenbestand slinkt snel.
 oor de goede verkoopspresutaten!
 en in alle prijsklassen en plaatsen

NUUWENHAGEN: "Uitstekend gelegen ruim half
uurloos woonhuis met garage"
ing. 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952,

TELEFOON
MA. t/m VR.
045-710909

Te koop EIERLEN

Bokstraat, winkel/woonhuis.
Vraagprijs f 129.000,-

Fadelhoff Makelaars
Maastricht 043 - 256 633

N nicolaai
makelaardij
tel. 043-2545551
stationsstraat 20 maastricht

BV SPERWER ZUID

Levensmiddelen-groothandel kan op korte termijn wegens expansie plaatsen:

Orderverzamelaar
(mannelijk)

Voor de emballage afdeling

1 persoon

Voor de kruidenierswaren

2. Results

Voor algemeen onderhoud aan gebouwen en terreinen

1. Introduction

Voor alle vakatures geldt een leeftijd tot 30 jaar.
Indien u belangstelling heeft in een van de
bovengenoemde vakatures gelieve u uitsluitend op
maandag 24-07-89 telefonisch contact op te nemen
met dhr. Kempen.
Tel. 045-271541

Randstad heeft volop werk

Typist m/v

Voor diverse bedrijven in de omgeving van Heerlen. U beschikt over recente ervaring en uw typesnelheid ligt rond de 100 aanslagen per minuut. U bent zowel full-time als part-time beschikbaar. Informeer bij Claudia Peeters, tel. 045-74 00 40, Heerlen, Alkmaarstraat 25.

Administrateur m/v

U kunt lange tijd aan de slag bij een bedrijf in Heerlen en u bent tussen de 27 en 35 jaar. U heeft een afgeronde opleiding op MBO- of MIA-niveau en u bent bekend in de groothandelbranche. Het werken met een geautomatiseerde administratie is voor u geen probleem. Voor deze functie is ervaring een vereiste.

Informatie bij Claudia Peeters, tel. 045-74 00 40, Heerlen, Albrandswaard 26.

Directiesecretaresse m/v

Voer een bedrijf in Heerlen. Zij heeft ervaring in een soortgelijke functie en u kunt zelfstandig werken. U bent full-time beschikbaar.

Informatie bij Claudia Peeters, tel. 043-36 56 48, Heerlen, Akkerstraat 26.

Operator m/v

Voor een productiebedrijf in de omgeving van Vaals zoeken wij een gemotiveerde kracht met goede afzet die opgesteld wil worden tot operator. U dient bereid te zijn in ploegdienst te werken. Deze baan is voor lange tijd.
Informatie bij Irigard Vliegen, tel. 045-45 15 00, Kerklaan, Hoofdstaat 35a.

Bankwerkers m/v

Met ervaring, voor een bedrijf in Heerlen. U moet zelfstandig kunnen werken en tekeningen kunnen lezen. Leeftijd is onbelangrijk.
Informatie bij Marie Diederix, tel. 045-71 85 15,
Heerlen, Alorstraat 25.

CO2-lasers m/v

Voor diverse bedrijven in Heerlen en omgeving. U moet zelfstandig te werk kunnen gaan en over enige ervaring beschikken.
Informatie bij Marlie Diederix, tel. 045-71 85 15, Heerlen, Akkerstraat 26.

Gezondheidszorg personeel m/v

Bij een groot aantal instellingen in Bruissum, Heerlen, Kerkrade en omgeving kunnen wij bijdragen aan uw zoektocht naar een baan. Het kan gaan om een baan bij een van de vele instellingen die wij kennen, maar ook om een baan bij een van de vele instellingen die wij niet kennen. Het kan gaan om een baan bij een van de vele instellingen die wij kennen, maar ook om een baan bij een van de vele instellingen die wij niet kennen. Het kan gaan om een baan bij een van de vele instellingen die wij kennen, maar ook om een baan bij een van de vele instellingen die wij niet kennen.

randstad uitzendbureau

at **TROOST**
ONROEREND GOED,
HEERLEN. TEL. 045-717976

kindersterfte derde wereld: 1 op 6
 1 week blijft noodzaak!
 Giro 5057

Memisa

8 SPECIAALZAKEN onder één dak

- *Design Colosseum*
- *Klasse Klassiek*
- *Modern*
- *'Slaapland'*
- *Eiken*
- *SieMatic Keukenstudio*
- *Optima Woontextiel*
- *Projecten*

Cassina - Saporiti - Behr
Rolf Benne Creation - Fiam
Molteni - Arflex - Cattelan
Mondo - Arflex - Kinast
Lacina - Gebhardt - Isokor
Toni - Pastore - Casselin
Rohr - Colombo - Westphal
Arco - Memphis - B&S
Jung - Mies van der Rohe - B&S
de Sede - Karrell - Remondini
Isokor - Young - Durlet
Ligne Roset - Vereinigte
Werkstätten - Thonet
die Collection - Knoll International
- Benz Bord
Strizke - M.J.D.
Stuttgarter Gärden -
Garten

Biologischer Werkstätten
Christian Fischbacher
R.A.C. - Hogenfels - JAB
Heldhaus - von Munster
Reisch - Salzer Heusch
Ries Oetinger - Aschmann
Brown-Farnell - Spahrer
Ausping - Bahrndt - Kuchel
Gewerkschaft - Pfling - Bf
Glaser Carl - von Kauter
Dörflinger - Nictius
Stelbitt - Dandelpfle
Fitz - Boley - Zwerger
Glühay - Meiser - Kuchel
Sveder - Schöen - Beyer
Mann - Artmann - Bantz
Kochs - Pöhlmann
Archers

SIJ BEN BOERIMOND

Wooncenter

Massackerderweg 33, Roermond
telefoon: 04730 - 16141
geopend: di. t/m vr.: 9.00 - 18.00
za. 9.30 - 17.30 uur de kassa

Abstract

openhaarden
openhaarden
nalen
rd (bij ziekenhuis)
- 14862.

Kachels nieuw en gebruikt,
nergens beter nergens
goedkoper. De KACHEL-
MID, Walram 21, Klimmen.
el. 04459-1638.

**VOORLOPERS
IS GELD
HET ENIGE
MEDICIJN
TEGEN AIDS.**

AIDS FONDS: GIRO 8957
(Storten op bankrekeningnummer 70.70.70.228 kan ook.)

LIMBURGS DAGBLAD PRIJZENPOT:					
1e prijs f 500,-	2e prijs f 250,-	3e prijs f 250,-	4e t/m 10e prijs f 100,-	11e t/m 20e prijs f 50,-	21e t/m 50e prijs f 25,-

Vakantie en Rekreatie

DE FIJNSTE VAKANTIETRIPS

	Vanaf
BEIERSE ALPEN	7 dg 799,-
BRUNNEN	5 en 10 dg 449,-
LUGANO	7 dg 749,-
DIANO MARINA	10 dg 1079,-
NICE-MONACO	7 en 10 dg 599,-
PARIS	2, 3, 4 en 7 dg 139,-
LONDEN	4 dg 449,-
BERLIJN	3 en 4 dg 299,-
KOPENHAGEN	3 en 4 dg 299,-
PORTOROZ-ADRIA	10 dg 945,-
MERANO-DOLOMITEN	8 dg 799,-
TORBOLE-GARDAMEER	10 dg 899,-
ZELL AM SEE	8 dg 779,-
VELDEN-WORTHERSEE	10 dg 1095,-
WIEN	7 dg 789,-
ROME-FLORENCE	10 dg 899,-
LOURDES	7 dg 699,-
ARNSBURG-SAUERLAND	5 dg 499,-
NORMANDIE-LOIRE	5 dg 499,-
NOORSE FJORDEN	8 dg 1289,-

Het Zuiden
Touringcars
04406-15252
Plenkertstraat 44, Valkenburg
Dagelijks geopend ook in 't weekend tot 20 uur.
Onze folders zijn ook bij elk reisbureau verkrijgbaar.

Waddeneilanden

Terschelling. Een paar dagen genieten in de ontspannen sfeer van een twee* hotel m. verw. buitenzwemb., sauna, solarium, arr. 4 of 7 dg. Incl. kamer, d.t., ontb., lunchpakket, diners + fiets v.a. 199,- bel. (05620) 8850. H.C.R. Thalassa, Heerenweg 5, 8891 HS IJlstad.

Umland. Te huur stenen vak.bu. 's 2 en 3 slp.kmrs. en grote stacaravans 1 en 2 slp.kmrs. voll. ingericht, vrij na 26/8. Na 2 sept. v.a. 195,- p.w.k. Tel. 05180-1206 (n.o. zond.).

total Capke, West-Terschelling. Tel. 05620-2005. Zin in een paar erfrissende dagen? Ook de komende weken is er nog ruimte. Aantrekkelijke arrangementen al v.a. f 193,- p.p.p. incl. bootretour, fiets en rotsch zwembad.

TEXEL

Bungalows, appartementen, hotelkamers. Voorz. v. verwarmd zwembad, sauna, solarium, whirlpool. Texel Hotel Combinatie, Postbus 24, 1790 AA Den Burg. Tel. 02220-1 57 03.

Friesland

BONDVAART FRIESLAND

Elke dag, behalve za. met het pass.schip Princehof. Vertrek: 2 u. Terug 3.45 u. V.a. Pr. Hendrikbrug te Leeuwarden, 200 m. van treinstation. Zondags v.a. Frieslandhal, 166,- p.p., kind f 8,-. Tel. info: VVV Leeuwarden, 058 - 132224.

NS-dagtocht 55

HOTEL MEERZICHT EASTERMAR (Oostermear). Uniek gelegen tussen Burgummeer en de Leyen. Spec. voor wandelaars, fietsers en vissers, biedt aan: kmrs. met douche, toilet en ktv. v.a. f 65,- halff. p.p.p.d. Voor reserv. tel. 05129-1232.

ANWB BONDSELSCHOOLOO 'Heegermeer', zeilen voor de oudere jongeren in Heeg (v.a. 21 jaar). Week en weekend. Lid VZN/CWO. Tel. 05154 - 2363 (Heeg).

AEOLUS

Wind is een fascinerend natuurverschijnsel. Hoe wind ontstaat, wat wind kan, en wat mensen met wind presteren, daarover is van alles te zien en te beleven in het windattractiepark 'Aeolus' te Sexbierum.

Ontdek het centrum van de geheimzinnige wereld van de wind en kom naar Aeolus.

Gratis folder en inlichtingen: Heereweg 24A, 8855 AZ Sexbierum, tel. 05179 - 1144.

FRIESE MEREN

Bij het huren van een bungalow, 24-3/1-5, 19-5/7-7, 11-8/31-10, een visboot met b.b. of een zeilboot gratis erbij. De zeilboot, met dekzeil, is ook ideaal voor het maken van trektochten. Vraag kleurenfolder, Sierp de Vries, TERHERNE, 05668-265.

Drenthe

CAMPING HET CLINCKENHOLT SCHOONLOO rustige camping grenst aan 8000 ha bos met unieke fiets- en wandelpaden, meren, vennen en vele creatieve en bijzondere plaatsen in het centrum van Drenthe. Ruime en mooie JAAR-, SEIZ- en TOERISTENPLAATSEN. Vraag folder (incl. 05925-220, fam. M.A. Breed.

Drenthe

MIDDELDRENTHE, ruime vrijst. vak.bu. 's, k.l.t. v., open haard, vlakbij bos en viswater. Tel. 05910-23558.

Limburg

Appartementen met zwembad 6x12 m, eigen parking p.p.w. in augustus 4 pers. f 450,- voor folder: 04407-1344.

Overijssel

HOLTEN, Vak.oord 'DE LINDENBERG', T.h. 33 vrijstaande vak.bu. 's, gelegen in het bos met alle comf. zowel in, als buiten de bu. 's, zoals: ktv, incl. video, verw. zwemb., speeltuin, kantine, wasserette, recreatie team en sportveld. Huur mog. na 18/8. 50+ extra korting. Vr. gratis kl.folder, Postweg 1, 7451 TS of bel: 05483-61364.

Gelderland

BEEKBERGEN, Gezell. fam.hotel, nieuwe kamers met zond. douche/toilet, kleurentelevisie, telefoon, prima keuken, dichtbij bos en zwembad. Voll. pension v.a. f 49,- p.p.p.d. Vr. gratis folder. Hotel De Zwaan***, tel. (05766) 1393.

Noord-Holland

Romantisch gastenhuys m. tuin van Larense boerderij. Luxe complete inrichting (tuinten, linneng.). Ideaal voor 2 pers. Vrij: 29/7-26/8 f 500,- p.w. Tel. 02153-17097.

St. Maartenszee

Te huur luxe 6 pers. bungalows aan zee 8-7 tot 19-8 v.a. f 780,- p.w. Tel. 02246-1056. Na 18.00 uur 02246-3100.

Zuid-Holland

Wie op camping Duinrell kampeert krijgt ook de bloedstollende Choq High Diving Show kado!

Camping duinrell

Wassenaar
Info: 01751-14004

Hotel Wassenaar

STRAND, BOS, DUIN EN ZEE
dit alles vindt u in het mooiste villadorp van Nederland
* 1 en 2 nachten verblijf inclusief uitgebreid ontbijtbuffet en 3-gangen diner f 67.50 p.p.p.d. 2 pers. kamer
* 3 nachten of meer, f 65,- p.p.p.d.
* enkele kamer, toeslag, f 55,- p.p.d.
* kinderen tot 4 jaar gratis mits op kamer ouders ondergebracht, kinderen tot 18 jaar, f 35,- p.p.p.d.
* Hotel Wassenaar met in de directe omgeving Duinrell, Den Haag, Leiden, etc. etc.
* Voor informatie en reserveringen: Hotel Wassenaar, telefoon 01751-19218 Katwijkseweg 33, Wassenaar

HOTEL WASSENAAR, HET GEZELLIGSTE HOTEL IN DE RANDSTAD.

Hotel aan Zee voor laatste gezinskamers v.a. f 285,- per week p.p., met volpension. Bel nu voor een folder (01719) 12919 Noordwijk aan Zee.

Zeeland

Zoutelande t.h. luxe 4-pers. vak.woning v.a. 5 aug. tot 9 sept. Tev. t.h. luxe stacaravans v.a. 12 aug. Tel. 01186-2206.

VRIJ IN JULI/AUG.: 150 VAK.BUNG./WON.I. Regio's: Vlissingen en Veerse Meer v.a. f 500,- p.w. Zeeland Vacanties, 01184-11048 (9.00-13.00 u., za. 10.00-17.00 u.).

WALCHEREN VROUWENPOLDER

ingekeurd tussen Noordzee en Veersemeer, heeft bungalowpark residentie Walcheren te huur luxe 5* bungalows v.a. 5 aug. Voor info en folder: 01189-3133.

Zeilen, surfen, vissen, strand, natuur, historie? U vindt 't op en bij GEZINSCAMPING DE MEEUW***, BRIELLE, direct a.h. Brielse Meer. Rekreatieprogr. Ook stacaravans te koop. 01810-12777. Pb. 28, 3230 AA Brielle.

20% KORTING VOOR SNELLE BESLISSERS

Direkt boven Cadzand, op 10 minuten van Knokke, ligt één van de meest luxe kusthotels van Zeeland. 50 Meter van het strand. Alles aanwezig voor een tussen-door-vakantie (long-weekend of mid-week) op niveau met 20% korting op logiesprijs. Ook verhuur van luxe appartementen en bungalows. Zee-strand -tennis- golf-beauty-en fitnesscenter -zwembad-sauna's -restaurants -bowling-en kegelbanen. **** Badhotel Saint Pierre

NIEUWVLIET-BAD: 01171-2020 (BELGIE 0031-11712020)

Limburg

Appartementen met zwembad 6x12 m, eigen parking p.p.w. in augustus 4 pers. f 450,- voor folder: 04407-1344.

Overijssel

HOLTEN, Vak.oord 'DE LINDENBERG', T.h. 33 vrijstaande vak.bu. 's, gelegen in het bos met alle comf. zowel in, als buiten de bu. 's, zoals: ktv, incl. video, verw. zwemb., speeltuin, kantine, wasserette, recreatie team en sportveld. Huur mog. na 18/8. 50+ extra korting. Vr. gratis kl.folder, Postweg 1, 7451 TS of bel: 05483-61364.

Vak.oord a/h. water, omg. Giehoorn v.a. 12 aug. volledig ingerichte 2 tot 6-persoons huisjes. Zeer mooi merengebied. Mog. fietsen, vissen, varen. **Korting naseizoen tot 40%.** Speciale ouderweek 19 tot 26 aug. Incl. 05217-1566.

Ponypark Slagharen voor een onvergetelijke vakantie! Voor snelle beslissers zijn er nog enkele vakantiehuizen vrij met gratis gebruik van ruim 40 fantastische attracties, gezellige familieavonden en het unieke Fujiybergbad voor sprankelend zwemplesier. Ga langs uw postkantoor of postagentschap en haal de gratis vakantiefolder! Of bel 05231 - 3000.

Gelderland

BEEKBERGEN, Gezell. fam.hotel, nieuwe kamers met zond. douche/toilet, kleurentelevisie, telefoon, prima keuken, dichtbij bos en zwembad. Voll. pension v.a. f 49,- p.p.p.d. Vr. gratis folder. Hotel De Zwaan***, tel. (05766) 1393.

Noord-Holland

Romantisch gastenhuys m. tuin van Larense boerderij. Luxe complete inrichting (tuinten, linneng.). Ideaal voor 2 pers. Vrij: 29/7-26/8 f 500,- p.w. Tel. 02153-17097.

St. Maartenszee te huur luxe 6 pers. bungalows aan zee 8-7 tot 19-8 v.a. f 780,- p.w. Tel. 02246-1056. Na 18.00 uur 02246-3100.

Zuid-Holland

Wie op camping Duinrell kampeert krijgt ook de bloedstollende Choq High Diving Show kado!

Camping duinrell

Wassenaar
Info: 01751-14004

Hotel Wassenaar

STRAND, BOS, DUIN EN ZEE
dit alles vindt u in het mooiste villadorp van Nederland
* 1 en 2 nachten verblijf inclusief uitgebreid ontbijtbuffet en 3-gangen diner f 67.50 p.p.p.d. 2 pers. kamer
* 3 nachten of meer, f 65,- p.p.p.d.
* enkele kamer, toeslag, f 55,- p.p.d.
* kinderen tot 4 jaar gratis mits op kamer ouders ondergebracht, kinderen tot 18 jaar, f 35,- p.p.p.d.
* Hotel Wassenaar met in de directe omgeving Duinrell, Den Haag, Leiden, etc. etc.
* Voor informatie en reserveringen: Hotel Wassenaar, telefoon 01751-19218 Katwijkseweg 33, Wassenaar

HOTEL WASSENAAR, HET GEZELLIGSTE HOTEL IN DE RANDSTAD.

Hotel aan Zee voor laatste gezinskamers v.a. f 285,- per week p.p., met volpension. Bel nu voor een folder (01719) 12919 Noordwijk aan Zee.

Zeeland

Zoutelande t.h. luxe 4-pers. vak.woning v.a. 5 aug. tot 9 sept. Tev. t.h. luxe stacaravans v.a. 12 aug. Tel. 01186-2206.

VRIJ IN JULI/AUG.: 150 VAK.BUNG./WON.I. Regio's: Vlissingen en Veerse Meer v.a. f 500,- p.w. Zeeland Vacanties, 01184-11048 (9.00-13.00 u., za. 10.00-17.00 u.).

WALCHEREN VROUWENPOLDER

ingekeurd tussen Noordzee en Veersemeer, heeft bungalowpark residentie Walcheren te huur luxe 5* bungalows v.a. 5 aug. Voor info en folder: 01189-3133.

Zeilen, surfen, vissen, strand, natuur, historie? U vindt 't op en bij GEZINSCAMPING DE MEEUW***, BRIELLE, direct a.h. Brielse Meer. Rekreatieprogr. Ook stacaravans te koop. 01810-12777. Pb. 28, 3230 AA Brielle.

20% KORTING VOOR SNELLE BESLISSERS

Direkt boven Cadzand, op 10 minuten van Knokke, ligt één van de meest luxe kusthotels van Zeeland. 50 Meter van het strand. Alles aanwezig voor een tussen-door-vakantie (long-weekend of mid-week) op niveau met 20% korting op logiesprijs. Ook verhuur van luxe appartementen en bungalows. Zee-strand -tennis- golf-beauty-en fitnesscenter -zwembad-sauna's -restaurants -bowling-en kegelbanen. **** Badhotel Saint Pierre

NIEUWVLIET-BAD: 01171-2020 (BELGIE 0031-11712020)

Limburg

Appartementen met zwembad 6x12 m, eigen parking p.p.w. in augustus 4 pers. f 450,- voor folder: 04407-1344.

Verhuur vak.woningen, ook aangepast voor gehandicapten. Vraag prosp. tevens verh. hotelkmrs. Hotel/rest. Vijlert, Hilleslagerweg 2, 6294 AP Vijlen-Vaals - 04454-1710 of 04455-2273.

Slenaken Z.-Limburg. Voor uw vakantie **HOTEL HUIZE DE GOUDEN HORIZON*****, gelegen op het mooiste punt tussen de uitlopers van de Ardennen. Alle kamers douche/toilet, lift, tel., ktr/radio. Halfpension v.a. f 70,- p.p.p.d. Incl. 04456-265.

CAMPING HIGH CHAPARELL, Oirsbeek, 12 km van Valkenburg, luxe stacaravans t.h., nog vrij van 12 aug. tot 19 aug. **Aanbieding:** maand sept. f 250,- p.w. all-in. Eigen tent of caravan gezinsprijs na 19 aug. f 14,- p. nacht. Incl. 04492-2044.

Geulhem bij Valkenburg (L.). Rustig gelegen hotel Lamerichs, Geulhemmerweg 27, 6325 PH Berg en Terblijt, verzorgd voor u: 1 vakantiew. per autobus v.a. of bij uw woonplaats, halen en brengen + 2 dagtochten naar Duitsland en België v.a. hotel f 450,- p.p.p. week all-in. Per eigen gelegenheid + 2 dagtochten f 400,- p.p.p.w. 1 week volpens. f 360,- p.p.p. week. Ook kamers m. bad, douche, wc. Vraagt incl. of bel nú: 04406-40555.

8-daagse reizen Valkenburg v.a. f 480,-

Heen- en terugreis per touringcar, v.p., 3 bustochten, bingoavond, gezell. avond. Kmrs t. en d. + t., zond. bus v.a. f 365,- p.p. All-in 3 bustochten v.a. f 435,-. Gratis folder. **3-sterrenpension Spronck**, Spoorlaan 39, 6301 GB Valkenburg a/Geul. Tel. 04406-13017.

Diversen/binnenland

Kamperen & bungalows in 11 recreatiecentra met ruimte voor steer.

in het bos

De Roggeberg/Appelscha
De Noordster/Dwingeloo
De Jagersteede/Epe
Het Trefpunt/Ermelo
Het Grote Bos/Dorpen
De Flaasbloem/Chaam

bij het water

De Potten/Sneekermee
Bergummeer/Suameer
Zeevolder/Fievoland
Toppershoedje/Oudorp
aan Zee
De Schotsman/Veerse Meer

Vraag toezending van:

- * de gratis Recreatiekrant 1989
- * info variabele seizoenplaatsen
- * info particuliere bungalows/stacaravans te koop op royale RCN-plaatsen

RCN infolijn: 03438 - 13547

Postbus 38, 3970 AA Driebergen
Telefoon 03438 13547

Watersport

Te koop **KAJUITZEILJACHT**, type Sneekermee (1975, staal) L.B.D. 8.00 x 2.50 x 1.10. Stahoogte, 4 slaappl., motor (Mercury, 10 pk) in bun, nw. mast. Met mooie ligplaats. Vraagprijs f 17.000,-. Tel. (02207) 14024.

Denemarken

VAKANTIEHUIZEN IN DENEMARKEN! Dansommer A/S

Huizen in geheel Denemarken, voor strand- en visvakantie ook in het hoogseizoen. Huizen met Deense standaard, dus uitstekende kwaliteit. Snelle service en ook mogelijkheden voor boekingen op korte termijn! Vraag snel de grote catalogus en een aanbod van vrije huizen van Dansommer bij: Uw eigen reisbureau of bij: **REIS-BUREAU INFO SKANDIC**, Pottebakkersrij 12, 9718 AE Groningen. Tel.: 050 - 143200.

12000 VAKANTIEWONINGEN TE HUUR IN DENEMARKEN. TEL. 05975 - 14 16. Dansk Ferienhus Bookingbureau Holland - Hoofdweg 99 - 9681 AC Midwolda.

Duitsland

Hotel Grossfeld

Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens. Het best geoutilleerde, luxe familiehotel in Bad Bentheim met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, ktr, mini-bar, telefoon. Zwembad (29°C), sauna, bowling, bar en konditorei (naar keuze door de week of in het weekend)
DM 225,- p.p. Incl. gevarieerd ontbijtbuffet en culinair diner. Eveneens aantrekkelijke weekendarrangementen in Hotel Grossfeld, Postbus 441, 4444 Bad Bentheim, Duitsland
Tel. 0535-35 32 46 (NL) of 09-49 5922828 (D) voor gratis folder.

BOPPARD, gezell. Holl. fam. ANWB-hotel, dir. a. d. Rijn. Alle krs. m. do/wc/ktv. H.P. v.a. DM 40,- p.p.p.d. Bel (wij spr. Ned.) of schrijf ons even voor een folder: Hotel 'l'Europe***, Mainzerstr. 4, D-5407 Boppard. Tel. 09-49.6742.5088.

LANDHAUS GRIMMELBLICK

Vakantie en recreatie in het wandelgebied Hochsauerland
vrijdag t/m zondag 2 x lhp DM 129,- p.p.
zondag t/m vrijdag 5 x lhp DM 250,- p.p.
vrijdag t/m vrijdag 7 x lhp DM 379,- p.p.

Alle kamers met do/wc, kabel-tv, telefoon, terras of balkon. In huis: sauna, solarium, gr. zonneterras en kegelbaan. Vraag folder a.u.b.: tel. 09-4929817079.

Caravans/tenten/boten

Houtbouw DE VELUWE. Uw houten chalet op maat gebouwd. Ook grote collectie op voorraad. Apeldoornsestr. 32, Voorhuizen, 03429-2233/3978.

Zeeland

Burgheemstede, EurOnse Bung.park 't Zeepe. 5-pers. bung's direct aan de duinen, o.a. open zwembad aanw. Nog beperkte mogelijkheden v.a. 12/8. Weekprijzen, aug. v.a. 755,-/855,- sept. v.a. 350,-/650,-. Bel voor info: 01115-1698.

Diversen/buitenland

Cruises

8 dgn. Middell. Zee v.a. f 695,-
Voor uitv. brochure bel:
Holiday Cruises
03463-53778 of 52406

HOTEL "GÖBEL" SAUERLAND

Korbacherstr. 5, 3542 Willingen. Tel. 09-4956326091.
Het gezinshotel met 50 bedden biedt: Binnenbad, 29 gr., sauna, zonnebank, zijkamer met open haard, lift, kegelbaan, gr. parkeerplaats, 10 garages. Alle kamers met douche, w.c., radio, telefoon, op verzoek ook met k. tv. Zeer gevarieerd ontb. 7 Dagen halfpension 483,- DM 4 dagen halff. 276,- DM

EGGEBIRGE/SAUERLAND. Vakantiewoningen 2 t/m 7 pers. in park (autovrij). Ideale omgeving voor wandelen of uitstapjes. Nederl. beheer. Info/doc.: 05753-2098.

Vakantiewoning voor 4-6 personen te huur vanaf 25-8. Prospect aanvragen bij: Albert Herget, Großtafler Str. 12, D-6419 Eiterfeld 1, OT Leibel, tel. 09-4966721348 tuss. 9 en 12 uur en na 18 uur.

Hotel Schlammühle romantisch hotel met rieten dak
Brengt u de mooiste vakantie-dagen van het jaar door in ons hotel en restaurant met fijne Duitse keuken! Alle kamers m. do/wc, tel., tv, radio, ontbijtbuffet va. DM 560 p.p. p.w.

D-2322 Ostseeheilbad
Hohwachter
Seestr. 9
tel. 09-4943815310

Ederssee/Niederwerbe Ruim, gezell. houten hu. v. 6 pers. op mooi, natuurbelohouden grondstuk, do bad, binnen en buiten open haard over de terr. Prima ingericht. Vrij va. 4-8, 75 DM p.d. Tel. 09-4956928091 of 2738

Denemarken

Vakantiehuisen in Denemarken aan het Noordestrand

SKOVTRØD
An Noer 17, D-2392
Geddeslyst 1
09-4946316576

Frankrijk

PARIS anders dan anders! Nog enkele plaatsen vrij op 22/7 (1 dg 42,50), 28/7 (3 dg 169,-), 31/7 en 7/8 (5 dg 279,-). Bel snel **SunTours** voor het leukste Parijsboekje van Nederland (gratis). **078-179.000** (S.G.R.).

Aantrekkelijke last-minute kortingen.

Onze zeer complete ingerichte bungalowtenten (echte koelkast, vaste bedden, keukenblok, etc.) staan voor u gereed op de mooiste viersterren*** campings in heel FRANKRIJK. Als u nu boekt gelden aantrekkelijke last-minute kortingen. Vraag onze brochure aan: **ROAN COMFORT CAMP**, Postbus 166, 6970 AD Brummen, tel. 05756-4153.

COMFORT LUXE (Nederlandse) SERVICE.
CONCURRERENDE PRIJZEN.

HET GROOTSTE CAFE VAN NEDERLAND STAAT IN KERKRADE (naast het station) EN DAAR TREDEN OP:

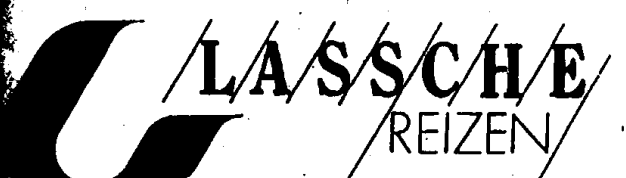
22 juli
John Quadvlieg &
Wurmler

23 juli
12.00 uur:
frühstücken
met trio Kwatsch
20.00 uur: Str Duke

Brand
BIER

Vakantie en Reizen

Spanje Portugal

Reizen naar de Costa Brava, vertrek iedere maandag en dinsdag per luxe Royal Class touringcar, 10 en 17 dagen naar: Blanes, Malgrat, Calella, Pineda Hotel v.p. juli/aug. 1989, sept. v.a. f 321,-, 6 pers. app. juli/aug. v.a. f 338,-, sept. v.a. f 257,- p.p. Toeslag Royal Class f 45,-. Vraag naar reisbureau of BEL 05911-2000. Lid ANVR/SGR.

Costa Brava - Blanes
Woningen te huur
ok 's avonds
15210 codab reizen

Winter in Andalusië
Luxe bungalow met pool + sauna. Max. 6 pers. Spedaan-
vragen: tel. 09-496959928.

FIESTA TOURS HUIS BLIJVEN IS DUURDER

DE MAR vertrek elke ma. en vr.
"SUPER" halfp. modern htl. in centrum v. Lloret,
en ligwede, ontbijtbuffet, uitstekende service, alle kamers
w.c./b.
"JUAN" halfp. 300 m van zee, zwembad op dakterras, goe-
de, gezellige sfeer, alle kamers met
w.c./b.
14-18-21-25-28 aug.
"Sensation 25" p.p.p.w.
"GRAT DE MAR"
"PARK" volp. 300 m van zee, zwembad, tennisbaan, maal-
den uitstekende kwaliteit, alle kamers met b/d/wc/b.
14-18-21-25-28 aug. 579.- 879.-

ELLA
"FE" volp. 200 m van zee, gezellig htl., zwembad - zon-
ne-
de koken, alle kamers met b/d/wc/b.
14-18-21-25-28 aug. 499.- 799.-
ELLA volp. 100 m van zee, zwembad, goede maaltijden,
alle met b/d/wc.
14-18 aug. 499.- 799.-
18 aug. 459.- 749.-
ELLA PARK volp. 100 m van zee, gezellig htl., zwembad,
ma, alle kamers met b/d/wc.
14-18 aug. 539.- 879.-
18 aug. 499.- 799.-
18 aug. 329.- 479.-

YES
"R" volp. Het populairste htl. uit ons assortiment, direct aan
de zee, uitstekende service, alle kamers met b/d/wc.
14-18 aug. 499.- 769.-
18 aug. 279.- 429.-
18 aug. 259.- 389.-
18 aug. 199.-
18 aug. 179.-

WEEKREIS vertrek 28 aug.
WEEKREIS vertrek 18 en 25 aug.
toringcarreizen met bar, video, toilet, ROYAL CLASS toel. 50-
eur. Gratis ontbijt op heenreis.
PLAATSEN in geheel NL. Geen verzamelpaatsen, vaste
plaatsing in de bussen. Dagelijks boeken van 9-22 uur, ook 's zon-
dags.

FIESTA TOURS HOLLAND
TEL: 045 - 322222/324000
KANTOOR BRABANT 01621-14701

Met een PICCOLO in het
Limburgs Dagblad raakt u
uw oude spulletjes 't snelst
kwijt. Piccolo's doen vaak
wonderen... Probeer maar!
Tel. 045-719966.

FIESTA TOURS HOLLAND
TEL: 045 - 322222/324000
KANTOOR BRABANT 01621-14701

Met een PICCOLO in het
Limburgs Dagblad raakt u
uw oude spulletjes 't snelst
kwijt. Piccolo's doen vaak
wonderen... Probeer maar!
Tel. 045-719966.

DE ZWARTE MARKT
Tel. 09-3213661561 TESSENDERLO, België

**EUROPA'S GROOTSTE VERWARMDE
ROMMELMARKT - 15.000 m2**
Wekelijks meer dan 10.000 bezoekers!

Open: elke zondag van 9.00 tot 18.00 uur
Binnenbrengen materiaal: elke zondag van
7.00 tot 9.00 uur

**ELKE ZONDAG SHOW EN ATTRACTIES DOOR
BINNEN- EN BUITENLANDSE ARTIESTEN**

Zondag 23 juli '89
WILLY SOMMERS

**Leg Uzelf bij geldbeleggingen
geen beperkingen op.**

U wilt een groter bedrag voor niet al te lange tijd tegen voordelige
rente beleggen? Maakt dan gebruik van ons aantrekkelijk aanbod
met vaste rente:

Deutsche Bank-sparen met vaste rente voor 6 tot 36 maanden
(vanaf DM 20.000).

Deutsche Bank-spaarbrieven met een looptijd van 4 tot 10 jaar
(vanaf DM 10.000).

U kunt ons bezoeken of bellen. Wij adviseren U gaarne.
De weg naar de Deutsche Bank loopt de moeite.

Wij zijn heel dichtbij.

Advies op afspraak ook
buiten openingstijden.

de grens vindt U ons in de volgende steden:

Aachen, Friedrich-Wilhelmplatz
(am Eisenbrunnen),
Telefoon 09-49-241-466-1

Kantoor:
Brand, Freunder Landstrasse 6,
Telefoon 09-49-241/522081
Burtscheid, Kapellenstrasse 5,
Telefoon 09-49-241/66054
Oppenhoffallee, Oppenhoffallee 2,
Telefoon 09-49-241/504041
Schönforst, Trierer Strasse 323-329,
Telefoon 09-49-241/520021
Techn. Hochschule, Pontwall 2,
Telefoon 09-49-241/22736
Alsdorf, Rathausstrasse 4,
Telefoon 09-49-2404/21005
Eschweiler, Englerthstrasse 12,
Telefoon 09-49-2403/4061-63

Filiaal:
Herzogenrath, Kleikstrasse 1,
Telefoon 09-49-2406/3067
Hückelhoven, Parkhofstrasse 111,
Telefoon 09-49-2433/4031
Jülich, Kölnstrasse 3,
Telefoon 09-49-2461/53065
Merkstein, Kirchrather Strasse 150,
Telefoon 09-49-2406/6091
Stolberg, Rathausstrasse 16a,
Telefoon 09-49-2402/23091
Übach-Palenberg, Talstrasse 2,
Telefoon 09-49-2451/4051
Würselen, Kaiserstrasse 97,
Telefoon 09-49-2405/21058
Heinsberg, Hochstrasse 129,
Telefoon 09-49-2452/21777

Deutsche Bank

HERHAALDE OPROEP

Per 14 augustus 1989 zal wederom de inservice-opleiding tot
het diploma radiodiagnostisch laborant van start gaan. Ten
behoeve van deze opleiding roepen wij schoolverlaters op te
reflecteren naar de functie van

leerling radiodiagnostisch laboranten m/v

vacaturnummer 208/5

De opleiding, die 34 maanden duurt, bestaat uit een praktijk-
gedeelte en een theoretisch gedeelte, in de vorm van leswe-
ken c.q. leedagen. De opleiding begint met een introductiepe-
riode van ± 2 maanden, waarin alleen theorie wordt behan-
deld.
Voor eventuele huisvesting in onze woonflat kan worden
zorggedragen.

Vereisten: leeftijd op 1 augustus 1989: 17 jaar en 9 maan-
den; diploma HAVO/VWO met wiskunde, natuurkunde en
biologie.

Salaries: volgens de salarisregeling voor leerling radiodiag-
nostisch laboranten; aanvangssalaris na introductieperiode
fl. 1.593,- bruto per maand.

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de heer
M. van Florop, Hoofd Radiologisch laboranten, telefoon
043-866666, sein 1584, of bij de heer W. Linssen, Personeel-
consulent, telefoon 043-862015.

Het Academisch Ziekenhuis Maastricht verricht op de
eerste plaats taken op het gebied van de patiëntenzorg,
en staat daarnaast ten dienste van het wetenschappelijk
onderzoek en onderwijs. Het ziekenhuis omvat 607 bed-
den; er werken ongeveer 2500 personeelsleden volgens
de arbeidsvoorwaarden van de overheid.
Teneinde een zorgvuldige sollicitatieprocedure te verze-
keren worden vastgestelde richtlijnen gehanteerd; de
zgn. MYP-sollicitatiecode. Een medisch onderzoek maakt
deel uit van deze procedure. Voor elke functie komen zo-
wel mannen als vrouwen in aanmerking. U kunt Uw solli-
citatie, onder vermelding van het vacaturnummer (op
brief en enveloppe), opleiding en ervaring, binnen 14 da-
gen zenden aan de Dienst Personeel en Organisatie van
het Academisch Ziekenhuis Maastricht, postbus 1918,
6201 BX Maastricht.

Met een PICCOLO in het
Limburgs Dagblad raakt u
uw oude spulletjes 't snelst
kwijt. Piccolo's doen vaak
wonderen... Probeer maar!
Tel. 045-719966.

Met een PICCOLO in het
Limburgs Dagblad raakt u
uw oude spulletjes 't snelst
kwijt. Piccolo's doen vaak
wonderen... Probeer maar!
Tel. 045-719966.

Met een PICCOLO in het
Limburgs Dagblad raakt u
uw oude spulletjes 't snelst
kwijt. Piccolo's doen vaak
wonderen... Probeer maar!
Tel. 045-719966.

Met een PICCOLO in het
Limburgs Dagblad raakt u
uw oude spulletjes 't snelst
kwijt. Piccolo's doen vaak
wonderen... Probeer maar!
Tel. 045-719966.

Met een PICCOLO in het
Limburgs Dagblad raakt u
uw oude spulletjes 't snelst
kwijt. Piccolo's doen vaak
wonderen... Probeer maar!
Tel. 045-719966.

Met een PICCOLO in het
Limburgs Dagblad raakt u
uw oude spulletjes 't snelst
kwijt. Piccolo's doen vaak
wonderen... Probeer maar!
Tel. 045-719966.

Met een PICCOLO in het
Limburgs Dagblad raakt u
uw oude spulletjes 't snelst
kwijt. Piccolo's doen vaak
wonderen... Probeer maar!
Tel. 045-719966.

Met een PICCOLO in het
Limburgs Dagblad raakt u
uw oude spulletjes 't snelst
kwijt. Piccolo's doen vaak
wonderen... Probeer maar!
Tel. 045-719966.

Met een PICCOLO in het
Limburgs Dagblad raakt u
uw oude spulletjes 't snelst
kwijt. Piccolo's doen vaak
wonderen... Probeer maar!
Tel. 045-719966.

Met een PICCOLO in het
Limburgs Dagblad raakt u
uw oude spulletjes 't snelst
kwijt. Piccolo's doen vaak
wonderen... Probeer maar!
Tel. 045-719966.

Met een PICCOLO in het
Limburgs Dagblad raakt u
uw oude spulletjes 't snelst
kwijt. Piccolo's doen vaak
wonderen... Probeer maar!
Tel. 045-719966.

Met een PICCOLO in het
Limburgs Dagblad raakt u
uw oude spulletjes 't snelst
kwijt. Piccolo's doen vaak
wonderen... Probeer maar!
Tel. 045-719966.

Met een PICCOLO in het
Limburgs Dagblad raakt u
uw oude spulletjes 't snelst
kwijt. Piccolo's doen vaak
wonderen... Probeer maar!
Tel. 045-719966.

Met een PICCOLO in het
Limburgs Dagblad raakt u
uw oude spulletjes 't snelst
kwijt. Piccolo's doen vaak
wonderen... Probeer maar!
Tel. 045-719966.

Met een PICCOLO in het
Limburgs Dagblad raakt u
uw oude spulletjes 't snelst
kwijt. Piccolo's doen vaak
wonderen... Probeer maar!
Tel. 045-719966.

Met een PICCOLO in het
Limburgs Dagblad raakt u
uw oude spulletjes 't snelst
kwijt. Piccolo's doen vaak
wonderen... Probeer maar!
Tel. 045-719966.

Met een PICCOLO in het
Limburgs Dagblad raakt u
uw oude spulletjes 't snelst
kwijt. Piccolo's doen vaak
wonderen... Probeer maar!
Tel. 045-719966.

Met een PICCOLO in het
Limburgs Dagblad raakt u
uw oude spulletjes 't snelst
kwijt. Piccolo's doen vaak
wonderen... Probeer maar!
Tel. 045-719966.

Met een PICCOLO in het
Limburgs Dagblad raakt u
uw oude spulletjes 't snelst
kwijt. Piccolo's doen vaak
wonderen... Probeer maar!
Tel. 045-719966.

ZIEKENHUIS ST. GREGORIUS
VERPLEEGHUIS 'SCHUTTERSLOF'
6440 AG BRUNSSUM

Het St. Gregoriusziekenhuis is een algemeen
ziekenhuis met 230 bedden. Op onze
operatiekamers wordt de algemene chirurgie
beoefend waaronder de gynaecologische,
orthopaedische en K.N.O.-operaties en speciale
chirurgie, waaronder vaat- en oogheelkundige
operaties.

Op korte termijn ontstaat plaatsingsmogelijkheid
voor een

Operatie-assistent m/v differentiatie anaesthesie

full-time

Functie-informatie:

- assisteert de anaesthesist op de O.K.;
- geeft mede begeleiding aan leerlingen.

Functie-eisen:

- diploma operatie-assistent (differentiatie
anaesthesie) van de Nationale Ziekenhuisraad;
- enige ervaring als gediplomeerd
anaesthesie-assistent is een pré;
- bereidheid om periodiek buiten de vastgestelde
werktijd bereikbaarheidsdienst te verrichten.

Het salaris is afhankelijk van leeftijd en ervaring
en bedraagt minimaal f 2404,- en maximaal
f 3690,- bruto per maand op basis van
functiegroep 45.

De overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de
CAO Ziekenhuiswezen.

Nadere informatie wordt gaarne verstrekt door de
heer J. Senczuk, waarnemend hoofd
operatie-afdeling, (tel. 045-279999, toestel 448).

Schriftelijke sollicitaties vóór 7 augustus a.s. te
richten aan de personeelsdienst, t.a.v. mw. Y.
Dassen, van het St. Gregoriusziekenhuis, postbus
255, 6440 AG Brunssum.

nv luchthaven maastricht

is een snelgroeiende, dynamische onderneming met ca. 185 medewerkers en me-
dewerksters, die zich beweegt in de internationale markt van het passagiers- en
vrachtovervoer.

Thans worden er op de luchthaven jaarlijks ca. 225.000 passagiers en 50.000 ton
vracht afgehandeld.

Op de afdeling afhandeling is momenteel plaats voor een

cargo controller m/v voor de nachtdienst

Zijn/haar taak bestaat uit:
- werkzaamheden, binnen kantoor t.b.v. een goede voortgang van de goederen-
stroom op de luchthaven;
- controle/naspeuring van douanezaken.

Als schoolopleiding vragen wij:
- Havo of MBO
- Eventueel deklantenopleiding

Alleen kandidaten met aantoonbare ervaring in een soortgelijke functie worden
verzocht te solliciteren.

Aanstelling geschiedt op basis van een zesmaandscontract.
Na afloop mogelijkheid van aanstelling in vaste dienst.
Salaris afhankelijk van leeftijd en ervaring tot max. fl. 3452,- per maand.
De werkzaamheden worden uitgevoerd in diensten van 22.00-6.00 uur, gedurende
4 nachten per week van dinsdag t/m vrijdag.

Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de heer G. de Boer.
Tel. 043-666444, tst. 286.

Sollicitaties, schriftelijk, te richten aan Hoofd Personeelszaken van Maastricht
Airport, mevr. A.A. Claessen, Postbus 1, 6236 ZG Maastricht Airport, binnen
7 dagen na verschijnen van dit blad.

Exclusieve speciaalzaak in centrum Heerlen
vraagt een

ervaren verkoopster

voor 3 of 4 dagen per week.

Br.o.nr. HE 141 L.D., Geerstraat 5, 6411 HM
Heerlen.

Met ingang van 17 juli 1989 is het kantoor
van notaris J.L.M. Schutgens te Hoensbroek,
gemeente Heerlen, bereikbaar onder het
nieuwe telefoonnummer
045-228384
Het kantooradres blijft ongewijzigd:
Juliana-Bernhardlaan 118 te Hoensbroek

DICK VAN DEN BERG

WIPPELDE TAPETEN

BOCCIA

Diagonaal gestreept tapijt o.a. geschikt
voor trappen. 400 cm breed. In de kleuren
beige-blauw-antraciet-grijs-bruin.
Van 149,-
Dick doet 't voor
en... 7 jaar garantie

119,-
per str. meter

DESSO-BOLZANO

tapijt
Dit merk tapijt nergens goed-
koper
400 cm breed.
4 mooie kleuren.
Van 179,-
Dick doet 't voor
en... 7 jaar garantie.

119,-
per str. meter

HANDGEKNOOPT OOSTERS TAPIJT

• ± 140 x 200 cm
• ± 170 x 240 cm • ± 200 x 300 cm.
Elders 340,- per m².
Akte-prijs
vanaf

195,-
per m²

MAROKKAANSE BERBER

Handgeknoopt
Kwaliteit superieur. 3.8 tot 4.5 kilo per m².
Van 195,- per m².
Tijdelijke
akte-prijs

129,-
per m².

b.v. 170 x 240 cm
van 799,- voor **529,-**

INTERTEST BOSTON

100% Polyamide. Vuilestotend. Anti-
statisch. Met reliëfmotief. Jute rug.
400 cm breed. In 4 prachtige kleuren.
Van 159,- Dick doet 't voor
en... 7 jaar garantie

129,-
per str. meter

DALLAS

Super de luxe hoogpolig Amerikaans tapijt.
4 modieuze pasteltinten. 400 cm breed. Jute
rug.
Van 359,- Dick doet 't voor
en... 7 jaar garantie

189,-
per str. meter

TURBO

Kortpolig hypermodern gedessineerd tapijt. Geschikt voor
woon- en slaapkamergebruik. 400 cm breed in 4 flitsende
kleuren.
Van 109,-
Dick doet 't voor

79,-
per str. meter
en... 5 jaar garantie.

NOVILON

Kilometers en kilometers Novilon in 200, 300 en 400 cm breed.
Diverse fantasiedessins o.a. tegels, parket, marmer enz., enz.

200 cm breed
vanaf **29,95** (meeneemprijs)

400 cm breed **69,-**
per str. meter

BONAPARTE CLEO

3 sterren IWS. Zuiver scheerwollen
Berbertapijt. Met zware jute rug. 3 mo-
dieuze tinten. 400 cm breed. Van 239,-

Dick doet 't voor
179,-
en... 5 jaar garantie

GROTE VOORRAAD EN RUIME SORTERING IN 500 CM BREED TAPIJT

TAPIJTSTAD BEEK
MAKADO BEEK
TEL. 04490-74996

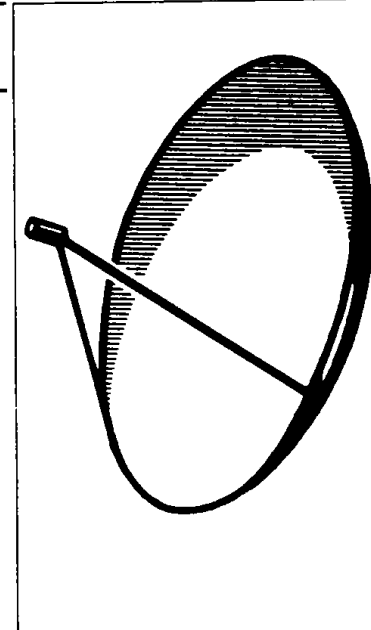
DICK VAN DEN BERG
ALTIJD PRIJS IN TAPIJT

TAPIJTSTAD SITTARD
DR. NOLENSLAAN 110
SITTARD
(Industriepark Noord)
TEL. 04490-26656

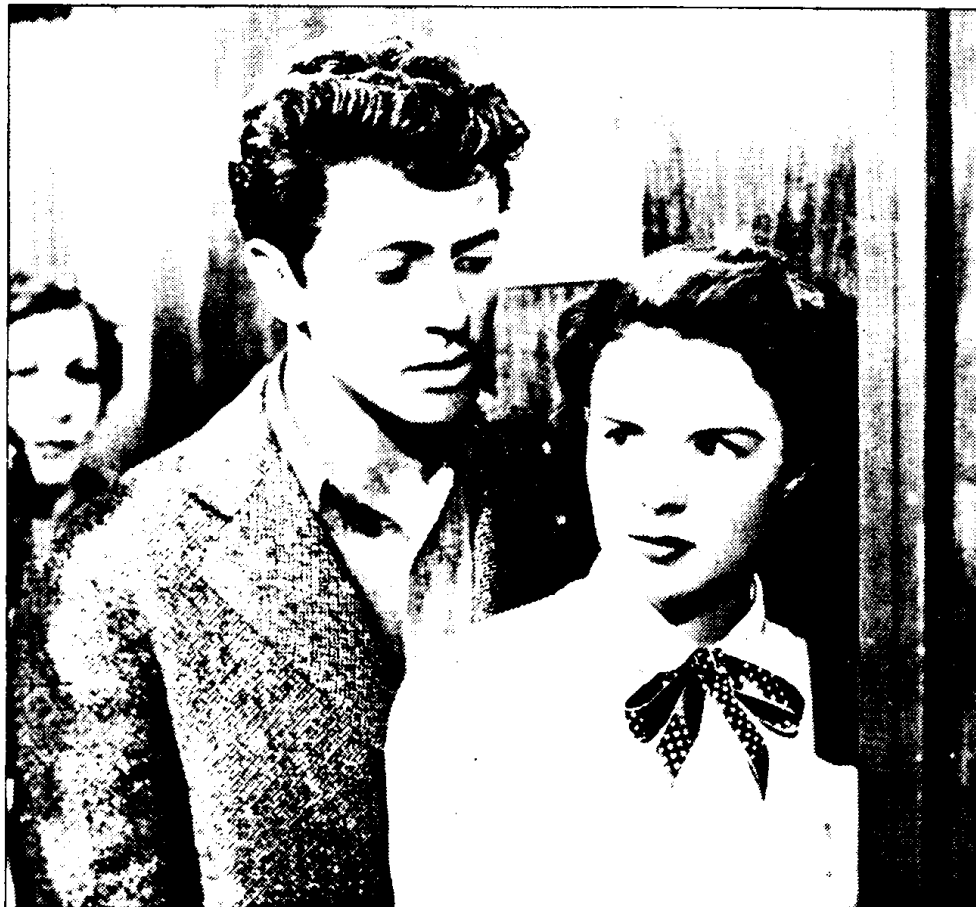
limburgs dagblad

televisie en radio zaterdag

Nederland 1

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
NCRV
15.30 Getijden. Religieus programma. (herh.)
16.13 De avonturen van Sherlock Holmes. Engelse serie. Afl.: The Greek interpreter. (herh.) Een Griekse tolk roept de hulp van Holmes in, die geassisteerd wordt door zijn broer Mycroft. De broers proberen elkaar af te troeven.
17.04 Vrouwje Theelepels. Tekentfilmserie. (herh.)
17.30 Journaal.
17.40 Kay O'Brien. Amerikaanse ziekenhuisserie. Afl.: Taking the heat. Hoofdzuster Rosa negeert een opdracht van een huisarts en wordt geschorst. Haar vriendin steunt haar niet in deze zaak en dat neemt Rosa haar kwalijk.
18.25 Black Beauty. Serie. Afl.: Twee weeskinderen. (herh.) De familie Gordon neemt twee weeskinderen op en sinds hun komst verdwijnen er kostbare voorwerpen uit het huis.
18.49 De Roze Panter. Amerikaanse tekentfilm.
19.00 Journaal.
19.16 (TT) Weg van de snelweg Nederland. Toeristische serie. Afl. 13: Delfland in Zuid-Holland.
19.51 Murder She Wrote. Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Rodeo risico. Jessica is op bezoek bij haar nicht, die bij een rondreizende rodeoshow werkt. Na de brand en een dode komt Jessica in actie.
20.37 •• Goud en nieuw. Muziekprogramma. Presentatie: Frank Masmeijer.
21.38 De puzzelfavoriet. Spelprogramma gepresenteerd door Peter Plasier.
22.03 •• Weerklank. Muzikaal programma vanuit de Willibrordusbasiliek te Hulst.

● Farley Granger en Dana Andrews in 'Edge of Doom'. (Nederland 2 - 00.05 uur)

22.30 Journaal.
22.41-23.29 St. Elsewhere. Amerikaanse ziekenhuisserie. Afl.: The last one (slot). Dr. Auschlander doet alles om het ziekenhuis open te houden. Morrison moet kiezen tussen zijn vrouw of dr. Novino.

Nederland 2

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
VERONICA

17.00 Dynasty. Amerikaanse serie. Afl.: De zoon van Roger. Jeff en Dex ontdekken dat Roger Grimes een zoon heeft, Dennis. Sable is in verwachting maar kan zich er niet toe brengen om Dex te vertellen dat hij vader wordt.
17.45 (TT) Super Champs. Spelprogramma voor kinderen om de Superchamps Trophy 1989. Presentatie: Chiel van Praag en Bart de Graaff.
18.35 •• Top 40. Wekelijks overzicht van de veertig populairste platen. Presentatie: Jeroen van Inkel.
19.25 (TT) Wijnpres. 13-delige se-

rie over wijn en de gebieden waar deze wijnen vandaan komen. Afl.: Lanquedoc en Roussillon.
20.00 (TT) Journaal.
20.28 Beauty & the Beast. Amerikaanse serie. Afl.: Cathy als doelwit. Vincent vertelt Cathy, dat hij er ongewild getuige van was hoe Cameron Benson en Dale Mercer een jonge prostituee ombrachten. Cathy hoort de volgende dag dat dit de 4e moord in 3 weken tijd is en neemt de zaak op zich.
21.20 •• Nederland Muziekland. Muziekprogramma vanuit Blankenberg in België gepresenteerd door Erik de Zwart.
22.05 Shaka Zulu. 5-delige miniserie met Henry Cele, Edward Fox, Robert Powell e.a. Afl. 4. In Kwa-Bulawayo, waar Farewell en zijn mannen te gast zijn, wordt een zwaar beroep gedaan op Dr. Fynn als Shaka bij een moordanslag ernstig gewond raakt.
00.00 Journaal.
AVRO
00.05-01.40 ■ Edge of Doom. Amerikaanse detective uit 1950 van Mark Robson met Dana Andrews, Farley Granger, Harold Vermilyea e.a. Martin Lynn werkt hard in een bloemisterij, maar opslag krijgt hij niet van zijn baas. En toch heeft Martin het geld hard nodig om de verpleging van zijn arme zieke moeder te kunnen bekostigen.

Nederland 3

NOS
09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
14.00-15.45 Studio Sport. Rechtstreeks verslag van de 20e etappe in de Tour de France: Aix les Bains - L'Isle d'Abeau.
18.20 Nieuws voor doven en slech-

thorenden.
18.30 Sesamstraat.
18.48 ■ Floris. Jeugdserie. Slot: De Byzantijnse beker.
19.15 Studio Sport. Samenvatting van de 20e etappe in de Tour de France: Aix les Bains - L'Isle d'Abeau.
19.54 Trekking van de Lottogetallen.
20.00 Journaal.
20.28 ■ The Woman. Amerikaanse speelfilm uit 1939 van George Cukor met Joan Crawford, Norma Shearer, Rosalind Russell e.a. Het gespreks-onderwerp van de bijeenkomsten van vrouwen in onder andere theekransjes is de overspelige verhouding van Mary's echtgenoot met het verkooptierje Christel.
22.42 Journaal.
22.53 Studio Sport. Baseball te Rotterdam.
23.23-23.28 Nieuws voor doven en slechthorenden.

● Henry Cele, hoofdrolspeler in 'Shaka Zulu'. (Nederland 2 - 22.05 uur)

20.00 Lager des Schweigens. Documentaire over de kampen aan de voet van de Pyreënen, waar vanaf 1939 achterevolgens Fransen, Belgen, Spanjaarden, Duitsers en Joden ondergebracht zijn.
22.00 Die Gewalt soll gegeben werden dem gemeinen Mann. Documentaire over de Duitse Boerenoorlog in 1525, de eerste democratische revolutie in Europa.
23.00 ■ Stunde Null. Speelfilm uit 1977. Aan het einde van de WO II heeft de jonge Joschi in Leipzig-Mockern een nazischat opgegraven. Joschi ontmoet daar, onder de bewoners die niet voor de Russen gevlucht zijn, de vluchtelingen Isa met wie hij naar Amerika wil. Joschi raakt haar en de schat kwijt aan de Amerikanen.
00.50-00.55 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

15.00 World-Games. Vanuit Karlsruhe.
16.00 Am Sonntag will mein Süßer mit mir segeln gehn. Duitse speelfilm uit 1961. Albert en Corinna zijn op vakantie aan de kust van Dalmatië. Corinna verveelt zich een ongeluk en besluit haar vrienden uit München uit te nodigen. Uiteindelijk vindt er een ware invasie plaats...
17.30 Bild(n)er der Chemie. Serie. (herh.)
18.00 Lindenstrasse. Duitse serie. Afl.: Föhn.
18.30 Katholiken in Nicaragua zehn Jahre nach der Revolution. Documentaire over de veranderende rol van de katholieke kerk in Nicaragua.
19.00 Glaskasten.
19.26 Das Sandmännchen.
19.30 Europa unterm Hakenkreuz. Stedte und Stationen. 13-delige documentaire over Europa in de tijd van het Derde Rijk. Afl. 6: Prag - Der griff über die Grenze.
20.15 Leben in Wittstock. Oostduitse documentaire uit 1984 van Volker Koepf over leven en werken in de DDR, waarvoor de gemeente Wittstock model stond.
21.35 Südwest aktuell - Neues.
21.40 Kulturzeit. Cultureel magazine. Vandaag: Beoachtetes und Aufgesehenes von der Geburtstagsfeier der Grossen revolution.
22.30-00.30 Jazz-Zeit. Rechtstreekse registratie van het optreden van John Lurie & The Lounge Lizards en van The Blues Brothers Band, in de Jazzgipfel 1989 in Stuttgart.

Duitsland 3 West

12.35 Teletekstoverzicht.
13.00 World Games 1980 in Karlsruhe. Verslag van de Wereldspelen van de niet Olympische sporten.
14.00 Der Champ. Amerikaanse speelfilm uit 1979. Een jongetje is de enige die groot vertrouwen heeft in zijn vader, een verlopen bokser, die zijn comeback wil maken.
16.00 Schlösser und Gärten in der DDR. Informatieve serie over kastelen in de DDR. Vandaag: Zierde en Inbegriff des 18. Jahrhunderts - Das Dessau-Wörlitzer 'Gartenreich'. (herh.)
16.45 Kunst und Künstler in NRW. Ich haben eine öffentlichen Auftrag... Portret van de schilder-beeldhouwer Felix Droese. (herh.)
17.15 (TT) Lindenstrasse. Serie. Afl.: Föhn.
17.45 Jacques Cousteau: Wiedersehen mit der Welt. 8-delige natuurserie. Afl. 4: Sturm am Cap Horn.
18.30 A-Z Lifeshow. Magazine.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met nieuws.
19.30 Sport im Westen.

Duitsland 1

10.00 Tagesschau/Tagesthemem.
10.23 Die Sport-Reportage.
10.55 Wunder der Erde. Mehr als Gift und Stachel. Documentaire over het leven van horzels en honingbijen. (herh.)
11.40 Lach mal wieder.
12.10 Auslandsjournal.
12.55 Persoverzicht.
13.00 Tagesschau.
13.15 Programmazoverzicht.
13.45 Wie man Wein erst nimmt. Snobs en liefhebbers. Documentaire over wijn.
14.00 Sport extra. Met tennis: halve finale dubbelspel Davis Cup: Duitsland - Amerika. Verslaggever: Heribert Fassbender en Volker Kottkamp. Sportschau met 1. Golf: internationale kampioenschappen van Engeland. Verslaggever: Fritz Klein. 2. Wielrennen: Tour de France: 20e etappe Aix les Bains - L'Isle d'Abeau. Verslaggever: Jürgen Emig en Herbert Watterott.
19.00 Markt.
19.30 00 •• Duck Tales - Neues aus Entenhaus. Afl.: Die Wunderlampe.
19.58 Programmazoverzicht.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 Theo gegen den Rest der Welt. Duitse speelfilm uit 1980. Als zijn vrachtwagen is gestolen, gaat Theo op zoektocht door Europa. Het lijkt wel of de wereld zich tegen hem heeft gekeerd.
22.00 •• Trekking van de lottogetallen.
22.05 Tagesschau.
22.15 (TT) Das Wort zum Sonntag. Meditatie door Heiko Rohrbach uit Kassel.
22.20 Das Haus der tausend Augen. Amerikaanse speelfilm uit 1981. De succesvolle jonge popzanger Gary

betrakt na een ziekenhuisopname samen met de verpleegster Sheila zijn nieuwe droomhuis. Het huis is voorzien van de modernste technieken, die zich echter al gauw tegen de bewoners lijken te keren.
23.55 ■ Verdacht. Amerikaanse speelfilm uit 1941 van Alfred Hitchcock. De rijke officersdochter Lina trouwt tegen de wil van haar ouders met de playboy John. Als John's vriend onder verdachte omstandigheden sterft en John plotseling veel belangstelling toont voor Lina's levensverzekering, raakt zij in paniek.
01.30 Tagesschau.
01.35-01.40 Nachtgedanken. Beschouwingen door Hans Joachim Kulenkampff.

Duitsland 2

Zie Duitsland 1
12.10 Nachbarn in Europa.
12.40 Diese Woche. Weekjournaal. (met ondertiteling).
14.00 Das Rätsel der Gefühle. 6-delige serie over menselijke gevoelens.

● Edmond O'Brien en James Cagney in 'Maschinenpistolen'. (Duitsland 2 - 23.20 uur)

TV-KANALEN, GOLFLENGTE

Kabel- en CATV-kanalen
Kabel-kanalen zie schema exploitant

■ = zwart wit programma
•• = stereo geluidsweggevoerd
= tweetalig bij stereo-app.
TT = teletekst ondertiteling

TELEVISIE

Nederland 1: 5 26 29 46 51 53 en 57

Nederland 2: 31 33 35 49 54 56 en 60
Nederland 3: 23 32 34 43 48 52 en 59
Duitsland 1: 9 12 24 en 46
Duitsland 2: 21 29 35 en 37
Duitsland 3 WEST: 39 48 50 55 en 58
Duitsland 3 SWF: 40 55 en 56
Belgie TV 1: 10 en 44
Belgie TV 2: 25 en 47
Belgie RTBF 1: 3 en 8
Belgie Tele 21: 28 en 42
RTL Plus: 7 26 36 46 en satelliet
Sat 1: 27 en satelliet
MTV Europe: satelliet
SSVC: 33 40 49 en 59
Sky Channel: satelliet
Super Channel: satelliet
TV 5: satelliet

RADIO

Radio 1: 95.3 en 100.3 mHz. 747 kHz (402 m) en 125.1 kHz (240 m)
Radio 2: 92.1 en 88.2 mHz (van 19.00-7.00 ook frequenties AM- en FM-zenders Radio 1)
Radio 3: 103.9 en 90.9 mHz
Radio 4: 98.7 en 94.5 mHz
Radio 5: 100.8 kHz (298 m) en 89.1 kHz (337 m)
Omroep Limburg: 95.3 en 102.1 mHz
BRT 2: 55.5 m (540 kHz). FM 22 36 en 39 (93.7-97.5 en 97.9 kHz)
Belg. Rundfunk: FM 5 26 en 45
RTL: 208 m (1440 kHz van 5.30-19.00) - FM 6 en 33 (88.9 en 97 mHz) - KG 49.26 m (6090 kHz)
WDR 4: 93.9 en 91.9 mHz

België/TV 1

10.00 Kwaliteit van de voeding. Groenten en fruit. (herh.)
10.30 Sociale zekerheid. Aan de slag of ontslag. (herh.)
11.00 Angst. Angst, vriend en vijand. (herh.)
11.50 Pronto. Ripasso. (herh.)
12.20-12.35 Basiseducatie. Bart, Christa en Bernice. (herh.)
14.00-15.30 Ronde van Frankrijk. Rechtsreeks reportage van de rit Aix les Bains - L'Isle d'Abeau. Commentaar: Mark Vanlombeek en Mark Uytendoeven.
17.00 Flipper. Amerikaanse serie. Afl. Gevaar.
17.25 Juke box.
17.30 Webster. Amerikaanse serie met Emmanuel Lewis, Susan Clark, Alexis Karras e.a. Afl.: Oom Philip. (herh.)
17.55 Nieuws.
18.00 Tik Tak. Animatieserie. (herh.)
18.05 Pions. Afl.: Pions en het oude paard. (herh.)
18.10 Robinson Crusoe. 13-delige jeugdserie over de legendarische schipbreukeling met Nolle Versijp als Crusoe en Ronald Carinho als Vrijdag. (herh.)
18.35 Mr. Rossi. 12-delige Italiaanse tekentfilmserie over het figuurtje Mr. Rossi en zijn hondje Gastone.
18.50 De Cosby Show. Amerikaanse komische serie. Afl.: Moeder, mag ik? Vanessa loopt, tegen de zin van haar

ouders, zwaar opgemaakt rond. Theo houdt thuis een brandweeroefening.
19.20 Joker- en lottotrekking. En programma-overzicht en paardenkoersen.
19.30 Nieuws.
20.00 Sterrenwacht. Luc Appermont presenteert nieuwe televisiegezichtten. Deze talenten interviewen een gast naar eigen keuze, kondigen een nationale of internationale muzikale vedette aan en voeren een gesprek met de verplichte gast. Een vakjuridisch jury evalueert en beoordeelt.
20.55 Vergeet me niet. Amerikaanse tv-film uit 1985 van Jeff Bleckner met Joanne Woodward, Richard Kiley, Geraldine Fitzgerald e.a. De excentrieke Barbara Wyatt Hollis gaat het zakelijk en privé voor de wind. Alleen haar moeder ontdekt dat Barbara de ziekte van Alzheimer te hebben.
22.30 Journaal.
22.45 Sport op zaterdag.
23.00 In de hitte van de nacht. Amerikaanse serie van David Hemmings met Carol O'Connor, Howard Rollins, Dennis Lipscomb e.a. Afl.: Hot nights. De financier Merrill is met zijn gezin op een plechtig feest. Zijn dochter, met wie hij gebrouilleerd is, ontbreekt. Ze verschijnt wel op het familiefeest en maakt ruzie met haar ouders. Later op de avond wordt Merrill dood gevonden.
23.50-23.55 Coda. Polo, van Mañuel de Falla, uitgevoerd door Gerda Lombardi, zang en Yves Storms, gitaar.

● Keshia Knight Pulliam in 'De Cosby Show'. (Belgie/TV 1 - 18.50 uur)

België/TV 2

14.00-17.30 Tennis. Belgian Ladies' Cup te Brussel. Rechtsreeks reportage van de halve finales.

België/RTBF 1

14.00 Overname Télé 21. 15.30 Le cœur et l'esprit. Katholiek magazine.
16.00 Kapers op de kust. Cursus Nederlanders voor zakenlui.
16.30 Autosport. 24 uur van Francorchamps. Commentaar: Richard Debeir en Christian Lahaye.
17.15 Guillaume le conquérant. Serie over het leven van Willem de Veroveraar.
18.05 Noubanime. Tekentfilms met de Smurfen.
18.30 Autosport. 24 uur van Francorchamps. Commentaar: Richard Debeir en Christian Lahaye.
18.45 Téléhoroscope. Toeristische magazine.
19.18 Paardenkoersen, trekking van de joker en lotto.

TV5

16.00 Thalassa. 17.00 Visa pour le monde. 18.10 Autant savoir. 18.35 Paris - Saint Lazare. 19.30 Entre Lot et Dordogne. 20.00 Portrait d'un exorciste. 21.00 Indits. Vakantie aan zee in deze eeuw. 21.35 Concert. Sonate van Beethoven. 22.00 Journal télévisé. 22.35 Jeux de la Francophonie. 22.50 Téléémoires. 00.00-00.50 Lumière bleue.

Radio 1

(Elk heel uur nieuws.) 7.04 TROS Nieuws Show. (8.07-8.30 TROS aktua.) 11.04 Music Phone in. 12.04 Oud plaitwerk met Herman Emmink. 13.07 TROS aktua. 13.30 TROS country. 14.04 Radio Tour de France. 18.07 Coulisson. 19.02 Een zomeravond in 1956. 22.02 Metro's Music. 23.05 Met het oog op morgen. 0.02 Eenzaam avontuur. 1.02-7.00 Niemandslaan.

Radio 2

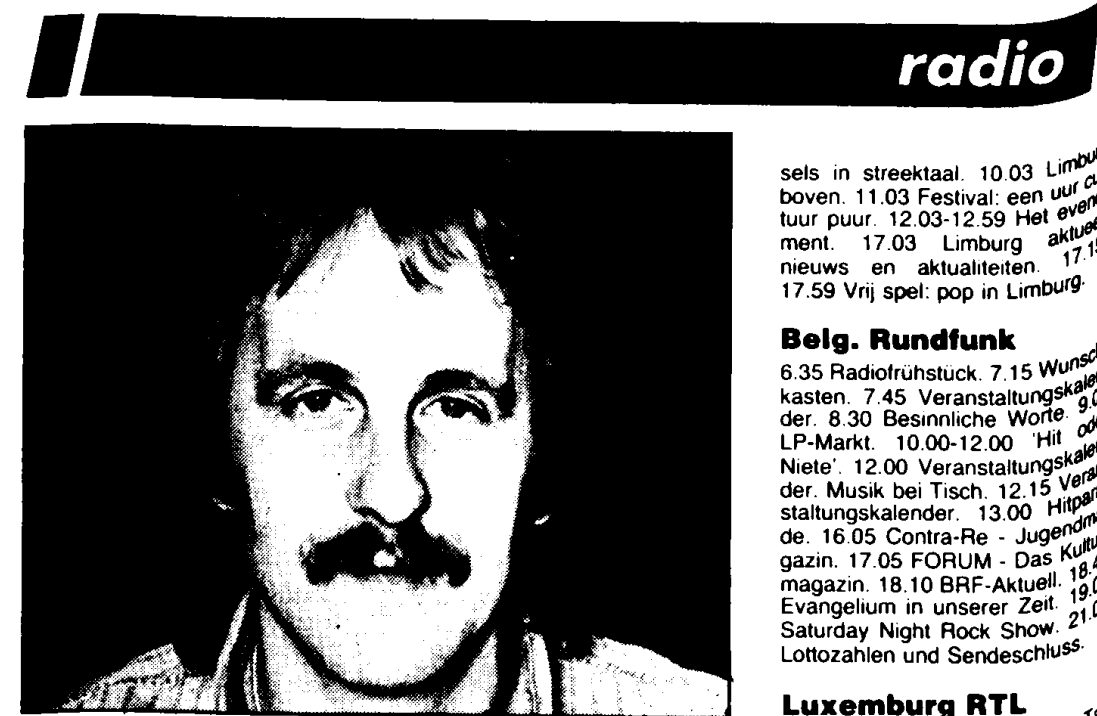
(Elk heel uur nieuws.) 7.04 Non-stop oude hits. 8.04 De Opening. 11.04 Bal op 1 dak. 12.04 Tragiek. muziek. 13.04 Wie in 't Nederlanden wil zingen. 14.04 Typisch Hollands. 16.04 Zin in muziek. 17.04 Glas in lood. 18.04 Quartier Latin. 18.15 Levenslied en levenslied. 19.04 Country Time. 20.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3

(Elk heel uur nieuws.) 7.04 Rabarbara. 8.04 Drie voor negen. 9.04 Gospel-rock. 10.04 Popsop. 12.04 Paperclip-Radio. 14.04 Popstation. 16.04 Music Express. 18.04 Driespoor. 19.04 Koploper. 20.04 Harro de Jonge. Elpee pop special. 21.04 Elpee- en CD pop. 22.03 Country style. 23.03-0.00 Late date.

Radio 4

7.00 Nieuws. 7.02 Wakker worden van toen klassiek. 10.00 Cappers van toen klassiek. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert. Cello- en pianomuziek. 12.02 Strauss & Co. 13.02 Veronica Klassiek. Muziek voor cello en orkest. 14.12 Kamer-muziek. Het Philharmonisch Quartet. Berlin. 14.50 Nieuws platen. 15.35 Lang leve de Opera! 18.00 Nieuws.

Ruud Hermans in Country Time. (Radio 2 - 19.04 uur)

18.02 Avondstemming. 20.00 Nieuws. 20.02 KRO-Klassiek op zaterdagavond. Wereld Muziek Concours 1989. 22.00 Orgelrubriek. 22.20 Laudate. 23.00-0.00 Literair. Camera Obscura.

Radio 5

6.30-6.49 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nieuws. 9.02 NOS-Sport. 9.25 Waterstanden. 9.30 Milieu-educatie. 10.00 Hollandse Nieuws. 10.15 Het meest geraad. 11.20 Als mensen veranderen. 11.45 Beste van orkesten. 12.00 Nieuws. 12.05 Meer dan een lied

alleen... 12.45 Vragen naar de weg. 13.00 Nieuws. 13.10 Hallo Nederland. 13.30 Open dor. 14.00 Jazzspectrum. 15.30 Minjon. 16.00 Hormonen. 17.00 Licht en uitzicht. 17.45 Postbus 51. 17.55 Mededelingen en Schippersberichten. 18.00 Nieuws. 18.10 Iyi Haberler. 18.25 Kaven Raza. 18.40 ICS. 19.00 Programma voor buitenlandse werknemers. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.15 Reflector. 21.30-22.00 Populaire orgelbespeeling.

Omroep Limburg

9.03 Plat eweg: verhalen en vertel-

21.25 SAT 1 Sport. 21.30 Der endlose Horizont. Amerikaans/Britse speelfilm uit 1959 van Fred Zinnemann met Deborah Kerr, Robert Mitchum, Peter Ustinov e.a. 23.45 SAT. 1 Bick. 23.50 Ruhe sanft GmbH. Amerikaanse komedie van Jacques Tourneur met Vincent Price, Peter Lorre, Boris Karloff e.a. 01.15-01.25 Programma-overzicht.

SSVC

10.00 Children's SSVC. Vandaag: Percy Peverley's World of Cartoons. Afl.: Percy redecorates. (herh.)
10.25 Henry's Cat. Serie. Afl.: The Great Adventure.
10.40 The Lone Ranger. Serie.
11.10 Lost in Space. Serie.
12.00 The Day We Went To The Moon. De eerste mannen op de maan, Buzz Aldrin en Neil Armstrong beantwoorden de vragen van schoolkinderen.
12.55 My Secret Desire. Serie met gastheer Cheryll Baker en Roy King.
13.30 Grandstand. Met Golf en Racing.
19.45 News and weather.
19.55 Combat. The Battle Of The Pigeons.
20.50 Colombo. Serie. Afl.: Playboys.
22.00 The Benny Hill Show. Komische serie.
22.25 News and Weather.
22.40 The Play on One: Unexpected Laughter. Film.
00.05 John Sessions - On The Spot.
00.30-00.55 Soap. Serie. (herh.)

Sky Channel

06.30 The Flying Kiwi.
07.00 UK Top 50.
08.00 Fun Factory. Kinderprogramma.
12.00 Transworld sport.
13.00 Worstelen.
14.00 Saturday Movie matinee.
16.00 Sara. Avonturenserie.
17.00 The UK Top 50. De Britse hitparade.
18.00 Golf.
19.00 Transworld Sport.
20.00 Tour de France.
22.00 Golf.
00.30 Tour de France.
01.30-06.30 Landscape Channel.

Super Channel

07.00 Boogaloo Pooper Doo. Tekentfilmserie.
11.00 The Mix. Pop, mode en nieuwsflashes.
12.00 Touristic Magazine. Reisprogramma.
12.30 The Mix.
13.00 Hollywood insider. Hollywoodnieuwtjes.
13.30 The Mix.
14.00 Flame trees of Thika. Avonturenserie.
15.00 Flying high. Komische serie.
16.00 Wanted dead or alive. Westernserie.
16.30 The Mix.
17.00 Dick Turpin. Britse avonturenserie.
17.30 Eurochart.
18.30 NBA Basketball.
19.30 Videofashion. Mosemagazine.
20.00 Blood on the sun. Amerikaanse melodrama.
22.00 Taggart. Detectiveserie.
22.55 Roving report. Actualiteitensportage.
23.30 Projected man. Britse thriller.
01.15 The Mix.
02.00-07.00 Rete Mia. Italiaans programma.

MTV Europe

Alle programma's in stereo.
07.00 MTV!
10.00 Yo! Mix.
10.30 Club MTV.
11.00 VJ Maiken Wexo.
12.00 US Top 20 Countdown.
19.00 Week in Rock.
19.30 Remote Control.
20.00 MTV Half-Hour Comedy.
20.30 Just say Julie.
21.00 Party Zone.
00.00 Your scene - Erotica.
01.00 Club MTV.
01.30-07.00 Night Videos.

radio

sels in streektaal. 10.03 Limburg boven. 11.03 Festival: een uur voor de tour. 12.03-12.59 Het evenement. 17.03 Limburg aktua. 17.15 Nieuws en actualiteiten. 17.59 Vrij spel: pop in Limburg.

Belg. Rundfunk

6.35 Radiofrühstück. 7.15 Wunsch-kasten. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.30 Besinnliche Worte. 9.05 der LP-Markt. 10.00-12.00 Hit parade. 12.00 Veranstaltungskalender. 12.05 Musik bei Tisch. 13.00 Neudatensaturnskalendar. 13.00 Hitparade. 16.05 Contra-Re - Jugendmagazin. 17.05 FORUM - Das Kulturmagazin. 18.10 BRF-Aktuell. 18.15 Evangelium in unserer Zeit. 21.05 Saturday Night Rock Show. 21.05 Lottozahlen und Sendeschluss.

Luxemburg RTL

5.30 Guten Morgen. 9.00 Ein Tag wie kein anderer. 11.00 Treff nach 12. 12.00 In ja Ding! 14.00 Utopia. 15.00 Sportshop. 18.00 Unglaubliche Geschichten. 19.00 Neudatensaturnskalendar. 19.00 Vierrundzwanzig. Charts. 20.00 Dance floor. 21.00 Rock Pop Connection. 22.00 Musik Non-Stop. 0.00-1.00 Traumtänzer.

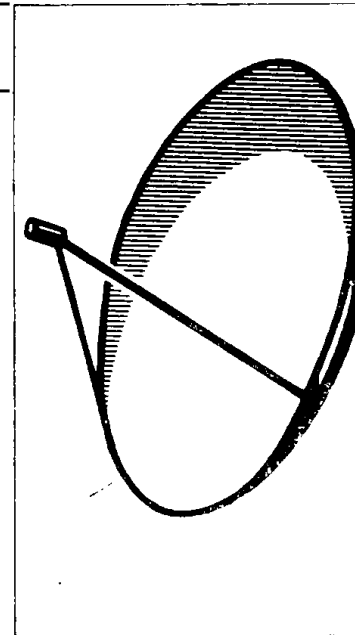
WDR 4

4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.05 In unserem Alter. 9.05 Musikpavillon. 12.05 Popmusik. 14.05 Orchester der Woche. 19.05 Das Samstagabendprogramm. 21.00 Musik zum Träumen. 22.00 Nachtexpress.

limburgs dagblad

televisie en radio zondag

19.10 Kamp om Yellow Rose. Afl.: Notwehr. 20.00 SAT. 1 Wetter. 20.10 Sebastian Kneipp - Der Wasserdokter. Duitse speelfilm van Wolfgang Liebenheimer met Carl Wery, Paul Hörbiger, Gerlinde Locker e.a. 22.20 SAT 1 Sport. 22.30 Deutsche Lebensbilder. Mevrouw dr. Gertud Hohler in gesprek met Alfred Herrhausen van de Duitse Bank AG. 23.30 Kaminsky. Duitse psychotriller uit 1984 van Michael Lahn met Klaus Lowitsch, Alexander Radszun, Hannelore Elsner e.a. 23.10 01.00-01.10 Programmaoverzicht.

SSVC

12.25 Children's SSVC. Afl.: Chock-A-Block. 12.45 Jimmy Cricket's Joke Machine. Komische serie. 12.55 Home on Sunday. Nieuwe serie met Cliff Michemore die een bezoek brengt aan Moeder Frances Dominica. 13.30 4 What it's worth. Consumentenprogramma gepresenteerd door Penny Junior en Kieran Prendiville. 14.00 News and Weather. 14.10 Bullseye. Dartsboardspel. 14.35 Sunday Grandstand. Met golf, cricket en rugby. 19.45 Family Fortunes. Nieuwe spelshow door Les Dennis. 20.10 Perfect Strangers. Serie. 20.35 Eastenders. Serie. 21.35 Life without George. Serie. 22.05 News and weather. 22.20-00.40 A Tribute To Lord Olivier. Film. A Voyage round my father.

Sky Channel

06.30 Bailey's Bird. Avonturenserie. 07.00 Hour of power. Religie en gasten. 08.00 Fun Factory. Kinderprogramma. 12.00 Motor Sports. 13.30 Fashion television. 14.00 The Grammy Awards. 15.30 Elton John. Pop. 16.00 Beyond 2000. Wetenschap en techniek. 17.00 Big Valley. Westernserie. 18.00 Golf. 18.30 Eurosport overzicht. 19.00 Soccer E.K. 21.00 Tour de France. 23.30 Soccer E.K. 00.30 Tour de France. 01.00 Overzicht. 01.30-06.30 Landscape Channel. Stierbeelden met muziek.

Super Channel

07.00 Boogaloo Pooper Doo. Tekenfilms. 11.00 Eurochart. Pop. 12.00 Videofashion. Modemagazine. 12.30 Documentary. 13.00 It is written. Literaire reeks. 13.30 Blakes seven. SF-fauteil. 13.40 Salvage 1. Komische serie. 15.30 Euro magazine. Informatief programma. 17.30 The World Tomorrow. Religieuze actualiteiten. 18.00 European Business weekly. Nieuws uit de zakenwereld. 18.30 Roving Report. Actualiteiten. 19.00 Tracking. Pop. 19.55 Weather. 20.00 The UK Top 50. Britse hitparade. 21.00 Shoestring. Detectiveserie. 21.55 Weather Report. 22.00 Bastille. Nederlands drama. 00.00 The Mix. 02.00-07.00 Rete Mia. Italiaans programma.

MTV Europe

Alle programma's in stereo. 07.00 VJ Marcel Vanthilt. 11.00 VJ Kristiane Backer. 14.00 European Top 20. 15.00 Week in Rock. 15.30 MTV Classics. 16.30 VJ Ray Cokes. 18.00 VJ Maiken Wexo. 21.00 VJ Marcel Vanthilt. 00.00 MTV's metal hammer. 01.00-07.00 Night Videos.

radio

Belg. Rundfunk

6.35 Fröhlicher Aufbruch. 7.45 Verantwoordingskader. 8.05 Fröhlicher Aufbruch. 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartsendung. Über d'Land on d'Logt - van domols on hogt. Echno Nord. Alles wadt daer at ommer over Keleemes an et Jöhlt. wette wolt. 10.00 Volkslieder. 11.05 Schlagersouvenirs. 12.35 Rockclub. 14.05 Die deutsche Schlagerparade. 16.05 DOMINO. Die Schielshow des BRF. 17.05 Sportmagazin. 18.40 Seniorenfunk. 19.00-21.00 Wunschkonzert. 21.05 Sportresultate von Wochenende und Sendeschluss.

Luxemburg RTL

4.00 Musik Non-Stop. 7.00 Heimatmelodie. 9.00 Sonntagstruck. 11.00 Rückblick - Oldies. 12.00 Musikparade. 14.00 Wunsch Dr was 17.00 Sportshow. 18.00 Nachgefragt. 19.00 Volksstümliche Hitparade. 21.00 Country-Coach. 22.00 Neunzehn - Vierundzwanzig. Musik Non-Stop. 0.00-1.00 Traumtänzer.

WDR 4

4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenkonzert. 8.05 Das grosse Platzkonzert. 10.05 Operette nach Wunschk. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Heimatmelodie. 14.05 Was darf es sein? 17.00 Chöre der Völk. 18.05 Schlack-Schätzchen. 19.00 Erinnerung. 21.00 Musik Non-Stop. 22.30 Nachtkabarett.

RTL Plus

08.00 Li-La-Laune-Bär. Kinderprogramma. 08.05 Inspektor Gadget. Tekenfilmserie. 08.25 Lady Lockenlicht. Tekenfilmserie. 08.45 Heathcliff, der Kater. Tekenfilmserie. 09.00 Die Welt der Schnorchel. Tekenfilmserie. 09.25 Zum Frühstück einen Löwen bitte. Amerikaanse speelfilm uit 1976 van William Davidson met Jan Rubes, Jim Henshaw, Donny Forbes e.a. (herh.) 11.00 Spiegelei. (Herh.) 11.30 Dance. (Herh.) 12.05 Adel verpflichtet. (Herh.) 12.30 Klassik am Mittag. Met het RTL-orkest. 13.00 Heute bei uns. 13.10 Buck Rogers. Amerikaanse sf-serie. (herh.) 13.55 Gut geht's. Gezondheidsmagazine. Afl.: De kunst om gezond te blijven. 14.20 ■ Das Fräulein von Barnhelm. Duitse speelfilm uit 1940 van Hans Schweikart met Käthe Gold, Ewald Balser, Fita Benkhof e.a. 16.00 Mein Herz singt nur für dich. Amerikaanse speelfilm uit 1952 van Alexander Hall met Mario Lanza, Dorretta Morrow, James Withmore e.a. 17.45 Heimatmelodie. 18.45 RTL aktuell. 19.00 Ich will Manhattan. Amerikaanse miniserie. 20.05 Kunst und Botschaft. Kreuzigung 1962/63. Schilderij van Joseph Beuys. 20.15 Harold und die Stripperin. Engelse speelfilm uit 1973 van Cliff Owen met Wilfrid Brambell, Harry H. Corbett, Carolyn Seymour e.a. De zoon van Albert, Harold, is op zoek naar een vrouw. Dan ontmoet hij de zeer aantrekkelijke striptease Zita en hij denkt dat alles nu wel goed zal komen. 21.45 Spiegel TV. Actualiteitenmagazine. 22.20 Finale - Sport am Sonntagabend. 23.05 Catch up. Amerikaanse show-gevechten gepresenteerd door Joe Williams. 23.35 Sexy Folies. 00.10 Stippvisie. Rainer Holbe in gesprek met Johannes von Büttler. 00.50-00.55 Bethupferl.

SAT 1

08.05 Mister Ed. Afl.: Die Wette gilt. 08.30 Familie Feuerstein. Afl.: Verschärfter Verdacht. 08.55 Ihr Horoskop. Aansl.: Programma-overzicht. 09.00 Die Waltons. Afl.: Der Kuss. 09.50 Teletip Garten. 10.00 SAT. 1 Sport. 10.30 Auf Videosehen. 10.55 So gesehen. Kerkelijke uitzending. 11.00 Programma-overzicht. 11.05 Königliche Hoheit. Duitse liefdesfilm uit 1953 van Harald Braun met Dieter Borsche, Ruth Leuwertik, Rudolf Fernau e.a. 12.50 Zeitzeugen. 13.15 Die Waltons. Afl.: Die Flitterwochen. 14.00 Ihr Horoskop. Aansl.: Programma-overzicht. 14.05 Teletip Kochen. 14.15 Das Geisterschiff. Canadese tekenfilm uit 1986 van Gerald Potterton. 14.45 Der Goldene Schuss. 15.00 ■ Zwei schlagen zurück. Amerikaanse oorlogsfilm van Edward Dmytryk met John Wayne, Anthony Quinn, Leonard Strong e.a. 16.30 Auf und davon. 17.00 Der Goldene Schuss. Aansl.: Programma-overzicht. 17.10 Samson und der Schatz der Inkas. Duits/Italiaanse western uit 1964 van Piero Pierotti met Alan Steel, Mario Petri, Toni Sailer e.a. 18.45 SAT 1 Blick. 19.00 Programma-overzicht.

de laatste etappe Versailles-Paris in de Tour de France. 20.00 (TT) Journaal. 20.10 Cherith. Australische film. De ouders van Cherith zijn lid van een christelijke sekte, maar Cherith heeft moeite met haar geloof. 20.35 Panoramiek. Achtergrondinformatie bij actuele ontwikkelingen in de politiek. 21.05 Nachten van de Revolutie. 7-delige serie geïnspireerd door de Franse revolutie. Afl. 7: Dood van een vader. Restif wordt gearresteerd, maar doordat hij herkend wordt, komt hij vrij. Restif weet via een kennis vrijgeleides te krijgen. Wel ziet hij in dat er geen betere wereld gecreeerd is en hij verlaat Paris. 21.58 Werken aan werk. Serie over de grafische sector. Afl. 3: Van papier naar beeldscherm. 22.28 Journaal. 22.33-22.38 Nieuws voor doven en slechthorenden.

Duitsland 3 SWF

10.30 Der Prediger von Buchenwald. Predikant Paul Schneider, 50 jaar geleden in een concentratiekamp vermoord. 11.00 Gedenk-Gottesdienst für Paul Schneider. 15.00 Sail '89. Windjammer-Parade im Hamburger Hafen. 16.00 Bustreff in Oehringen. 16.30 Die Tiersprechstunde. Was Tiere so alles können. 17.00 Steckenpferd mit Zähnen. Briefmarken. 17.15 Wandertip: Im Kaiserstuhl. 17.30 IN. Informatief programma. 18.00 Rückblende. Vor 30 Jahren gestorben: Clown Grock. 18.15 Clip-Klapp. Muziek- en amusementsprogramma gepresenteerd door Manfred Sexauer en Britta. 19.00 Abendschau Blick ins Land am Sonntag. 19.30 Solo für 12. Spelprogramma gepresenteerd door Leska Kaufmann. 19.55 Musik für Sie. Muziekprogramma. Aansl.: Europabrücke. 20.15 Lieder können Brücken bauen. Muzikale ontmoetingen in Praag. Presentatie: Ladislav Stádl. 21.00 High society. Serie over de adel in Europa. 21.45 Südwest Aktuell - Neues. 21.50 Flutlicht. Sportprogramma. 22.45 Edgar Briggs, das As der Abwehr. 11-delige Engelse comedyserie. Afl. 4: Buxton zit vrijwillig in de gevangenis om voor de Secret Service een vluchtweg naar het buitenland op te sporen. Natuurlijk gaat er van alles fout. 23.10 Christof Stählin: Jahreszeiten. Lieden en poëzie. 23.35 Denkanstoss. Vandaag over ontwikkelingshulp als particulier initiatief van een ziekenhuispastoor. 23.40-23.45 Laatste nieuws.

Radio 1

(Elk heel uur nieuws.) 7.02 Ontbijtshow. 7.53 Ter overweging. 8.05 Sportnieuws. 9.02 Tournado. 10.02 Wegwezen. 11.02 Zomereditie. 13.05 Hier en Nu. 14.02 Radio Tour de France. 18.02 Meer over minder op zondag. 19.03 The Groove Juice Special. 20.02 Toppeers van toen. 21.02 Play it again. 22.02 Now's the time. 23.05 Met het oog op morgen. 0.02 TROS Nachtwacht. 6.02-7.00 Een goede morgen. Met Ron Brandsteder.

Radio 2

(Elk heel uur nieuws.) 8.02 Vroege Vogels. 10.02 Tony van Verre ontmoet Josepha Mendels (5). 10.30 Muziekmozaiek. 12.02 Muziektheater. 13.02 AVRO's Radiojournaal. 14.02 Nederlands op AVRO. 2.15.02 Muziek met Meta. 16.02 Zomerradio. 18.02 Per Modulate. 19.02 Leuterkoek en zandgebak. 19.10 Ssssssst... 19.30 Hersengymnastiek uit Hawaï. 20.00-7.00 Zie radio 1.

Radio 3

(Elk heel uur nieuws.) 8.02 Heksennet. 9.02 Zin in pop. 10.02 De wakker wereld. 12.02 Miniparade. 13.02 Het weeshuis van de hits. 15.02 Tijd voor toen. 16.02 Zalige Liedjeslijn. 18.02 Hitweek. 19.02 Pop-eye. 20.02 Radio thuisland. 21.02 Koelke korridor. 22.02-9.00 Op slag van maandag.

Radio 4

8.00 Nieuws. 8.04 H-Vier. 9.00 Onder de groene linde. 9.15 Musica Religiosa. 9.30 Profana. 10.00 Nieuws. 10.02 Eucharistieviering. 11.00 Zomeracademie. 1989. Nederlandse Mozartweek. 1989. 13.00

● Hetty Heyting in 'Leuterkoek en zandgebak'. (Radio 2 - 19.02 uur)

Nieuws. 13.02 Opera Matinee. 14.00 Wereld muziek Concours. 1989. 16.00 Jazzgeschiedenis. 16.30 Diskotabel. 18.00 Nieuws. 19.02 Klassiek. 20.00 Nieuws. 20.02 Speciaaliten a la carte. 22.00 Kamerconcert. Oranodifestival 1988. 23.00-0.00 Finale.

Radio 5

6.30-6.49 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerber-

Nederland 2

VPRO 09.00 Zeno. Tekenfilmserie. Afl.: De race-auto. 09.05 De Charlie Brown & Snoopy Show. Tekenfilmserie. Afl.: Snoopy's robot. 09.20 ■ Laurel & Hardy. Slapstickserie. Afl.: Love'em and Weep. Jimmy Finlayson, een pas gehuwde zakenman, wordt in zijn kantoor verrast door een oude vlam, Mae Busch, die hem probeert te chanteren met een oude foto. 09.40 Ans en Hans Gans. Serie. Afl.: Het nieuwe hufje. 09.55 Vanessa de speurneus. Franse jeugdserie. Afl.: De zaak van het halssnoer. Vanessa is aanwezig bij een fotosectie. Plotseling komt er een motor met 2 gehelmde mannen aangereden, die een kostbaar collier ontvreemden. 10.10 Wat? Waar? Hoe laat? Cultuureel programma. 10.25-11.00 Hals over kop. Duitse jeugdserie. Afl.: Mijn naam is Lehman. Antonia's ouders hebben een feestje. Het echtpaar Wurzel zal op Antonia passen, maar in de buurt van het huis is een inbreker actief. 13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden. 20.00 (TT) Journaal. 20.10 Fietsen door de jaren '80. 5-delige serie over de ontwikkelingen in het Nederlandse taalgebied tijdens het afgelopen decennium. Afl. 4: Bergen verzetten. 22.00 ■ Drachenfutter. Korte Duitse speelfilm uit 1987 van Jan Schütte met Bhasker, Ric Young, Buddy Uz-zaman e.a. Shezad is een Pakistaanse vluchteling, die in Hamburg zijn geluk zoekt. Hij vindt een baantje als bordenwasser. Samen met de kelner Xiao droomt hij ervan een eigen restaurant te beginnen. 23.10-23.15 Journaal.

Nederland 3

NOS 09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden. 12.00-12.30 Weekjournaal. 13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden. 15.00 (TT) Studio Sport. Rechtstreeks verslag van de laatste etappe Versailles-Paris in de Tour de France. Verder: baseball te Rotterdam. 17.45 Nieuws voor doven en slechthorenden. 18.00 Het werk neemt je mee. Serie over mensen die voor hun werk altijd op reis zijn. Afl. 1: Aan de reis. 18.30 Sesamstraat. 18.47 Malvira. Belgische poppen-serie. 19.00 Studio Sport. Samenvatting van

rie. Afl.: Auf die Sprünge geholfen. 14.05 Neues aus Uhlenbusch. Duitse jeugdserie. Afl.: Die Gewitterfreundschaft. Met Hans Peter Korff, Hildegard Wensch e.a. 14.35 Ein Licht im Fenster. Documentaire over het werk van de opsporingsdienst van het Duitse Rode Kruis. 15.05 ■ Made in Germany - Ein Leben für Zeiss. Duitse speelfilm uit 1956 van Wolfgang Schleif met Winnie Markus, Carl Raddatz, Margit Saad e.a. 16.40 Danke Schön. Verslag van de actie Sorgenkind. Aansl.: Der grosse Preis, bekendmaking van de winnaars van deze week. 16.55 Heute. 17.00 Die Sport-Reportage. Presentatie: Armin Basche. 18.55 Programma-overzicht. 19.00 Heute. 19.10 Bonn direkt. Politiek magazine. 19.30 (TT) Fliegende Jäger - fliehende Beute. Roofvogels in onze omgeving. (herh.) 20.15 Fackeln im Sturm. 12-delige Amerikaanse tv-serie. Afl. 7: Am Rande des Abgrunds. Met Patrick Swayze, James Read, Lesley-Anne Down e.a. Orry Main en George Hazard zijn sinds de militaire academie met elkaar bevriend. Maar hun vriendschap wordt op de proef gesteld, wanneer Orry generaal bij de Zuidelijken wordt en George vecht voor het Noorden. 21.45 Heute. Sport am Sonntag. 22.00 ■ Michael Heltau: Meine Zeit. Liedjes en chansons onder begeleiding van het orkest van Robert Opratko. 23.00 Der Hitler-Stalin-Pakt. Eine Diskussion in Moskau. 00.30-00.35 Heute.

Duitsland 3 West

14.35 Teletekstoverzicht. 15.00 Sail '89. Verslag van deze manifestatie in de Hamburgse haven. 16.00 Reisewege zur Kunst. Filmreportage over de Spaanse streek levante, tussen Alicante en Murcia. 16.45 Rund ums Zwiebelmünster. Documentaire serie. Afl. 4: Meissen im Blütenrausch. 17.00 Hollymünd. 18.00 Die Besucher. 16-delige jeugdserie. Afl. 6: Das Geheimnis des grossen Lehrers. 18.30 Xerxes. 6-delige jeugdserie. Afl. 4.

e.a. 18.45 Noubanimé. Tekenfilms met de Smurfen. 19.00 Le week-end sportif. Sportmagazine. 19.30 Journaal en Weerbericht. 20.00 Wielrennen. Samenvatting van de 21e etappe: Versailles - Parijs. 20.10 Cinéma à la une. 20.15 Saga de la chanson Française. Serge Gainsbourg. 21.10 Tendres et la nuit. Brits/Amerikaanse serie met Peter Strauss, Mary Steenburgen, Edward Asner e.a. 22.55-23.30 Laatste journaal en weerbericht.

België/Télé 21

15.00 Beelden van de 21e etappe in de Tour de France Versailles - Parijs. Commentaar: Théo Mathy en Frank Baudoncq. 16.45 Tennis: Reportage van de Open Belgische kampioenschappen voor dames te Primerose. Commentaar: Michel de Ville. 19.30-20.00 Journaal met simultaanvertaling in gebarentaal en weerbericht.

TV5

16.00 L'école des fans. Variété. 16.45 Immédias. 17.15 Apostrophes. Literair magazine. 18.10 Actualités à la une. 18.15 Autosport. 17.20 Variétés à la une. 17.25 Dimanche musique. Herhaling van momenten van het Koninklijk Elisabeth Concours. 18.15 Cinéma à la une. 18.20 Papa Bonheur. Amerikaanse comedyserie met Bill Cosby, Phyllisicia Rashad, Malcolm-Jamal Warner

Nederland 1

10-11.55 Eucharistieviering. 10-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden. 10.1 Thuis in de diertuin. Australische serie. Afl. 4: De pinquin show. De serie moet een werkstuk over pinquins maken en wil hiervoor naar Phillip Island. Helaas zijn enkele jongen daar flink te keer gegaan. 13.30 Journaal. 13.36 Zomer(c)k '89. Registratie van het Parkpop Festival met o.a. As-d en Vengeance. 13.47 De grote meneer Kaktus show. (Herh.) 13.54 In het land van de Minikins. 12-delige jeugdserie. Afl. 5: Op weg naar huis. 14.00 Journaal

Oprah Winfrey presenteert 'De Oprah Winfrey Show'. (Nederland 1 - 20.29 uur)

Duitsland 1

13.30 Programma-weekoverzicht. 14.00 Sail '89. Live-Sending von der Borch Fock. 14.30 Die Sendung mit der Maus. Kinderprogramma. 15.00 ■ Presseclub. 15.30 Tagesschau/Wochenspiegel. 16.10 Allein durch die Wildnis. Australische jeugdserie. Afl. 5: Das Scheitfer. Met Dingo Jansen, Tina Kemp, Erni Dingo e.a. 16.35 Cartoons im Ersten. Tekenfilmserie. Afl.: Barney Bär und das heisse Pferd der Welt/Barney Bär's heisser Eifer. 16.55 Diese Woche im Ersten. 17.55 Tennis-Davis-Cup-Halbfinale. Tennis: halve finale enkelspel Davis Cup: Duitsland - Amerika. Verslaggevers: Heribert Fassbender en Volker Winkamp. 18.30 ARD-Ratgeber: Recht. 19.30 Globus - Die Welt, von der wir leben. Actueel milieu-magazine. 20.00 Tagesschau. 20.05 Wir über uns. 20.10 Sportschau. 20.10 (TT) Lindenstrasse. Serie met Robert Zimmerling, Margret van Munster, Brigitte Annessy e.a. Afl.: Grünes Licht. 20.09 Die Goldene 1. Winnaars van de ARD tv-loterij. 20.10 Weltspiegel. Reportages van buitenland-correspondenten. 20.50 Sportschau-Telegramm. 20.55 Heute im Ersten. 21.05 (TT) Tagesschau/Wetter. 21.15 Entführt. 2-delige Italiaanse tv-serie van Silvana Buzzo met Hanns Zischler, Marlene Jobert, Alessandro Lorenti e.a. Deel 1: Het zoontje van Italiaanse industrieel wordt ontvoerd. De kidnappers eisen tien miljoen lire losgeld. Terwijl zijn vader het geld bijeen probeert te krijgen, sluit de jongen vriendschap met een van zijn ontvoerders. 22.00 Kulturweltspiegel. Cultureel magazine. 23.30 Tagesschau. 23.35 Sport extra. Golf: internationale kampioenschappen van Engeland. Verslaggever: Fritz Klein. 23.40 Detektiv Rockford: Anruf genügt. Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Konkurrenz belebt das Geschäft. Met James Garner, Lee Purcell, Linda Kelsey e.a. De rijke Charles Dexter Rockford opdracht zijn spoorloos verdwenen vriendin Susan op te sporen. Hij blijkt niet de enige te

België/TV 1

13.15 Beertje Colargol. Kinderserie. 13.45 De Smurfen. Amerikaanse tekenfilmserie. Afl.: Het recept voor Plumpy/Dichter heeft schrijverskramp. 14.00-10.00 Kinderen van de vrijheid. Franse tekenfilmserie. 14.30 Ronde van Frankrijk. Rechtstreekse reportage van de afsluitende etappe van Versailles naar Parijs (Champs-Élysées - Tuileries). Commentaar: Mark Vanlombek en Mark Vuytshoeven. 15.00 De speelvogels. Amerikaanse serie met Roger Moore en Tony Curtis. Afl. 10: Gangstersmoord. Een gangster, die zich in Rome schuilhoudt, is bereid in ruil voor strafvermindering de autoriteiten in te lichten over een maffiasyndicaat. Brett en Danny moeten hem naar Amerika begeleiden. (herh.) 15.55 Nieuws. 16.05 Tik tak. Animatieserie. (herh.) 16.05 Pions. Kleuterprogramma. Afl.: Pions en de kaktoe. (herh.) 16.10 De kinderen van Bolderburen. Tweedelinge jeugdserie naar de boeken van Astrid Lindgren. 16.35 De Collega's. Serie. Met Bob Vanderweken, Nelly Rossiers, Tessa Wierenhout e.a. Afl. 11: De stemmen. Een stemming moet uitmaken hoe het feest, dat n.a.v. de promotie van Perseus en Navenstoven gehouden wordt, gevierd gaat worden. (herh.) 16.25 Mededelingen en programma-

● Jean Seymour, Lee Horsley, Cheryl Ladd en Christopher Plummer in 'De overtocht'. (België/TV 1 - 20.15 uur)

zijn die op zoek is naar het meisje. 00.05 Tagesschau. 00.10-00.15 Nachtgedanken. Beschouwing door Hans Joachim Kulenkamp.

Duitsland 2

08.45 ■ Programma-weekoverzicht. 09.15 Katholischer Gottesdienst. Kerkdienst vanuit de kapittelkerk in

● Terri Garber en Philip Casnoff in 'Fackeln im Sturm'. (Duitsland 2 - 20.15 uur)

overzicht. 19.30 Nieuws. 19.45 Sportweekend. Aansl.: Verkeersrijt. Met de motor op vakantie. 20.15 De overtocht. 3-delige Amerikaanse tv-film uit 1986 van Karen Arthur. Deel 1. Met Cheryl Ladd, Lee Horsley, Christopher Plummer e.a. Op het Witte Huis ontmoet staalbaron Burnham de aantrekkelijke Liane DeVilliers en haar man. Op de Queen Mary heeft Burnham alle gelegenheid haar te ontmoeten. Intussen is zijn vrouw met de Philip Markham aan de zwaar. 21.40 Matlock. Amerikaanse serie met Andy Griffith, Linde Purl, Kene Holliday e.a. 22.30 Nieuws. Aansl.: Ritverslag Ronde van Frankrijk.

● Jean Seymour, Lee Horsley, Cheryl Ladd en Christopher Plummer in 'De overtocht'. (België/TV 1 - 20.15 uur)

22.50 Triomf van het Westen. 13-delige Britse documentaire van Chris Martin over de invloed van de Westerse beschaving op de hele wereld. Afl. 12: Het verval van het Westen. 23.40-23.50 Coda. Placatische kunst. 'Madonna met kind' van Lorenzo Lotto.

België/TV 2

15.00-17.00 Tennis. Belgian Ladies' Open Cup te Brussel. Rechtstreekse reportage van de finale. Commentaar: Frank Raes.

België/RTBF 1

10.30 Autosport. 24 uur van Francorchamps. Commentaar: Richard Debeir en Christian Lahaye. 11.00 Eucharistieviering. 12.00-12.30 14.00-14.30 Autosport. 24 uur van Francorchamps. 14.30 Circuit de la minute. Belgische dramatische komedie uit 1956 van Yvan Govaert met Blanchette Brunoy, Yves Vincent, Albert Préjean e.a. 15.55 Tekenfilms. 16.10 Actualités à la une. 16.15 Autosport. 17.20 Variétés à la une. 17.25 Dimanche musique. Herhaling van momenten van het Koninklijk Elisabeth Concours. 18.15 Cinéma à la une. 18.20 Papa Bonheur. Amerikaanse comedyserie met Bill Cosby, Phyllisicia Rashad, Malcolm-Jamal Warner

'Nooit meer zingen zou de zin van het leven wegnemen'

Koos Alberts zo blij als een kind met nieuwe elpee

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – „De twijfels over het feit dat ik nooit meer zou kunnen zingen, nooit meer een plaat zou kunnen maken, mijn publiek zou moeten missen, heb ik het ergste gevonden. Dat ik niet meer zou kunnen lopen was natuurlijk ook een hele schok, maar daar kon ik mee leven. Nooit meer zingen, zou de zin van het leven hebben weggenomen. Toch heeft het er lang naar uit gezien.”

„Mijn stembanden wilden niet meer. De spieren daarvan waren ook aangetast. Door middel van intensieve logopedie kan ik een stemband nu weer gebruiken. De andere stemband werkt niet meer. Heel jammer, want nu kan ik geen hoge tonen meer halen. Mijn stem is ook echt wel veranderd. Zelf ben ik er niet echt enthousiast over, maar anderen vinden dat ik nu een zachtere

stem heb. Gevoeliger misschien. In ieder geval ben ik zo blij als een kind met mijn nieuwe elpee 'Nog vele jaren'. Dat is een overwinning op mezelf.”

Koos Alberts oogt weer opgewekt. Een jaar geleden zag hij nog grauw van de zorgen. Fluisterde, was onzeker, vaak geprikkeld en bovenal depressief. De huidige Koos Alberts is geen zielige verschijning. Hij heeft een gezonde kleur, zijn ogen stralen weer, hij praat opgewekt over zijn toekomst en zit vol plannen.

Alberts gooit het bijltje er duidelijk niet bij neer. Integendeel. Hij heeft voor zichzelf op een rijtje gezet wat wel en wat niet haalbaar is voor een artiest in een rolstoel.

Theatershow

„Kijk, optreden in het land, in feestzalen en discotheken, dat zit er niet meer in. Die gelegenheden zijn niet toegankelijk voor mij. Daar moet een artiest staan die een vrolijke en uitbundige show brengt. Maar dat neemt niet weg, dat er voor mij voldoende overblijft. Ik ben momenteel natuurlijk heel druk met radio- en tv-optredens om mijn plaat te promoten. Daarna ga ik repeteren met een band en hoop ik aan het einde van dit jaar een grote concerttoernee door Nederland te maken. Schouwburgen bezoeken. Ik wil dat niet alleen doen, maar met een aantal andere artiesten. Compleet met voorprogramma. Wie er met mij meegaan kan ik nog niet zeggen, maar als alles doorgaat wordt het een heel groots spektakel. Ik denk ook dat er behoefte bestaat aan dergelijke shows met Nederlandse artiesten. In die show wil ik ook een aantal nieuwe mensen een kans geven zich aan een groot publiek voor te stellen. Ik

• 'Je kunt niet bij de pakken neer blijven zitten'.

beloef je dat er in ieder geval één groot nieuw talent bijzit. Een meisje dat ik zelf heb ontdekt. Zij gaat het maken, maar ik hou haar naam nog even geheim.” Die positieve inslag is tekenend voor Koos. „Je kunt niet bij de pakken neer blijven zitten. Ik ben blij dat ik die depressieve periode achter de rug heb. Ik heb in hele diepe dalen gezeten. Vooral in de periode dat ik nog in het revalidatiecentrum zat. Na

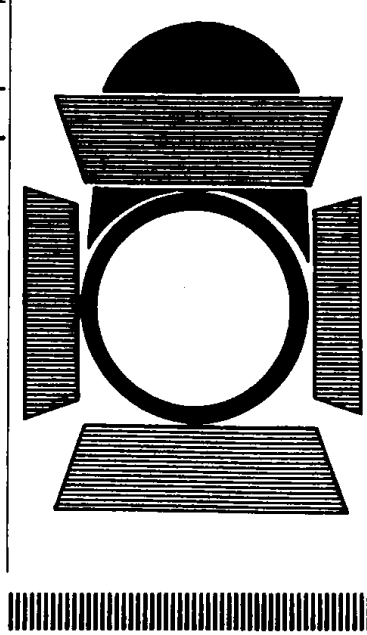
een klein jaar zag ik het daar niet meer zitten. Ik mocht toen de weekeinden naar huis, maar moest dan zondagavond weer terug. Iedere keer hield ik als een klein kind. Ik hou van mijn gezin en vooral van Joke. Na dat jaar heb ik tegen de dokter gezegd dat ik iedere dag wilde komen, maar dat ik 's avonds naar huis wilde. Ik kon toen weer autorijden in een aangepaste wagen. Voor mij is het gewoon heel be-

langrijk dat ik 's avonds gewoon lekker naast mijn vrouwtje kan slapen. Dat is vertrouwd en geeft je rust. Sinds die tijd is het ook veel beter met me gegaan. Thuis doe ik nu nog iedere dag oefeningen. We hebben een zwembad thuis met daarin een loopbrug. Samen met Joke loop ik iedere dag aan die brug. Niet dat ik daardoor weer kan lopen als een kievit, maar het houdt je redelijk soepel.”

Pijn

Hoewel Koos Alberts zich er bij neer heeft gelegd dat hij vanaf de borst verlamd is en dat daarin geen verbetering komt, blijft hij hopen op een wonder in de medische wetenschap. „Zo ben ik nu eenmaal. Misschien kunnen ze over vijf jaar wel wat doen aan die dwarslaesie. Daarom neem ik nu alle pijn die ik heb voor lief. Pijn heb ik dag en nacht. Ik kan daar pillen voor slikken, maar daar val ik van in slaap dus geven ik me maar aan die pijn. Je hebt dwarslaesies in vele vormen. Bij mij is het zo dat ik wel verlamd ben, maar de zenuwuiteinden werken nog wel. Ik heb dus voortdurend het gevoel alsof ik over mijn hele lichaam, vanaf mijn borst tot aan mijn tenen, schrijnende schaaftwonden heb.

Ik kan die zenuwen wel laten doorsnijden zodat ik geen pijn meer heb, maar daarmee sluit ik ook voor de toekomst uit dat ik ooit weer zal kunnen lopen. Ik hoop er echt op dat de medische wetenschap in de toekomst iets voor me kan doen. Daarom heb ik nu maar pijn en leg ik me daar bij neer.”

• Henny Huisman

Henny Huisman bij Madame Tussaud 'Zelfs hoogte van de navel is opgemeten'

-van onze rtv-redactie-

HILVERSUM – Als u straks een waxinelichtje plaatst in de buurt van Henny Huisman, loopt u het risico dat hij spontaan in elkaar zakt. Deze winter krijgt de populaire televisiepresentator uit Zaandam namelijk een plaats bij Madame Tussaud's in Amsterdam. Henny Huisman, geheel uit was opgetrokken als een van de nieuwe attractiepunten... Dat had Marie Tussaud niet kunnen vermoeden. In haar tijd was er volgens ons amper sprake van televisie - zij leefde tussen 1760 en 1850 -, maar ze zou het ongetwijfeld enig gevonden hebben. Want Marie stond bekend als een vrolijk type.

Henny Huisman reisde een dagje naar Londen om de maat te laten nemen. Daar moet je niet te eenvoudig over denken, constateert hij. „Het is een rare ervaring dat je daar straks staat als een waxen beeld. Ik heb drie uur lang geposeerd en er liepen voortdurend vier mensen om me heen. Alles werd uitgemeten: mijn neus, mijn oren, de hoogte van mijn navel. Elke porie van mijn lijf is in kaart gebracht, elk onderdeel is opgemeten en een fotograaf heeft series platen van me geschoten. Wat ze daar doen is onvoorstelbaar knap. We hebben

de collectie bewonderd en je realiseert je dan hoe uniek we stuk voor stuk zijn. Ieder mens is anders.”

Henny Huisman kwam in het Londense wasbeeldenmuseum en het bijbehorende atelier tal van bekenden tegen. Zoals de Beatle Ringo Starr, de popzanger Sting en koningin Beatrix, die een restauratiebeurt ondergaat.

Uiteraard liet Huisman zich de kans niet ontnemen voor de tweede keer in zijn leven paus Johannes Paulus II de hand te drukken.

Het beeld zal uiteindelijk op ware grootte verrijzen. Daarom moest Henny Huisman een afdruk van zijn hand laten vervaardigen. Daartoe moest hij een hand in een emmer met elastisch gips dompelen en die houding een kwartier lang volhouden.

Henny had een kostuum nieuwe stijl, strakke uitvoering, coupeeër in Holland, meegebracht. Ze mogen het een poosje houden in Londen. Misschien moet Henny een keer terug naar het beeldenmuseum in het hart van Londen voor de afwerking van 'zijn' figuur. „Geen probleem. Het was fantastisch.”

Tot ver in 1991 wereldwijd actief

Herman van Veen gaat terug naar Broadway

Van onze rtv-redactie

GRONINGEN – Herman van Veen is weer (even) terug in het vaderland. Een korte vakantie-pauze. Zijn optreed-agenda is daarna tot en met november 1990 gevuld. Er liggen uitnodigingen uit Skandinavie, Oost-Duitsland, Rusland, China en Japan waarvoor nog niet eens een plek is gevonden.

Een Europese toernee voerde hem het afgelopen seizoen naar Oostenrijk, West-Duitsland, Zwitserland en Liechtenstein. Hij gaf 140 concerten en trok ongeveer 300.000 toehoorders in theaters en reusachtige hallen. Het was overal volgeboekt en ze konden er niet genoeg van krijgen. Eind september en begin oktober mag hij in die landen terugkomen voor tien extra voorstellingen.

Het volgende voorjaar pas is Herman van Veen terug in enkele Nederlandse theaters. In februari en maart speelt hij eerst in België. Begin april 1990 doet hij Nijmegen en Eindhoven aan. Verder volgt Van Veen van 13 april tot en met 26 mei in het Koninklijk Theater Carré in Amsterdam.

Broadway

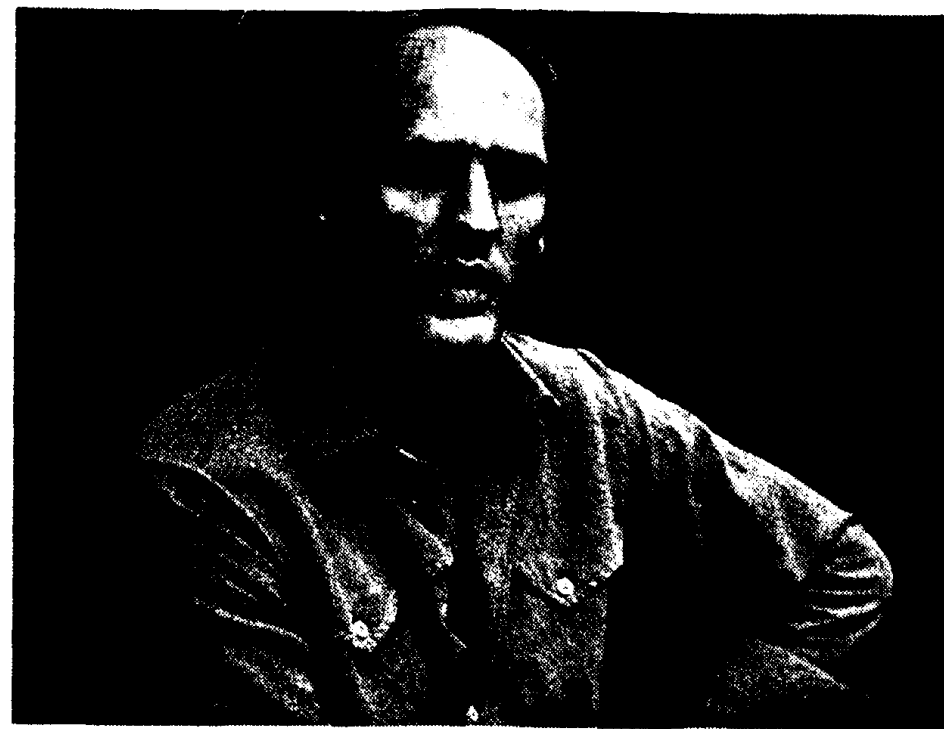
Daar is in feite de start van een wereldwijde toernee die tot in 1991 doorloopt. Herman van Veen komt opnieuw naar Parijs in het befaamde theater l'Olympia op 22 en 23 oktober 1990. Daarna gaat hij voor het eerst naar Engeland voor concerten in de Londense Queen Elisabeth Hall.

Na Parijs kan Herman zich opmaken voor de overstek naar de Verenigde Staten, waar hij van 7 tot en met 10 november in Chicago en van 12 tot en met 25 november opnieuw op Broadway in New York staat. In de winter van 1982 probeerde hij Amerika uit, maar de theaterserie op Broadway werd voortijdig afgebroken, omdat de financiële middelen niet toereikend waren om het uit te zingen.

Voor de Amerikanen was het fenomeen Herman van Veen duidelijk nieuw. Hij maakte het hen met een combinatie van theatrale, liedjes, humor en maatschappijkritiek niet echt makkelijk, trouwens.

Walging

Een tv-station liep voorop met een slechte kritiek. Later, al tijdens de nachtelijke party die als première-feest was bedoeld, volgden de kranten. Ze noemden zijn show 'All of him' met een woordspelerige verwijzing naar de titel iets 'teveel van hem'. Met name de criticus van de New York Times pakte uit. Frank Rich, toonaangevend, gezaghebbend en machtig, noemde het „armzalig wat Van Veen doet. Hij valt zijn publiek lastig en is onuitstaanbaar perkerig met zijn pleidooien voor vrede, verdraagzaamheid en solidariteit en zijn hekeling van de werkloosheid. Van Veen is een invaller als Charles Aznavour niet beschikbaar is...” Die naam zal Herman van Veen nooit vergeten.

• Herman van Veen, terug naar Broadway...

Hoofdrol voor student aan Maastrichtse toneelacademie

HILVERSUM – Hoewel volgens Joop van den Ende schraalhans momenteel keukenmeester is in Hilversum, weerhoudt dat de produktiemaatschappij Belbo en de NOS er niet van om onafhankelijk van elkaar een tv-serie te produceren over het leven van Vincent van Gogh. Beide series (Belbo werkt voor de VARA) moeten in het voorjaar van 1990 in vier afleveringen worden uitgezonden.

In de NOS/BRT-film speelt Ids van der Krieke, tweedejaars student aan de Maastrichtse toneelacademie, de rol van Vincent. In deze film wordt afwisselend Frans en Nederlands gesproken. In deze serie gaat het de makers vooral om de mensen die Vincent omringden.

Overleg tussen de NOS en de VARA over beide producties is er niet geweest. „Daar zijn we natuurlijk niet blij mee,” zegt een woordvoerder van de VARA. „Maar wij hebben alle vertrouwen in ons eigen serie.”

„Wij hebben natuurlijk wel even onze wenkbrauwen gefronst toen begin dit jaar bekend werd dat de NOS samen met de BRT een eigen Van Gogh-serie ging maken,” zegt Harry Prins van produktiemaatschappij Belbo. „Wij zijn al drie jaar bezig met de voorbereidingen. In het begin heeft de NOS bij ons nog geïnformeerd of ze zich bij ons project kon aansluiten.”

Volgens Prins moet het feit dat er tegelijkertijd twee series worden gemaakt ook niet worden dramatiséerd. „Volgend jaar wordt de honderdste sterfdag van Van Gogh herdacht. Het is dan logisch dat er diverse activiteiten plaatsvinden. De twee tv-films worden toch heel verschillend. Ik denk dat kijkers de series wel uit elkaar kunnen houden. En laat ze zelf maar oordelen. Maar het is natuurlijk wel vreemd dat er helemaal geen overleg is geweest tussen de NOS en de VARA.”

De precieze uitzenddata van beide series zijn nog niet bekend, maar zowel de VARA als de NOS spreken over voorjaar 1990. Tussen de VARA en de NOS is momenteel geen overleg over de uitzenddata gaande.

• Jongensdroom van Ralph ging in vervulling...

Foto: ARCHIEFFOTO

Internationale belangstelling voor 15-jarige Ralph

Limburgs talent krijgt Duits platencontract

BERG EN TERBLIJT – Vorig jaar werd Ralph Blom uit Berg en Terblijt nog als veelbelovend, jong talent gelanceerd. Nu is er internationale belangstelling voor deze 15-jarige zanger. Afgelopen week sloot hij met de Duitse platenmaatschappij KBC/Goldstar records een platencontract af. De muziekwereld kan nu tweemaal per jaar een nieuwe hit van Ralph, zoals zijn artiestennaam kort maar krachtig luidt, verwachten.

Artiest worden, dat was al heel vroeg het verlangen van Ralph Blom. Zijn talent presenterende hij regelmatig tijdens toneelstukjes op de basisschool, uitvoeringen waarvoor hij zelf de teksten schreef. Als 11-jarige deed hij, samen met

zijn groep Vulcano, mee aan diverse talentenjachten en play-backshows. De eindresultaten, een aantal keren een eerste prijs, hebben thuis een ereplaats gekregen.

Het succes bleef niet uit en de vraag naar live-optredens deed Ralph besluiten om bij zangpedagoge mevrouw Van Grootel in Valkenswaard lessen te gaan nemen. Componist en tekstschrijver Marshal Manengkeij zorgde voor de eerste aanzet van een single. Maar 'Schön ist das Leben', onder eigen beheer uitgebracht, leverde niet het succes op dat ervan verwacht werd. De tweede single 'Bleu Jamaica' werd gemaakt. De belangstelling van Belgische en Nederlandse

radioprogrammamakers was gewekt en zijn plaat werd meer dan eens gedraaid. De echte doorbraak kwam pas bij de derde single, 'My Lovely Dream'. De grenzen werden nog verder verlegd. Ralph trad live op bij RTL-radio deed mee aan een talentfestival in het Oostenrijkse Bregenz, een festival dat tevens werd opgenomen voor West- en Oost-Duitsland, Joegoslavië, Hongarije en Bulgarije.

Het succes van Ralph trok de aandacht van de Duitse platenmaatschappij en sinds 15 juli liggen zijn nieuwste hits 'Schade' en 'Tolle Jungs' zowel Duits- als Engels-talig op de muziekmarkt. Voor meer informatie: H.A.S. Productions, ☎ 04406-15261.

Als hij niet reist vertoeft Herman van Veen meestal in studio's. In oktober verschijnen zijn mooiste kinderliedjes op de plaat onder de titel 'In Vogelvlucht voor kinderen'. Een nieuwe lp met twaalf songs in het Frans, Nederlands, Duits en Engels wordt in januari verwacht. Men mag de titel vast noteren: 'Blauwe Vlekken'. Verder gaat hij binnenkort weer filmen. Zijn maatschappij Harlekyn Holland begint 'dit najaar' aan 'Zomp', vrij naar zijn Colombiaanse boek 'Donkerlokje', een sage van een meisje dat haar volk bevrijdt uit de klauwen van een wezen dat naar onsterfelijkheid streeft.